

Begroting

Meerjarenbegroting 2027-2030

Gemeente Amersfoort

Begroting 2027

Waar gaat het geld naartoe in 2027?

In de begroting staat onder meer wat Gemeente Amersfoort wil bereiken, hoe ze dat wil doen en wat het kost. Het schema hieronder laat dit zien.

Bedragen zijn keer € 1.000

Waar komt het geld vandaan in 2027?

Rijk	537.695
Belastingen	68.641
Afvalstoffenheffing	26.879
Rioolheffing	18.054
Leges en heffingen	15.283
Grondzaken	39.225
Reserves	11.903
Overige opbrengsten	67.075
Totaal	784.755

Omgeving 114.716

Energietransitie	14.552
Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	76.407
Wonen	6.161
Mobiliteit	17.596

Bedrijvigheid 147.118

Economie	7.215
Kunst, Cultuur en evenementen	29.731
Handhaving	3.138
Sociale en fysieke veiligheid	17.511
Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	89.523

Sociaal 402.072

Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	226.502
Werk en Inkomen	123.438
Onderwijs en Sport & Bewegen	52.132

Bestuur 115.342

Dienstverlening	17.764
Bestuur en regionale samenwerking	9.164
Bedrijfsvoering	88.414

Algemene dekkingsmiddelen 5.509

Financiën en belastingen	5.509
--------------------------	-------

Leeswijzer

Voor u ligt de beleidsarme Meerjarenbegroting 2027-2030. De meerjarenbegroting geeft inzicht in het te voeren vastgestelde beleid, de inkomsten en uitgaven (ofwel de baten en de lasten) in 2027, met ramingen voor de jaren 2028 t/m 2030. Het college van Burgemeester en Wethouders heeft de begroting op 30 september 2026 aan de gemeenteraad gepresenteerd. De beleidsarme begroting die de raad vaststelt, bieden we (conform de voorschriften uit de Gemeentewet) vóór 15 november 2026 aan de provinciale toezichthouder aan. De nieuwe ambities van het college vindt u in het op te stellen college-uitvoeringsprogramma. In het uitvoeringsprogramma concretiseert het college o.a. de gemaakte afspraken uit het akkoord 'Stad in verbinding'. Daarmee is de voorliggende begroting beleidsarm en een vertaling van de eveneens beleidsarme kaderbrief van afgelopen voorjaar. De financiële effecten van het uitvoeringsprogramma worden apart aan u voorgelegd voor besluitvorming in de vorm van een begrotingswijziging op deze begroting.

De begroting bestaat uit een bestuurlijke en financiële inleiding, gevolgd door 5 programma's waarin diverse deelprogramma's zijn opgenomen en de paragrafen. Naast de verplichte paragrafen vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) hebben we een extra paragraaf 'Duurzaamheid' en een extra paragraaf 'Ruimtelijke investeringsstrategie' opgenomen in deze begroting. Ook kent de beleidsarme meerjarenbegroting enkele bijlagen. Deze onderdelen zijn allemaal terug te vinden op de internetpagina en in de pdf van de Begroting 2027-2030. Daarbij is de internetpagina leidend. De pdf is een afgeleide daarvan en bevat niet alle 'doorklikmogelijkheden' die de internetpagina wel heeft.

Elk programma is voorzien van de belangrijkste doelen, activiteiten en indicatoren van dat programma, alsmede een financiële tabel en de belangrijkste financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting 2026. Binnen de programma's onderscheiden we deelprogramma's. Dat is het niveau waarop uw raad de begrotingsbedragen vaststelt. Verder zijn op verzoek van uw raad per programma overzichten met de reserves en voorzieningen, investeringen, risico's, projecten en subsidies die bij dat programma horen, opgenomen. Dit alles is zo beknopt en integraal als mogelijk uitgewerkt. Dat draagt bij aan de stuurbaarheid door raad en college en verantwoording richting de inwoners van Amersfoort.

Ten aanzien van de financiële tabellen in de programma's: daarin analyseren we de mutaties in de begroting 2027 ten opzichte van de actuele begroting 2026 per 1 augustus 2026. Daarbij betekent een '+' bij de baten een hogere begrote opbrengst en een '-' een lagere begrote opbrengst. Aan de lastenkant betekent een '+' dat dit gunstig is voor de gemeentelijke financiën, omdat er minder wordt uitgegeven; een '-' houdt in dat iets meer geld kost en dus ongunstig is voor onze financiën. We lichten in elk geval de financiële afwijkingen toe als die groter zijn dan € 0,3 miljoen; óf wanneer ze politiek/bestuurlijk relevant zijn. Voor de financiële tabellen geldt in een enkel geval dat de som der delen af kan wijken van het totaal; dit komt door afrondingsverschillen.

De beleidsarme begroting is kernachtig, maar biedt veel verwijzingen naar achterliggende beleidsnota's, rapporten en statistieken. De hoofdtekst en financiële tabellen van de begroting, die naast de webversie in pdf-vorm beschikbaar zijn, vormen het document dat de raad vaststelt. Alle doorklikmogelijkheden op de website bieden achtergrondinformatie. Deze zijn niet opgenomen in de pdf.

Inhoudsopgave

Leeswijzer	3
Bestuurlijk perspectief	7
Brede welvaart.....	8
Portefeuillehouders	10
Financiën	14
Uitgangspunten begroting	15
Financiële ontwikkelingen meerjarenbegroting.....	17
Ijkpunten financiële positie	22
Door de raad te autoriseren begrotingsbedragen	25
Incidentele en structurele baten en lasten	32
Programma's.....	33
1. Programma Omgeving.....	34
Wat willen wij hoe bereiken?	35
Wat mag dat kosten?	40
Welke beleidskaders zijn er?	51
Welke risico's lopen we?.....	52
Welke grote projecten voeren we uit?	54
Wie hebben wij nodig?	74
Wie krijgen subsidies?	75
Welke reserves hebben we?	76
Toelichting.....	77
Welke voorzieningen hebben we?.....	79
Toelichting.....	79
Welke investeringen doen wij?.....	80
2. Programma Sociaal.....	84
Wat willen wij hoe bereiken?.....	85
Wat mag dat kosten?	95
Welke beleidskaders zijn er?	107
Welke risico's lopen we?.....	108
Welke grote projecten voeren we uit?	110
Wie hebben wij nodig?	111
Wie krijgen subsidies?	112

Welke reserves hebben we?	114
Welke voorzieningen hebben we?	116
Welke investeringen doen wij?	117
3. Programma Bedrijvigheid	118
Wat willen wij hoe bereiken?	119
Wat mag dat kosten?	127
Welke beleidskaders zijn er?	137
Welke risico's lopen we?	139
Welke grote projecten voeren we uit?	141
Wie hebben wij nodig?	147
Wie krijgen subsidies?	148
Welke reserves hebben we?	150
Welke voorzieningen hebben we?	151
Welke investeringen doen wij?	152
4. Programma Bestuur	154
Wat willen wij hoe bereiken?	155
Wat mag dat kosten?	159
Welke beleidskaders zijn er?	165
Welke risico's lopen we?	166
Welke grote projecten voeren we uit?	167
Wie hebben wij nodig?	169
Wie krijgen subsidies?	170
Welke reserves hebben we?	171
Welke voorzieningen hebben we?	172
Welke investeringen doen wij?	173
5. Programma Algemene dekkingsmiddelen	174
Wat willen wij hoe bereiken?	175
Wat mag dat kosten?	176
Welke beleidskaders zijn er?	182
Welke risico's lopen we?	183
Welke grote projecten voeren we uit?	184
Wie hebben wij nodig?	185
Wie krijgen subsidies?	186
Welke reserves hebben we?	187

Welke voorzieningen hebben we?	188
Welke investeringen doen wij?	189
Paragrafen.....	190
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	191
Verbonden partijen.....	205
Overzicht verbonden partijen	209
Onderhoud kapitaalgoederen.....	232
Financiering	242
Lokale heffingen.....	250
Grondbeleid.....	263
Bedrijfsvoering	270
Wet open overheid	275
Duurzaamheid	276
Ruimtelijke Investeringsstrategie Amersfoort (RISA).....	289
Bijlagen	292
Geprognosticeerde balans	293
Overzicht begroting 2026 na wijziging.....	294
Incidentele baten en lasten	314
Subsidies	325
Uitgebreid overzicht reserves en voorzieningen	328
Geplande investeringen	333
Taakvelden	338
Verplichte BBV Indicatoren.....	343
Verklarende woordenlijst.....	351

Bestuurlijk perspectief

Voor u ligt de beleidsarme Meerjarenbegroting 2027-2030 van de gemeente Amersfoort. In deze begroting vindt u de doelen en activiteiten van vastgesteld beleid. De nieuwe ambities van het college vindt u in het op te stellen college-uitvoeringsprogramma. In het uitvoeringsprogramma concretiseert het college o.a. de gemaakte afspraken uit het akkoord 'Stad in verbinding'. We gebruiken daarbij de kracht van de samenleving. Bij de verdere uitwerking betrekken we inwoners, ondernemers, organisaties en uw raad. Zoals via gesprekken in de wijken en buurten, online vragenlijsten en de raadspeiling.

Daarmee is de voorliggende begroting beleidsarm en een vertaling van de eveneens beleidsarme kaderbrief van afgelopen voorjaar. De financiële effecten van het uitvoeringsprogramma worden apart aan u voorgelegd voor besluitvorming in de vorm van een begrotingswijziging op deze begroting.

Het meerjarenbeeld komt tot stand in een tijd van grote geopolitieke onzekerheden, zoals voortslepende oorlogen in Europa en het Midden-Oosten. Maar ook de gevolgen van klimaatverandering hebben impact op de samenleving, dat werd afgelopen zomer zichtbaar met droogte en natuurbranden in Nederland en daarbuiten. Ook zijn er landelijke onzekerheden zoals de bekostiging van de jeugdhulp of de voorgenomen herverdeling van het gemeentefonds. Al deze ontwikkelingen hebben hun weerslag op de Nederlandse economie en zijn ook financieel voelbaar voor inwoners.

Brede welvaart

Inleiding

Dit is het tweede jaar waarin de begroting een hoofdstuk bevat over brede welvaart. Met brede welvaart kijken we verder dan alleen naar de 'financiële' economie en de macro-economische ontwikkelingen. Het gaat eigenlijk over alles wat van invloed is op het welzijn van mensen. 'Brede welvaart betreft de kwaliteit van leven hier en nu, en de mate waarin deze ten koste gaat van de brede welvaart van latere generaties of van die van mensen elders in de wereld' ([CBS](#)). De term brede welvaart raakt aan iets heel menselijks: hoe goed gaat het écht met ons? Niet alleen qua inkomen, maar ook qua gezondheid, onderwijs, milieu, veiligheid en geluk. Hieronder gaan in op brede welvaart en zoomen in op de situatie voor Amersfoort.

Ten opzichte van vorig jaar laten de cijfers weinig tot geen verandering zien. Dat is verklaarbaar omdat de gegevens uit het CBS over grote maatschappelijke trends gaan.

Brede welvaart in Nederland en in Amersfoort

De staat van onze economie hangt voor een belangrijk deel samen met de ontwikkeling van de brede welvaart van ons land. Het denken in termen van brede welvaart kan helpen met het maken van keuzes. Het is een breder en meer integraal concept dan groei van het bbp; het kijkt ook naar andere aspecten die van invloed zijn op het welzijn van mensen (nu en in de toekomst). Zo wordt ook duidelijker dat er soms een afruil plaats moet vinden, waarbij keuzes voor een bepaald doel ten koste kunnen gaan van andere doelen die bijdragen aan de brede welvaart. Dit geldt ook voor ons als gemeente. Aan welke aspecten van brede welvaart het meest waarde wordt gehecht en welke afruilen te maken zijn – in welke mate mag de inzet op het ene doel ten koste gaan van een ander aspect – is een politieke keus.

De monitor Brede Welvaart van het CBS kijkt naar:

- Hier en nu: kwaliteit van leven in Nederland vandaag.
- Later: duurzaamheid van hulpbronnen voor toekomstige generaties.
- Elders: impact van onze welvaart op andere landen.

Het CBS koppelt de indicatoren van brede welvaart direct aan de zogenaamde Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties; 17 mondiale doelen die gericht zijn op het bevorderen van duurzame ontwikkeling op sociaal, economisch en ecologisch vlak. Nederland doet het volgens het CBS op veel fronten goed. Er is sprake van een hoge mate van tevredenheid en welzijn. Nederland kent bovendien een hoge arbeidsparticipatie en ondanks de recente hoge inflatie zijn de inkomens redelijk meegegroeid met de prijsontwikkeling. Daarbij komt dat het vertrouwen in instituties en in elkaar relatief hoog is. Het beeld van brede welvaart in Nederland is dan ook overwegend positief, maar kent ook duidelijke schaduwkanten. De woningmarkt vormt een van de grootste knelpunten. De woningnood is nijpend, vooral voor jongeren die nauwelijks toegang hebben tot betaalbare huur- of koopwoningen. Daarnaast is er groeiende zorg over mentale gezondheid. De werkdruk en prestatiedruk nemen toe, vooral onder jongeren. Toenemende financiële onzekerheid is een ander thema. Hoewel inkomens stijgen, groeit het aantal mensen met problematische schulden en staat de bestaanszekerheid onder druk.

Als we kijken naar Amersfoort, geldt dat de bevolking in Amersfoort relatief veel theoretisch opgeleiden kent. Dankzij de gunstige ligging en aantrekkelijke omgeving is de stad een populaire vestigingsplaats voor woningzoekenden en ondernemers. Amersfoort volgt wat betreft brede welvaart grotendeels de landelijke trend zoals hierboven weergeven, maar heeft ook eigen accenten. Het Amersfoortse beeld over brede welvaart is gebaseerd op informatie uit de [ambtelijke verkenningen](#), waarin Amersfoort op basis van de [Regionale Monitor Brede Welvaart](#) van het CBS wordt vergeleken met Nederland en 5 vergelijkbare steden ('s-Hertogenbosch, Arnhem, Breda, Haarlem en Zwolle). Wanneer we kijken naar de brede welvaart in Amersfoort, wordt duidelijk dat Amersfoort een relatief welvarende gemeente is. De netto arbeidsparticipatie in Amersfoort is hoog: een groot deel van de inwoners heeft betaald werk. Dit vertaalt zich ook in een hoger mediaan besteedbaar inkomen en een hoger mediaan vermogen per huishouden. De algemene tevredenheid met het leven is hoger dan gemiddeld. Amersfoorters zijn, ondanks een druk bestaan, over het algemeen tevreden met hun levenskwaliteit.

Ook op het gebied van gezondheid scoort Amersfoort goed. Inwoners ervaren hun gezondheid vaker als goed of zeer goed dan gemiddeld in Nederland, de levensverwachting ligt hoger, en er zijn minder mensen met overgewicht of langdurige gezondheidsaandoeningen. Dit wijst op een gezonde leefstijl en goede voorzieningen, al zijn er wel zorgen over de luchtkwaliteit door de uitstoot van fijnstof. Wat betreft sociale contacten is het beeld gemengd. Amersfoorters hebben relatief weinig fysiek contact met familie, vrienden of burens, wat kenmerkend is voor stedelijke gebieden. Toch is de tevredenheid over het sociale leven juist hoger dan in de vijf vergelijkbare gemeenten. Op het gebied van veiligheid scoort Amersfoort positief in vergelijking met de vijf vergelijkbare gemeenten; inwoners voelen zich veiliger dan gemiddeld. Dit gaat samen met een hoge mate van vertrouwen in anderen en in instituties. Dat draagt bij aan een gevoel van stabiliteit en sociale cohesie.

Portefeuillehouders

Het college van burgemeester en wethouders zorgt voor het dagelijks bestuur van de gemeente.
Het college van Amersfoort bestaat uit de burgemeester en zes wethouders.

Het college werkt samen met de raad, (maatschappelijke) organisaties en inwoners aan de opgaven en uitdagingen van Amersfoort.

Lucas Bolsius

	Algemeen bestuur en juridische zaken
	Public Affairs en representatie
	Veiligheid en handhaving
	Asiel

Nadya Aboyaakoub-Akkouh

	Jeugd en jeugdzorg
	Onderwijs PO/VO/Mbo + Onderwijs en arbeidsmarkt
	Sociale rechtvaardigheid (werk-, inkomen- en armoedebeleid)
	Inburgering en integratie
	Omgevingsprogramma Wij-Liendert
	Wijkwethouder Liendert en Rustenburg

Jeroen Bulthuis

	Wonen
	Energietransitie
	Netcongestie
	Langs Eem en Spoor
	Wijkwethouder Nieuwland en Soesterkwartier

Thom Kraanen

	Mobiliteit
	Sport en bewegen
	Vergunningen en toezicht
	Communicatie en participatie
	Informatievoorziening
	Gebiedsgericht werken
	Wijkwethouder Schothorst, Zielhorst, Randenbroek en Schuilenburg

Marjolein Perdok

	Financiën
	Kunst, Cultuur en evenementen (inclusief Cultuurkwartier)
	Hoger onderwijs
	Leefomgeving, groen en dierenwelzijn
	Circulariteit
	Milieu
	Hoefkwartier
	Vrouwenoffensief
	Wijkwethouder Vemeer-, Berg-, en Leusderkwartier en Hoefkwartier

Joyce Huurman

	Ruimtelijke Ordening
	Locaties AZC
	Amersfoort Garnizoenstad
	Vastgoed en Grondzaken
	Economie (inclusief citymarketing en horeca)
	Interbestuurlijke samenwerking
	Bovenduist
	Wijkwethouder Vathorst en dorp Hooglanderveen

Micheline Paffen-Zeenni

	Wmo
	Sociale basisinfrastructuur
	Volksgezondheid
	Diversiteit, toegankelijkheid en inclusie
	Personeel en organisatie
	Dienstverlening
	Huis voor de Stad
	Erfgoed, monumenten en archeologie Wijkwethouder dorp Hoogland en de wijken Kattenbroek, Binnenstad en Kruiskamp-Koppel

Financiën

Uitgangspunten begroting

- Alle bedragen in deze begroting zijn in duizendtallen, tenzij anders vermeld.
- De begroting voldoet aan de kaders zoals door uw Raad gesteld in de Financiële Verordening, de Nota Reserves en Voorzieningen, de IJkpuntennota en de Kaderbrief.
- De loonindex voor de gemeentelijke loonsommen in 2027 bedraagt conform de Kadernota 2,5% ten opzichte van de begroting 2026. De huidige CAO loopt tot 31 maart 2027.
- De prijsindex voor de gemeentelijke budgetten in 2027 bedraagt 2,5%.
- De gecombineerde loon/prijsbijstelling voor de gesubsidieerde instellingen komt in 2027 uit op 2,5% ten opzichte van de begroting 2026 (tenzij er met individuele instellingen andere afspraken zijn gemaakt).
- De indexering van de gemeentelijke bijdragen aan de coöperaties onderwijshuisvesting Samenfoort PO en Samenfoort VO bedraagt voor 2027 4,3%.
- De opbrengst van de OZB en andere belastingopbrengsten worden in 2027 op grond van de Kadernota trendmatig met 2,5% verhoogd (los van eventuele andere effecten, zoals de herwaardering van de OZB).
- De tarieven voor leges en retributies (onder andere afval en riool) worden bepaald op grond van de begrote kosten en de afgesproken 100% kostendekkendheidspercentages. De tariefaanpassingen zijn daarmee een resultante van de kostenontwikkelingen.
- Alle genoemde tarieven zijn onder voorbehoud van afzonderlijke vaststelling door uw Raad.
- Alle ramingen zijn in constante prijzen. De baten en de lasten van de jaarschijven 2028 tot en met 2030 zijn gebaseerd op het loon- en prijspeil van 2027.
- De functionele doorbelasting van de rentekosten via de rente-omslag is in de begroting 2027 op grond van de BBV-wetgeving opnieuw berekend. Dit percentage is vastgesteld op 0,5%. In 2028 en 2029 is de omslagrente berekend op 0,9%.
- Aan grondexploitaties wordt ook rente toegerekend. Dat percentage is met ingang van 2025 gelijk aan de reguliere rente-omslag en dus ook 0,5% voor 2027.
- Aan reserves en voorzieningen wordt in principe geen inflatie- of rentevergoeding toegekend. Uitzondering hierop zijn onderhoudsvoorzieningen. Die indexeren we met de index voor prijsbijstelling.
- Conform BBV rekenen we geen overhead toe aan de (deel)programma's in de begroting. Aan investeringen, leges en projecten rekenen we wel uren en overhead toe. Voor het overige verantwoorden we de overhead zoals gedefinieerd in het BBV op het deelprogramma 'Bedrijfsvoering'.
- De personele lasten en baten van de gehele organisatie worden verdeeld (doorbelast) naar de diverse programma's.
- Het uitgangspunt is dat er in 2027 73.000 woningen in Amersfoort zijn; in 2028 73.900 woningen; in 2029 75.300 woningen en in 2030 76.300 woningen. Dit betreffen louter de verblijfsobjecten met een woonfunctie. Voor de raming van het gemeentefonds worden andere aantallen gebruikt; daarvoor wordt onder andere ook het aantal verblijfsobjecten met een logiesfunctie meegenomen. De programmabudgetten stijgen of dalen aan de hand van de stijging of daling van het aantal inwoners of woningen; dit noemen we de areaalmutatie.
- Voor de afschrijving van de activa verwijzen wij naar de financiële verordening en de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen in deze begroting.
- Voor de aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen onderscheiden we drie voorzieningen:
 - Een voorziening voor wachtgeld van ex-wethouders;
 - Een voorziening voor pensioenen van wethouders;
 - Een voorziening voor het verlofsparen.

- Aangezien de overige jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen jaarlijks van vergelijkbaar volume zijn, zijn hiervoor geen voorzieningen gevormd maar zijn deze via de begroting afgedekt.
- We berekenen de overheadtarieven door de totale bedrijfsvoeringskosten om te slaan over de direct productieve fte's.
- Alle vrijvallende afschrijvingslasten van activa in een jaarschijf (niet zijnde activa gekoppeld aan kostendekkende producten), doordat bijvoorbeeld een activum volledig is afgeschreven maar nog niet wordt vervangen, behouden we binnen programma 5.1 als dekking van de kapitaallasten van nieuwe/toekomstige vervangingsinvesteringen.
- Met ingang van het begrotingsjaar 2024 is de reserve vervangingsinvesteringen toegerekend aan de verschillende programma's waarop dit betrekking heeft. Het beginsaldo 2024 is om die reden verdeeld over de programma's 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening, 1.4 Mobiliteit, 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen en 4.3 Bedrijfsvoering. Feitelijk is er nu nog steeds sprake van één reserve vervangingsinvesteringen.
- Onze begroting voldoet aan de Begrotingsrichtlijnen zoals de Provinciale Toezichthouder die uitgevaardigd heeft voor de meerjarenbegroting 2027-2030.
- De baten uit het gemeentefonds worden in principe als structureel aangemerkt; wanneer hier incidentele lasten mee gedekt worden, zijn die lasten als incidenteel gekwalificeerd; als er structurele lasten mee gedekt worden, zijn die lasten als structureel aangemerkt in de staat van incidentele baten en lasten.
- De baten en extra baten (of minder lasten) duiden we aan met een '+'-teken;
- De lasten en extra lasten (of minder baten) duiden we aan met een '-'-teken.
- Tegenvallers binnen een beleidsprogramma worden conform bestaand beleid zoveel als mogelijk binnen dat programma opgelost.
- In sommige programma's komen grote en/of kritische projecten ter sprake. We nemen iets op in het overzicht van de projecten in de volgende gevallen:
 - ze worden geactiveerd (bijvoorbeeld investeringen) of komen ten laste van een voorziening en zijn groter dan € 7 miljoen;
 - ze komen rechtstreeks ten laste van de exploitatie en zijn groter dan € 5 miljoen;
 - het zijn projecten die politiek / bestuurlijk van belang zijn.

De grondexploitaties rapporteren we via het MeerjarenProgramma Grondexploitaties (MPG) en vallen hier dus buiten.

Financiële ontwikkelingen meerjarenbegroting

Na het vaststellen van de Begroting 2026-2029 heeft zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan, die opgenomen zijn in de Kaderbrief 2027-2030. Uw Raad heeft deze Kaderbrief op 8 juli 2026 vastgesteld. Dit is het uitgangspunt voor het opstellen van de Begroting 2027-2030.

Tabel: FO.01 Kaderbrief 2027-2030 (x € mln.)

	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
Kaderbrief 2027-2030	-3,8	-0,3	-2,9	-1,6
<i>waarvan incidenteel</i>	-12,6	-4,8	-4,3	-1,7
<i>waarvan structureel</i>	8,7	4,4	1,5	0,1
WEERSTANDSRATIO	2,4	2,3	2,7	2,6

Na het vaststellen van de Kaderbrief 2027-2030 heeft zich een aantal financiële ontwikkelingen voorgedaan. In onderstaande tabel zijn deze ontwikkelingen weergegeven.

Tabel: FO.02 Ontwikkelingen na vaststelling Kaderbrief 2027-2030 (x € mln.)

	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
1 Meicirculaire	11,7	10,2	9,1	10,8
2 Loon- en prijsontwikkeling	-12,5	-12,2	-12,3	-12,6
3 Index belastingen (OZB)	1,7	1,8	1,8	1,8
4 Areaal-effect	2,4	3,7	4,4	4,3
5 Rente-effect	1,2	0,6	-0,7	-0,9
6 Kapitaallasten	3,1	1,1	0,2	-0,8
7 Stelpost Kapitaallasten	0,0	-1,1	-0,1	0,0
8 Kostendekkendheid Riolerings / Afval / CBA / VTH	0,6	0,4	1,3	1,4
9 Actualisatie OZB begroting 2027-2030	-0,6	-0,8	-0,9	-1,1
10 Actualisatie bijdrage SamenFoort	-0,2	-0,2	-0,2	-0,4
11 Stelpost Onderuitputting - Netto effect	-1,2	-0,8	0,0	0,0
12 Overig	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
TOTAAL ontwikkelingen na vaststelling Kaderbrief 2027-2030	6,1	2,6	2,4	2,3

1. Na het opstellen van de Kaderbrief 2027-2030 is de Meicirculaire 2026 van het gemeentefonds verschenen. Hierin heeft het kabinet extra middelen ter beschikking gesteld aan gemeenten. Daarmee leverde de Meicirculaire 2026 extra structurele financiële ruimte op die ook weer ingezet is om de kosten van de gestegen lonen en prijzen mee te dekken. Zie ook onder 2.

Het positieve effect van de Meicirculaire 2026 wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de structureel extra ontvangen middelen uit de Voorjaarsnota 2026 van het Kabinet als gevolg van een positieve ontwikkeling van het accres.

Met betrekking tot het gemeentefonds hebben wij vanaf 2027 onze ruimte onder het plafond van het BTW-Compensatiefonds geraamd voor € 1,9 miljoen. Verder is, vanaf 2029, een stelpost opgenomen naar aanleiding van het advies van de VNG, op basis van de verwachting dat het Rijk tegemoetkoming zal bieden in de tekorten op de Jeugdzorg, voor een bedrag van € 3,3 miljoen. Zie ook de toelichting onder punt 11.

2. Het Centraal Planbureau (CPB) raamt de prijsmutatie van het Bruto Binnenlands Product (BBP) voor 2027 op 2,5%. Met dat percentage wordt ook het gemeentefonds bijgesteld qua loon- en prijsontwikkeling. Het uitgangspunt is dat onze lonen en prijzen met 2,5% stijgen. Dat betekent voor onze begroting een structurele kostenpost van ongeveer € 12,4 miljoen. Hier staat deels dekking uit het gemeentefonds tegenover (zie onder 1) en deels dekking uit de groei van de belastingopbrengsten (zie onder 3).
3. Conform de Kaderbrief 2027-2030 indexeren we ook de opbrengst van de belastingen met 2,5%. Dat leidt tot een extra opbrengst van ongeveer € 1,7 miljoen. Het grootste deel hiervan komt uit de OnroerendeZaakBelasting (OZB).
4. De prognose van het aantal woningen, en daarmee ook het aantal inwoners, is significant naar beneden bijgesteld. Dit naar aanleiding van het niet realiseren van de geprognosticeerde, en beoogde 1.000 woningen per jaar. Dit heeft tot gevolg dat de areaalbudgetten naar beneden zijn bijgesteld. Voor de gemeentelijke begroting leidt dit tot een verlaging van de lasten.
5. De rente-effecten in bovenstaande tabel betreft een mutatie op ons totaal aan rentelasten- en baten t.o.v. de inschatting in de Kaderbrief 2027-2030. Door aflossingen op bestaande leningen en door het achterblijven van investeringen gaat dit voor de eerste twee jaar nog om een positief effect. Voor de jaren erna is dit een negatief effect; ons financieringsoverschot gaat langzaam over in een financieringsbehoefte door toenemende (en vooruitgeschoven) investeringen.
6. Vanwege vertraging in de uitvoering van investeringen (zoals ook gemeld in de Zomerrapportage 2026) is er in 2027 sprake van lagere kapitaallasten. Voordelen storten we in een stelpost kapitaallasten, om in latere jaren, wanneer er hogere kapitaallasten zijn, deze te kunnen dekken uit de stelpost. Dat doen we niet in het eerste begrotingsjaar (2027).
7. In 2028 en 2029 is er sprake van een voordeel van de kapitaallasten die we toevoegen aan de stelpost kapitaallasten. Zie ook onder 6. Die onderdelen waar al dekking is voor de kapitaallasten, nemen we niet mee in de stelpost. Kapitaallasten vanuit de RISA zijn daar een voorbeeld van (zie paragraaf RISA).
8. Er is per saldo ongeveer € 600.000 meer door te belasten aan de leges en tarieven voor riolering, afval, CBA en VTH. Dat komt onder andere door de indexatie en doordat we meer compensabele BTW kunnen verrekenen in de tarieven.

9. Vanwege de lagere prognose van het aantal woningen en het aantal m² niet-woningen dan eerder gedacht (zie ook onder 4), is de OZB opbrengst in de toekomst lager dan vorig jaar verwacht.
10. Jaarlijks bekijken we of de te betalen prijsindex aan de onderwijscoöperaties bijgesteld moet worden. De accrespercentages uit de gemeentefondscirculaires zijn hiervoor leidend. Het accrespercentage voor 2027 ligt met 4,3% hoger dan onze eigen prijsindex (2,5%). Dit leidt tot een extra te betalen bedrag aan de onderwijscoöperaties.
11. Met de Kadernota 2026-2029 is er op verzoek van de raad in de begroting een stelpost Onderuitputting opgenomen van € 7 miljoen, voor de jaren 2027 en verder. Met de aanpassing van het Gemeentelijk Toezichtskader (GTK) is sindsdien duidelijk gemaakt dat algemene stelposten niet mogelijk zijn. In verband hiermee is, in de opstelling van deze Meerjarenbegroting, gekeken naar alternatieven die wel binnen de toegestane kaders vallen. Ingeval er sprake is van een goede onderbouwing en een reële verwachting, is het toegestaan om specifieke stelposten op te nemen. Dit betekent dat de stelpost onderuitputting wordt vervangen door:
- Een Stelpost Kapitaallasten, van € 1,1 miljoen in 2027, oplopend tot € 1,8 miljoen in 2029;
 - Een Stelpost Loonkosten, van € 2,8 miljoen voor de jaren 2027 en 2028;
 - Het ramen van de ruimte onder het BTW-Compensatiefonds, structureel € 1,9 miljoen voor de jaren 2027 en verder (zie ook punt 1); en
 - Een Stelpost Hervormingsagenda Jeugd, van € 3,3 miljoen voor de jaren 2029 en 2030 (zie ook punt 1).

Bovenstaande ontwikkelingen leiden tot een nieuwe stand van de Begroting 2027-2030. Deze nieuwe stand is in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel: FO.03 Begrotingssaldo (x € mln.)

	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
Kaderbrief 2027-2030	-3,8	-0,3	-2,9	-1,6
<i>waarvan incidenteel</i>	-12,6	-4,8	-4,3	-1,7
<i>waarvan structureel</i>	8,7	4,4	1,5	0,1
WEERSTANDSRATIO	2,4	2,3	2,7	2,6
Ontwikkelingen na vaststelling Kaderbrief 2027-2030	6,1	2,6	2,4	2,3
<i>waarvan incidenteel</i>	-0,2	-0,1	-0,1	-0,3
<i>waarvan structureel</i>	6,3	2,8	2,5	2,6

BEGROTINGSSALDO 2027-2030	2,3	2,3	-0,5	0,7
<i>waarvan incidenteel</i>	-12,8	-4,9	-4,4	-2,0
<i>waarvan structureel</i>	15,0	7,2	4,0	2,7
WEERSTANDSRATIO	2,1	2,5	2,9	3,1

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er per saldo een batig begrotingssaldo van € 2,3 miljoen in 2027 resteert. Structureel is dit een saldo van € 15,0 miljoen. Het structurele saldo loopt af richting het einde van de meerjarenraming maar is in alle jaren positief. Daarmee is deze begroting een financieel solide begroting.

Per saldo leidt dit tot een financieel beeld dat gunstiger is ten opzichte van de begroting 2026-2029 en ook gunstiger dan voorzien bij de Kaderbrief 2027-2030. Onze begroting is in de periode 2027-2030 structureel sluitend en voldoet daarmee in 2027 aan de normen van de financiële ijkpunten. Wel maken we hier bij de kanttekening dat het coalitieakkoord hierin niet verwerkt is.

Als we kijken naar het structurele begrotingssaldo ziet dit er voor de komende jaren gunstig uit. Het is daarbij goed om een aantal (on)zekerheden te benoemen.

We sturen sterker aan de wind in vergelijking met voorgaande jaren. De ombuigingen van structureel

€ 24 miljoen zijn vanaf 2026 verwerkt in de begroting. We houden in deze begroting verder rekening met onderuitputting op een aantal posten, te weten op kapitaallasten en loonkosten, en houden we rekening met extra compensatie voor jeugd. Daarnaast ramen we een bedrag vanuit het BTW compensatiefonds. Deze posten zijn in lijn met de aangenomen motie om realistischer te begroten en in de begroting voortaan rekening te houden met het feit dat er onderuitputting optreedt. Door het opnemen van deze stelposten verkleinen we de kans op financiële overschotten aan het eind van het jaar. Deze posten lopen samen op tot € 7 miljoen in 2029.

De onzekerheid op voldoende middelen voor jeugd blijft vooralsnog bestaan. Als het Rijk op basis van het tweede advies van de deskundigencommissie gemeenten onvoldoende tegemoet komt om uitvoering te kunnen geven aan de Hervormingsagenda, dan leidt dit tot een extra besparingsopgave op het gebied van Jeugd of een tegenvaller in de meerjarenbegroting.

Daarnaast is de financiële situatie van gemeenten onderhevig aan de onzekerheden van de landelijke politiek, maar ook aan wereldwijde ontwikkelingen. Er is een groter risico dat de loon/prijsbijstelling die we via het gemeentefonds ontvangen (2,5% in 2027) onvoldoende is om onze eigen gestegen prijzen mee te betalen. In het licht van de huidige geopolitieke ontwikkelingen is het risico op prijsstijgingen reëel, en daarmee neemt het financieel risico voor ons als gemeente toe. Het kabinet heeft bovendien besloten om de herverdeling van het gemeentefonds voor de jaren 2027 en 2028 te bevriezen. Dit levert in de huidige meerjarenraming een onzekerheid op vanaf 2029.

De weerstandsratio voldoet alle jaren van de meerjarenbegroting aan de minimaal vastgestelde normen. Het beeld van de weerstandsratio is de komende jaren positief met een stijgende tendens. De ratio voor 2027 en de jaren erna is hiermee behoorlijk op peil, maar moeten we in perspectief zien. De belangrijkste kanttekening is dat het coalitieakkoord van invloed zal zijn op de

weerstandsratio. Zoals u in de paragraaf grondbeleid kunt lezen is er verder sprake van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen die nog niet zijn meegenomen in de risico's, met een bandbreedte van € 15 - € 25 miljoen. Daarnaast zal bij de herziening van de grondexploitaties het meerjarig verloop van de risico's van de grondexploitaties extra aandacht krijgen, wat een mogelijke stijging van de benodigde weerstandscapaciteit betekent. Kortom, de weerstandsratio is in deze begroting sterk een momentopname.

Tabel: FO.04 Staat van de reserves

Omschrijving	Saldo begin 2026	Saldo begin 2027	Saldo begin 2028	Saldo begin 2029	Saldo begin 2030	Saldo begin 2031
Algemene Reserve	119.390	129.498	123.957	120.526	118.296	118.956
Bestemmingsreserves	100.085	99.447	93.085	89.863	87.730	85.322
TOTAAL	219.474	228.945	217.042	210.389	206.026	204.278

Tabel: FO.05 Staat van de voorzieningen

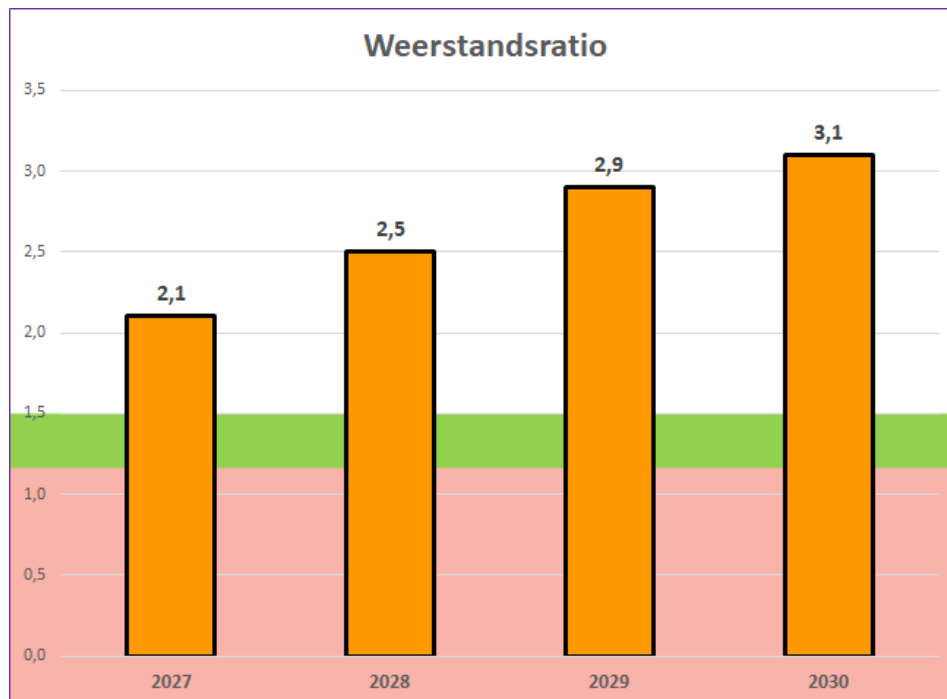
Omschrijving	Saldo begin 2026	Saldo begin 2027	Saldo begin 2028	Saldo begin 2029	Saldo begin 2030	Saldo begin 2031
A. Onderhoudsegalisatie	17.648	15.728	14.021	15.844	18.395	22.169
B. Middelen derden	15.337	14.737	14.097	13.461	12.829	12.201
C. Verplichtingen, verliezen, risico's	38.019	38.106	38.195	38.284	38.374	38.463
D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	13.088	12.963	14.720	15.422	15.388	16.756
TOTAAL	84.091	81.534	81.033	83.012	84.986	89.590

Een uitgebreid overzicht van de reserves kunt u [hier](#) vinden en het overzicht voor de voorzieningen [hier](#).

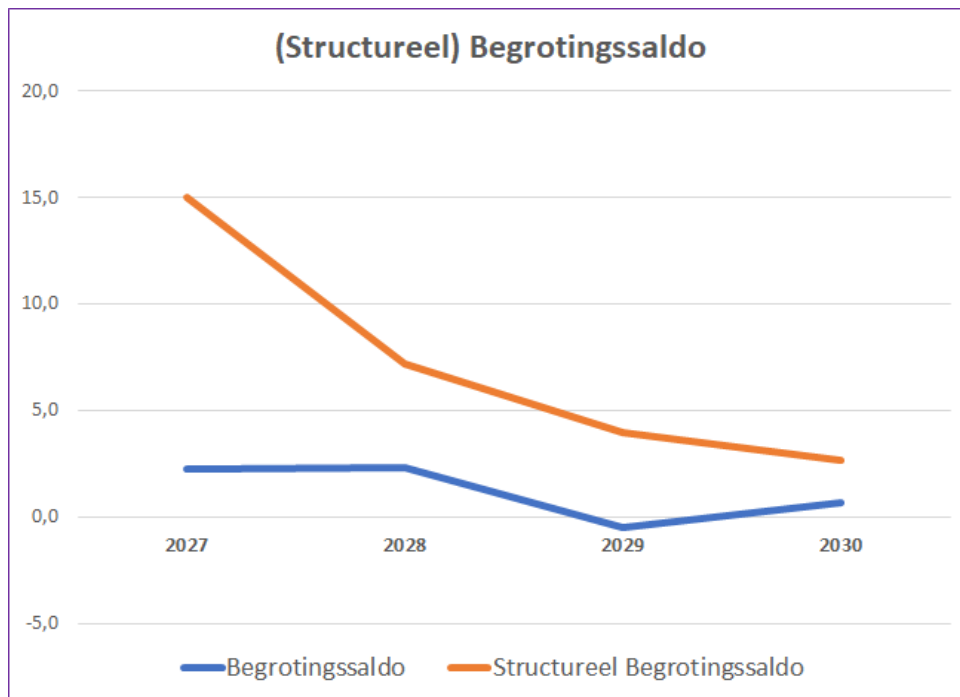
IJkpunten financiële positie

Op 18 februari 2020 heeft uw Raad een nieuwe set van financiële ijkpunten vastgesteld. De indeling in Stabiliteit, Weerbaarheid en Flexibiliteit is blijven bestaan. Een aantal ijkpunten is hard genormeerd en kennen daarnaast streefwaarden. Van andere financiële ijkpunten is de ontwikkeling in de tijd van belang. Afgesproken is dat we de scores op deze financiële ijkpunten zowel bij de begroting als bij de jaarstukken in beeld brengen.

In onderstaande tabel ziet u dat in deze begroting de weerstandsratio elk jaar licht oploopt. De weerstandsratio voldoet daarmee in alle jaren van de meerjarenbegroting aan de minimaal vastgestelde norm. Het beeld van de weerstandsratio heeft de komende jaren een stijgende tendens van 2,1 naar 3,1. Echter, de effecten van het coalitieakkoord en het college-uitvoeringsprogramma zijn hierin nog niet opgenomen. Ook is er sprake van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen (zie paragraaf grondbeleid) die van invloed zijn op de weerstandsratio en blijft het risicomanagement in ontwikkeling (zie paragraaf weerstandsvermogen). De ratio is hiermee vooral een momentopname en zullen we de komende jaren nauw blijven monitoren.

Het begrotingssaldo is voor 2027, 2028 en 2030 positief. Voor 2029 is het begrotingssaldo negatief. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat in 2029 de incidentele baten lager zijn dan de incidentele lasten. Het structurele begrotingssaldo daarentegen is in alle jaren van deze meerjarenbegroting positief. Hierbij merken wij op dat de effecten van het coalitieakkoord en het college-uitvoeringsprogramma hierin nog niet zijn opgenomen. De financiële effecten van het uitvoeringsprogramma worden apart aan de Raad voorgelegd voor besluitvorming in de vorm van een begrotingswijziging op deze begroting.

Onze solvabiliteitsratio, die aangeeft of we voldoende eigen vermogen hebben om aan onze financiële verplichtingen te voldoen, daalt de komende jaren licht maar blijft gedurende de periode boven de signaalwaarde van 20%. De daling is in lijn met de verwachting van hogere investeringen de komende jaren. Het eigen vermogen blijft de komende jaren stabiel, maar door een stijging van het totale vermogen als gevolg van de toenemende investeringen daalt de solvabiliteitsratio.

De netto schuldquote geeft inzicht in de mate waarin de schuldenlast drukt op de exploitatie. Hierin gaan we uit van de bestaande leningenportefeuille. Omdat we hierop aflossen levert dit een dalende trend op in het meerjarenbeeld van de quote. Met de verwachte investeringen in ons ruimtelijk domein en als gevolg daarvan een eventueel nieuw benodigde lening zal de netto schuldquote op termijn weer stijgen.

De onbenutte belastingcapaciteit is een kengetal dat aangeeft welke ruimte we als gemeente nog hebben om belastingen te verhogen voordat we in aanmerking zouden komen voor extra steun, in het geval van financiële problemen. Deze is in 2027 lager dan in het voorgaande jaar, onder andere doordat het percentage van het 'redelijk peil' van artikel 12 is aangepast.

Uiteraard blijven we de komende jaren ook onder de normen van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Per saldo kunnen we op basis van onderstaande cijfers concluderen dat de financiële positie van de gemeente Amersfoort de komende jaren goed is. Op de langere termijn, vanaf 2029, wordt dit onzeker. Ontwikkelingen in ons ruimtelijke domein, op jeugdzorg, en vanuit het Rijk zullen sterk van invloed zijn op onze financiële positie.

Tabel: FP.01 IJkpunten (x € mln.)

			WERKE- LIJK 2025	BEGRO- TING 2026 **	BEGRO- TING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030	NORM / SIGNAAL- WAARDE
	IJKPUNTEN	EENHEID							
Stabiliteit	1. Ontwikkeling van saldo van baten en lasten (inclusief mutaties reserves)	€ mln.	32,4	-4,5	2,3	2,3	-0,5	0,7	> = 0
	2. Structureel exploitatiesaldo	%	7,0%	2,4%	1,9%	0,9%	0,5%	0,4%	0 - 1%
	3. Saldo van baten en lasten (realisatie versus begroting)*	€ mln.	33,7	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Weerbaarheid	4. Weerstandsvermogen	ratio	2,1	2,5	2,1	2,5	2,9	3,1	1,2 - 1,5
	5. Netto-schuldquote	%	33,1%	43,8%	46,7%	39,7%	33,5%	28,3%	100%
	5b. Gecorrigeerde netto-schuldquote	%	28,3%	38,7%	41,7%	34,7%	28,4%	23,3%	n.v.t.
	6. Solvabiliteit	%	32,0%	27,4%	24,3%	22,7%	21,2%	20,8%	20%
Flexibiliteit	7. Netto-rentequote	%	0,2%	0,3%	0,4%	0,7%	1,0%	1,1%	n.v.t.
	8. Afschrijvingsquote	%	2,5%	2,9%	3,5%	4,2%	4,6%	4,9%	n.v.t.
	9. Belastingcapaciteit	%	94,7%	98,5%	96,8%	96,8%	96,8%	96,8%	n.v.t.
	10. Onbenutte belastingcapaciteit	€ mln.	2,7	10,5	6,0	5,1	5,2	5,3	n.v.t.
Overige verplichte indicatoren	11. EMU-saldo	€ mln.	-40,5	-148,0	-101,0	-49,5	-50,3	-5,4	n.v.t.
	12. Grondexploitatie	%	4,9%	3,9%	1,5%	5,0%	6,2%	4,7%	n.v.t.
	13. Kasgeldlimiet	€ mln.	62,3	65,2	66,4	64,9	62,4	62,6	n.v.t.
	14. Renterisiconorm	€ mln.	146,5	153,4	156,3	152,8	146,7	147,3	n.v.t.
	15. Overhead	%	7,2%	8,3%	8,6%	8,4%	9,1%	8,9%	n.v.t.

* Dit ijkpunt betreft een vergelijking tussen het begrote saldo van baten en lasten en de realisatie.
Dit ijkpunt is dus alleen beschikbaar in de jaarstukken.

** Dit betreft de actuele begroting 2026.

Door de raad te autoriseren begrotingsbedragen

Door de raad te autoriseren begrotingsbedragen

Tabel: FD.01 Door de Raad te autoriseren begrotingsbedragen

PROGRAMMA						
	REKENING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES						
1. Omgeving						
1.1 Energietransitie	-8.095	-19.504	-14.552	-10.063	-9.735	-9.371
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	-59.250	-84.370	-75.794	-79.271	-57.878	-65.127
1.3 Wonen	-5.617	-6.076	-6.161	-6.063	-6.069	-6.097
1.4 Mobiliteit	-15.340	-15.517	-17.596	-17.226	-17.849	-18.117
Subtotaal 1. Omgeving	-88.303	-125.467	-114.103	-112.623	-91.530	-98.711
2. Sociaal						
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-207.222	-215.069	-226.502	-215.430	-208.148	-203.296
2.2 Werk en Inkomen	-125.715	-125.189	-123.438	-119.171	-117.021	-116.636
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-48.734	-51.001	-51.993	-52.791	-53.215	-53.047
Subtotaal 2. Sociaal	-381.671	-391.258	-401.933	-387.392	-378.384	-372.979
3. Bedrijvigheid						
3.1 Economie	-6.427	-6.793	-7.165	-7.146	-7.225	-7.725
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	-28.684	-29.519	-29.731	-29.576	-29.562	-29.561
3.3 Handhaving	205	573	-3.138	-2.981	-2.493	-2.550
3.4 Sociale en Fysieke veiligheid	-18.907	-20.873	-17.511	-16.390	-16.470	-16.654
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-84.467	-93.920	-89.523	-88.574	-89.835	-89.789
Subtotaal 3. Bedrijvigheid	-138.280	-150.531	-147.066	-144.667	-145.585	-146.279
4. Bestuur						
4.1 Dienstverlening	-19.564	-18.209	-17.764	-17.481	-16.823	-15.897
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	-13.827	-11.222	-9.164	-8.748	-8.748	-8.717
4.3 Bedrijfsvoering	-76.168	-81.900	-88.160	-85.272	-85.276	-84.060
Subtotaal 4. Bestuur	-109.558	-111.331	-115.087	-111.501	-110.847	-108.674
5. Algemene dekkingsmiddelen						
5.1 Financiën en belastingen	-8.042	-3.525	-3.230	-7.773	-7.241	-9.613
Subtotaal 5. Algemene dekkingsmiddelen	-8.042	-3.525	-3.230	-7.773	-7.241	-9.613
TOTAAL LASTEN	-725.853	-782.113	-781.420	-763.955	-733.588	-736.258

PROGRAMMA

REKENING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
------------------	-------------------	-------------------	----------------	----------------	----------------

BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN UIT RESERVES

1. Omgeving

1.1 Energietransitie	1.942	3.947	4.387	5.677	5.340	4.773
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	40.059	68.171	55.233	57.882	32.807	36.347
1.3 Wonen	404	24	25	25	25	25
1.4 Mobiliteit	4.085	6.043	7.806	9.148	9.148	9.148
Subtotaal 1. Omgeving	46.489	78.185	67.450	72.731	47.319	50.292

2. Sociaal

2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	19.997	14.860	16.507	15.038	14.315	9.093
2.2 Werk en Inkomen	68.246	68.210	68.662	68.661	68.661	68.728
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	11.877	9.515	10.918	10.920	10.920	10.127
Subtotaal 2. Sociaal	100.120	92.586	96.086	94.619	93.896	87.948

3. Bedrijvigheid

3.1 Economie	603	640	669	669	669	669
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	755	826	983	983	983	983
3.3 Handhaving	0	0	0	0	0	0
3.4 Sociale en Fysieke veiligheid	357	457	434	88	88	88
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	55.549	54.485	56.168	55.404	55.326	55.357
Subtotaal 3. Bedrijvigheid	57.263	56.408	58.254	57.144	57.066	57.097

4. Bestuur

4.1 Dienstverlening	10.440	9.555	9.927	9.973	10.000	10.062
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	1.216	1.130	898	898	898	898
4.3 Bedrijfsvoering	22.622	18.744	21.786	21.788	19.003	19.007
Subtotaal 4. Bestuur	34.278	29.430	32.612	32.660	29.901	29.967

5. Algemene dekkingsmiddelen

5.1 Financiën en belastingen	501.431	502.567	518.449	502.888	501.042	509.206
Subtotaal 5. Algemene dekkingsmiddelen	501.431	502.567	518.449	502.888	501.042	509.206

TOTAAL BATEN	739.581	759.175	772.852	760.042	729.225	734.510
---------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

PROGRAMMA						
	REKENING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES						
1. Omgeving						
1.1 Energietransitie	-6.154	-15.557	-10.165	-4.386	-4.395	-4.598
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	-19.192	-16.199	-20.561	-21.389	-25.071	-28.780
1.3 Wonen	-5.213	-6.052	-6.137	-6.038	-6.045	-6.072
1.4 Mobiliteit	-11.255	-9.474	-9.791	-8.079	-8.701	-8.970
Subtotaal 1. Omgeving	-41.814	-47.282	-46.653	-39.892	-44.212	-48.420
2. Sociaal						
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-187.225	-200.209	-209.995	-200.393	-193.833	-194.204
2.2 Werk en Inkomen	-57.469	-56.978	-54.777	-50.509	-48.360	-47.908
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-36.858	-41.486	-41.075	-41.871	-42.295	-42.920
Subtotaal 2. Sociaal	-281.551	-298.673	-305.847	-292.773	-284.488	-285.031
3. Bedrijvigheid						
3.1 Economie	-5.825	-6.153	-6.496	-6.477	-6.556	-7.055
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	-27.929	-28.694	-28.748	-28.593	-28.579	-28.579
3.3 Handhaving	205	573	-3.138	-2.981	-2.493	-2.550
3.4 Sociale en Fysieke veiligheid	-18.550	-20.416	-17.077	-16.302	-16.382	-16.567
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-28.919	-39.434	-33.354	-33.170	-34.509	-34.432
Subtotaal 3. Bedrijvigheid	-81.017	-94.124	-88.812	-87.523	-88.519	-89.182
4. Bestuur						
4.1 Dienstverlening	-9.124	-8.654	-7.836	-7.507	-6.823	-5.835
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	-12.610	-10.092	-8.266	-7.850	-7.850	-7.819
4.3 Bedrijfsvoering	-53.546	-63.156	-66.374	-63.484	-66.274	-65.053
Subtotaal 4. Bestuur	-75.280	-81.902	-82.476	-78.841	-80.946	-78.708
5. Algemene dekkingsmiddelen						
5.1 Financiën en belastingen	493.389	499.042	515.219	495.115	493.801	499.593
Subtotaal 5. Algemene dekkingsmiddelen	493.389	499.042	515.219	495.115	493.801	499.593
TOTAAL SALDO	13.727	-22.938	-8.568	-3.914	-4.363	-1.748

PROGRAMMA

	REKENING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
STORTINGEN IN RESERVES						
1. Omgeving						
1.1 Energietransitie	-1.966	0	0	0	0	0
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	-40	-950	-614	0	0	0
1.3 Wonen	-149	-1.099	0	0	0	0
1.4 Mobiliteit	-2.137	-135	0	0	0	0
Subtotaal 1. Omgeving	-4.291	-2.184	-614	0	0	0
2. Sociaal						
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-1.755	-228	0	0	0	0
2.2 Werk en Inkomen	-2.385	-1.808	0	0	0	0
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-2.130	-954	-139	-136	-124	-110
Subtotaal 2. Sociaal	-6.270	-2.990	-139	-136	-124	-110
3. Bedrijvigheid						
3.1 Economie	-50	-50	-50	-50	-50	-50
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	0	0	0	0	0	0
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-6.342	-3.485	0	0	0	0
Subtotaal 3. Bedrijvigheid	-6.392	-3.535	-50	-50	-50	-50
4. Bestuur						
4.1 Dienstverlening	0	0	0	0	0	0
4.3 Bedrijfsvoering	-5.018	-2.684	-254	-254	-254	-254
Subtotaal 4. Bestuur	-5.018	-2.684	-254	-254	-254	-254
5. Algemene dekkingsmiddelen						
5.1 Financiën en belastingen	-4.708	7.194	-2.278	-2.300	0	-660
Subtotaal 5. Algemene dekkingsmiddelen	-4.708	7.194	-2.278	-2.300	0	-660
TOTAAL STORTINGEN	-26.679	-4.199	-3.335	-2.740	-429	-1.074

PROGRAMMA

REKENING	BEGROTING	BEGROTING	RAMING	RAMING	RAMING
2025	2026	2027	2028	2029	2030

ONTTREKKINGEN AAN RESERVES

1. Omgeving

1.1 Energietransitie	0	3.000	0	0	0	500
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	74	114	119	239	239	239
1.3 Wonen	500	500	500	500	500	500
1.4 Mobiliteit	654	511	403	283	283	283
Subtotaal 1. Omgeving	1.228	4.125	1.022	1.022	1.022	1.522

2. Sociaal

2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	934	974	765	170	170	170
2.2 Werk en Inkomen	2.100	1.250	932	157	0	0
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	815	0	0	0	0	0
Subtotaal 2. Sociaal	3.849	2.224	1.697	327	170	170

3. Bedrijvigheid

3.1 Economie	0	0	0	0	0	0
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	10	10	10	10	10	10
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	4.703	3.585	1.535	1.065	825	585
Subtotaal 3. Bedrijvigheid	4.713	3.595	1.545	1.075	835	595

4. Bestuur

4.1 Dienstverlening	0	0	0	0	0	0
4.3 Bedrijfsvoering	3.748	2.587	2.098	798	535	535
Subtotaal 4. Bestuur	3.748	2.587	2.098	798	535	535

5. Algemene dekkingsmiddelen

5.1 Financiën en belastingen	31.822	14.607	5.541	3.432	2.230	0
Subtotaal 5. Algemene dekkingsmiddelen	31.822	14.607	5.541	3.432	2.230	0
TOTAAL ONTTREKKINGEN	45.361	27.138	11.903	6.653	4.792	2.822

PROGRAMMA

REKENING	BEGROTING	BEGROTING	RAMING	RAMING	RAMING
2025	2026	2027	2028	2029	2030

SALDO MUTATIES RESERVES

1. Omgeving

1.1 Energietransitie	-1.966	3.000	0	0	0	500
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	34	-836	-494	239	239	239
1.3 Wonen	351	-599	500	500	500	500
1.4 Mobiliteit	-1.483	376	403	283	283	283
Subtotaal 1. Omgeving	-3.063	1.941	409	1.022	1.022	1.522

2. Sociaal

2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-821	746	765	170	170	170
2.2 Werk en Inkomen	-285	-558	932	157	0	0
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-1.315	-954	-139	-136	-124	-110
Subtotaal 2. Sociaal	-2.421	-766	1.558	191	45	59

3. Bedrijvigheid

3.1 Economie	-50	-50	-50	-50	-50	-50
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	10	10	10	10	10	10
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-1.639	100	1.535	1.065	825	585
Subtotaal 3. Bedrijvigheid	-1.679	60	1.495	1.025	785	545

4. Bestuur

4.1 Dienstverlening	0	0	0	0	0	0
4.3 Bedrijfsvoering	-1.270	-97	1.844	544	281	281
Subtotaal 4. Bestuur	-1.270	-97	1.844	544	281	281

5. Algemene dekkingsmiddelen

5.1 Financiën en belastingen	27.115	21.801	3.262	1.132	2.230	-660
Subtotaal 5. Algemene dekkingsmiddelen	27.115	21.801	3.262	1.132	2.230	-660
TOTAAL SALDO MUTATIES RESERVES	18.682	22.938	8.568	3.914	4.363	1.748

PROGRAMMA						
	REKENING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
SALDO INCLUSIEF MUTATIES RESERVES						
1. Omgeving						
1.1 Energietransitie	-8.119	-12.557	-10.165	-4.386	-4.395	-4.098
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	-19.158	-17.035	-21.055	-21.149	-24.832	-28.540
1.3 Wonen	-4.862	-6.651	-5.637	-5.538	-5.545	-5.572
1.4 Mobiliteit	-12.738	-9.098	-9.388	-7.796	-8.418	-8.687
Subtotaal 1. Omgeving	-44.877	-45.341	-46.244	-38.869	-43.189	-46.898
2. Sociaal						
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-188.045	-199.463	-209.230	-200.223	-193.663	-194.034
2.2 Werk en Inkomen	-57.753	-57.536	-53.845	-50.352	-48.360	-47.908
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-38.173	-42.440	-41.214	-42.007	-42.420	-43.030
Subtotaal 2. Sociaal	-283.972	-299.439	-304.289	-292.582	-284.443	-284.972
3. Bedrijvigheid						
3.1 Economie	-5.875	-6.203	-6.546	-6.527	-6.606	-7.105
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	-27.919	-28.684	-28.738	-28.583	-28.569	-28.569
3.3 Handhaving	205	573	-3.138	-2.981	-2.493	-2.550
3.4 Sociale en Fysieke veiligheid	-18.550	-20.416	-17.077	-16.302	-16.382	-16.567
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-30.557	-39.335	-31.819	-32.105	-33.684	-33.847
Subtotaal 3. Bedrijvigheid	-82.695	-94.064	-87.317	-86.498	-87.734	-88.637
4. Bestuur						
4.1 Dienstverlening	-9.124	-8.654	-7.836	-7.507	-6.823	-5.835
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	-12.610	-10.092	-8.266	-7.850	-7.850	-7.819
4.3 Bedrijfsvoering	-54.816	-63.253	-64.530	-62.940	-65.993	-64.772
Subtotaal 4. Bestuur	-76.550	-81.999	-80.632	-78.298	-80.665	-78.427
5. Algemene dekkingsmiddelen						
5.1 Financiën en belastingen	520.504	520.842	518.482	496.247	496.031	498.933
Subtotaal 5. Algemene dekkingsmiddelen	520.504	520.842	518.482	496.247	496.031	498.933
TOTAAL SALDO	32.409	0	0	0	0	0

Incidentele en structurele baten en lasten

Incidentele en structurele baten en lasten

Tabel: FI.01 Incidentele en structurele baten en lasten

PRESENTATIE VAN HET STRUCTURELE SALDO	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
Totaal Baten	772.852	760.042	729.225	734.510
Totaal Lasten	-781.420	-763.955	-733.588	-736.258
Saldo baten en lasten	-8.568	-3.914	-4.363	-1.748
Storting en onttrekkingen aan reserves	10.846	6.214	3.893	2.407
Resultaat	2.278	2.300	-470	660
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-12.747	-4.897	-4.429	-2.005
STRUCTURELE SALDO	15.025	7.197	3.959	2.665

STRUCTURELE BATEN EN LASTEN NA VERLAGING VAN INCIDENTELE POSTEN	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
Baten	756.962	750.408	721.466	732.695
Lasten	-741.937	-743.211	-717.507	-730.030
STRUCTURELE SALDO	15.025	7.197	3.959	2.665

Tabel: FI.02 Structurele reserve mutaties

STRUCTURELE RESERVEMUTATIE	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
<u>Onttrekkingen:</u>				
Reserve toekomstige vervangingsinvesteringen	950	1.070	807	807
Reserve dekking kapitaallasten SHP	250	250	250	250
SALDO STRUCTURELE RESERVEMUTATIES	1.200	1.320	1.057	1.057

Een uitgebreid overzicht met toelichting op de incidentele baten en lasten kunt u hier vinden:

[Incidentele baten en lasten](#)

Programma's

1. Programma Omgeving

Wat willen wij hoe bereiken?

1. Programma Omgeving

Wat willen we bereiken?

Energietransitie: Wij dragen bij aan het tegengaan van de klimaatcrisis. We zetten in op 55% minder CO₂-uitstoot in onze gemeente in 2030. We zorgen dat alle inwoners en bedrijven mee kunnen doen in deze energietransitie.

Toelichting:

In 2050 stoten wij geen schadelijke broeikasgassen meer uit omdat wij fossiele brandstoffen hebben vervangen voor hernieuwbare bronnen. Denk hierbij aan zon, wind of water. We worden zo snel mogelijk energieneutraal. Ons tussendoel is 55 procent minder CO₂-uitstoot in 2030 ten opzichte van 1990. Warmte, koeling en energie moet voor iedereen betaalbaar en beschikbaar zijn. Deze wordt zoveel mogelijk lokaal opgewekt en wij gebruiken zo min mogelijk grondstoffen. In alles wat wij doen is er aandacht voor dat iedereen kan meedoen en dat er zoveel mogelijk begrip is voor de veranderingen die op ons afkomen. Samenwerking tussen alle betrokken partijen en inwoners is noodzakelijk om te komen tot de inrichting van ons toekomstig energiesysteem.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Wij vinden het belangrijk dat iedereen in de stad mogelijkheden krijgt om energie te besparen. Wij helpen inwoners, organisaties en ondernemers om woningen en gebouwen te isoleren en energie te besparen. Dit doen wij door te informeren over de mogelijkheden en te zorgen voor financiële regelingen en praktische ondersteuning op maat voor wie dit nodig heeft.
2. Wij stimuleren het ontwikkelen van windmolens en het plaatsen van zonnepanelen op daken en andere geschikte locaties. Hiermee leveren we een bijdrage aan de regionale ambitie om in 2030 0,5 terawattuur elektriciteit duurzaam op te wekken.
3. We hebben een regisserende rol bij het gebiedsgericht aardgasvrij maken van de stad. Dit doen wij door een Omgevingsprogramma Warmte en vervolgens wijkplannen te maken. Ook nemen wij een actieve rol bij het ontwikkelen van warmtenetten. Wij doen dit samen met inwoners en organisaties en faciliteren bewonersinitiatieven uit de stad die zelf een alternatief voor het gebruik van aardgas willen realiseren
4. Wij helpen bedrijven met het verduurzamen van gebouwen en bedrijfsactiviteiten in de stad door te informeren over de mogelijkheden waar dat mogelijk is en door te handhaven waar dat nodig is. Netcongestie is hierbij een belangrijk aandachtspunt.
5. Wij werken toe naar een nieuw en robuust energiesysteem. Dit doen wij door onze verantwoordelijkheid te nemen bij het zoeken naar fysieke ruimte voor maatregelen die nodig zijn voor netverzwaring en tijdelijke oplossingen om de netcapaciteit te vergroten. Maar dit doen wij ook door mogelijkheden te verkennen voor het slimmer omgaan met energie, vraag en aanbod op elkaar af te stemmen en het lokaal opslaan en delen van elektriciteit. De netbeheerders en de rijksoverheid zijn leidend in het oplossen van netcongestie, wij doen wat wij kunnen vanuit onze verantwoordelijkheid en mogelijkheden.

Hoe kunnen we dit doel meten?

De CO₂ uitstoot per jaar

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
416	369	353		364	354	344

Bron: Dashboard Duurzaamheid, gemeente Amersfoort

Toelichting: Dit is de totale CO₂-uitstoot van wonen, werken en verkeer per jaar (kton CO₂) exclusief de uitstoot van auto(snel)wegen. Het cijfer loopt altijd 2 jaar achter. Dit heeft te maken met berekeningen die het CBS voor het subonderdeel 'verkeer' moet doen. Ook komen correctie met terugwerkende kracht voor. Het streven is dat de gemeente Amersfoort in 2050 CO₂-neutraal is ('o'). Voor 2030 streven we naar een reductie van 55% CO₂-uitstoot ten opzichte van 1990. De CO₂-emissie van 1990 in Amersfoort is niet bekend maar kan worden herleid uit landelijke emissiecijfers en lokale energiegebruikscijfers. CE Delft heeft in opdracht van de gemeente de emissie exclusief auto(snel)wegen voor 1990 berekend op 720 kton. Een reductie van 55% ten opzichte hiervan betekent een streefemissie in 2030 van ten hoogste 324 kton. Bij de berekening van de streefcijfers voor de tussenliggende jaren gaan we uit van een lineaire daling, ook al komt dit niet overeen met de praktijk.

Wat willen we bereiken?

Grondexploitaties en vastgoed: Het ondersteunen van ruimtelijke projecten en bijdragen aan een stad met passend en duurzaam vastgoed

Toelichting:

Met onze gebiedsontwikkeling zoeken we naar passende ontwikkelingsvormen voor gebieden, die - vroeg of laat - rendement opbrengen.

Wij willen met ons gemeentelijk vastgoed een toegevoegde waarde bieden voor de stad en bijdragen aan de ambitie CO₂-neutraal te zijn. Waar nodig renoveren of vervangen we ons vastgoed en zorgen we dat het vastgoed aansluit bij de wensen en het gebruik van de verschillende doelgroepen/ gebruikers. Daarbij letten we erop dat ons vastgoed toegankelijk is voor mensen met een beperking door te voldoen aan het [ITS](#) keurmerk. Zoveel mogelijk combineren we het renoveren of vervangen van ons vastgoed met de verduurzamingsopgave.

Wat gaan we daarvoor doen?

2.1 Grondexploitaties en vastgoed

1. We verduurzamen ons vastgoed en verlagen zodoende de CO₂ uitstoot. Dit doen wij de komende jaren voor 66 objecten (ca. 123.000 m² BVO) uit onze kernportefeuille. In projecten en in beheer en onderhoud houden we steeds meer rekening met maatregelen voor circulariteit, klimaatbestendigheid en biodiversiteit.
2. We investeren structureel in de kernportefeuille op basis van een uitvoeringsplanning met als doel het verouderde vastgoed (ouder dan 40 jaar) geschikt te houden voor een nieuwe periode van (minimaal) 40 jaar.
3. We streven ernaar dat ons vastgoed toegankelijk is voor mensen met een beperking door te voldoen aan het ITS standaard of vergelijkbare standaard.
4. We bieden met ons vastgoed toegevoegde waarde aan de stad, zoals het huisvesten van culturele instellingen, sportverenigingen en wijkcentra. Wij zetten in op duurzame relaties met deze huurders, waarbij veiligheid, duurzaamheid en klanttevredenheid kernbegrippen zijn.
5. Wij zijn ons bewust van de vele onzekerheden die gebiedsontwikkeling in deze tijd met zich meebrengt en sturen op de financiën. Dit doen we met behulp van scenarioanalyses, risicomanagement en stapsgewijze besluitvorming zodat tijdig ingegrepen en bijgestuurd kan worden.
6. Om de grote woningbouwopgave te kunnen realiseren, zetten we in op het brede pallet aan exploitatiemodellen en zetten we in op het verkrijgen van subsidies.

Hoe kunnen we dit doel meten?

Aantal gemeentelijke maatschappelijke objecten waaraan duurzaamheidsmaatregelen zijn getroffen

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
0	0	0	9	11	14	32

Bron: Voortgangsrapportage SRO

Toelichting: De gemeente heeft de opgave om t/m 2030 ca. 66 maatschappelijke objecten te verduurzamen (energie- en CO₂-reductie) die in haar bezit zijn. Duurzaamheidsmaatregelen zijn bijvoorbeeld het aanleggen van zonnepanelen, isoleren en instructie van gebruikers. Bij de cijfers hierboven gaat het om objecten die volledig verduurzaamd zijn. Tot de begroting en jaarrekening van 2026 werden ook gedeeltelijk verduurzaamde objecten meegenomen.

Wat willen we bereiken?

Ruimtelijke Ordening: Een stad waarin schaarse ruimte goed verdeeld wordt.

Toelichting:

Met onze ruimtelijke ontwikkeling zijn we een centrale schakel in de ontwikkeling van de stad en zorgen we voor een goede verdeling van de beschikbare ruimte. Zo werken we aan een duurzame balans voor de lange termijn met een aantrekkelijk woon- en leefklimaat, economische dynamiek, een goede bereikbaarheid, voldoende ruimte voor voorzieningen, water, groen en natuur.

Amersfoort is een stad waarin erfgoed op een samenhangende wijze in stand wordt gehouden en waarbij cultuurhistorische waarden worden ingepast bij nieuwe ontwikkelingen (behoud door ontwikkeling);

Wat gaan we daarvoor doen?

3.1. Ruimtelijke Ordening

1. We werken regionaal samen aan de verstedelijking van Amersfoort en regio en zorgen voor een sterke positie van Amersfoort daarin, dit geldt ook voor de Metropoolregio Utrecht.
2. We zorgen voor een evenwichtige spreiding en verdeling van ruimte voor wonen, werken, voorzieningen, mobiliteit, groen, water en recreatie. We kijken integraal naar de ruimtelijke opgaven en zorgen ervoor dat iedere functie op de juiste plek tot haar recht komt.
3. We stellen de kwaliteit en leefbaarheid van de openbare ruimte voorop. Het vertrekpunt is een gezonde omgeving die uitnodigt om te bewegen en elkaar te ontmoeten. Bij de levensaders zetten we in op een hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte.
4. We versterken de kwaliteit van het buitengebied voor mens en natuur zodat deze meegroeit met de groei van de stad.
5. We leggen de gewenste inrichting van de stad en buitengebied helder juridisch vast in omgevingsplannen en bieden ruimte aan initiatieven via de intake- en omgevingstafel. Bij alle complexe ontwikkelingen betrekken we de omgeving of vragen we van de initiatiefnemer om dat te doen.

3.2. Monumentenzorg en archeologie

In 2026 is het Omgevingsprogramma Erfgoed 2026-2040: Amersfoort Erfgoedstad vastgesteld. In het programma is een uitvoeringsagenda opgenomen met alle inzet die we nu al plegen en aanvullende ambities.

1. Samen met de stad dragen wij zorg voor ons (onroerend en ruimtelijk) erfgoed en voor de kwaliteit van het stadsbeeld als totaal. Cultuurhistorische waarden vormen een waardevolle inspiratiebron voor nieuwe ontwikkelingen.
2. We willen waardevolle historische structuren en gebouwen in stand houden en waar mogelijk verbeteren. Passende nieuwe functies zijn essentieel voor een goede toekomst (herbestemming en transformaties). De relatie tussen erfgoed en omgeving/openbare ruimte is van grote waarde.
3. Op basis van archeologisch en bouwhistorisch onderzoek verdiepen en verbreden we de kennis over de (ontstaans)geschiedenis van onze stad. Deze kennis maken we voor een breed publiek toegankelijk en beleefbaar. Erfgoed draagt belangrijk bij aan de identiteit en verbondenheid van stad en inwoners en aan de aantrekkelijkheid van onze stad.
4. Behoud en bescherming van archeologische waarden in de bodem, conform onze wettelijke taak. Bij ruimtelijke ontwikkelingen is behoud in de bodem lang niet altijd mogelijk. Na proefonderzoek kiezen we voor behoud door middel van opgraven of toch voor behoud in de grond.
5. Belangrijke aanvullende ambities vanuit het Omgevingsprogramma Erfgoed zijn: ontmoetingsplekken incl. aanpak religieus erfgoed; bescherming groen erfgoed; verduurzaming en energietransitie; aanwijzing nieuw erfgoed; erfgoedbeleving; kwaliteit stadsgezichten; kennisdeling; borging archeologische waarden; bouwhistorie; erfgoed van de toekomst; ontwikkelen van erfgoedagenda.

Hoe kunnen we dit doel meten?

We hebben op dit moment geen goede indicator om de voortgang van de doelen voor de ruimtelijke ordening te meten. We onderzoeken of we met deze indicator kunnen aansluiten op de monitor voor de omgevingsvisie, die op dit moment in ontwikkeling is.

Wat willen we bereiken?

Wonen: We stellen de mens centraal, Amersfoort is een thuis voor iedereen.

Toelichting:

Ieder mens wil een fijne plek hebben om te wonen. Een fijne woning vormt een thuis en is belangrijk om gelukkig te kunnen zijn, of je nu alleen woont, samen met een partner of kinderen, of zorg nodig hebt. Met ons volkshuisvestingsbeleid zorgen we er voor dat Amersfoort voor allerlei verschillende mensen met uiteenlopende leefstijlen een fijne stad is en blijft om te wonen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- 4.1. Voldoende woningen: we hebben de ambitie dat er tot 2040, 1000 woningen per jaar worden gebouwd. We hebben hier afspraken over gemaakt in de Woondeal
- 4.2. Betaalbare woningen: we zorgen ervoor dat minimaal tweederde van de woningen betaalbaar is, waarvan minimaal 35% sociale huur en ongeveer 32% middensegment (middenhuur en betaalbare koop) is.
- 4.3. Beschikbare woningen: naast het toevoegen van nieuwbouw zorgen we ervoor dat in de bestaande woningvoorraad meer mensen kunnen wonen. We actualiseren regels voor kamerverhuur en maken regels voor woningsplitsing zodat waar dat kan, bestaande woningen door meer mensen bewoond kunnen worden. Tevens stimuleren we de doorstroming van ouderen en zorgen voor de toegankelijkheid van woningen.
- 4.4. Passende woningen: we zorgen voor diversiteit aan woningen en woonmilieus, passend bij de woonbehoefte van verschillende doelgroepen. Speciale aandacht is er voor kwetsbare doelgroepen met een zorgbehoefte en woonvormen voor ouderen en voor ouderen die langer of weer zelfstandig wonen.
- 4.5. Voor de aandachtsgroepen, zoals statushouders en uitstromers uit zorginstellingen en (maatschappelijke) opvang is passende woonruimte beschikbaar. Hiervoor geven we deze groepen voorrang binnen de woonruimteverdeling. Ook werken we aan het creëren van extra woonruimte en het vergroten van het woonaanbod bijvoorbeeld via de realisatie van tijdelijke woonplekken of het aftoppen van huurprijzen. Via het programma wonen en zorg geven we vorm aan de randvoorwaarden bij het wonen zoals begeleiding/ondersteuning en beheer voor een goede landing in de wijk. We werken daarnaast aan uitbreiding van het aantal woonwagendplaatsen.

Hoe kunnen we dit doel meten?

Nieuwbouw + transformaties

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
841	904	1134	473	1000	1000	

Bron: BAG; bewerking O&S

Toelichting: Het betreft alle toevoegingen in een specifiek jaar aan de woningvoorraad, namelijk nieuwbouw en overige bruto toevoegingen. Omdat de overige toevoegingen voornamelijk transformaties zijn (van kantoren maar ook andere gebouwen naar woningen) noemen we het hier transformaties. Maar het kan ook nog gaan om splitsing van woningen. Uiteindelijk kan de netto groei of saldo van de woningvoorraad lager zijn door sloop of overige onttrekkingen.

Wat willen we bereiken?

Mobiliteit: Een bereikbare stad die actieve mobiliteit omarmt.

Toelichting:

Om onze groeiende stad ten tijde van een veranderend klimaat leefbaar en bereikbaar te houden, is het belangrijk om op verschillende vormen van mobiliteit in te blijven zetten. Iedereen heeft een mobiliteitsbehoefte. We willen andere invullingen stimuleren; door te blijven investeren in voorzieningen voor voetgangers, fietsers, het OV en deelmobiliteit. Hiervoor is het omgevingsprogramma Mobiliteit opgesteld met een mobiliteitsfonds om deze andere vormen van mobiliteit te stimuleren.

In oktober 2025 zijn we gestart met de invoering van het parkeerbeleid. Ook blijven we inzetten op verkeersveiligheid, zowel door middel van de snelheid die we rijden als de inrichting van onze straten.

We werken toe naar een compleet, samenhangend, toegankelijk voetgangersnetwerk en veilig fietsnetwerk. Belangrijk zijn ook voldoende en goede fietsparkeervoorzieningen bij o.a. stations en in de binnenstad. We maken het OV aantrekkelijker door te zorgen voor snellere busroutes, toegankelijke haltes en een aantrekkelijke overstap en we spannen ons in om onze stevige plek in het landelijke spoornetwerk te behouden en waar mogelijk te verbeteren. Daarbij vragen we aandacht voor geluid van het spoor. We zetten in op het in goede banen leiden en aantrekkelijk maken van deelmobiliteit. We hebben een start gemaakt met het realiseren van wijkhubs waar deelauto's en deeltweewielers staan. We gaan hiermee verder. We zetten in op een groen(ere) en goed oversteekbare Stadsring. We blijven aandacht vragen voor de effecten van de vertraging van het project Knooppunt Hoevelaken en voor verbeteringen van en rondom Amersfoort Centraal en station Amersfoort Schothorst.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het Omgevingsprogramma Mobiliteit is in 2025 vastgesteld. In het Omgevingsprogramma Mobiliteit is een uitvoeringsprogramma opgenomen met alle inzet die we nu al plegen en de nieuwe inzet voor de verschillende deelaspecten samen:

1. Lopen: We werken toe naar een compleet, samenhangend, toegankelijk voetgangersnetwerk.
2. Fiets: We bouwen verder aan een compleet, samenhangend en veilig fietsnetwerk en werken toe naar voldoende en goede fietsparkeervoorzieningen bij o.a. stations en binnenstad.
3. OV: We maken het OV aantrekkelijker door te zorgen voor snellere busroutes, toegankelijke haltes en een aantrekkelijke overstap en we spannen ons in om onze stevige plek in het landelijke spoornetwerk te behouden en waar mogelijk te verbeteren.
4. Deelmobiliteit en parkeren: We zetten in op faciliteren en aantrekkelijker maken van deelmobiliteit, het invoeren van betaald parkeren met vergunningen in delen van de stad, het hanteren van lage parkeernormen bij woningbouw op OV-locaties en het realiseren van mobiliteitshubs aan de stadsranden en in de wijken (als parkeeralternatief voor de eigen auto en voor bezoekers aan de stad).
5. Wegenstructuur: We gaan verder met het omvormen van wegen naar 30 km/uur, we beperken het doorgaand verkeer op de Stadsring en regionaal brengen we het wegennet op orde, met aandacht voor maatregelen om de effecten van de vertraging van het project Knooppunt Hoevelaken op te kunnen vangen.

Hoe kunnen we dit doel meten?

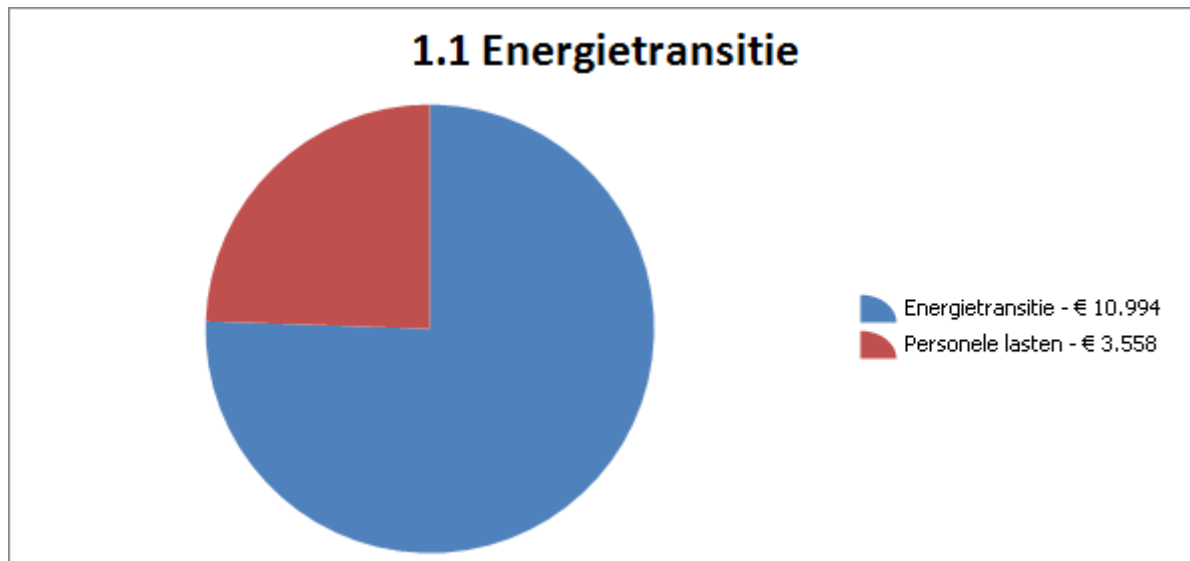
Modal Split (% Auto bestuurder)

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	29				28	
Bron:	ODiN					
Toelichting:	De Modal Split laat zien hoe verplaatsingen verdeeld zijn over de verschillende vervoerswijzen. Om een betrouwbaar cijfer te verkrijgen wordt het cijfer berekend aan de hand van een stapeling van de cijfers van het betreffende en voorgaande jaar. Voor de Modal Split is er alleen in oneven jaren een realisatiecijfer. Het realisatiecijfer van 2025 is door een trendbreuk mogelijk niet beschikbaar.					

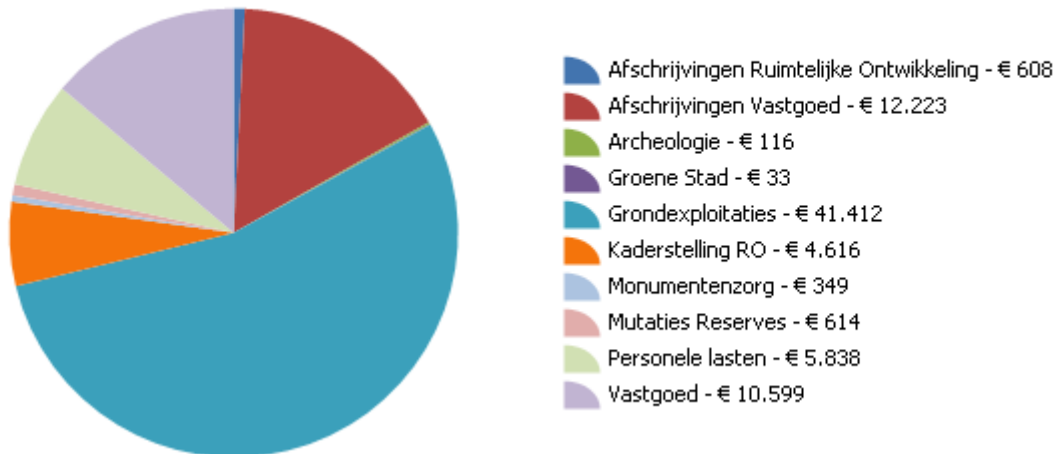
Wat mag dat kosten?

Om het inzicht in de budgetten te vergroten, is een infographic toegevoegd met informatie over de opbouw van het budget. Dit hebben we gedaan door de lasten onder te verdelen op productniveau. In onderstaande infographics ziet u de lasten inclusief de stortingen in de reserves per deelprogramma.

Tabel: PF.1.1 Infographic

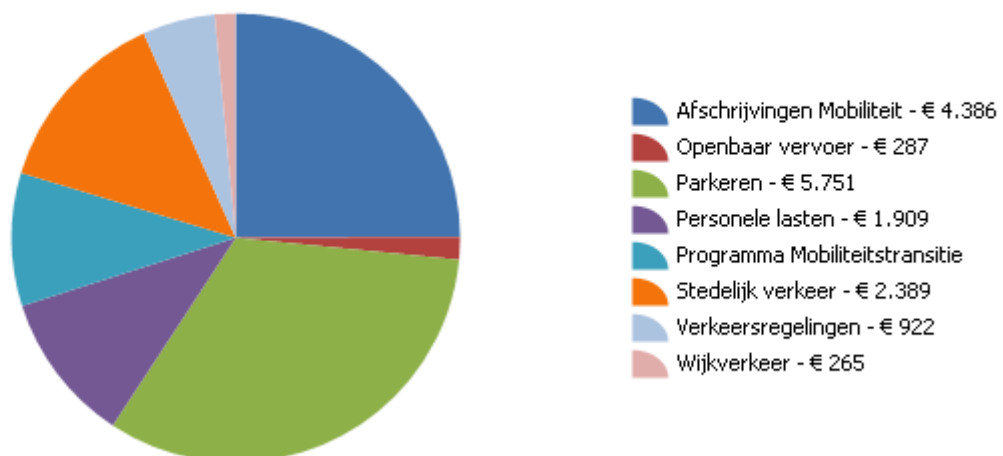
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening

1.3 Wonen

1.4 Mobiliteit

Wat mag het kosten?

Tabel: PF.1.2 Financieel overzicht

DEELPROGRAMMA	REKENING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES						
1.1 Energietransitie	-8.095	-19.504	-14.552	-10.063	-9.735	-9.371
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	-59.250	-84.370	-75.794	-79.271	-57.878	-65.127
1.3 Wonen	-5.617	-6.076	-6.161	-6.063	-6.069	-6.097
1.4 Mobiliteit	-15.340	-15.517	-17.596	-17.226	-17.849	-18.117
TOTAAL LASTEN	-88.303	-125.467	-114.103	-112.623	-91.530	-98.711
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES						
1.1 Energietransitie	1.942	3.947	4.387	5.677	5.340	4.773
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	40.059	68.171	55.233	57.882	32.807	36.347
1.3 Wonen	404	24	25	25	25	25
1.4 Mobiliteit	4.085	6.043	7.806	9.148	9.148	9.148
TOTAAL BATEN	46.489	78.185	67.450	72.731	47.319	50.292
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES						
1.1 Energietransitie	-6.154	-15.557	-10.165	-4.386	-4.395	-4.598
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	-19.192	-16.199	-20.561	-21.389	-25.071	-28.780
1.3 Wonen	-5.213	-6.052	-6.137	-6.038	-6.045	-6.072
1.4 Mobiliteit	-11.255	-9.474	-9.791	-8.079	-8.701	-8.970
SALDO PROGRAMMA EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-41.814	-47.282	-46.653	-39.892	-44.212	-48.420
MUTATIES RESERVES						
1.1 Energietransitie						
Storting in reserve	-1.966	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserve	0	3.000	0	0	0	500
Saldo mutaties reserves 1.1 Energietransitie	-1.966	3.000	0	0	0	500
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening						
Storting in reserve	-40	-950	-614	0	0	0
Onttrekkingen aan reserve	74	114	119	239	239	239
Saldo mutaties reserves 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	34	-836	-494	239	239	239
1.3 Wonen						
Storting in reserve	-149	-1.099	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserve	500	500	500	500	500	500
Saldo mutaties reserves 1.3 Wonen	351	-599	500	500	500	500

1.4 Mobiliteit

Stortingen in reserve	-2.137	-135	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserve	654	511	403	283	283	283
Saldo mutaties reserves 1.4 Mobiliteit	-1.483	376	403	283	283	283
SALDO MUTATIES RESERVES	-3.063	1.941	409	1.022	1.022	1.522
TOTAAL RESULTAAT PROGRAMMA						
1.1 Energietransitie	-8.119	-12.557	-10.165	-4.386	-4.395	-4.098
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	-19.158	-17.035	-21.055	-21.149	-24.832	-28.540
1.3 Wonen	-4.862	-6.651	-5.637	-5.538	-5.545	-5.572
1.4 Mobiliteit	-12.738	-9.098	-9.388	-7.796	-8.418	-8.687
RESULTAAT PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-44.877	-45.341	-46.244	-38.869	-43.189	-46.898

Toelichting op afwijkingen

Tabel: PF.1.3 Afwijkingen tussen begroting 2026 en begroting 2027

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
1.1 Energietransitie	4.952	-2.560
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	8.913	-12.932
1.3 Wonen	1.014	1
1.4 Mobiliteit	-1.945	1.655
TOTAAL	12.934	-13.837

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,3 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Tabel: PA.1.1 Toelichting op de belangrijkste begrotingsmutaties

	LASTEN	BATEN	I/S
1.1 Energietransitie			
<i>Isolatieoffensief</i>			
In 2027 zijn er (ten behoeve van de VVE-aanpak) nog beperkt middelen beschikbaar voor de uitvoering van het isolatieoffensief. Het voor 2027 begrote bedrag voor het isolatieoffensief is € 5.885.000 lager dan in de begroting 2026. Daar waar de lasten van het Isolatieoffensief in 2026 gedekt werden door deels 'eigen middelen' en deels specifieke uitkering, worden de lasten in 2027 volledig gedekt door de specifieke uitkering. Ten opzichte van 2026 resulteert dit in 2027 in lagere baten van € 460.000.	5.885	-460	I
<i>Aanpak Energiearmoede</i>			
Voor de aanpak van Energiearmoede is in 2027 in totaal € 900.000 beschikbaar gesteld. Deze middelen worden gedekt uit de SPUK Energiearmoede.	-900	900	I

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2027 T.O.V. BEGROTING 2026				LASTEN	BATEN	I/S
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening						
<i>Onderhoud Kleine Haag 1-3</i>						
In 2026 was er incidenteel budget ad € 425.000 beschikbaar voor onderhoud aan de Kleine Haag 1-3. Dit exploitatiebudget is incidenteel verleend bij aankoop van de Kleine Haag om achterstallig onderhoud uit te kunnen voeren. Dit budget is in 2027 niet beschikbaar.	425					I
<i>Herziening grondexploitaties conform MPG 2025</i>						
In deze begroting zijn de geactualiseerde lasten en baten van jaarschijf 2027 uit de herziening grondexploitaties 2025 opgenomen. Dit heeft enerzijds een effect op de baten en lasten van de grondexploitaties. Anderzijds heeft dit een effect op de voorraadmutatie van de grondexploitaties naar de gemeentelijke balans.	13.505	-13.505				I
In totaal hebben deze mutaties een budgettair neutraal effect op de begroting.						
Zie voor de voortgang van de grondexploitaties het Meerjaren Programma Grondexploitaties 2025 (MPG), zoals is vastgesteld door de Raad op 8 juli 2026.						
Bijlage: MPG 2025						
<i>RISA</i>						
In de Meerjarenbegroting 2025-2028 zijn vanaf 2026 structurele middelen beschikbaar gesteld voor de Ruimtelijke Investeringsstrategie Amersfoort (RISA). In 2027 is dit € 3,0 miljoen ten opzichte van € 1,0 miljoen in 2026. Een nadere toelichting op de RISA is opgenomen in de RISA-paragraaf van deze begroting.	-2.000					S
<i>Erfgoeddeal</i>						
In de decembercirculaire 2024 is € 598.000 beschikbaar gesteld voor de Erfgoed Deal. In 2026 was hiervoor incidenteel € 398.000 beschikbaar. Bij de besluitvorming over de jaarrekening 2025 is € 95.000 overgeheveld naar 2027. Hierdoor is in 2027 € 303.000 minder beschikbaar dan in 2026.	303					I
<i>Ommetje Hoogland-West</i>						
In 2026 is incidenteel € 100.000 beschikbaar gesteld voor de voorbereidende werkzaamheden voor de aanleg van wandel- en hardlooppaden in Hoogland-West. In 2027 zijn hiervoor geen incidentele middelen meer beschikbaar. Hierdoor zijn in 2027 € 100.000 minder middelen beschikbaar dan in 2026.	100					I
<i>Mutaties Kaderbrief 2027-2030</i>						
In de Kaderbrief 2027-2030 is structureel extra budget beschikbaar gesteld ten behoeve van dotaties aan de onderhoudsvoorziening van de multifunctionele accommodaties. Dit naar aanleiding van het bijgestelde meerjarenonderhoudsplan in 2025.	-675					S

In de Kaderbrief 2027-2030 is eveneens structureel extra budget beschikbaar gesteld ten behoeve van dotaties aan de onderhoudsvoorziening van het cultureel vastgoed. Dit naar aanleiding van het bijgestelde meerjarenonderhoudsplan in 2025.	-95		S
Binnen de overeenkomst met Samenfoort is overeengekomen dat, in het geval een pand blijvend niet zal worden gebruikt voor onderwijs, Samenfoort het gebruik van deze panden kan opzeggen en de panden terugkomen bij de gemeente. Voor 2027 verwachten we dat drie panden worden overgedragen aan de gemeente. De gemeente zal daardoor de komende jaren beheerlasten voor deze panden gaan maken. Bij de Kaderbrief 2027-2030 is hiervoor incidenteel budget beschikbaar gesteld voor de periode 2027 t/m 2030, zodat gezocht kan worden naar een nieuwe invulling van de panden.	-120		I
Bij de Kaderbrief 2027-2030 is budget beschikbaar gesteld voor de energiemonitoring van het project Verduurzaming Gemeentelijk Vastgoed. De energiemonitoring gedurende drie jaar nadat een pand verduurzaamd is, volgt uit verplichtingen die zijn aangegaan bij de aanbesteding. Dit budget is incidenteel beschikbaar gesteld voor de periode 2027 t/m 2030.	-40		I
Door een toename van het aantal en de juridische complexiteit van particuliere ruimtelijke initiatieven neemt het aantal bezwaar- en beroepsprocedures toe. Dit leidt tot extra kosten, waarvoor in de Kaderbrief 2027-2030 structureel budget beschikbaar is gesteld.	-150		S
Eind 2025 is door de VVE Meridiaan besloten dat de jaarlijkse bijdrage voor alle eigenaren worden verhoogd, zodat er groot onderhoud kan worden uitgevoerd. De gemeente is een van de eigenaren en krijgt dus te maken met hogere lasten. Aangezien de panden tijdelijk in eigendom zijn, is er bij de Kaderbrief 2027-2030 incidenteel budget beschikbaar gesteld voor de periode van 2027 t/m 2030. Bijlage: Kaderbrief 2027 - 2030	-40		I
<i>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</i>			
Vastgoed: Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's. Dit betreft eveneens de verhoging van de (huur)baten, met name ten gevolge van indexering.	-339	522	S
Ruimtelijke Ordening: Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's.	-889		S
<i>Kapitaallasten</i>			

De totale kapitaallasten van deelprogramma 1.2 nemen in 2027 toe door de uitgevoerde investeringen vanuit het project Vervangingsinvesteringen Maatschappelijk Vastgoed, resulterend in € 676.701 meer kapitaallasten in 2027 dan in 2026 en het project Verduurzaming Gemeentelijk Vastgoed met € 261.326 meer kapitaallasten.	-1.386		S
Daarnaast leiden de investeringen vanuit het Meerjaren InvesteringsProgramma Sport tot € 241.426 meer kapitaallasten begroot in 2027 dan in 2026.			
Ook leidt de investering in de nieuwe locatie van HC Eemvallei tot € 206.845 meer kapitaallasten in 2027.			

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2027 T.O.V. BEGROTING 2026			
	LASTEN	BATEN	I/S
1.3 Wonen			
<i>In deelprogramma 1.3 Wonen is zowel bij de lasten als de baten géén sprake van vermeldenswaardige afwijkingen tussen de begroting 2026 en 2027.</i>			

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2027 T.O.V. BEGROTING 2026			
	LASTEN	BATEN	I/S
1.4 Mobiliteit			
<i>Parkeerinkomsten</i>			
In de begroting 2027 zijn hogere parkeerinkomsten opgenomen dan in de begroting 2026. Dit verschil van € 1,761 miljoen wordt voornamelijk veroorzaakt door de uitbreiding van het betaald parkeerareaal.		1.761	S
<i>Ondergrondse Fietskelder Stationsplein</i>			
In 2026 is incidenteel € 1.150.000 beschikbaar gesteld voor de ondergrondse fietsenkelder aan de zuidzijde van het Stationsplein. Dit incidentele budget is niet beschikbaar in 2027. In de Kaderbrief 2027 is opnieuw incidenteel € 2.000.000 beschikbaar gesteld voor de realisatie van de fietsenkelder.	-850		I
<i>Mutaties Kaderbrief 2027-2030</i>			
In de Kaderbrief 2027-2030 is incidenteel extra budget beschikbaar gesteld ten behoeve van het beheer, onderhoud en de actualisatie van het regionale verkeersmodel en de bijbehorende verkeersdata.	-275		I
<i>Kapitaallasten</i>			
Door de realisatie van mobiliteitsprojecten nemen de kapitaallasten vanaf 2027 toe. Dit betreft voornamelijk de start van afschrijving voor investering grootschalige woningbouw lees (€ 503.000) en de vervanging verkeersregelininstallaties (€ 282.000).	-825		S
In raadsbesluit 539295 is opgenomen dat de investering grootschalige woningbouw lees wordt benut ten behoeve van de realisatie van rotonde de Nieuwe Poort. Hierdoor wordt deze feitelijk verschoven naar 2029.			

TOELICHTING OP DE RESERVEMUTATIES VAN BEGROTING 2027	LASTEN	BATEN	I/S
g. Mutatie reserves			
<i>Reserve Woningbouw</i>			
Teneinde de opgave voor woningbouw van de gemeente Amersfoort te realiseren, wordt in 2027 een bedrag van € 500.000 onttrokken aan de reserve Woningbouw. Naar verwachting wordt ten behoeve van meerdere projecten een bijdrage vanuit de reserve gedaan.		500	I
<i>Reserve Vervangingsinvesteringen Ruimtelijke Ontwikkeling</i>			
Conform besluitvorming worden de afschrijvingslasten van investeringen kleedkamers RC Eemland, Veld 6 VV Hoogland en Veld 1 VV AFC Quick gedekt uit de reserve Vervangingsinvesteringen, evenals de kapitaallasten van verduurzaming Volmolen.		119	S
Tevens wordt er aan deze reserve in 2027 incidenteel een bedrag van € 613.500 gedoteerd om toekomstige kapitaallasten te kunnen dekken van de investeringen om een locatie tijdelijk geschikt te maken voor gebruikers waarvan het pand verduurzaamd of vervangen wordt vanuit de gemeentelijke projecten.	-614		I
<i>Reserve Vervangingsinvesteringen Mobiliteit</i>			
Conform besluitvorming worden de afschrijvingslasten van investeringen Aanpak Leusderweg, Fietsplan 2017, Fietsplan 2018, VERDER projecten 2022 en VERDER projecten 2023 gedekt uit de reserve Vervangingsinvesteringen.		278	S
<i>Reserve Mobiliteitstransitie</i>			
In de Kadernota 2026-2029 is besloten de kosten van een nieuwe weginspecteur te dekken door een onttrekking te doen aan de reserve Mobiliteitstransitie.		120	I

Toelichting Programma VERDER Amersfoort

Onderdeel van deelprogramma 1.4 Mobiliteit

Tabel: PA.1.1.1 Bijdrage Amersfoort aan Programma Verder

	T/M 2026	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030	TOTAAL
Reserve Stedelijke Voorziening (RSV)	5.500	0	0	0	0	5.500
Aanvullende middelen (Tussenbalans (TB) 2012)	13.500	0	0	0	0	13.500
Aanvullende middelen (Kadernota 2017-2020)	3.200	0	0	0	0	3.200
TOTAAL	22.200	0	0	0	0	22.200

Tabel: PA.1.1.2 VERDER Amersfoort, bevoegd gezag, in uitvoering

PROJECT	OMSCHRIJVING	SOORT MAATREGEL	BUDGET	STAND VAN ZAKEN
9	Fietsroute Afrt-Centr - Nrd (Vathorst / Nieuwland)	No Regret	1.167	Afgerond
10	Fietsnetwerk Leusden-Amersfoort-Soest	No Regret	2.018	In voorbereiding. Afronding in 2026.
11	Fietsroute Leusden-Amersfoort Noord-Baarn	No Regret	12	Afgerond
12	Fietsroute Hoevelaken-Amersfoort Noord-Soest	No Regret	232	Ingeruild (uitvoeringsprogramma fietsplan).
16	Fietsverbinding Dorresteinseweg A'rt - Leusden	Basis	130	Afgerond
26	Stedelijke Distributie	No Regret	17	Afgerond
40	Capaciteitsverbetering Westelijke Ontsluiting Amersfoort	Aanvullend	60.000	Afgerond
88	Uitbr. fietsparkeervoorzieningen bij Stations A'f'rt / A'f'rt Schothorst en A'f'rt Vathorst	Basis	3.700	Station Schothorst afgerond. Station Amersfoort CS in uitvoering.
112	Fietsverbinding Amersfoort - Nijkerk	Basis	4.084	Afgerond
114	Aanleg en uitbr. fietsenstalling A'f'rt Centrum	Basis	311	Afgerond
115	Aansluiten Heideweg op Ringweg oost	Aanvullend	466	Afgerond
116	Ontw. Station Amersfoort tot regionale OV-knoop	Aanvullend	2.093	Afgerond
123a	Aanleg (H)OV A'f'rt Station - Centrum - A'f'rt Vathorst	Aanvullend	1.652	Afgerond
131c	Ongelijkvloerse verbinding N199	Aanvullend	160	Afgerond
159	Stimuleren gebruik deelauto's	Aanvullend	108	Afgerond
184	Ontsluiting Vathorst-West op A1	Aanvullend	7.500	In voorbereiding
191	Fietsverbinding Hoevelaken / Amersfoort Centrum via Hogeweg	Aanvullend	870	Afgerond
192	Fietsroute tussen Amersfoort-Vathorst en Bunschoten	Aanvullend	550	Afgerond
				Afgerond
199	Kortsluiting Energie - Outputweg	Aanvullend	20.300	Opm. project is ondergebracht bij Knooppunt Hoevelaken. Dit is geregeld via BOK2. Knooppunt Hoevelaken is vertraagd a.g.v. PAS. Uitvoeringsjaar nog niet bekend.
v11	Doorstroming Bergenboulevard Vathorst	Aanvullend	4.301	Afgerond
V12	Aansluiten Danzigtunnel Vathorst	Aanvullend	3.105	On hold in afwachting van ontwikkelingen rondom Knooppunt Hoevelaken.
V13	Vrouwenpolder	Aanvullend	298	Afgerond
V14	Pilot fietsverkeerslicht rotonde 6	Aanvullend	205	Afgerond
V15	Kruispunt Heideweg-Caraiben	Aanvullend	58	Afgerond
V18	Reistijdwinst fietsers verkeerlichten	Aanvullend	550	Afgerond
V19	Nieuwe schakels in het fietsennetwerk	Aanvullend	350	In voorbereiding

V20	Verkeersveiligheid verbeteren	Aanvullend	1.050	Deels uitgevoerd, deels in voorbereiding en uitvoering. Afronding in 2027.
V21	Verbeteren doorstroming ov Julianaplein	Aanvullend	1.000	In voorbereiding
TOTAAL			116.287	

- *VERDER 10 Fietsroute Leusden – Amersfoort – Soest: In uitvoering, afronding in 2026.*
- *VERDER 88 Fietsparkeervoorzieningen station Amersfoort Centraal: Voorbereidingen zijn gestart en deels gerealiseerd. Start bouw fietsenkelder najaar 2026. Afronding verwacht in 2028.*
- *VERDER 184 Ontsluiting Vathorst West op A1: Opstellen voorlopig ontwerp en SSK-raming inclusief de uitvoering van de daarvoor benodigde onderzoeken.*
- *V12 Aansluiten Danzigtunnel Vathorst:*
Geen werkzaamheden in 2025 i.v.m. stagnatie Knooppunt Hoevelaken.

Tabel: PA.1.1.3 Amersfoort uitvoerder, VERDER partner

PROJECT	OMSCHRIJVING	SOORT MAATREGEL	BUDGET	STAND VAN ZAKEN
28	Dynamisch Verkeersmanagement (DVM)	No Regret	658	Afgerond
97	Buslijn Leusden - Amersfoort Noord	Aanvullend	58	Afgerond
102	Mobiliteitsmanagement	Basis	269	In uitvoering
TOTAAL			985	

Toelichting Project Beter Benutten

Onderdeel van deelprogramma 1.4 Mobiliteit

Tabel: PA.1.1.4 Projecten Beter Benutten

PROJECT	OMSCHRIJVING	BUDGET	BIJDRAGE VAN AMERSFOORT	STAND VAN ZAKEN
MNBB45	Fietsparkeren stations	3.023	0	In uitvoering
MNBB46	Westelijke Ontsluiting	4.202	0	Afgerond
MNBB49	Groene Golf	1.071	150	Afgerond
MNBB48	Doorstroming Hogeweg	704	0	Afgerond
MNBB74	Busstation Schothorst	921	0	Afgerond
TOTAAL		9.921	150	

Welke beleidskaders zijn er?

BELEIDSKADER	DATUM
1.1 Energietransitie	
Transitievisie Warmte gemeente Amersfoort	2021
Regionale Energietransitie 2.0	2023
Beleidskader zonnevelden gemeente Amersfoort	
Bronnenboek gemeente Amersfoort	
Uitvoeringsrichtlijnen voor zonnepanelen in binnenstad en Bergkwartier	2021
1.2 Grondexploitaties en Ruimtelijke Ordening	
<i>Beleidskaders Monumentenzorg</i>	
Omgevingsprogramma Erfgoed 2026-2040 - Amersfoort Erfgoedstad	2026
Uitvoeringsrichtlijnen voor zonnepanelen in binnenstad en Bergkwartier	2021
Verordening fysieke leefomgeving	2024
Welstandsnota 2017	2017
Nota kwaliteit Openbare ruimte	2019
Omgevingsvisie	2023
Hoogbouwvisie	2019
<i>Beleidskaders Archeologie</i>	
Omgevingsprogramma Erfgoed 2026-2040 - Amersfoort Erfgoedstad	2026
Verordening fysieke leefomgeving	2024
<i>Beleidskaders Grondexploitaties en vastgoed</i>	
Nota Vastgoedbeheer	2017
Nota Grondbeleid	2014
Nota Vastgoedstrategie	2022
Routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed	2020
<i>Beleidskaders Ruimtelijke Ontwikkeling</i>	
Omgevingsvisie	2023
Hoogbouwvisie	2019
1.3 Wonen	
Deltaplan Wonen	2019
Huisvestingsverordening 2025	2025
Uitvoeringsprogramma Wonen en Zorg	2021
1.4 Mobiliteit	
Omgevingsvisie	2023
Omgevingsprogramma Mobiliteit 2025-2035	2025
Beleidsregels parkeernormen Amersfoort	2025

Welke risico's lopen we?

Onderstaand de belangrijkste financiële risico's met een minimale benodigde weerstandscapaciteit van € 300.000,-.

Tabel: PRI.1.1 Financiële risico's

RISICO	BEHEERSMAATREGEL	BENODIGDE CAPACITEIT
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening		
Gebiedsexploitatie Hoefkwartier	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	10.981
Grondexploitatie Kop van Isselt - ROVA	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	7.532
Grondexploitatie De Wieken vinkenhoef	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	6.065
Grondexploitatie Vathorst Bedrijventerrein	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	2.849
Grondexploitatie algemeen: Als gevolg van geopolitieke en economische onzekerheden kunnen (bouw)prijzen stijgen. Dit leidt tot hogere kosten in de grondexploitatie	Stijging van kosten als gevolg geopolitieke en economische onzekerheden zijn niet te beheersen maar wel te monitoren. Dit om eventuele effecten inzichtelijk te maken.	2.200
Grondexploitatie Bestaand Stedelijk Gebied	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	1.466
Beheer Maatschappelijk Vastgoed: Tegenvallers binnen het reguliere meerjaren en dagelijks onderhoud (geen achterstallig onderhoud) waarvan het eigendom bij de gemeente ligt en waarvoor gemeente risicodragend is voor het onderhoud (onderhoudsvoorziening zit bij gemeente). Hierdoor kunnen ongewenste situaties ontstaan.	SRO actualiseert alle MJOP's iedere 3 jaar. Hierdoor blijven de MJOP's actueel bij de conditie van het vastgoed en kostenniveau benodigd voor aanbesteding van het onderhoud. Het kostenniveau monitoren we jaarlijks. Tevens wordt vanaf 2024 jaarlijks een steekproef controle gedaan middels een conditiemeting door een externe partij om te checken of de onderhoudstoestand die door SRO wordt opgegeven ook daadwerkelijk wordt gehaald.	1.126
Grondexploitatie Schothorsterlaan 88	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	1.105
Risico strategisch vastgoed: dat bij verkoop de opbrengst lager is dan de boekwaarde van het desbetreffende strategisch vastgoed.	Periodieke toetsing of de boekwaarde niet hoger is dan de marktwaarde. Als dat wel zo is, dan moet er afgeboekt worden.	714

Project Vervangingsinvestering Maatschappelijk Vastgoed (VVI) Als gevolg van geopolitieke en economische onzekerheden kunnen (bouw)prijzen stijgen.	Risico is (grotendeels) afgedekt binnen de 15% onvoorziene kosten (€27 miljoen) die zijn meegenomen in het totaalkrediet van circa €180 miljoen.	304
---	--	-----

Voor meer informatie over de (financiële) risico's binnen de gemeente Amersfoort, verwijzen wij u naar de [paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing](#).

Welke grote projecten voeren we uit?

Onderstaand is de voortgang van de projecten opgenomen binnen dit programma.

De informatie van deze projecten kent een peildatum per 1 mei 2026. De realisatie van de projecten is inclusief aangegane verplichtingen.

Eerst vindt u een legenda met diverse kleurcodes die worden gehanteerd bij het bepalen van het risico niveau.

Voor de voortgang maken wij gebruik van de volgende pictogrammen:

	Conform projectplan
	Geringe afwijking projectplan
	Afwijking projectplan

Ook voor de risico's maken wij gebruik van pictogrammen. Voor de risico's zijn dit de volgende pictogrammen:

	Beheersmaatregel opgenomen
	Laag risico
	Gemiddeld risico
	Hoog risico

Stationsplein - herinrichting

Scope

Op 14 december 2021 heeft het college ingestemd met het Voorlopig Ontwerp (VO) voor het Stationsgebied. Onderdeel hiervan is de herinrichting van het Stationsplein. De opgave richt zich op het vergroenen van het plein, het verbeteren van looproutes en verblijfsplekken, het creëren van een duidelijke entree naar de nieuwe ondergrondse fietsenstalling en het optimaliseren van de verkeersstructuur.

Uitvoeringsprogramma	Projectsite
Programma Mobiliteitstransitie	https://www.amersfoort.nl/stationsgebied-amersfoort-centraal

Voortgang					
Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					3. Ontwerp (hoe)
Toelichting voortgang					

Scope: het westelijke deel van het Stationsplein is aan de ontwerpogave toegevoegd. Op de lange termijn wordt dit aangepast. Onderzocht wordt of het tijdelijk verbeterd kan worden (meer klimaatbestendig gemaakt). Bij de RISA is een aanvraag gedaan voor de financiering hiervan.

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	4.500	500	4.000
Realisatie	0	0	0
Eventuele toelichting op subsidies			

Risico's			
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Er is onzekerheid over de beschikbaarheid van voldoende personeel voor het project.	Het inhuren of toevoegen van nieuwe projectteamleden om continuïteit te waarborgen.		
Het beschikbare budget kan ontoereikend blijken.	Budgetten bijstellen wanneer dit noodzakelijk is.		
De scope staat niet volledig vast door ontwikkelingen die het ontwerp kunnen beïnvloeden.	Tijdig duidelijkheid verkrijgen over relevante ontwikkelingen en hun impact op het ontwerp.		
ProRail en/of NS verlenen geen instemming voor het ontwerp.	Actief afstemmen met beide partijen over de realisatie van de openbare ruimte bovenop de fietsenberging.		
Stakeholders worden niet goed gehoord of betrokken.	Inhuur van een omgevingsmanager om participatie en afstemming te versterken.		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

In Q2 2026 is besloten om het Definitief Ontwerp (DO) nog niet vast te stellen in Q4 2026 en het project on-hold te zetten. Dit besluit volgt uit afhankelijkheden met verschillende raakvlakprojecten (o.a. busstation in 2040, rijbaan/busbaan op de Stationstraat) rondom het Station Amersfoort Centraal, waar eerst keuzes moeten worden gemaakt die directe invloed hebben op het ontwerp van het Stationsplein. In Q1 2027 wordt het project naar verwachting weer opgepakt, wanneer deze keuzes en onzekerheden zijn uitgewerkt en de scope duidelijk is.

Zoekopdracht Woonwagens

Scope

In Amersfoort zijn er 142 woonwagendstandplaatsen verspreid over 12 locaties in de stad. De afgelopen 25 jaar zijn er in Amersfoort geen nieuwe woonwagendstandplaatsen gerealiseerd. Uit onderzoek blijkt dat er grote behoefte bestaat aan meer standplaatsen. Concreet is er een primaire vraag van 67 standplaatsen. De opdracht is het doorlopen van proces om te komen tot de ontwikkeling van ca. 20 woonwagendstandplaatsen. Er is geld en capaciteit beschikbaar om te zoeken naar geschikte locaties.

Uitvoeringsprogramma					Projectsite
Voortgang					
Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					2. Definitie (wat)
Toelichting voortgang					

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	1.800	0	1.800
Realisatie	0	0	0
Eventuele toelichting op subsidies			
Risico's			
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Netcongestie kan vertraging opleveren.	Aanmelden OHW lijst en aanmelden lijst Projecten langere termijn		
Onrust en onduidelijkheid bij woonwagendbewoners.	Er wordt een bewonersavond georganiseerd en er wordt geprobeerd om de bewonersvertegenwoordiging te verbreden.		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

Zoals in het [collegebericht](#) geschreven is er inmiddels een locatie in beeld waar mogelijk circa 12 standplaatsen gerealiseerd kan worden. Het betreft uitbreiding van de huidige woonwagendlocatie aan de Verdijkstraat. De plannen worden nader uitgewerkt in overleg met de bewoners en de omwonenden.

Verbindingen Langs Eem en Spoor

Scope

In december 2023 heeft de gemeenteraad het Samenbindend Raamwerk (vanaf nu Verbindingen) vastgesteld. Hierin zijn verschillende onderdelen benoemd die de bereikbaarheid van de nieuwbouw binnen Langs Eem en Spoor en de omgeving (o.a. Soesterkwartier) moeten bevorderen. Hier komen de volgende projecten uit: Fietsroute Eemplein-Eemvallei, Fietsroute Station-Kleine Koppel, Fietsroute Station-Kop van Isselt, Voetgangers- en fietsersbrug over het spoor (Interwijkverbinding), Groengordel Oost, Herinrichting Amsterdamseweg (tussen. Industrierweg en Nieuwe Ontsluiting Kop van Isselt). De projecten worden conform het STOMPbeleid uitgevoerd, waarbij aanvullend wordt ingezet op vergroening en het versterken van ontmoetingsplekken in de openbare ruimte.

Uitvoeringsprogramma				Projectsite	
Langs Eem en Spoor				https://www.amersfoort.nl/langs-eem-en-spoor	
Voortgang					
Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					3. Ontwerp (hoe)
Toelichting voortgang					

De schetsontwerpen voor de Piet Mondriaanlaan (extern) en Puntenburgerlaanroute (intern) worden verder uitgewerkt en dit najaar in de staf voorgelegd, met aansluitend een terugkoppeling aan de buurt. Dit najaar wordt ook de Interwijkverbinding opgepakt in overleg met NS en ProRail. De overige projecten zijn afhankelijk van beslissingen op bovengenoemde projecten en worden dus hier opvolgend uitgewerkt.

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	75.800	0	75.800
Realisatie	0	0	0
Eventuele toelichting op subsidies			

Risico's			
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Mogelijk nieuwe namen projecten ontdekt	Inventariseren scope		
Niet alle projecten in Risa goedgekeurd	Inventariseren in kadernota welke projecten nog moeten		
Financiële en technische haalbaarheid halfverdiepte autotunnel Amsterdamseweg onbekend	Onderzoeken		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

Bovenduist - gebiedsontwikkeling

Scope

In 2025 is de definitiefase voor de totstandkoming van de wijk Bovenduist afgerond. In deze fase zijn het ontwikkelkader met uitvoeringsparagraaf (inclusief grondexploitatie en samenwerkingsafspraken) en de omgevingseffectrapportage (OER) opgesteld. Deze fase is formeel afgesloten met een raadsbesluit op 16 december 2025, waarin het ontwikkelkader, de OER en de participatienota zijn vastgesteld.

De samenwerkingsovereenkomst (SOK) wordt nog definitief gemaakt. Parallel aan deze afronding wordt het project overgedragen aan OBV, die reeds is gestart met de planuitwerking.

Met de realisatie van Bovenduist wordt een nieuwe uitbreidingswijk ontwikkeld, bestaande uit woningbouw, bedrijventerrein, (maatschappelijke) voorzieningen en openbaar gebied. De ontwikkeling van Vathorst Bovenduist levert een belangrijke bijdrage aan de gemeentelijke ambitie om tot 2040 voldoende woningen in een gevarieerd aanbod en aanvullend bedrijventerrein te realiseren.

Uitvoeringsprogramma	Projectsite
Vathorst	https://www.amersfoort.nl/bovenduist

Voortgang					
Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					2. Definitie (wat)
Toelichting voortgang					

Begin 2026 is een gemeentelijk voorkeursrecht gevestigd. Er is onder begeleiding van een extern bureau samen met VB en OBV gewerkt aan de RO-strategie. De overdracht aan OBV heeft plaatsgevonden, waaronder de onderdelen hoogspanning, waterveiligheid, omgevingsveiligheid, verkeer/ontsluiting en het ontwerp van het ontwikkelkader. Voor 2026 is een plan van aanpak opgesteld voor de gemeentelijke werkzaamheden. Verder zijn er doorlopend overleggen en werkzaamheden uitgevoerd voor de SOK, de grondexploitatie (grex) en het financieel kader Vathorst Noord- en West.

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	1.250	0	1.250
Realisatie	1.911	0	1.911

Eventuele toelichting op subsidies	Voor deze fase (opstellen ontwikkelkader) zijn er geen subsidies. Voor de uitvoering is een BO MIRT subsidie, WBI subsidie en Gebiedsbudget (voor natuurcompensatie en mitigerende maatregelen Bovenduist) verkregen.
------------------------------------	---

Risico's			
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Het realiseren van de geplande mijlpalen voor zowel de nieuwe ontsluitingsweg als de woningbouwontwikkeling in Bovenduist is essentieel om te voldoen aan de voorwaarden van de BO-MIRT-subsidie. Een belangrijke voorwaarde is dat in Bovenduist uiterlijk in 2030 wordt gestart met de bouw van 1.250 woningen. Voor de aanleg van de nieuwe verbindingsweg naar de A1 is een subsidiebijdrage van € 9,3 miljoen toegekend.	Er vindt goede afstemming plaats met de planning van de weg. In de concept-grondexploitatie zijn de uitgangspunten voor betaalbaarheid en planning opgenomen.		
			

De financiële haalbaarheid van de totale gebiedsontwikkeling vormt een aandachtspunt. Dit hangt samen met bestaande afspraken uit eerdere jaren en de huidige economische en maatschappelijke omstandigheden. Daarnaast brengt het voorziene programma van 3.300 woningen, met een relatief hoge dichtheid, een aanvullend risico met zich mee voor de financiële uitvoerbaarheid van de ontwikkeling.	Inmiddels is er overeenstemming bereikt over de oude afspraken; de Hoofdlijnenovereenkomst is op 4 september 2025 ondertekend. In het ontwikkelkader is een bandbreedte van 3.000 tot 3.300 woningen opgenomen. In de grondexploitatie wordt uitgegaan van 3.035 woningen, waarmee voldoende ruimte voor groen wordt geborgd.		
Een aandachtspunt voor de haalbaarheid van het plan is de stapeling van ambities. Het programmatische uitgangspunt van de gemeente — waaronder 35% sociale woningbouw, een aandeel middenhuur en bredere eisen rond betaalbaarheid — legt een aanzienlijke druk op de financiële uitvoerbaarheid. Dit komt bovenop mogelijke aanvullende ambities op het gebied van duurzaamheid en mobiliteit, waarvoor in deze fase nog geen financiële invulling is bepaald.	Met het voorliggende ontwikkelkader worden de ambities geborgd en zijn bewuste keuzes gemaakt. Het ontwikkelkader vraagt in de vervolgfase om nadere uitwerking, waarbij ambitiestapeling en financiële haalbaarheid nadrukkelijk aandachtspunten blijven. In de samenwerkingsovereenkomst is vastgelegd dat een sluitende grondexploitatie het uitgangspunt blijft; OBV stuurt hierop in de verdere planuitwerking.		
Voor de planning van de gebiedsontwikkeling zijn verschillende externe afhankelijkheden die een risico vormen. Dit betreft onder meer netcongestie, waterveiligheid en de nieuwe uitruklocatie van de brandweer. Bovendien kan pas worden aangesloten op het elektriciteitsnet zodra station Noord gereed is; de realisatie daarvan is vertraagd. Er wordt onderzocht of tijdelijke oplossingen mogelijk zijn. Daarnaast moet, om te voldoen aan de vereiste opkomsttijden voor de nieuwe woningen, de nieuwe uitruklocatie van de brandweer tijdig beschikbaar zijn.	Waterveiligheid: De waterveiligheidsopgave wordt opgelost door de geplande ophoging van het plangebied. Netcongestie: Voor de aanpak van netcongestie neemt Bovenduist deel aan de pilot van de provincie. Daarnaast blijft de gemeente in gesprek met Stedin, het Rijk en de provincie om tot structurele oplossingen te komen en wordt gewerkt aan een intentieovereenkomst met Stedin en het Rijk. Brandweerlocatie: De brandweerlocatie krijgt in de verdere uitwerking een hogere prioriteit, nu de afhankelijkheid van Bovenduist voor de positionering en bereikbaarheid duidelijk is geworden.		
			

Voor de totstandkoming van het ontwikkelkader zijn een aantal risico's benoemd welke ook van toepassing zijn voor het vervolgtraject: de financiële haalbaarheid en marktconformiteit versus de ambities, mogelijke weerstand bij stakeholders, er is nog geen getekende samenwerkingsovereenkomst met VB en er nog geen overeenstemming met overige grondeigenaren, wat gevolgen kan hebben voor de voortgang van het proces. Tot slot brengen collectieve en nieuwe onderdelen, zoals de hub en een collectieve WKO-voorziening, extra complexiteit met zich mee. Deze elementen zijn van invloed op het ontwerp en vereisen tijdige besluitvorming over rollen, verantwoordelijkheden en financiële consequenties. Dit kan leiden tot vertraging in het proces.	1. Betrokkenheid VB: VB moet intensief worden betrokken bij de totstandkoming van de plannen om draagvlak en uitvoerbaarheid te borgen. 2. Stakeholderparticipatie: Stakeholders moeten tijdig en zorgvuldig worden geïnformeerd over het proces, inclusief duidelijkheid over waar zij wel en niet over kunnen meepraten. Wanneer keuzes niet mogelijk zijn, moet dit helder worden toegelicht. 3. Samenwerkingsovereenkomst: VB is intensief betrokken geweest bij de planvorming; er ligt inmiddels een definitieve versie van de SOK. Ondertekening staat gepland voor november 2026. 4. Overige eigenaren: tijdig overleg met betrokken partijen blijft noodzakelijk. Eigenaren moeten actief worden betrokken bij de verdere uitwerking van het ontwikkelkader. 5. Rollen en businesscas bij collectieve planonderdelen: Met VB wordt het gesprek voortgezet over rollen en verantwoordelijkheden. Voor de raad worden de rollen en de businesscase inzichtelijk gemaakt en voorgelegd.		
---	---	--	--

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

De realisatiekosten voor de totstandkoming van het ontwikkelkader zijn hoger dan het beschikbare budget. Inmiddels zijn er afspraken met OBV en VB gemaakt dat deze meerkosten eveneens ingebracht worden in de grondexploitatie. Bovendien. Voor het vervolg zullen verhaalbare gemeentelijke plankosten eveneens worden gedekt vanuit de grondexploitatie. Deze grondexploitatie is op dit moment nog niet vastgesteld. De dekking voor de niet verhaalbare gemeentelijke plankosten is opgenomen in het raadsvoorstel voor het financieel kader dat in oktober ter besluitvorming voorligt.

VVI Maatschappelijk vastgoed

Scope

Investeren in de kernportefeuille op basis van een uitvoeringsplanning met als doel het verouderde vastgoed (ouder dan 40 jaar) geschikt te houden voor een nieuwe periode van (minimaal) 40 jaar.

Met de Kernportefeuille wordt het deel van de gemeentelijke vastgoedportefeuille bedoeld waarvan zeker is dat het langjarig bij de gemeente in eigendom blijft en een maatschappelijke functie heeft c.q. in eigendom is vanuit een beleidsveld. Bouwwerken zoals een stadsmuur o.i.d. en niet-verhuurbare monumenten vallen hier niet onder.

Uitvoeringsprogramma				Projectsite	
Divers					
Voortgang					
Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					5. Realisatie (uitvoeren)
Toelichting voortgang					

Van de 49 deelprojecten tot en met 2029 zijn er in 2025 6 projecten uitgevoerd en opgeleverd en zijn er 24 in voorbereiding genomen. In 2026 zijn er 2 projecten in uitvoering gegaan en is de voorbereiding van 8 projecten opgestart. Om uiteenlopende redenen zijn 11 projecten on hold komen te staan.

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	23.378	0	23.378
Realisatie	1.006	0	1.006
Eventuele toelichting op subsidies			

Risico's			
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Onvoorziene vertragingen of (technische) problemen bij de uitvoering van de projecten kunnen zorgen voor extra kosten. De kans dat dit gebeurt is bij elk bouwproject aanwezig. Een deel van dit risico zal gedekt kunnen worden vanuit de 15% onvoorziene.	Risico is afgedekt binnen de 15% onvoorziene kosten (€27 miljoen) die zijn meegenomen in het totaalkrediet van circa €180 miljoen.		
Als gevolg van geopolitieke en economische onzekerheden kunnen (bouw)prijzen dusdanig stijgen dat het Krediet niet toereikend is. Om dit risico (deels) te kunnen beheersen is er rekening gehouden met 15% onvoorziene kosten. Hoe groot het risico is dat de inflatie verder stijgt is niet te voorspellen.	Risico is afgedekt binnen de 15% onvoorziene kosten (€27 miljoen) die zijn meegenomen in het totaalkrediet van circa €180 miljoen.		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

De uitgaven tot heden betreffen voornamelijk de voorbereidingskosten van de opgestarte deelprojecten en deels van de deelprojecten die in 2025 zijn afgerond.

De resterende kosten van de deelprojecten die in 2025 in uitvoering zijn gegaan, volgen hoofdzakelijk in 2026. In de kadernota 2027 is het budget meer in lijn gebracht met de uitgaven.

Waar deze voorheen waren gebaseerd op het startjaar van de verschillende deelprojecten zijn deze nu meer gespreid op basis van de planning van voorbereiding en uitvoering.

Invoering betaald parkeren alle fasen

Scope

Op 13 mei 2025 is het Omgevingsprogramma Mobiliteit vastgesteld. De invoering van betaald parkeren maakt onderdeel uit van dit Omgevingsprogramma. De uitvoering van betaald parkeren gebeurt in verschillende fasen. In het gebied dat is aangeduid als fase 1 geldt vanaf 1 oktober 2025 betaald parkeren. Per 1 oktober 2026 was de invoering van fase 2 voorzien in het Soesterkwartier, Isselt, Eemkwartier, Liendert en De Koppel gepland. Naar aanleiding van de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen is besloten de invoering van betaald parkeren te beperken tot Jeruzalem en Jericho. In het coalitieakkoord 2026-2030 is vervolgens afgesproken om de gefaseerde aanpak los te laten en alleen nog het Soesterkwartier en Amersfoort-Zuid in te voeren. Daarna wordt alleen bij een hoge parkeerdruk betaald parkeren ingevoerd

Uitvoeringsprogramma				Projectsite	
Mobiliteitstransitie				https://www.amersfoort.nl/parkeren	
Voortgang					
Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					5. Realisatie (uitvoeren)
Toelichting voortgang					

Naar aanleiding van de ervaringen met de invoering van fase 1 zijn verschillende procesverbeteringen doorgevoerd. Hierdoor zijn de voorbereidingen voor de invoering van fase 2 beter verlopen, zowel qua planning, kwaliteit als druk op de organisatie.

Het budget voor de uitvoering van fase 1 tot en met 5 is geschat op 3.000.000 euro waarvan in de begroting 2025 voor fase 1 en 2 samen € 867.000 was opgenomen. Dit begrote bedrag is volledig aan fase 1 besteed. Een herziening van de kostenraming laat zien dat eind 2027 het beschikbare budget grotendeels op is. Dit betekent dat er geen budget meer is voor de werkzaamheden om betaald parkeren in te voeren in Amersfoort-Zuid en gebieden waar de parkeerdruk hoog is. Met het coalitieakkoord 2026-2030 is de scope van het project gewijzigd en ontstaat een onzekerheid in welke gebieden betaald parkeren wordt ingevoerd.

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	3.000	0	3.000
Realisatie	1.106	0	1.106
Eventuele toelichting op subsidies			
Risico's			
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Onvoldoende budget voor de uitvoering	Herschikking programmabudget/extra budget		
Onvoorziene werkzaamheden door politieke gevoeligheid en uitwerking openstaande punten uit het coalitieakkoord.	Afgelopen periode is er ingezet op uitbreiding van de formatie op alle teamfuncties.		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

Met het Coalitieakkoord 2026-2030 is de scope van het project gewijzigd. De afspraken moeten nog worden uitgewerkt, maar geven wel voldoende richting. Samen met de leerpunten uit fase 1 (en nu Jericho en Jeruzalem) kunnen de voorbereidende werkzaamheden voor het Soesterkwartier worden opgestart. Er is alleen onvoldoende budget om aan alle afspraken te voldoen (invoering betaald parkeren in Amersfoort Zuid en gebieden met een hoge parkeerdruk). Door onvoorziene werkzaamheden komen daarnaast de lijnwerkzaamheden onder druk te staan.

Meridiaan - integrale aanpak

Scope

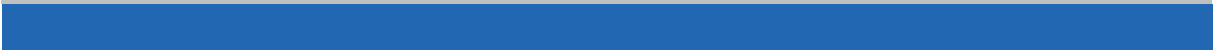
De veiligheid en leefbaarheid rondom de winkelstrip de Meridiaan vormt al langere tijd een uitdaging. Er is sprake van criminaliteit, ondermijning, intimidatie en ernstige overlast. Afgelopen jaren is veel in deze buurt geïnvesteerd. In de Startnotitie is een totaalbeeld van interventies opgenomen. Ondanks alle inzet blijft er sprake van ernstige overlast voor ondernemers en inwoners. Op 22 oktober 2024 hebben drie betrokken bewoners aan de Meridiaan in de commissie bedrijvigheid een oproep gedaan aan de raad en aan het college om structurele maatregelen te nemen in dit gebied en het weer veilig en leefbaar te maken voor de bewoners. Het college heeft aan de gemeenteraad bij de beantwoording van schriftelijke vragen van 26 november 2024 'Ernstige overlast Meridiaan' toegezegd om rond de zomer van 2025 met een plan van aanpak te komen. Eind 2025 is het plan van aanpak vastgesteld door het college. Momenteel werken wij aan de uitvoering van deze plannen. De aanpak is gebaseerd op drie sporen:

1. Aankoop en transformatie van de winkelstrip;
2. Herinrichting van de openbare ruimte;
3. Een sociale aanpak inclusief een stevige focus op veiligheid en handhaving.

Er is een integrale aanpak georganiseerd met voor elk onderdeel een eigen pijler en een gemeenschappelijk regieteam

Uitvoeringsprogramma				Projectsite	
Voortgang					
Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					5. Realisatie (uitvoeren)
Toelichting voortgang					
Tijd: Het plan van Aanpak is vastgesteld. Momenteel wordt er gewerkt om een groot deel van de bouwstenen eind dit jaar uit te voeren en onder te brengen in de lijnorganisatie. Geld: Voor de uren die nu nog worden gemaakt voor de projectbeheersing tijdens het uitvoeren van de bouwstenen zijn nog geen nieuwe afspraken gemaakt en is nog geen dekking. Organisatie: Door een ander groot project was een deel van de projectsturing capaciteit weggefallen. Dit is inmiddels weer hersteld.					
Financiën					
Kosten project			Bijdrage derden en/of subsidie		Saldo
Totaal budget			300	0	300
Realisatie			313	0	313
Eventuele toelichting op subsidies					
Risico's					
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie			
		Vorige rapp.	Huidige rapp.		
Planning voor de ontmoetingsruimte loopt uit.	Regelmatige contactmomenten met de aannemer en tijdig bijstellen wanneer processen minder snel verlopen.				
Het vinden van een communitybuilder verloopt minder snel dan verwacht.	Samen met IndeBuurto33 al wel deels de ontmoetingsruimte openen en zorgen dat activiteiten kunnen worden georganiseerd terwijl er wordt doorgezocht naar een permanente communitybuilder				
Geen inkomsten genereren op de leegstaande panden die momenteel in ons bezit zijn.	In overleg met afdeling cultuur om te kijken wat er mogelijk is qua subsidies voor geïnteresseerde partijen.				
Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum					

Momenteel wordt er gewerkt aan de ontmoetingsruimte. Volgens planning zullen de deuren eind 2026 openen. De specialistisch jongerenwerker begint per 1 september op de Meridiaan. Samen met IndeBuurt033 wordt er momenteel gekeken naar de invulling van de rol van communitybuilder. Eén van de panden die is aangekocht door de gemeente staat momenteel leeg, hiervoor wordt momenteel naar een passende invulling gezocht.

Verduurzaming gemeentelijk vastgoed

Scope

De gebouwen waarvan de gemeente Amersfoort eigenaar is en die worden gebruikt voor maatschappelijke voorzieningen, worden waar mogelijk aardgasvrij gemaakt en verduurzaamd om het energieverbruik en de CO₂-uitstoot zoveel mogelijk te verminderen. Daarbij wordt gewerkt volgens een innovatieve bouwteamaanpak, waarbij aannemer, adviseurs en gemeente gezamenlijk het meest geschikte uitvoeringsscenario bepalen. Na oplevering worden de energieprestaties nog drie jaar gemonitord. In 2023 is gekozen voor een integrale aanpak, waarna een succesvolle aanbesteding heeft geleid tot de contractering van vijf aannemers. Eind 2025 zijn hiervoor de spelregels vastgesteld.

Uitvoeringsprogramma	Projectsite
Divers	Verduurzaming gemeentelijk vastgoed

Voortgang

Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					5. Realisatie (uitvoeren)

Toelichting voortgang

De doorlooptijd per project is een aandachtspunt, omdat de leverbaarheid van bouwmaterialen en beschikbaarheid van arbeidskrachten door schaarste onder druk staan. De kosten blijven een aandachtspunt, omdat onder druk van o.a. geopolitieke ontwikkelingen de prijzen van grondstoffen en bouwmaterialen sterk blijven stijgen. Door de schaarste op de arbeidsmarkt staan ook de uurtarieven onder druk.

Financiën

	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	62.206	5.959	56.247
Realisatie	16.411	990	15.421

Eventuele toelichting op subsidies

Na oplevering vindt verrekening plaats met vervangingsinvesteringen, onderhoudsbudgetten en subsidies. Van opgeleverde gebouwen wordt naast een technisch opleverrapport ook een financieel opleverrapport ontwikkeld.

Risico's

Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Netcongestie. Het stroomnet is vol. Wijzigingen in aansluiting of introductie van terugleveren is niet mogelijk. Door de electrificatie is het huidige netwerk niet toereikend voor de stroomvraag. Vanaf 1 juli 2026 zijn aanpassingen aan aansluitingen voor klein- en grootverbruikaansluitingen niet meer mogelijk.	Oplossingsruimte gebouwspecifiek in kaart brengen en verwerken in de routekaart. Naar schatting is voor één op de vijf gebouwen uitvoering in twee fasen nodig. Ook alternatieve oplossingen zoals (tijdelijke) generatoren of batterijen worden onderzocht.		
Prijsstijgingen. Kosten voor materialen (en daarmee de bouwkosten) stijgen extra hard als gevolg van de hogere gas- en olieprijs en minder goed beschikbare bouwmaterialen.	Extra kritisch de noodzaak van het nu investeren onderzoeken en eventueel alternatieven kiezen.		
De technische detaillering van een gebouw wijkt in werkelijkheid af van de theoretische uitgangspunten.	Binnen het krediet oplossen door onderling te schuiven.		

Structurele energiebesparing. In de geactualiseerde spelregels is uitgegaan van een theoretische besparing van minimaal 55-65%. Dit zorgt voor een lagere energierekening bij de gebruikers. Via een huurverhoging komt een deel van de financiële besparing bij de gemeente. In de praktijk kan de energiebesparing afwijken ten opzichte van de theoretisch berekende. Dat heeft een effect op de besparing van CO ₂ en kan ook leiden tot een financieel tekort omdat de huren dan niet verhoogd kunnen worden zoals ingeschat was.	Bij het kiezen van de verduurzamingsscenario's worden de besparingen zo concreet mogelijk uitgewerkt zodat de bedachte besparingen zo goed mogelijk behaald kunnen worden en er wordt drie jaar lang gemonitord om de besparing in de praktijk te optimaliseren.		
Structurele onderhoudsbesparing. Een van de projectdoelen is een structurele besparing op onderhoud. In de praktijk zorgt verduurzamen (deels) voor een verhoging van de onderhoudskosten, omdat er meer (duurzame) installaties toegevoegd worden.	Bij het kiezen van de verduurzamingsscenario's worden de onderhoudskosten meegenomen in het bepalen van de keuze, zodat inzicht is in hoeverre deze taakstelling behaald wordt.		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

Mondriaanplein / Stationsomgeving noord - Fietskelder

Scope

Het doel is om de huidige fietskelder onder het Piet Mondriaanplein uit te breiden, zodat er ruimte ontstaat voor 2800 - 3200 stallingsplaatsen. Hierdoor kunnen alle fietsen die nu op het maaiveld staan onder de grond worden geparkeerd, waardoor er ruimte ontstaat om het Piet Mondriaanplein in te richten tot een levendige en aantrekkelijke entree voor de stad en het station.

Uitvoeringsprogramma				Projectsite	
Mobiliteitstransitie				-	
Voortgang					
Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					3. Ontwerp (hoe)
Toelichting voortgang					

Tijd: Fietskelder Piet Mondriaanplein is onderdeel van een beschikking vanuit de SPUK gelden en moet conform de beschikking starten vóór 31-12-2027. Geld: Het huidige budget is ontoereikend om de laatste raming vanuit de ontwerpfase te dekken. De totale kosten bedragen €27.377.000. Op dit moment is er dekking vanuit de SPUK-gelden voor een bedrag van €11.000.000. Daarnaast loopt er een RISA-aanvraag, die momenteel ter besluitvorming voorligt bij het college.

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	426	11.000	-10.574
Realisatie	426	426	0
Eventuele toelichting op subsidies	Van de toegekende SPUK gelden voor de fietskelder onder het Piet Mondriaanplein en De Nieuwe Poort is er € 11.000.000 gereserveerd voor de fietskelder onder het Piet Mondriaanplein.		

Risico's			
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Het huidige budget is ontoereikend om de uitbreiding van de fietskelder te realiseren.	Extra dekking aanvragen via de RISA en externe partners.		
Geen dekking voor verlieslatende exploitatie en kosten voor beheer en onderhoud.	Dekkingsvoorstel voorleggen aan het college van B&W en de gemeenteraad.		
Niet kunnen voldoen aan subsidievoorwaarde van de beschikking om de realisatie van de fietskelder vóór 31-12-2027 te starten. Waardoor een risico optreedt om een deel van de bijdrage kwijt te raken.	Met ministerie in gesprek gaan over de definitie van 'start realisatie' voor zowel fietskelder onder het Piet Mondriaanplein als De Nieuwe Poort.		
Geen duidelijkheid over afdracht van de BTW.	In gesprek gaan met ProRail en de fiscalist om te bepalen hoe de BTW binnen dit project wordt afgedragen.		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

Na de peildatum van 1 mei is het schetsontwerp afgerond en de kostenraming geactualiseerd, wat leidt tot de totale kosten van €27.377.000. Na de peildatum is duidelijk geworden dat de rolverdeling tussen gemeente en ProRail risico's met zich meebrengt voor het compenseren van de BTW.

Stationsplein - Fietskelder Station

Scope

De ondergrondse fietsenstalling aan de zuidkant van het stationsgebied wordt uitgebreid. De uitgebreide stalling biedt straks circa 4.800 plekken, met een entree aan het Smallepad en een ingang vanaf het Stationsplein, inclusief directe toegang tot de stationshal.

Uitvoeringsprogramma	Projectsite
Mobiliteitstransitie	https://www.amersfoort.nl/stationsplein-en-fietskelder

Voortgang					
Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					5. Realisatie (uitvoeren)
Toelichting voortgang					

Tijd: de planning voor het project wordt momenteel verder uitgewerkt door ProRail. De verwachting is dat de ondergrondse fietsenstalling in 2028 wordt opgeleverd. De vertraging in de planning in vergelijking met het initiële planschema wordt nu ingeschat op circa 3 tot 6 maanden.

Geld: de gemeente en ProRail werken aan het verder aanscherpen van de budgetten. Daarnaast is de kwartaalrapportage van ProRail is nog in ontwikkeling.

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	7.573	7.573	0
Realisatie	2.700	2.660	40
Eventuele toelichting op subsidies			

Risico's			
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Het risico bestaat dat de btw over het investeringsaandeel van de gemeente Amersfoort niet kan worden verrekend, wat kostenverhogend werkt.	De gemeente werkt op dit onderwerp samen met vier grote gemeenten (Rotterdam, Utrecht, Eindhoven, Amsterdam). Utrecht treedt op als trekker richting ministerie, VNG, ProRail en NS om duidelijkheid te krijgen over de btw-positie en mogelijke oplossingen.		
De eventuele bijbestellingen passen mogelijk niet binnen het hiervoor beschikbare budget.	Waar nodig wordt gezocht naar aanvullende financiering.		
De definitieve vormgeving van de toegang aan de zijde van het Stationsplein staat nog niet vast. Lopende participatie kan leiden tot aanpassingen in het ontwerp en extra kosten.	Eventuele wijzigingen die tot hogere kosten leiden worden zorgvuldig beoordeeld; per wijziging wordt afgewogen of deze noodzakelijk en proportioneel is.		
De stroomaansluiting is onvoldoende om de rolpaden te gebruiken.	Onderzoeken of batterijen de piekbelasting kunnen opvangen.		
Tijdens de uitvoering kan de hinder voor de omgeving groter zijn dan vooraf ingeschat, wat kan leiden tot extra maatregelen en hogere kosten.	De effecten op de omgeving worden actief gemonitord; er is regelmatig overleg met betrokken partijen en waar nodig worden aanvullende maatregelen genomen op het gebied van toezicht, verkeer en communicatie.		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

Bovenduist - ontsluitingsweg

Scope

Een belangrijke maatregel om de bereikbaarheid van Vathorst te verbeteren, is de aanleg van een nieuwe weg tussen Vathorst en de A1 bij Bunschoten. Deze weg krijgt aansluitingen op de A1 en de N199 (Amersfoortseweg).

Met dit project is het doel:

- de verkeersdruk in Vathorst verminderen, vooral op de Bergpas;
- Bovenduist bereikbaar maken voor fietsers, openbaar vervoer en autoverkeer;
- zorgen voor een goede doorstroming van het verkeer tussen Bunschoten, de N199 en de A1.

Uitvoeringsprogramma	Projectsite
Vathorst	https://www.amersfoort.nl/ontsluitingsweg-vathorst https://www.amersfoort.nl/ontsluitingsweg-vathorst

Voortgang					
Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					4. Voorbereiding (hoe uit te voeren)
Toelichting voortgang					

Tijd: Tijd blijft een belangrijk aandachtspunt binnen het project. Op dit moment verloopt het project volgens planning. Als alles volgens plan verloopt, kan de nieuwe weg naar verwachting in het tweede kwartaal van 2030 gereed zijn.

Geld: Het project heeft momenteel een stabiel financieel vooruitzicht. Tegelijkertijd wordt de ontwikkeling van kosten en marktprijzen nauwlettend gevolgd. Eventuele vertragingen kunnen leiden tot hogere kosten.

Kwaliteit: De aanbesteding voor ontwerp en realisatie is gestart en wordt in het najaar van 2026 afgerond. Het ontwerp van de weg wordt daarna verder uitgewerkt met de gekozen partij en de omgeving en waar nodig aangepast. Over de aansluiting op de A1 en de N199 is overeenstemming met de betrokken wegbeheerders.

Scope: De omvang en doelstellingen van het project zijn ongewijzigd.

Organisatie: Het projectteam is ingericht om de volgende fase van het project uit te voeren.

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	9.487	9.487	0
Realisatie	2.124	2.124	0
Eventuele toelichting op subsidies	Zie toelichting begroting 2026-2029		

Risico's			
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Technische uitwerking tunnel Zevenhuizerstraat vraagt meer tijd en brengt hogere kosten met zich mee door aanwezige bebouwing, gasleiding en situering naast voormalige vuilstort (met grondwatersysteem)	Technische uitwerking opstarten, de juiste expertise betrekken, afstemming met Renewi en Gasunie		
Grondwerving loopt vertraging op doordat niet tot minnelijke overeenstemming kan worden gekomen	Vroegtijdige afstemming met grondeigenaren, start minnelijke verwerving, uitwerken verwervingsstrategie		
De omgevingsplannen zijn niet tijdig onherroepelijk.	Door actieve participatie, een zorgvuldige planonderbouwing en goede afstemming met betrokken partijen wordt gewerkt aan een breed gedragen en uitvoerbaar plan.		
			

Uit (nog lopend) ecologisch onderzoek volgen verplichte mitigerende of compenserende maatregelen die niet binnen het bestaande projectbudget zijn opgenomen en/of die niet binnen de projectscope inpasbaar zijn

Door tijdig ecologisch onderzoek uit te voeren en de compensatie- en mitigatieopgaven integraal te benaderen, ontstaat een efficiënte aanpak. Daarnaast wordt er ruimte gezocht in de business case om risico's op te vangen.

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

Eind 2025 is de aanbesteding voor ontwerp en realisatie gestart. Deze aanbesteding wordt in het najaar van 2026 afgerond. Parallel aan de aanbesteding zijn diverse onderzoeken uitgevoerd, heeft afstemming met de omgeving plaatsgevonden en zijn gesprekken met grondeigenaren gevoerd gericht op minnelijke verwerving.

Wind op Isselt

Scope

In dit project wordt grootschalige opwek van hernieuwbare energie gestimuleerd door het ondersteunen van de ontwikkeling van twee windturbines op industrieterrein Isselt. Het project Wind op Isselt past in de doelstellingen voor CO₂-reductie en de lokale opwekking van duurzame energie zoals vastgelegd in het Coalitieakkoord en afgesproken in de Regionale Energiestrategie (RES). Eén van de windturbines is voorzien op de RWZI, de andere op het gemeentelijke gebied van de TOP-locatie. Er wordt uitgegaan van een tweetal windturbines met een tiphoogte van maximaal 242,5 meter. Nadere specificaties zullen in de omgevingsvergunning worden opgenomen en zijn mede afhankelijk van de toekomstige marktsituatie, wettelijke normen en de gesprekken met de omgeving. Binnen dit project is de gemeente verantwoordelijk voor de ruimtelijke procedure en de politiek-bestuurlijke besluitvorming. Daarnaast is de TOP-locatie gemeentelijk eigendom. Het uitgangspunt is om deze gronden via een opstalrecht uit te geven aan een marktpartij.

Vanwege het Didam-arrest was de gemeente tijdelijk initiatiefnemer van het project en mede in dat kader in de lead voor de communicatie- en participatieaanpak (via een omgevingsadviesraad) en het deels voorbereiden van het te nemen ruimtelijk besluit (na vaststelling uitwerkingsvoorstel). Er is een openbare inschrijvingsprocedure voor de gronduitgifte uitgevoerd. Resultaat van deze selectieprocedure (tender) is een geselecteerde ontwikkelaar: Renewable Energy Factory (REF) van de windturbines. Zij werken samen met Samen Energie Amersfoort (SEA), een lokale energiecoöperatie, in W-Isselt B.V. In januari 2026 heeft W-Isselt BV een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning.

Uitvoeringsprogramma	Projectsite
Energietransitie	https://www.amersfoort.nl/wind-op-isselt

Voortgang

Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					3. Ontwerp (hoe)

Toelichting voortgang

In januari 2026 is het omgevingsconvenant van de Omgevingsadviesraad (OAR) vastgesteld en heeft de initiatiefnemer een omgevingsvergunningaanvraag ingediend voor de realisatie van twee windturbines op bedrijventerrein Isselt. De vergunningaanvraag is door het college beoordeeld en heeft geleid tot een ontwerp omgevingsvergunning, die van 22 mei tot en met 2 juli 2026 ter inzage heeft gelegen. In het najaar wordt een besluit genomen door de raad door middel van het uitbrengen van een bindend advies, waarbij naast de ontwerpvergunning ook de zienswijzennota wordt betrokken. Daarna neemt het college een definitief besluit, met inachtneming van het bindend advies van de raad.

Financiën

	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	0	0	0
Realisatie	751	0	751

Eventuele toelichting op subsidies

Alle uitgaven voor dit project worden gedekt vanuit het uitvoeringsbudget van het programma Energietransitie. Voor Wind op Isselt is geen afzonderlijk startbudget toegekend. De kosten voor de ambtelijke inzet worden grotendeels gefinancierd vanuit de CDOKE-middelen.

Sinds 2019 is in totaal € 750.916 aan het project besteed. Dit bedrag is exclusief interne uren, maar inclusief ruimtelijke onderzoeken en externe advisering ten behoeve van de OAR, de gronduitgifte en extra ondersteuning in de zienswijzenprocedure.

Een deel van de gemaakte kosten wordt verhaald via de kostenverhaalbijdrage in de anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar. Het betreft een bedrag van € 449.970. Deze opbrengst is nog niet opgenomen, aangezien deze pas definitief wordt bij het onherroepelijk worden van de vergunning.

Risico's			
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Conceptnormen in huidige vorm blijven bestaan, waarbij de afstandsnorm een zware motivering tot afwijken vergt van de ontwikkelaar.	Inzicht krijgen in de mogelijke motivering in het kader van de vergunningverlening en eventueel externe kennis inhuren.		
Windturbines blijven een beladen onderwerp. We zien dat het project de nodige maatschappelijke reuring veroorzaakt en persaandacht krijgt.	Er is een gedegen communicatie- en participatieaanpak opgesteld. Daarin is weergegeven hoe hier mee om te gaan. De omgevingsadviesraad is een manier om omwonenden en belanghebbenden veel invloed te geven.		
Het is een complex ruimtelijk project en staat onder invloed van landelijke maatschappelijke discussie en ontwikkelingen die ook weerslag hebben op het lokale proces waardoor het tijdsintensief is.	In goede samenhang met andere projecten en zorgvuldig en proactief over het project communiceren. Daarnaast is er veel contact met belanghebbenden via de omgevingsadviesraad. Het in mei 2024 genomen raadsbesluit over het uitwerkingsvoorstel en de raadsinformatiebrieven van april, juni en oktober 2025 geven duidelijkheid aan de omgeving over het vervolgproces.		
Wind op Isselt is het eerste windproject binnen gemeente Amersfoort. Bovendien is de rol van de gemeente (tijdelijk) veranderd naar die van initiatiefnemer. Voor zowel de aansturende als de uitvoerende collega's van het project op verschillende disciplines is het onderwerp 'windenergie' relatief nieuw.	Naast het inschakelen van externe kennis waar nodig, komt het bredere interne projectteam regelmatig bijeen. Inmiddels is de beoogd ontwikkelaar geworven en heeft de gemeente niet langer (tijdelijk) de rol van initiatiefnemer.		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

Link naar raadsvoorstel en -besluit Uitwerkingsvoorstel Wind op Isselt d.d. 28 mei 2024: <https://amersfoort.notubiz.nl/document/14209931/Raadsvoorstel+en+-besluit+Uitwerkingsvoorstel+Wind+op+Isselt>

Link naar Uitwerkingsvoorstel d.d. 28 mei 2024: <https://amersfoort.raadsinformatie.nl/document/14155507/1>

Link naar Collegebericht Start openbare selectieprocedure voor de gronduitgifte Wind op Isselt, sept. 2024: <https://amersfoort.notubiz.nl/modules/8/Collegeberichten/968548>

Link naar Collegebericht Gunningsbeslissing openbare inschrijvingsprocedure Wind op Isselt, dec. 2024: <https://amersfoort.notubiz.nl/modules/8/Collegeberichten/996986>

Link naar Collegebericht Ontwikkelaar bekend, jan. 2025: <https://amersfoort.notubiz.nl/modules/8/Collegeberichten/1010042>

Link naar Raadsinformatiebrief Vervolgproces Wind op Isselt, apr. 2025: <https://amersfoort.notubiz.nl/modules/5/Raadsinformatiebrieven/1032642>

Link naar Raadsinformatiebrief Vervolg Wind op Isselt, juni 2025: <https://amersfoort.notubiz.nl/modules/5/Raadsinformatiebrieven/1058204>

Link naar Raadsinformatiebrief Stand van zaken en vervolg Wind op Isselt, 14 okt. 2025: <https://amersfoort.notubiz.nl/modules/5/Raadsinformatiebrieven/1092290>

Link naar Voorbereidingsbesluit Wind op Isselt, 18 feb. 2026: <https://amersfoort.notubiz.nl/modules/8/Collegeberichten/1135041>

Link naar BOPA Wind op Isselt, 19 mei 2026: <https://amersfoort.notubiz.nl/document/16969403/1/>

Link naar Ontwerp omgevingsvergunning Wind op Isselt, 19 mei 2026: <https://amersfoort.notubiz.nl/document/16969403/1/>

Wie hebben wij nodig?

Om de doelen van de gemeente Amersfoort te bereiken, werken we samen met externe partners, zoals marktpartijen, andere overheden, subsidiepartners, woningbouwcorporaties, non-profit organisaties, netbeheerders, netwerkorganisaties etc. We zoeken per doel en taak de meest passende samenwerking. Opgavegerichte samenwerking, daar waar die het meest doelmatig en effectief is. Dat kan betekenen dat we op verschillende vraagstukken in diverse verbanden samenwerken.

Naast het feit dat samenwerking met anderen noodzakelijk is vanuit een inhoudelijk oogpunt, is het punt van schaalgrootte in de samenwerking met het rijk steeds belangrijker. Om de opgaven in de stad te realiseren is financiële dekking van buiten erg belangrijk geworden.

Daarnaast heeft de gemeente in diverse verbonden partijen een bestuurlijk en financieel belang. Verbinding met deze partijen is een manier op een publieke taak uit te voeren.

Een overzicht van de verbonden partijen voor dit programma is hierna opgenomen.

Overzicht verbonden partijen

Voor meer informatie over de Verbonden Partijen, verwijzen wij u naar de [Paragraaf Verbonden Partijen](#).

VERBONDEN PARTIJEN

- NV SRO
- Parkeren Amersfoort BV
- ParkeerService Coöperatie UA
- Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V.
- Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV) Beheer BV

Wie krijgen subsidies?

De gemeente Amersfoort verstrekt subsidies met als wettelijk kader de [Algemene subsidieverordening Amersfoort](#) en de nadere subsidieregelingen. We verstrekken begrotingssubsidies, subsidies op basis van subsidieregelingen en incidentele subsidies. De begrotingssubsidies zijn weergegeven in onderstaand overzicht.

Tabel: PS.01: Maximale begrotingssubsidie

			BEGROTING
NAAM INSTELLING	SOORT SUBSIDIE	ACTIVITEIT/DOEL	2027
Voor dit programma zijn geen subsidies begroot.			

Aan bovenstaande cijfers kunnen door instellingen geen rechten worden ontleend.

Welke reserves hebben we?

Tabel: PRE.01 Staat van reserves

OMSCHRIJVING	SALDO BEGIN 2027	STORTING 2027	ONTTREKKING 2027	SALDO BEGIN 2028	SALDO BEGIN 2029	SALDO BEGIN 2030	SALDO BEGIN 2031
1.1 Energietransitie							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Duurzame Stad	5.449	0	0	5.449	5.449	5.449	4.949
Totaal 1.1 Energietransitie	5.449	0	0	5.449	5.449	5.449	4.949
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Binnenstedelijke ontwikkelingen	40	0	0	40	40	40	40
Reserve Meridiaan	1.424	0	-106	1.318	1.212	1.106	1.000
Reserve Onderhoud monumentale panden	462	0	0	462	462	462	462
Reserve Ontwikkeling langs Eem en Spoor	0	0	0	0	0	0	0
Reserve RISA	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Vervangingsinvesteringen ruimtelijke ordening & vastgoed	10.870	614	-119	11.364	11.125	10.885	10.646
Totaal 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	12.796	614	-225	13.184	12.838	12.493	12.147
1.3 Wonen							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Woningbouw	6.448	0	-500	5.948	5.448	4.948	4.448
Totaal 1.3 Wonen	6.448	0	-500	5.948	5.448	4.948	4.448
1.4 Mobiliteit							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Mobiliteitstransitie	1.880	0	-120	1.759	1.759	1.759	1.759
Reserve Stedelijke voorzieningen	4.032	0	0	4.032	4.032	4.032	4.032
Reserve VERDER	3.375	0	0	3.375	3.375	3.375	3.375
Reserve Vervangingsinvesteringen mobiliteit	6.423	0	-283	6.140	5.858	5.575	5.292
Totaal 1.4 Mobiliteit	15.710	0	-403	15.307	15.024	14.742	14.459
TOTAAL	40.403	614	-1.128	39.888	38.760	37.632	36.004

* Met ingang van het begrotingsjaar 2024 wordt de reserve vervangingsinvesteringen toegerekend aan de verschillende programma's waarop dit betrekking heeft. Het beginsaldo 2026 is om die reden verdeeld over de programma's 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening, 1.4 Mobiliteit, 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen en 4.3 Bedrijfsvoering. Feitelijk is er nu nog steeds sprake van één reserve vervangingsinvesteringen.

Toelichting

Reserve Binnenstedelijke ontwikkelingen

Deze reserve is een gemeentelijk fonds, waarmee snel en flexibel kan worden ingespeeld op de gewenste ontwikkelingen op het gebied van stimuleren van binnenstedelijke ontwikkelingen, zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst met de provincie Utrecht.

Reserve Duurzame stad

Gemeenten spelen een sleutelrol in de uitvoering van het Klimaatakkoord. Op dit moment is er nog grote onduidelijkheid over de uitvoering en impact van het Klimaatakkoord en de (on)mogelijkheden die er op de gemeente afkomen. In deze omstandigheden moet telkens worden afgewogen op welk moment middelen moeten worden ingezet, waarbij het voor een groot deel gaat over incidentele lasten voor bijvoorbeeld warmtenetten, duurzame mobiliteit, circulaire economie, energiebesparing en duurzame opwek van energie.

Reserve Meridiaan

De reserve bestaat uit 2 delen:

Inzake programma 1.2: de reserve dient ter dekking van de lasten van achterstallig onderhoud inzake de aangekochte panden aan de Meridiaan. Daarnaast zal de reserve ingezet worden als dekking voor het afboeken van mogelijke toekomstige waardeverminderingen van deze panden.

Inzake programma 2.1: Het doel van de reserve Meridiaan is flexibiliteit bij de uitvoering van het plan van aanpak door hiervoor geld opzij te zetten. Bijvoorbeeld voor het aanpassen van panden in de strip. Maar ook voor het realiseren van een ontmoetingscentrum en de inzet van community building voor een looptijd van vijf jaar zijn middelen nodig uit de Reserve Meridiaan. Deze middelen zijn bestemd voor zowel investering als exploitatie van het ontmoetingscentrum.

Reserve Mobiliteitstransitie

Het doel van de reserve is om incidenteel beschikbaar gestelde middelen te reserveren voor toekomstige uitgaven met betrekking tot de mobiliteitstransitie.

Hieruit kunnen bijvoorbeeld projectkosten, stimuleringssteun voor deelmobiliteit en kosten voor benodigde (externe) adviescapaciteit gedekt worden.

Reserve Onderhoud monumentale panden

Deze reserve is gevormd aangezien een aantal onderhoudsvoorzieningen op grond van uitspraken van de commissie BBV niet meer mogelijk waren. Bedragen uit die voorzieningen zijn overgeheveld naar een reserve 'voorziening onderhoud'. Zodra de meerjarenonderhoudsplannen weer actueel zijn kan (een deel van) de reserve weer opgeheven worden en het saldo weer overgeboekt naar de voorziening. Het bedrag in deze voorziening onder programma Omgeving is beschikbaar voor onderhoud aan monumentale panden.

Reserve Ontwikkeling langs Eem en Spoor

Het doel van de reserve is om incidenteel beschikbaar gestelde middelen te reserveren voor toekomstige grote uitgaven in het kader van de ontwikkeling van het gebied Langs Eem en Spoor.

Reserve RISA

Het doel van de reserve is om, eventueel als cofinanciering, middelen te reserveren voor de Ruimtelijke Investeringsstrategie van Amersfoort. Hieruit kunnen incidentele RISA kosten zoals voorbereidingskosten, grondaankopen of personeelskosten die ten grondslag liggen aan ruimtelijke ontwikkelingen gedekt worden.

Reserve Stedelijke voorzieningen

De reserve dient ter dekking van grootstedelijke investeringen, voortvloeiende uit het stadsperspectief. Deze reserve is in het leven geroepen ter dekking van grootschalige investeringen. De RSV bestaat uit de compartimenten bereikbaarheid en overig.

Reserve VERDER

De reserve is in het leven geroepen voor de dekking van de bijdrage aan Programma VERDER. In 2006 is Amersfoort (inclusief bijdrage vanuit Eemland) een verplichting aangegaan van € 22,2 miljoen als bijdrage aan Programma VERDER. Dit programma is opgezet voor regionale bereikbaarheidsprojecten voor in totaal € 500 miljoen, waarvan ruim € 116 miljoen voor projecten in de gemeente Amersfoort beschikbaar is.

Reserve Vervangingsinvesteringen Mobiliteit

Het doel van deze reserve is het creëren van een gesloten systeem van kapitaallasten voor een aantal specifiek aangewezen vervangingsinvesteringen op het gebied van Mobiliteit.

Reserve Vervangingsinvesteringen Ruimtelijke Ordening & Vastgoed

Het doel van deze reserve is het creëren van een gesloten systeem van kapitaallasten voor een aantal specifiek aangewezen vervangingsinvesteringen.

Reserve Woningbouw

Het doel van deze reserve is om bij te dragen aan het realiseren van de opgave voor woningbouw van de gemeente Amersfoort.

Welke voorzieningen hebben we?

Tabel: PV.01 Staat van voorzieningen

OMSCHRIJVING	SALDO BEGIN 2027	STORTING 2027	ONTTREKKING 2027	SALDO BEGIN 2028	SALDO BEGIN 2029	SALDO BEGIN 2030	SALDO BEGIN 2031
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening							
<u>A. Onderhoudsegalisatie</u>							
Voorziening Onderhoud cultureel vastgoed	800	221	-409	612	700	866	641
Voorziening Onderhoud gemeentelijke eigendommen	2.668	763	-954	2.477	2.676	2.843	2.149
Voorziening onderhoud MFA's	2.813	1.697	-496	4.014	4.077	4.414	5.264
Totaal 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	6.280	2.681	-1.859	7.103	7.454	8.122	8.054
<u>C. Verplichtingen, verliezen, risico's</u>							
Voorziening Facilitair grondbeleid	10.261	0	0	10.261	10.261	10.261	10.261
Voorziening Grondexploitaties	15.311	0	0	15.311	15.311	15.311	15.311
Totaal 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	25.572	0	0	25.572	25.572	25.572	25.572
TOTAAL	31.853	2.681	-1.859	32.675	33.026	33.695	33.627

Toelichting

Voorziening Onderhoud MFA's

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van groot onderhoud van de multifunctionele accommodaties (MFA's), bijvoorbeeld De Bron, De Laak en het Eemhuis.

Voorziening Onderhoud Gemeentelijke Eigendommen

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van groot onderhoud van diverse gemeentelijke eigendommen.

Voorziening Facilitair grondbeleid

Deze voorziening is getroffen ten behoeve van verwachte verliezen binnen het facilitair grondbeleid. Het saldo heeft betrekking op de verliesvoorziening die voor het facilitaire deel van gebiedsexploitatie Hoefkwartier is getroffen.

Voorziening Grondexploitaties

Wanneer de verliesvoorziening van een grondexploitatie groter is dan de boekwaarde van de betreffende bouwgrond in exploitatie, dient het restant van de voorziening dat niet kan worden gesaldeerd, aan de passiefzijde van de balans onder de voorzieningen te worden gepresenteerd.

Voorziening Onderhoud cultureel vastgoed

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van groot onderhoud van het cultureel vastgoed.

Welke investeringen doen wij?

Hieronder presenteren we een overzicht van de voorgenomen investeringen voor de komende jaren.

Tabel: Pl.1.1 Geplande investeringen

					KAPITAALLASTEN			
INVESTERING	Jaar	Investering (bruto)*	Bijdragen van derden	RISA	2027	2028	2029	2030
1. Programma Omgeving								
1.1 Energietransitie								
Geen investeringen								
Totaal 1.1 Energietransitie		0	0	0	0	0	0	0
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening								
<u>A. Gepland (oorspronkelijk)</u>								
<u>Investerings met een economisch nut</u>								
Amhc vervanging velden	2027	801	0	0	0	84	87	86
Toplaag kunstgras Cobu Boys non infill	2027	436	0	0	0	46	47	47
MIP Sport - Velden en OR	2027	246	0	246	0	26	27	26
MIP Sport - Nieuwbouw	2027	2.286	0	2.286	0	69	77	77
Vervanging gemeentewerf	2027	4.613	0	0	0	138	156	155
Vervolgfase cultuurpodia & stadhuislocatie**	2026-2027	3.038	0	3.038	8	91	103	102
Onderhoud olv-toren	2028	1.079	0	0	0	0	37	36
Kunstgrasveld non-infill asc nieuwwand	2028	489	0	0	0	0	53	53
Kunstgrasveld non-infill VOP	2028	489	0	0	0	0	53	53
Kunstgrasveld non-infill VV Hoogland	2028	489	0	0	0	0	53	53

MIP Sport - Velden en OR	2028	2.112	0	2.112	0	0	230	228
Zwembad Hoogland	2025-2029	17.706	0	0	2	2	5	602
Vervangingsinvesteringen kunstgrasvelden	2029	820	0	0	0	0	0	89
MIP Sport - Velden en OR	2029	902	0	902	0	0	0	98
<u>Investerings met een maatschappelijk nut</u>								
Ecol. Verb. Colehorst-Schothorst en Malewetering**	2026-2028	7.299	2.224	5.075	10	15	249	247
Uitvoering Raamwerk LES 1e fase	2027	22.313	5.400	16.913	0	761	823	817
Speelbos Grebbelinie**	2026-2027	2.794	775	2.019	6	91	98	97
Aanpassing OR Bosweg e.o.	2027	420	420	0	0	0	0	0
<u>B. Gepland (aangepast planning)</u>								
<u>Investerings met een economisch nut</u>								
Toplaag veld 1 VV APWC	2027	458	0	0	0	48	49	49
Toplaag veld 1 VV KVVA	2027	458	0	0	0	48	49	49
Verplaatsing Brandweer	2026-2027	29.023	15.790	13.233	0	66	119	450
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	2027	7.024	1.550	0	0	246	266	264
Vervangingsinvesteringen vastgoed	2027	14.350	0	0	0	430	485	481
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	2028	4.392	1.281	0	0	0	152	151
Vervangingsinvesteringen vastgoed	2028	38.906	0	0	0	0	1.323	1.314
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	2029	5.833	1.015	0	0	0	0	236
Vervangingsinvesteringen vastgoed	2029	60.440	0	0	0	0	0	2.055
<u>C. Nieuw</u>								
<u>Investerings met een economisch nut</u>								
Verduurzaming Rijksmonument CBA	2027	1.580	0	0	0	24	77	77
Tijdelijke huisvesting verduurz/vervangen Vastgoed	2027	600	0	0	0	123	124	123
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	2030	16.449	2.306		0	0	0	0

Vervangingsinvesteringen vastgoed	2030	39.682	0	0	0	0	0	0
Vervangingsinvesteringen kunstgrasvelden	2030	2.028	0	0	0	0	0	0
Totaal 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening		289.551	30.761	45.822	26	2.309	4.742	8.116
1.3 Wonen								
Geen investeringen								
Totaal 1.3 Wonen		0	0	0	0	0	0	0

1.4 Mobiliteit								
<u>A. Gepland (oorspronkelijk)</u>								
<u>Investerings met een maatschappelijk nut</u>								
Smallepad inc. Zijstraten	2027	4.476	0	0	0	201	218	216
Cofinanciering Bo Mirt	2027	136.931	106.925	0	0	1.350	1.459	1.449
Vervangen verkeersregelininstallatie	2027	872	0	0	0	62	65	65
Aanpak Ongevalslocaties**	2027-2028	482	0	482	0	1	25	25
Fietspaden Veilig**	2027-2028	482	0	482	0	1	25	25
Uitbreiding doorfietsroutes**	2027-2029	923	0	923	0	2	6	45
<u>B. Gepland (aangepast planning)</u>								
<u>Investerings met een maatschappelijk nut</u>								
Amersfoortsestraat**	2027-2029	9.225	0	9.225	0	60	266	450
Stationsstraat Amersfoort	2030	3.348	0	0	0	0	0	0
Totaal 1.4 Mobiliteit		156.737	106.925	11.111	0	1.678	2.064	2.274
Totaal 1. Programma Omgeving								
		446.288	137.686	56.933	26	3.987	6.806	10.391

* De bruto Investering betreft het vastgestelde kredietbedrag conform het Raadsbesluit.

** Enkele investeringen kennen een looptijd van meerdere jaren, dit vertaalt zich in oplopende kapitaallasten.

2. Programma Sociaal

Wat willen wij hoe bereiken?

2. Programma Sociaal

Wat willen we bereiken?

Inwoners hebben bestaanszekerheid

Toelichting:

We willen dat inwoners geen zorgen hebben over bestaanszekerheid. We proberen als gemeente zo goed mogelijk, binnen onze mogelijkheden, bij te springen in de gaten die het Rijk laat vallen. Stijgende en onzekere prijzen van energie, vervoer, wonen en voedsel drukken zwaar op een grote groep mensen. Te weinig financiële armslag om basisvoorzieningen te kunnen bekostigen, betekent leven in bestaansonzekerheid voor huishoudens en een minder weerbare samenleving. We willen inwoners zekerheden geven in een onzekere wereld. Zekerheid van voldoende en voorspelbaar inkomen, zekerheid van werk en mee kunnen doen in de maatschappij.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We vergroten de bestaanszekerheid van inwoners door regelingen toegankelijker en beter vindbaar te maken. We werken aan minder en eenvoudigere regelingen, meer keuzevrijheid en het vergroten van het bereik. We vinden deelname aan de samenleving belangrijk, daarom zetten we met de regelingen in om inwoners beter mee te kunnen laten doen. Daarnaast zorgen we ervoor dat inwoners beter worden geïnformeerd over hun rechten, regelingen en voorzieningen, zodat deze optimaal worden benut. Onze communicatie is toegankelijk, begrijpelijk en stigmavrij.
2. We werken aan een toekomstbestendige sociale infrastructuur in arbeidsmarktregio Amersfoort en de realisering van het toekomstplan voor het sociaal ontwikkelbedrijf. Het aantal buurtbanen wordt uitgebreid.
3. Samen met de partners in de arbeidsmarktregio werken we aan een toekomstbestendige arbeidsmarkt die inclusief is, bestaanszekerheid biedt en ontwikkeling centraal stelt.
4. We verbeteren de toegankelijkheid van het aanbod voor inwoners om hun basisvaardigheden te kunnen versterken door de samenwerking tussen organisaties in Amersfoort te versterken, Taalambassadeurs in te zetten, en begrijpelijk hierover te communiceren. We werken samen met scholen en kinderopvang om ouders te ondersteunen in de taalontwikkeling van hun kind én die van henzelf. Tevens zorgen wij ervoor dat voor inwoners die willen werken of participeren en die lessen in basisvaardigheden volgen er een warme doorgeleiding is naar het Regionaal Werkcentrum.
5. We geven uitvoering aan het regionale programma Van school naar duurzaam werk, waarbij jongeren toegang krijgen tot gevarieerde routes om te leren, werken of een combinatie daarvan, met de mogelijkheid om flexibel tussen deze routes te switchen

Hoe kunnen we dit doel meten?

% inwoners dat in armoede leeft

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
3	2,2	2,4		2,7	2,5	

Bron:

Toelichting: Dit zijn huishoudens die na het betalen van vaste lasten (wonen, energie en zorg) te weinig geld over hebben voor noodzakelijke uitgaven zoals voeding. Inkomenscijfers zijn gebaseerd op registratiecijfers van onder andere de Belastingdienst en lopen daardoor altijd achter.

We streven naar het terugdringen van armoede. Als gevolg van ontwikkelingen die voor ons minder goed te beïnvloeden zijn, zoals gestegen energielasten, inflatie en bezuinigingen moeten we bescheiden zijn in deze ambitie. De cijfers van 2025 zijn nog niet beschikbaar, maar de verwachting is dat het percentage licht zal zijn gestegen t.o.v. 2024, vanwege toenemende inflatie en stijgende energiekosten. Door het gebruik van gemeentelijke regelingen te vereenvoudigen en het gebruik te verhogen, streven we ernaar het % inwoners dat in armoede leeft te laten afnemen ten opzichte van de verwachte realisatie in 2025 en 2026.

% huishoudens met geregistreerde problematische schulden

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
7,4	8,2	8,3	8	8,2	8,2	

Bron:

Toelichting: Dit is bepaald met behulp van registraties over betalingsachterstanden bij: de Belastingdienst, de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB), de Sociale Verzekeringsbank (SVB), het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), en voor eigen bijdragen Wlz/Wmo, bij BKR geregistreerde betalingsachterstanden en schuldregelingen, wanbetalers van de zorgverzekering, de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP) en bijstandsvorderingen. Het is belangrijk om te vermelden dat dit cijfer geen compleet beeld geeft over het aantal huishoudens met problematische schulden. Betalingsachterstanden die niet bij één van deze partijen geregistreerd zijn worden niet meegenomen. Noch worden informele schulden (niet geregistreerde schulden bij familie of vrienden) meegerekend.

Het aantal huishoudens met problematische schulden fluctueert licht, zowel landelijk als in Amersfoort. T.o.v. 2022 is er een toename. Er zijn verschillende factoren die deze toename van het aantal mensen met problematische schulden verklaren. De kosten van levensonderhoud zijn de afgelopen jaren flink gestegen, zoals de kosten van energie en boodschappen. Het bestaansminimum staat voor een grote groep huishoudens nog steeds onder druk, blijkt uit de meest recente rapportage van het Nibud. We streven daarom in eerste plaats naar stabilisatie van het aantal huishoudens met problematische schulden en houden daarom hetzelfde streefcijfer aan als in 2026.

Wat willen we bereiken?

Inwoners leven in gezondheid

Toelichting:

Gezondheid en vitaliteit van inwoners zijn van groot belang om mee te kunnen doen en een betekenisvol bestaan te kunnen leiden. Wij geven prioriteit aan een preventieve aanpak. Voorkomen is namelijk beter dan genezen. Hierbij hebben wij aandacht voor verschillen in gezondheid tussen inwoners en concentreren onze inzet hiervoor in de wijken waar dit het hardst nodig is. We stimuleren participatie, vergroten de gezondheidsvaardigheden en we faciliteren bewegen en sport. Daar hoort ook een groene, gezonde, toegankelijke, beweginguitlokkende en duurzame omgeving bij.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. In 2027 volgen we de taskforce wachttijden op met de Alliantie Jeugd Regio Amersfoort. De actielijnen uit het rapport Aanpak Wachttijden vormen samen het fundament voor de vervolgstappen, met daarbij expliciete aandacht voor het versterken van samenwerking, toegang en de organisatie van hulp.
2. We vertalen de Hervormingsagenda Jeugd naar onze lokale situatie.
3. Ook in 2027 zetten we in bijzondere situaties en waar te lang onduidelijk is wie aan zet is (bijvoorbeeld onderwijs of jeugdhulp), de komende tijd extra maatwerk in of stellen tijdelijk extra middelen beschikbaar.
4. We willen dat kinderen, jongeren en gezinnen zoveel mogelijk de hulp of ondersteuning die ze nodig hebben in hun eigen omgeving en netwerk vinden. In 2027 zetten we in op het bieden van groepsgerichte ondersteuning. We geven onze partners in het sociaal domein de opdracht om dit samen te ontwikkelen, in aanvulling op wat er in de sociale basis beschikbaar is.
5. Via het programma wijkaanpak sociaal maken we de volgende stappen in het wijkgericht werken. Dit doen we in lijn met gebiedsgericht werken. Voor meer wijkcombinaties starten we met het maken van een wijk- en dorpsplan. In andere wijken worden de plannen uitgevoerd, zoals in Liendert in het kader van Kansrijk Liendert. We bouwen verder aan een sterk netwerk in de wijk en een organisatiestructuur voor de uitvoering van de wijkplannen.
6. De persoonlijke gezondheidscheck bij de voedselbank breiden we uit naar de wijken, dichterbij inwoners zelf. Tegelijkertijd wordt verbinding gelegd met wijkgerichte activiteiten die betrekking hebben op het verbeteren van de gezondheid.
7. We pakken middelengebruik en verslavingspreventie aan door nauwe samenwerking met Jellinek, GGD, scholen en lokale horeca.
8. We stellen een lokaal hitteactieplan op. Een hitteplan stelt de gemeente in staat om, samen met uitvoeringsorganisaties en organisaties uit de stad, inwoners beter te beschermen tegen (acute) hitte. Dit hitteactieplan zet in op het bereiken van de inwoners die dit het meest nodig hebben. Het uitbreiden van zonnebrandpalen op openbare plekken, sportverenigingen en scholen moet bijdrage aan het voorkomen van huidkanker.
9. We werken meerjarig aan de uitvoering van het Aanvullende Zorg- en welzijnsakkoord (AZWA) dat is uitgewerkt in het Transformatieplan Samen Sterker Eemland. We versterken preventie, de samenwerking met de eerstelijnsgezondheidszorg en samenwerking met de GGZ.
10. We gaan in 2027 aan de slag met de uitvoering van de in 2026 door de raad vastgestelde Sport- en Beweegnota, waarbij we gericht inzetten op het in beweging brengen van inwoners die minder bewegen, het versterken van de vitaliteit van sport- en beweegaanbieders, beweging inzetten voor gezondheid en welzijn en zorgen voor genoeg fijne plekken om te bewegen in de openbare ruimte. We ontwikkelen en implementeren hierbij een monitoringsplan, met effect- en prestatie-indicatoren. Daarnaast gaan we in 2027 verder met de uitvoering van het Meerjaren Investeringsprogramma Sport.

Hoe kunnen we dit doel meten?

% goed of zeer goed ervaren gezondheid bij volwassenen en senioren

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
76		77				79

Bron:

Toelichting: Percentage van de bevolking (van 18 jaar en ouder) dat zijn of haar gezondheid als goed of zeer goed ervaart. Elke vier jaar wordt deze indicator gemeten in de gezondheidsmonitor van de GGD-regio Utrecht. Behalve in 2022, toen was er na twee jaar een extra coronamonitor. Het betreft hier een cijfer gebaseerd op een steekproef.

In 2028 zal opnieuw de ervaren gezondheid van volwassenen en senioren gemeten worden. Daarom ontbreken streefcijfers voor 2026 en 2027.

We streven naar een groter percentage van de bevolking dat een goede of zeer goede ervaren gezondheid heeft. Met het streefcijfer zetten we de stijgende lijn voort van de afgelopen jaren. We zouden dan boven het landelijke gemiddelde uitkomen. Met de voortzetting van ons gezondheids- en sportbeleid zetten we ons hiervoor in.

Wat willen we bereiken?

Inwoners hebben gelijke kansen om hun talenten te ontwikkelen en ontplooien.

Toelichting:

Kansengelijkheid in het onderwijs is voor ons het uitgangspunt. Inwoners krijgen van jongs af aan de ruimte en gelegenheid om zich te ontwikkelen tot competente en weerbare volwassenen. We stellen hen in staat op te groeien in een veilige en stimulerende (thuis)omgeving waarin zij hun talenten kunnen ontwikkelen en ontplooien. Dat legt de basis voor een leven lang leren en het vermogen om je te ontwikkelen in elke fase van je leven.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We geven uitvoering aan de ambities uit het Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs.
 2. Voor een stevige pedagogische basis in alle wijken investeren we in de school en kinderopvang als vind- en werkplaats. Dit doen we door de inzet van social work en het stimuleren van integrale kindvoorzieningen. We breiden social work de komende jaren uit. Hiermee werken we toe naar beschikbaarheid van social work op zoveel mogelijk scholen en voorschoolse educatiegroepen om laagdrempelig, preventief en collectief ondersteuning te bieden aan leerlingen, de school en de ouders. Als er meer nodig is op een school kan het MetMaya Team Onderwijs ingezet worden.
 3. Het inzetten van jongerenwerk op het voortgezet (speciaal) onderwijs, vrijetijdsaanbod voor jongeren, jongerenontmoetingsplaatsen en (culturele) voorzieningen om gelijke kansen te bevorderen en de weerbaarheid en veerkrachtigheid van jongeren te versterken. Als er meer nodig is kan er gebruik gemaakt worden van specialistisch jongerenwerk en het MetMaya Team Onderwijs binnen het Primair onderwijs (PO).
 4. Met het versterken van voorschoolse educatie bieden we kinderen een sterke start, verkleinen we ontwikkelachterstanden en bevorderen we gelijke kansen in het onderwijs.
 5. Kinderen en jongeren hebben recht op onderwijs en ontwikkeling: we bevorderen daarom schoolaanwezigheid en zetten in op het voorkomen van thuiszitten. Samen met ouders, onderwijs- en zorgpartners zoeken we naar passende oplossingen die aansluiten bij de behoeften en mogelijkheden van het kind, zodat ontwikkeling doorgaat, ook als regulier schoolbezoek tijdelijk niet mogelijk is.
 6. We bouwen verder aan een samenhangend aanbod aan opvoedondersteuning (v.a. zwangerschap tot 18 jaar) dat aansluit bij de behoefte van ouders. Het aanbod varieert van individueel tot collectief, van licht en laagdrempelig tot gespecialiseerd en van digitale informatie tot huisbezoeken en het voorkomen van complexe scheidingen in samenwerking met relevante partners.
 7. We ontwikkelen interventies om de mentale gezondheid van jongeren te vergroten. We doen dit in samenspraak met jongeren en hun docenten.
 8. We maken meer collectieve (inhoudelijke en financiële) en domeinoverstijgende afspraken om specialistische hulp te verminderen, administratielast te verminderen en versterken de integrale aanpak voor kwetsbare jongeren van 12–27 jaar.
 9. We rusten schoolgebouwen beter toe op de toekomst door in samenspraak met de Coöperaties Samenfoort PO en VO te bouwen aan frisse en energieneutrale multifunctionele schoolgebouwen.
-

Hoe kunnen we dit doel meten?

% voortijdig schoolverlaters

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
2,4	2,3	2,1	2,4	2,1	2,4	

Bron: DUO

Toelichting: Voortijdig schoolverlaten proberen we te voorkomen. Amersfoort heeft over het schooljaar 24/25 met 2,4% een iets negatiever resultaat in vergelijking met het landelijk cijfer waar het gemiddelde 2,3% is. Landelijk is het beeld dat jongeren meer blijven uitvallen door motivatie-, studiekeuze- en multi-problematiek. De definitie is VSV voor 2026/2027 verruimd, daarmee vallen meer jongeren onder doelgroep VSV.

Actuele cijfers worden gepubliceerd op Dashboards vsv en jikp (www.informatieproducten.duo.rijkscloud.nl/public/dashboardvsvopen/).

De indicator staat op www.waarstaatjegemeente.nl bij de indicatoren uit het Besluit Begroting en Verantwoording die het Rijk verplicht stelt in de Begroting.

% jongeren 0-23 jaar met Jeugdzorg

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
11	11,3	11,3	9,4	10,5	9	

Bron: CBS

Toelichting: Deze indicator is gebaseerd op de Amersfoortse jongeren tot en met 22 jaar die jeugdzorg ontvingen in het eerste halfjaar van het betreffende jaar. De realisatiecijfers over het gebruik van zorg ijlen sterk na. Halfjaarlijks worden de cijfers geactualiseerd op de landelijke monitor www.waarstaatjegemeente.nl. Het meest recente cijfer is een voorlopig cijfer. Cijfers van voorgaande jaren waren ook voorlopig. Hierdoor kunnen definitieve cijfers van voorgaande jaren verschillen van eerder gerapporteerde (voorlopige) cijfers.

In 2024 zijn we in de regio Amersfoort gestart met een grote verandering in de jeugdhulp. We hebben sinds 1 januari 2024 de specialistische jeugdhulp ondergebracht in één organisatie, MetMaya www.metmaya.nl. Met één partij kunnen we goede afspraken maken en samenwerken aan betere en snellere jeugdhulp voor de kinderen die dat het hardst nodig hebben. Dat betekent dat er hard wordt gewerkt aan de implementatie van de nieuwe werkwijze, de opbouw van MetMaya en de transformatie van de jeugdhulp in onze gemeenten. De transformatieopgave uit de regiovisie is onderdeel van de opdracht van MetMaya en sluit aan op de transformatieopgave van het lokale veld.

Het jaar 2024 was een overgangsjaar waarin vanwege zorgcontinuïteit veel jeugdigen hun lopende trajecten nog afmaakten bij (p*q) aanbieders waar zij hun traject voor 1 januari 2024 waren gestart. Om deze reden zagen we in 2024 nog geen verdere daling van het aantal en gebruik van jeugdhulp. Tegelijkertijd zien we dat de intensiteit en duur van jeugdhulptrajecten toeneemt. Hier zal in de komende jaren ook op gestuurd worden vanuit de transformatieopdracht van MetMaya. Door middel van maatregelen in het kader van de transformatie jeugdhulp verwachten we de komende jaren een lichte daling van het gebruik van specialistische jeugdhulp. Door kinderen, jongeren en gezinnen eerder te ondersteunen in hun eigen omgeving, via een sterke sociaalpedagogische basis, het onderwijs en lokale teams, kunnen vragen vaker passend en dichtbij worden opgepakt. Specialistische jeugdhulp blijft daarbij beschikbaar voor de jongeren die deze ondersteuning het hardst nodig hebben.

Wat willen we bereiken?

Inwoners ontmoeten elkaar en zien naar elkaar om

Toelichting:

Amersfoorters zetten zich in voor elkaar. Dat betekent dat zij op elkaar letten, oog hebben voor elkaar, elkaar helpen en zich inzetten voor anderen. Het sociale hart van Amersfoort - met de vele vrijwilligers en organisaties - is en blijft zichtbaar en voelbaar. Om de sociale cohesie tussen onze inwoners te bevorderen willen we dat er zowel binnen als buiten voldoende ontmoetingsplekken zijn. We bekijken per wijk wat er nodig is zowel voor ontmoeting binnen als buiten. De sociale basisinfrastructuur en iedereen die daar actief in is, vormen de ruggengraat en dragen bij aan de veerkracht van onze samenleving. Wij hebben niet alleen aandacht voor voorzieningen, maar stimuleren en ondersteunen juist ook informele netwerken en burgeractiviteiten die gericht op zijn het vormgeven van betekenisvolle relaties tussen inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We breiden het aantal wijkontmoetingsplekken en jongerenontmoetingsplekken uit door dit met regelingen te faciliteren en nieuwe plekken te faciliteren bij het opstarten.
2. We zijn een dementievriendelijke gemeente en rollen dit verder uit in de wijken.
3. We zorgen voor programmatische dagactiviteiten die bijdragen aan het welzijn en de kwaliteit van leven van ouderen.
4. We zorgen dat het makkelijker wordt voor huisartsen en medisch specialisten om inwoners naar passende ondersteuning vanuit welzijnswerk te verwijzen. Dit doen we door het uitbreiden van Welzijn op Recept (onder de nieuwe naam Sociaal Verbinden).
5. We ondersteunen mensen met mentale problemen via het verkennend gesprek, waarin GGZ en sociaal domein samen kijken naar passende zorg en welzijnssteuning.
6. Op basis van praktijkervaringen en evaluatie en in samenwerking met het Netwerk Ontmoetingsplekken Amersfoort, worden de nieuwe regelingen voor ontmoeting, activiteiten en lichte ondersteuning uitgevoerd zodat ze aansluiten bij de behoeften in de wijken.
7. Indebuurt033 en SWA vormen samen de lokale teams. We zetten steviger in op een gezamenlijke aansturing van stevige lokale teams.

Hoe kunnen we dit doel meten?

Schaalscore sociale cohesie

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	6,3		6,3		6,4	
Bron: Stadspeiling						

Toelichting:	Het kengetal sociale cohesie (ook wel sociale samenhang) wordt 1x in de twee jaar gemeten. Het is berekend op basis van de mening van inwoners over vier stellingen: de mensen in deze buurt kennen elkaar nauwelijks, de mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om, ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is, en ik voel mij thuis bij de mensen die in deze buurt wonen. De score varieert van 0 (=geen samenhang) tot 10 (=veel samenhang). Het betreft hier een cijfer gebaseerd op een steekproef. In wijken waar de sociale cohesie lager is dan in Amersfoort gemiddeld streven we ernaar het verschil met het gemiddelde te verkleinen en deze richting hetzelfde niveau te brengen als in wijken waar de sociale cohesie hoger is. In de wijken met een hogere sociale cohesie proberen we dit zo te houden. In 2023 en 2025 was dit cijfer gelijk. We streven naar een hoger cijfer in 2027. Ontwikkelingen als deze gaan langzaam. Je verwacht dat er zeker 4 jaar nodig is voordat het effect van interventies in de stad te zien is. De afgelopen jaren hebben we steviger ingezet op ontmoeting, activiteiten en lichte ondersteuning in de wijk met het faciliteren van ontmoetingsplekken en activiteiten van inwoners en professionals, en het wijkplan sociaal. We streven daarom naar een stijgende sociale cohesie. Demografische en maatschappelijke ontwikkelingen in de stad zouden een stijging van het cijfer kunnen tegengaan.
--------------	---

Wat willen we bereiken?

Inwoners kunnen zichzelf zijn en doen mee naar vermogen op de manier die bij ze past.

Toelichting:

Amersfoort is een inclusieve stad. Iedereen is welkom in Amersfoort en moet zich veilig (kunnen) voelen, ongeacht leeftijd, achtergrond, geloof, afkomst, beperking, LHBTIQ+ of seksuele geaardheid. Iedereen doet mee op de manier en in de mate die het beste bij je past, en we proberen polarisatie en segregatie te voorkomen. Mensen zijn verschillend en daarom kan meedoen voor iedereen wat anders betekenen. We ondersteunen en stimuleren meedoen naar vermogen en bevorderen de regie die ieder op zijn leven heeft. Meedoen is geen strak keurslijf waar iedereen zich in moet voegen. Om mee te kunnen doen is ook ruimte nodig, om te vinden wat bij je past of om zelf invulling te geven aan meedoen.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Conform de Spreidingswet realiseren we opvangplekken voor asielzoekers inclusief voorzieningen.
2. We creëren een doorgaande lijn van asielopvang tot de huisvesting van statushouders en hun integratie door te zorgen voor een duidelijke en ondersteunende route vanaf de opvangfase tot volwaardige participatie, met aandacht voor zelfredzaamheid en maatwerk vanaf dag één.
3. We werken aan een toegankelijke en inclusieve stad waar geen plaats is voor discriminatie, op welke grond dan ook. Er is extra inzet op de aanpak van straatintimidatie. We passen gemeentelijk vastgoed aan zodat dit voldoet aan het Nederlands keurmerk toegankelijkheid.
4. We stimuleren dialoog en bewustwording over thuisgevoel, lhbtq+ inclusie, slavernijverleden en andere relevante onderwerpen waarmee we inspelen op maatschappelijke tendensen. We geven uitvoering aan de nieuwe uitvoeringsagenda op inclusie en diversiteit. We betrekken actief de gemeenschappen in de stad, breiden ons netwerk uit en met de subsidieregeling Diversiteit, inclusie en toegankelijkheid stimuleren we inwoners om zelf activiteiten te organiseren.
5. We trainen professionals zowel in als buiten het stadhuis in preventie van ongewenste polarisatie en radicalisering. Daarnaast bespreken we casuïstiek om bij polarisatie tijdig te kunnen de-escaleren en nazorg te bieden. We zorgen ervoor dat we in contact staan met verschillende gemeenschappen in Amersfoort om zo preventief te werken aan een inclusieve stad waarin we niet naast maar met elkaar samenleven.

Hoe kunnen we dit doel meten?

% werkloosheid

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
3,3	3,6	3,8	3,6	3,6	3,8	

Bron: CBS, Enquete Beroepsbevolking

Toelichting: Het percentage mensen zonder betaald werk dat op zoek is naar werk en beschikbaar is voor de arbeidsmarkt per 100 inwoners van 15 jaar tot AOW-leeftijd.

De werkloosheid neemt nationaal licht toe. In de arbeidsmarktregio Amersfoort streven we ernaar om het percentage werkloosheid onder het landelijk gemiddelde te houden.

% vrijwilligers

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	34		36		39	

Bron: Stadspeiling

Toelichting: Dit is gemeten onder een steekproef van alle inwoners van 16 tot 85 jaar. Het betreft het aandeel dat aangeeft de afgelopen 12 maanden actief geweest te zijn als vrijwilliger (onbetaald werk buiten het eigen huishouden).

Wij willen dat alle inwoners van Amersfoort zo goed mogelijk mee kunnen doen en zich, waar mogelijk, inzetten voor anderen in hun omgeving. Vrijwilligers zijn onmisbaar voor veel mensen in Amersfoort, voor ondersteuning, aanspraak, gezelschap, maar ook voor zaken als administratie en begeleiding van groepen. Zonder hen zijn veel activiteiten en ondersteuning voor inwoners niet mogelijk. De gemeente zet samen met welzijnsorganisatie Indebuurt033 in op het werven, behouden en waarderen van vrijwilligers. Indebuurt033 werkt in opdracht van de gemeente. Onder de naam Vrijwilligerscentrale033 zorgen we ervoor dat het werk van vrijwilligers makkelijker wordt gemaakt, met o.a. een vrijwilligersacademie voor trainingen, vrijwilligersvacaturebank, en verzekeringen.

We streven naar een groeiend aandeel inwoners dat actief is (geweest) als vrijwilliger. Het beleid hierop is ongewijzigd, we blijven investeren in vrijwilligers zoals we dat afgelopen jaren deden. We streven dus naar een groei in lijn met vorige jaren.

Wat willen we bereiken?

Inwoners leven zelfstandig, veilig thuis in hun eigen omgeving

Toelichting:

Inwoners van Amersfoort worden zoveel mogelijk ondersteund om zelfstandig te leven.

We streven ernaar dat inwoners veilig zijn, thuis en in hun omgeving. En we investeren in het prettig samenleven in de straat, buurt of wijk.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We werken aan de transformatie van maatschappelijke opvang. Een nieuwe opvanglocatie wordt in 2027 in gebruik genomen en we realiseren Wonen Eerst.
2. Wmo begeleiding wordt vanaf 1 januari 2027 geboden door één aanbieder, die nauw samenwerkt met de Wijkteams voor het bieden van ondersteuning dichtbij in de eigen wijk. Ook voor beschermd wonen gaan de nieuwe overeenkomsten in met vier aanbieders. In 2027 staat continuïteit van zorg en een goede overdracht van cliënten centraal.
3. Op basis van vernieuwde samenwerkingsafspraken tussen jeugdbescherming, jeugdreclassering, de Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis en MetMaya en de Wijkteams bieden deze partijen hulp en ondersteuning aan inwoners zodat zij zoveel mogelijk thuis veilig en zelfstandig kunnen leven.
4. We actualiseren samen met de regio de Regiovisie Thuis in de wijk 2021-2026 en de regiovisie Geweld hoort nergens thuis.
5. We werken aan het versterken van de samenwerking binnen de gemeente Amersfoort rond zorgfraude en ondermijning, een effectieve lokale en regionale aanpak met passende capaciteit en organisatorische inbedding. Daarnaast werken we met een geactualiseerd Fraudebeleidskader Sociaal Domein.
6. Voor inwoners die praktische ondersteuning nodig hebben om zelfstandig te kunnen leven onderzoeken we hoe we hen het beste kunnen ondersteunen en welk aanbod in de sociale basis daarvoor passend is.
7. We faciliteren dat de samenwerking tussen huisartsen en wijkteams verder wordt versterkt. Wijkteams zetten werken intensiever samen met huisartsen als opvolging van de Pilot Gelijk Gezond. Voor huisartsen wordt het makkelijker om het wijkteam te benaderen, doordat we het met faciliteren met Zorgdomein.
8. We actualiseren de huidige regiovisie Samen Werken aan de specialistische jeugdhulp. We sluiten aan bij de landelijke richtlijnen en regionale afspraken in de uitvoering die doorlopen na 2027. We verwachten de regionale jeugdvisie in 2027 af te ronden.

Hoe kunnen we dit doel meten?

% ouderen (70+) dat zelfstandig woont

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
93,9	93,8	93,7	93,9	94,2	94,3	
Bron: CBS						

Toelichting: Het cijfer toont het percentage personen van 70 jaar en ouder dat in het betreffende jaar zelfstandig woont. Een persoon woont zelfstandig als hij of zij niet in een instelling (zoals een verpleeg- of verzorgingshuis) woont.

In het programma Langer Thuis heeft het Rijk de ambitie opgenomen om ouderen te helpen in hun vertrouwde omgeving zelfstandig oud te worden met een goede kwaliteit van leven. Of mensen thuis kunnen wonen is afhankelijk van de intensiteit van de zorgvraag. Daarnaast kan bijvoorbeeld een onvoldoende sociaal netwerk of overbelasting/uitvallen van het netwerk/mantelzorgers een reden zijn niet meer thuis te kunnen wonen. We weten dat het aantal zwaar belaste mantelzorgers de afgelopen jaren landelijk, en ook in Amersfoort, fors is gestegen (AZW info, 2025). Volgens de GGD dreigt het risico op overbelasting van mantelzorgers verder toe te nemen doordat mensen langer thuis blijven wonen en de zorgvraag complexer kan worden (GGD Regio Utrecht, 2025).

% Wmo-ondersteuning

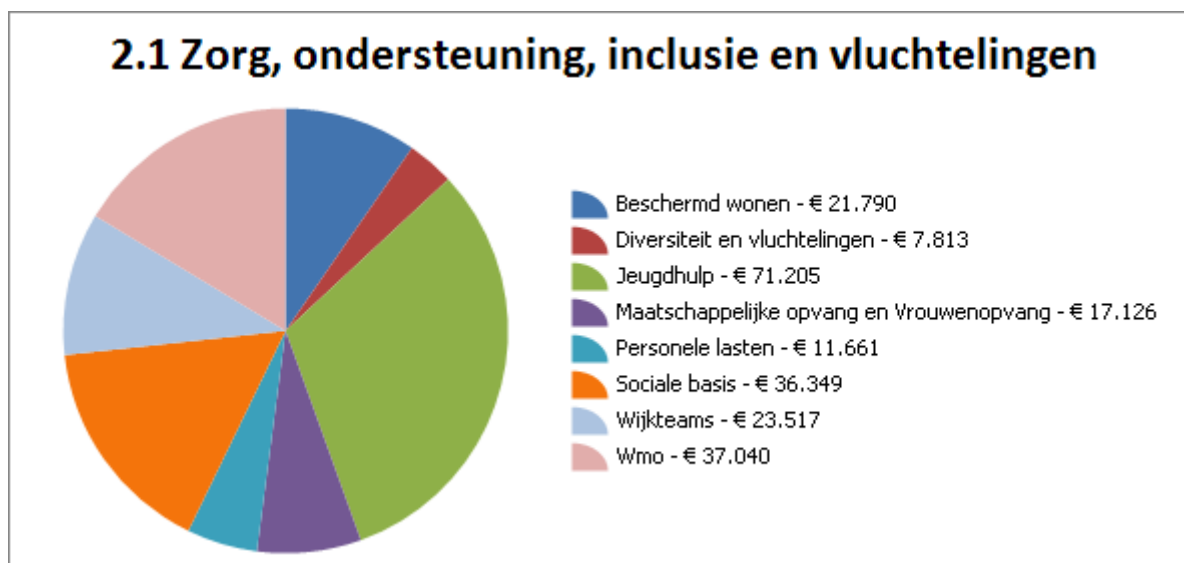
Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
5,8	5,7	6,2	6	5,9	5,9	
Bron: CBS						

Toelichting:	Deze indicator betreft het aandeel inwoners met een Wmo indicatie met maatwerkarrangementen in het eerste halfjaar van het betreffende jaar. Deze indicator komt uit het Besluit Begroting en verantwoording (BBV). De BBV indicatoren staan gepubliceerd op www.waarstaatjegemeente.nl. Hier staat het per 1000 inwoners.
	Het betreft halfjaar cijfers. Het meest recente cijfer is een voorlopig cijfer. Halfjaarlijks worden de cijfers geactualiseerd op de landelijk monitor www.waarstaatjegemeente.nl (onder Gemeentelijke monitor sociaal domein). Cijfers van voorgaande jaren waren ook voorlopig en zijn door na-ijlende verantwoording achteraf gaan dalen. Administratief zijn dossiers gecorrigeerd op basis van het werkelijke zorggebruik. Hierdoor kunnen definitieve cijfers van voorgaande jaren verschillen van eerder gerapporteerde (voorlopige) cijfers.
	We zetten ons in om inwoners te ondersteunen om zo lang mogelijk zelfstandig thuis te kunnen wonen met het aanbieden van voorzieningen. Het aantal inwoners dat een beroep doet op ondersteuning zal naar verwachting licht stijgen omdat ouderen langer zelfstandig blijven wonen en ouder worden. Maar we zetten in om meer ondersteuning te bieden vanuit de sociale basis en lokale (wijk) teams waardoor een maatwerkarrangement niet altijd nodig is. Vandaar dat we streven naar een lichte afname van het % Wmo ondersteuning.

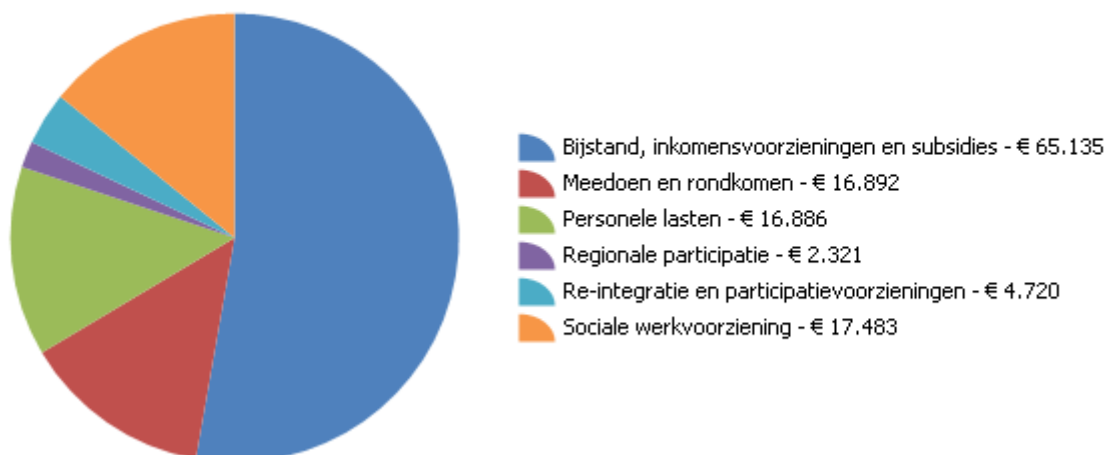
Wat mag dat kosten?

Om het inzicht in de budgetten te vergroten, is een infographic toegevoegd met informatie over de opbouw van het budget. Dit hebben we gedaan door de lasten onder te verdelen op productniveau. In onderstaande infographics ziet u de lasten inclusief de stortingen in de reserves per deelprogramma.

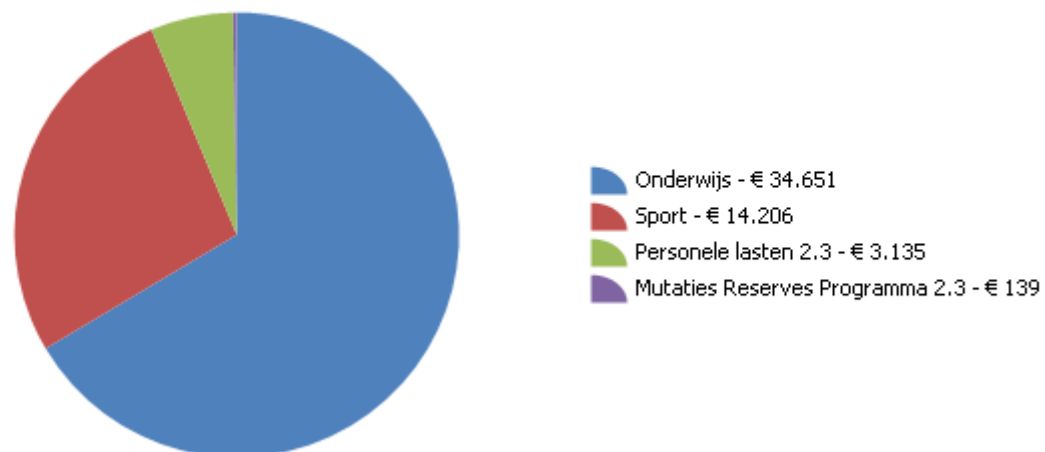
Tabel: PF.2.1 Infographic

2.2 Werk en Inkomen

2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen

Wat mag het kosten?

Tabel: PF.2.1 Financieel overzicht

DEELPROGRAMMA	REKENING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES						
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-207.222	-215.069	-226.502	-215.430	-208.148	-203.296
2.2 Werk en Inkomen	-125.715	-125.189	-123.438	-119.171	-117.021	-116.636
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-48.734	-51.001	-51.993	-52.791	-53.215	-53.047
TOTAAL LASTEN	-381.671	-391.258	-401.933	-387.392	-378.384	-372.979
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES						
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	19.997	14.860	16.507	15.038	14.315	9.093
2.2 Werk en Inkomen	68.246	68.210	68.662	68.661	68.661	68.728
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	11.877	9.515	10.918	10.920	10.920	10.127
TOTAAL BATEN	100.120	92.586	96.086	94.619	93.896	87.948
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES						
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-187.225	-200.209	-209.995	-200.393	-193.833	-194.204
2.2 Werk en Inkomen	-57.469	-56.978	-54.777	-50.509	-48.360	-47.908
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-36.858	-41.486	-41.075	-41.871	-42.295	-42.920
SALDO PROGRAMMA EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-281.551	-298.673	-305.847	-292.773	-284.488	-285.031
MUTATIES RESERVES						
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen						
Stortingen in reserve	-1.755	-228	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserve	934	974	765	170	170	170
Saldo mutaties reserves 2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-821	746	765	170	170	170
2.2 Werk en Inkomen						
Stortingen in reserve	-2.385	-1.808	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserve	2.100	1.250	932	157	0	0
Saldo mutaties reserves 2.2 Werk en Inkomen	-285	-558	932	157	0	0
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen						
Stortingen in reserve	-2.130	-954	-139	-136	-124	-110
Onttrekkingen aan reserve	815	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-1.315	-954	-139	-136	-124	-110
SALDO MUTATIES RESERVES	-2.421	-766	1.558	191	45	59

TOTAAL RESULTAAT PROGRAMMA						
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-188.045	-199.463	-209.230	-200.223	-193.663	-194.034
2.2 Werk en Inkomen	-57.753	-57.536	-53.845	-50.352	-48.360	-47.908
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-38.173	-42.440	-41.214	-42.007	-42.420	-43.030
RESULTAAT PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-283.972	-299.439	-304.289	-292.582	-284.443	-284.972

Toelichting op afwijkingen

Tabel: PF.2.2 Afwijkingen tussen begroting 2026 en begroting 2027

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-11.205	1.438
2.2 Werk en Inkomen	3.558	133
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-177	1.403
TOTAAL	-7.824	2.974

Samenvattend beeld

In de financiële analyses van de programma's worden de financiële afwijkingen die groter zijn dan € 0,3 miljoen toegelicht. In dit onderdeel geven we een samenvattend beeld bij de meerjarenbegroting 2027-2030 van het programma Sociaal.

De totale lasten binnen programma 2 Sociaal nemen in 2027 per saldo met € 10,7 miljoen toe ten opzichte van 2026. Hiertegenover staat een stijging van de baten met € 3,5 miljoen. Het begrotingssaldo van programma 2 neemt daarmee met circa € 7,2 miljoen toe. De ontwikkeling wordt vooral veroorzaakt door reguliere indexatie en eerder genomen besluiten. De ombuigingen leiden in 2027 vooral tot verschuivingen binnen het programma en hebben nauwelijks effect op het totale saldo.

Per deelprogramma ziet dat er als volgt uit:

	LASTEN	BATEN	TOTAAL
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-11.433	1.647	-9.786
2.2 Werk en Inkomen	1.751	452	2.203
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-992	1.403	411
TOTAAL	-10.674	3.502	-7.172

De hogere baten hangen met name samen met een toename van specifieke uitkeringen (SPUK's), die beschikbaar worden gesteld voor de uitvoering van specifieke en deels nieuwe taken. De stijging van de lasten is diverser van aard en wordt hieronder verder toegelicht

De ontwikkeling van het begrotingssaldo van programma 2 kan op hoofdlijnen als volgt worden verklaard:

Bedragen (x € mln.)	Deelprogramma 2.1	Deelprogramma 2.2	Deelprogramma 2.3	Totaal programma 2
Ombuigingen	0,3	0	0,0	0,3
Circulaires	-1,5	0,3	0	-1,2
Kaderbrief	-2,7	0	-0,1	-2,8
Indexering, formatie	-5,1	-1,1	-1,3	-7,6
Reserves	0,0	0,3	0	0,3
Overig	-0,7	2,7	1,8	3,8
TOTAAL	-9,7	2,2	0,4	-7,2

Ombuigingen:

In de begroting 2026 zijn de bij de Kadernota 2025–2028 vastgestelde ombuigingen van in totaal € 12,1 miljoen verwerkt. In 2027 hebben deze ombuigingen nagenoeg geen aanvullend effect op het totale saldo van programma 2. Uitzondering is één uitgestelde ombuiging van € 250.000 ([So3 v Besparen door efficiëntere en effectieve maatwerkinzet Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht \(GGDrU\)](#)).

Binnen programma 2 vinden wel verschuivingen plaats. Voor een deel van de ombuigingen is gekozen voor een ingroeipad, waarbij in 2026 tijdelijk dekking is gevonden binnen de middelen voor Beschermd Wonen. Deze tijdelijke dekking van Beschermd Wonen neemt af van € 4,6 miljoen in 2026 naar € 1,6 miljoen in 2027. Hierdoor vindt in 2027 een verschuiving van € 3,0 miljoen plaats binnen programma 2.

Circulaires:

De mutaties als gevolg van de circulaires worden in de verdere analyse nader toegelicht, maar zijn beperkt. Een belangrijke mutatie betreft de indexatie van de middelen voor Beschermd Wonen. Omdat deze middelen via een integratie-uitkering worden ontvangen, vindt de indexatie afzonderlijk van de algemene ontwikkeling van het gemeentefonds plaats.

Kaderbrief 2027-2030:

Mutaties als gevolg van de kaderbrief 2027-2030 zijn binnen programma 2. Sociaal relatief beperkt, het betreft in totaal 3 posten ter waarde van € 2,8 miljoen in 2027, waarvan 1,4 miljoen een incidentele ophoging betreft.

- Indexatie jeugd/wmo € 1,3 miljoen
- MO tijdelijke plekken € 1,4 miljoen
- Exploitatiebijdrage Bosbad € 0,1 miljoen

Deze worden in de analyse verder toegelicht.

Indexatie, reserves en overige

Een belangrijk deel van de stijging van de lasten wordt veroorzaakt door de jaarlijkse indexatie van budgetten. Voor 2027 is bij de Kadernota een indexatiepercentage van 2,5% vastgesteld. Gezien de omvang van programma 2 van circa € 300 miljoen leidt alleen de indexatie al tot een verhoging van de budgetten met circa € 7,5 miljoen.

Daarnaast zijn er mutaties als gevolg van formatie en reserves. Onder 'overig' vallen met name ontwikkelingen die al eerder meerjarig in de begroting zijn verwerkt, zoals de Hervormingsagenda Jeugd, en het wegvallen van middelen die uitsluitend in 2026 incidenteel beschikbaar waren.

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 300.000 laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Tabel: PA.2.1 Toelichting op de belangrijkste begrotingsmutaties

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2027 T.O.V. BEGROTING 2026		LASTEN	BATEN	I/S
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen				
Ombuiging wijkteams				
De structurele ombuiging So2 'Verminderde inzet wijkteams' loopt op van € 25.000 in 2026 naar € 175.000 in 2027. Hierdoor is het budget in 2027 met € 150.000 structureel neerwaarts bijgesteld. Doel van de ombuiging is een efficiëntere uitvoering van de wijkteams, onder meer door vereenvoudiging van administratieve processen. Vanaf 2028 loopt de ombuiging verder op naar € 400.000 structureel per jaar.	150	0	S	
Bijlage: Kadernota 2025 -2028				

<i>Ombuiging sociale basisinfrastructuur</i>			
Vanaf 2027 is binnen de sociale basisinfrastructuur de structurele ombuiging So1 'Besparen in de sociale basisinfrastructuur door het vergroten van effectiviteit en efficiënter werken op het gebied van preventie' van € 680.000 verwerkt. De ombuiging is gericht op een effectievere en efficiëntere uitvoering van preventie en de sociale basis en op het waar mogelijk inzetten van beschikbare rijksmiddelen in plaats van gemeentelijke middelen. Hierdoor is het structurele budget voor de sociale basis vanaf 2027 met € 680.000 verlaagd.	680	o	S
Bijlage: Kadernota 2025 -2028			
<i>Ombuiging GGDrU</i>			
Vanaf 2027 is de structurele ombuiging So3 'Besparen door efficiëntere en effectieve maatwerkinzet Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU)' verwerkt. Doel van de ombuiging is de maatwerkopdrachten bij de GGDrU efficiënter en effectiever in te zetten. In 2027 is het budget hiervoor met € 250.000 verlaagd. Vanaf 2028 loopt de structurele ombuiging verder op naar € 350.000 per jaar.	250	o	S
Bijlage: Kadernota 2025 -2028			
<i>Tijdelijke opvangcapaciteit maatschappelijke opvang</i>			
In de Kaderbrief 2027-2030 is voor 2027 incidenteel € 1,4 miljoen opgenomen voor tijdelijke opvangcapaciteit. Door vertraging in de realisatie van de nieuwe opvanglocatie aan de Bergstraat en het wegvallen van bestaande opvangcapaciteit is ook in 2027 tijdelijke opvang nodig om de continuïteit van de maatschappelijke opvang te waarborgen.	-1.400	o	I
Bijlage: Kaderbrief 2027-2030			
<i>Afbouw tijdelijke dekking ombuigingen vanuit Beschermd Wonen</i>			
In 2026 is € 5,2 miljoen van het budget voor Beschermd Wonen ingezet voor het ingroepad van de ombuigingen binnen het sociaal domein. In 2027 neemt deze inzet af naar € 2,3 miljoen. Daarnaast is in 2026 vanuit Beschermd Wonen tijdelijke dekking ingezet voor de hogere bijdrage aan de GGDrU. Vanaf 2027 vervalt deze dekking. Door deze ontwikkelingen wordt in 2027 circa € 3,7 miljoen minder van het budget voor Beschermd Wonen ingezet voor deze dekkingen dan in 2026.	-4.300		S
<i>Meicirculaire 2026 Beschermd Wonen</i>			
Door de meicirculaire 2026 neemt de integratie-uitkering Beschermd Wonen in 2027 met circa € 991.000 structureel toe. Deze hogere rijksbijdrage is toegevoegd aan het budget voor Beschermd Wonen.	-991		S
Bijlage: Meicirculaire 2026			

<i>Overheveling budget Beschermd Wonen naar Maatschappelijke Opvang</i>			
Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang hangen inhoudelijk met elkaar samen. Amersfoort voert beide taken uit voor de regio en de doelgroepen overlappen deels. Daarbij is ook de doorstroom van opvang en beschermd wonen naar zo zelfstandig mogelijk wonen van belang. Vanaf 2027 wordt structureel € 1,1 miljoen overgeheveld van Beschermd Wonen naar Maatschappelijke Opvang. Hiermee wordt een deel van het structurele tekort binnen de maatschappelijke opvang gedekt. De budgetverschuiving is binnen het programma per saldo budgettair neutraal.	-1.100	0	S
	1.100	0	S
<i>Vervallen overheveling Kleine Haag 1-3</i>			
In 2026 is incidenteel € 425.000 uit het budget voor maatschappelijke opvang overgeheveld naar programma 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening voor het achterstallige onderhoud aan Kleine Haag 1-3. Deze overheveling is eenmalig en vervalt in 2027.	-425	0	I
<i>Toename SPUK transformatiemiddelen</i>			
De raming voor de specifieke uitkering IZA transformatiemiddelen stijgt in 2027 van € 2,4 miljoen naar € 3,1 miljoen. Dit betekent een incidentele toename van € 745.000 ten opzichte van 2026. De middelen zijn beschikbaar voor de uitvoering van de afgesproken transformatieplannen binnen het Integraal Zorgakkoord. De specifieke uitkering loopt tot en met 2027. Zowel de baten als de lasten nemen met € 745.000 toe, waardoor de mutatie per saldo budgettair neutraal is.	-745	745	I
<i>Aflopen SPUK GALA en IZA en start SPUK AZWA</i>			
In 2026 worden de lasten voor activiteiten op het gebied van gezondheid, preventie en de samenwerking tussen het sociaal en medisch domein gedekt uit de specifieke uitkeringen GALA en IZA, voor in totaal € 3,9 miljoen. Deze middelen lopen na 2026 af en worden vanaf 2027 voor een belangrijk deel opgevolgd door de Specifieke Uitkering Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (SPUK AZWA). In 2027 ontvangt Amersfoort hiervoor zowel lokale AZWA-middelen als regionale middelen voor Eemland. Per saldo nemen hierdoor zowel de incidentele lasten als baten in 2027 met circa € 0,9 miljoen toe. De mutatie is budgettair neutraal. De SPUK AZWA loopt tot en met 2029.	-922	922	I
<i>Dekking personele inzet sociaal domein vanuit Beschermd Wonen</i>			
In 2027 wordt het budget voor Beschermd Wonen incidenteel met € 897.000 verlaagd voor personele lasten binnen de afdeling Samen Leven. Het betreft formatie voor bredere opgaven binnen het sociaal domein, waaronder RISB, jeugd, complexe casuïstiek en radicalisering. Deze formatie is niet specifiek bedoeld voor Beschermd Wonen; het budget voor Beschermd Wonen wordt in 2027 incidenteel als dekkingsbron ingezet.	897	0	I
<i>Dekking Inburgering vanuit Beschermd Wonen</i>			

In 2027 wordt het budget voor Beschermd Wonen incidenteel met € 1.130.000 verlaagd vanwege de verwachte onderuitputting. Hiervan wordt € 780.000 overgeheveld naar deelprogramma 2.2 Werk en Inkomen voor extra trajectbegeleiding van statushouders. Daarnaast wordt € 350.000 ingezet voor aanvullende uitvoeringskosten van de Wet inburgering 2021. De verlaging heeft uitsluitend betrekking op 2027 en werkt niet structureel door naar 2028 en verder.	1.130	0	I
<i>Uitvoeringskosten Inburgering</i>			
Met de invoering van de Wet inburgering 2021 voert Stichting Integratiewerk de inburgeringstaken uit voor de gemeente Amersfoort. Omdat het aantal nieuwkomers sinds 2022 sterk is gestegen en de incidenteel verhoogde rijksvergoeding voor uitvoeringskosten is vervallen, is in 2027 incidenteel € 350.000 extra budget toegevoegd voor de uitvoeringskosten. Dit wordt incidenteel gedekt uit de verwachte onderuitputting van het budget beschermd wonen in jaarschijf 2027.	-350	0	I
<i>Hervormingsagenda en ombuiging jeugdhulp</i>			
De Hervormingsagenda Jeugd leidt vanaf 2026 tot structurelere verlaging van de budgetten. Het advies van Commissie Van Ark is heeft geresulteerd in een ingroeipad van de maatregelen. Voor 2027 betekent dit een structurele daling van € 450.000. Hiernaast loopt de structurele ombuiging S06 'Verlagen budget jeugdhulp' op van € 150.000 in 2026 naar € 700.000 in 2027. Per saldo betekent dit voor 2027 een verlaging van € 550.000 structureel aanvullende op de Hervormingsagenda. De structurele ombuiging S09 'Verlagen inzet Samen Veilig Midden Nederland' betekent een neerwaartse bijstelling van het budget van € 140.000 in 2027. Vanaf 2028 bedraagt de ombuiging € 290.000 structureel per jaar, waardoor het budget ten opzichte van 2027 met nog eens € 150.000 afneemt.	1.140	0	S
<i>Coalitieakkoord t/m 2026: Revolverend preventiefonds</i>			
Incidentele verlaging van de lasten in 2026 door een uitname van het budget ten gunste van het revolverend preventiefonds.	-380	0	I
<i>Indexatie Jeugd/Wmo Kaderbrief 2027-2030</i>			
Via de programmabegroting worden de budgetten voor Jeugd en WMO geïndexeerd met een percentage wat lager ligt dan de indexatie die contractueel met de hulpaanbieders is vastgelegd.	-1.297	0	S
<i>Compensatieregeling niet-beoogde kosten jeugdzorg</i>			
In de meicirculaire 2026 is de uitkering vanuit het gemeentefonds incidenteel verlaagd met € 509.000. Bijlage: Meicirculaire 2026	-509	0	I
<i>Ombuiging Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)</i>			
De eerder vastgestelde ombuiging (S07 Efficiëntere zorgadministratie en transformatie aanbod WMO) op de individuele ondersteuning kent in 2027 een oploop, waardoor het Wmo-budget per saldo met € 500.000 daalt. De totale structurele budgetverlaging op dit onderdeel neemt hierdoor toe van € 890.000 naar € 1.390.000.	500	0	S

Areaalmutaties			
Ten opzichte van 2026 is de bevolkingsomvang afgenomen. Deze demografische ontwikkeling leidt tot een neerwaartse bijstelling van de budgetten voor areaalontwikkeling.	364	0	S
Indexering, kostenverdeling en formatie aanpassingen			
Dit betreft de indexering, kostenverdeling van personele lasten en formatieaanpassing van programma 2.1 voor de begroting van 2027.	-5.384	242	S

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2027 T.O.V. BEGROTING 2026			
	LASTEN	BATEN	I/S
2.2 Werk en Inkomen			
Betaling rijksbijdrage aan Regionaal Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort (RWA)			
Een lager bedrag aan doorbetaling aan het RWA van de WSW (Wet Sociale Werkvoorziening) gelden die wij van het Rijk ontvangen. Deze bijdrage daalt, omdat er sinds de start van de Participatiewet geen nieuwe instroom meer mogelijk is in de WSW. Tegenover deze lagere lasten staat lagere baten in Programma 5 vanwege de lagere Rijksbijdrage die wij ontvangen.	803	0	S
Middelen arbeidsmarktregio 2027			
Voor 2026 was een bedrag van € 1,25 miljoen aan incidentele regionale middelen, gedekt uit de reserve regionale participatiegelden, opgenomen voor de arbeidsmarktregio.	1.250	0	I
Voor 2027 wordt een bedrag van € 932.000 aan incidentele regionale middelen, gedekt uit de reserve regionale participatiegelden, opgenomen voor: 1) Het Regionaal Beraad: € 320.000 2) Regionale inzet voor gemeentelijke doelgroepen: € 600.000.	-932	0	I
Openbaar Vervoer minima			
In 2026 was er incidenteel € 670.000 beschikbaar voor het gratis openbaarvervoer voor minima. Deze middelen zijn in 2027 niet meer beschikbaar in de begroting.	670	0	I
Formaliseren formatie versterkingsgelden arbeidsmarktregio en Werkgeversservicepunt			
De personele inzet die wordt bekostigd vanuit de versterkingsgelden van de Arbeidsmarktregio en de inzet voor het Werkgeversservicepunt is geformaliseerd. Als gevolg hiervan vindt een verschuiving plaats van lasten binnen het onderdeel re-integratie naar de personele lasten.	1.398	0	S
Trajectbegeleiding Inburgering			
Sinds de invoering van de Wet inburgering 2021 is het aantal statushouders dat begeleiding naar participatie en werk nodig heeft sterk gestegen. Hierdoor is incidenteel extra budget toegevoegd binnen de re-integratiemiddelen om statushouders adequaat te kunnen blijven ondersteunen richting maatschappelijke en arbeidsmarktparticipatie. Dit wordt incidenteel gedekt uit de verwachte onderuitnutting van het budget beschermd wonen in jaarschijf 2027 (Deelprogramma 2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen).	-780	0	I

<i>Beschut werk</i>			
De middelen voor beschut werk worden vanaf 2027 verdeeld over alle gemeenten op basis van daadwerkelijk gerealiseerde plekken. Dit betekent dat de Rijksbijdrage voor Beschut werk daalt met € 283.000 in 2027 ten opzichte van 2026. Ons beleid is er op gericht om meer beschut werk plekken te gaan realiseren. Dit betekent dat onze verwachting is dat de Rijks bijdrage de komende jaren nog positief zal worden bijgesteld. Hiervoor zullen wij wel eerst de lasten moeten nemen (kosten Beschut werk plek) voordat wij deze gecompenseerd krijgen via de Rijksbijdrage een jaar later. De daadwerkelijke hoogte van de Rijksbijdrage is ook mede afhankelijk van de prestaties van de andere gemeenten.	283	0	S
<i>Indexering, kostenverdeling en formatie aanpassingen</i>			
Dit betreft de indexering, kostenverdeling van personele lasten en formatieaanpassing van programma 2.2 voor de begroting van 2027.	-1.484	363	S

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2027 T.O.V. BEGROTING 2026	LASTEN	BATEN	I/S
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen			
<i>Specifieke uitkering Doorstroompunt</i>			
De specifieke uitkering voor het Doorstroompunt is voor een periode van drie jaar verhoogd met € 1.200.000. Hiermee sluit de begroting aan bij de beschikbare middelen en de inzet binnen het Doorstroompunt. De extra baten worden volledig ingezet ter dekking van geformaliseerde formatie, welke zijn verwerkt bij de personele lasten en de bijbehorende overheadkosten. Bijlage: Doorstroompunt	129	1.200	I
<i>Onderwijshuisvesting</i>			
Hogere raming bijdrage aan cooperaties voor onderwijshuisvesting. De ingroei van het budget conform het raadsbesluit d.d. 26 maart 2019 bedraagt € 739.000. Voor het jaar 2027 is besloten een ombuigingsmaatregel S14 van € 670.000 door te voeren. De afgesproken indexatie van de bijdrage aan de cooperaties zorgt voor extra lasten (bovenop de gemeentelijke index) van € 156.000. De totale extra last komt uit op € 225.000. Bijlage: Raadsbesluit d.d. 26 maart 2019 KN2025-2028	-225		S
<i>Indexering, kostenverdeling en formatieaanpassingen</i>			
Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatieaanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar (deel) programma's.	-1.300		S
<i>Exploitatiebijdrage Bosbad</i>			
In de Kaderbrief 2027-2030 is het exploitatiebudget voor het Bosbad in verband met hogere beheer- en onderhoudslasten met € 151.000 verhoogd. Bijlage: KN 2027-2030	-150		S

TOELICHTING OP DE RESERVEMUTATIES VAN BEGROTING 2027	LASTEN	BATEN	I/S
9. Mutatie reserves			
<i>Reserve vluchtelingen- Inburgering</i>			
Om in 2027 over voldoende middelen te beschikken voor het onderdeel inburgering wordt er incidenteel € 309.000 geraamd. Dit wordt gedekt uit de reserve vluchtelingen. Dit ter dekking van extra ondersteuning van kwetsbare groepen.	0	309	I
<i>Reserve regionale participatiegelden</i>			
Voor 2027 wordt een bedrag van € 932.000 aan incidentele regionale middelen, gedekt uit de reserve regionale participatiegelden, opgenomen voor: 1) Het regionaal beraad: € 332.000 2) Regionale inzet voor gemeentelijke doelgroepen: € 600.000.	0	932	I
<i>Reserve vervangingsinvestering onderwijs</i>			
De afboeking van de boekwaarden van schoolgebouwen uit de eerste periode van het Integrale Huisvestingsplan (i.v.m. buitengebruikstelling en vervangende nieuwbouw via de onderwijscoöperaties) heeft tot gevolg dat er de jaren ná deze afboekingen tot aan het einde van de oorspronkelijke afschrijvingstermijn een voordeel op kapitaallasten ontstaat. Dit voordeel storten we in deze jaren in de bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen (zie raadsbesluit van 24 maart 2020). In 2027 is deze storting geraamd op € 139.000.	-139	0	S
<i>Reserve Maatschappelijk opvang</i>			
Onttrekking uit de reserve Maatschappelijke Opvang ten behoeve van een bijdrage aan de Pionier/Omnia conform Kadernota 2022-2025.	0	64	I
<i>Reserve Meridiaan</i>			
In 2027 wordt € 106.000 onttrokken aan de Reserve Meridiaan voor de exploitatie van het ontmoetingscentrum en de inzet van community building. Deze middelen maken onderdeel uit van de financiële aanpak Meridiaan en zijn bedoeld om de sociale samenhang en leefbaarheid in het gebied te versterken.	0	106	I
<i>Onttrekking reserve vluchtelingen</i>			
Voor de opvang van Oekraïense ontheemden is extra formatie benodigd. Deze extra formatie wordt gedekt uit de reserve Vluchtelingen.	0	286	I

Welke beleidskaders zijn er?

BELEIDSKADER	DATUM
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	
Beleidskader Amersfoort Inclusieve Stad	2021
Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling	2021
Regiovisie Samen in de wijk	2021
Regiovisie specialistische Jeugdhulp	2021
Toekomstagenda Regionaal Werkbedrijf	2026
Fraudebeleidskader Sociaal Domein	2019
Regenboogagenda	2023
Anti-discriminatieagenda	2021
Agenda Toegankelijkheid	2023
Uitvoeringsprogramma Inclusieve Stad	2021
Amersfoort Inkoop jeugdhulp en wmo	2024
2.2 Werk en Inkomen	
Uitvoeringsprogramma Meedoen en Rondkomen	2025
Meerjarenagenda Regionaal Beraad	2026
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	
Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs 2025-2026	2025
Het nationaal Sportakkoord - Sport verenigt Nederland	2018
Sport- en beweegnota Gemeente Amersfoort	2025
Meerjaren InvesteringsProgramma Sport	2025
Taal is van iedereen!	2025

Welke risico's lopen we?

Onderstaand de belangrijkste financiële risico's met een minimale benodigde weerstandscapaciteit van € 300.000,-.

Tabel: PRI.2.1 Financiële risico's programma Sociaal

RISICO	BEHEERSMAATREGEL	BENODIGDE CAPACITEIT
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen		
De gemeente voert de Hervormingsagenda Jeugd uit, waarin een ambitieuze en meerjarige transformatie van de jeugdzorg is vastgelegd, inclusief een structurele financiële taakstelling. Tegelijkertijd worden de beschikbare middelen vanuit het Rijk sneller afgebouwd dan de transformatie in de praktijk kan worden gerealiseerd. De uitvoering vindt plaats in een complexe omgeving waarin externe ontwikkelingen slechts beperkt lokaal beïnvloedbaar zijn.	We versterken de voorkant van de jeugdhulp door te investeren in sociaal pedagogische basis en sterke lokale teams. We monitoren de volumes, kosten en resultaten en sturen waar nodig tijdig bij. De regie wordt versterkt met transformatiemanagers en een regionale taskforce voor het terugdringen van wachttijden. Daarnaast zetten we via de VNG en regionale samenwerking in op betere landelijke randvoorwaarden voor de jeugdzorg	5.289
Aanmerkelijke tariefstijgingen door nieuwe kostprijsonderzoeken Wmo-voorzieningen.	Uitvoeren van objectieve kostprijsonderzoeken.	1.101
Door onvoldoende beschikbare en passende woonruimte stagneert de uitstroom uit beschermd wonen, begeleid wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. Hierdoor blijven inwoners langer dan nodig op een opvang- of verblijfplek, terwijl nieuwe instroom beperkt of niet direct geplaatst kan worden.	- Onderzoeken of versnellen van uitstroom via tijdelijke en alternatieve woonvormen mogelijk is. - Risicogericht interveniëren: door cliënten met een verhoogd risico op langdurig verblijf of escalatie vroegtijdig te identificeren en gericht te ondersteunen, worden onnodig lange zorgtrajecten en kostbare crisisingrepen voorkomen. - Vergroten mogelijkheden voor uitstroom door het maken van afspraken met woningcorporaties.	828
Aanhoudende kwaliteits- en capaciteitsproblemen bij de uitvoerder van het regiovervoer door een structureel tekort aan chauffeurs en operationele tekortkomingen.	Intensief contractmanagement en verscherpt toezicht op de vervoerder (inclusief verbeterplannen). Er wordt onderzocht hoe met de situatie om te gaan (scenario-analyse). Voorbereiden van noodscenario's en juridische toetsing van ontbindingsvoorwaarden om de continuïteit van zorg en vervoer te garanderen.	332
Indien het niet tijdig lukt om een opvanglocatie te realiseren, bestaat het risico dat de provincie gebruikmaakt van haar bevoegdheid om een locatie aan te wijzen. In dat geval heeft de gemeente beperkte tot geen invloed op de locatiekeuze, omvang en fasering van de opvang.	Tijdig afstemmen met de provincie over het proces wat we nu doorlopen.	301

2.2 Werk en inkomen

Het risico is aanwezig dat het bijstandsvolume in Amersfoort negatief afwijkt van het landelijk gemiddelde. Dit zorgt voor lagere inkomsten dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Daarnaast staat geregeld de wijze waarop de middelen binnen de BUIG worden verdeeld landelijk ter discussie. Dit kan zowel een negatief als een positief effect hebben. Ook is er vanaf 2026 een taakstellende bezuiniging ingeboekt. Het risico is dat de aantallen minder afnemen dan nodig om dit te kunnen realiseren.	- Er wordt voortdurend gekeken naar maatregelen om het bijstandsvolume terug te dringen. Concreet worden er in 2026 een aantal Re-integratie instrumenten steviger, nieuw ingezet. - Daarnaast zal, indien aan de voorwaarden wordt voldaan, een beroep worden gedaan op de landelijke vangnetregeling.	428
Door een blijvende hoge instroom van statushouders (verhoogde taakstelling) ontstaat er druk op de re-integratiemiddelen omdat de kosten voor begeleiding van deze doelgroep op het gebied van participatie en werk toenemen.	Wij monitoren de ontwikkelingen en sturen, indien mogelijk, bij en leggen tijdig de keuzes hieromtrent voor aan het bestuur. Het is nog onduidelijk of en hoe we door het rijk gecompenseerd worden voor deze ontwikkelingen (verhoogde taakstelling). We volgen de landelijke ontwikkelingen op dit punt en zullen dit in verschillende overleggen (bijvoorbeeld VNG [Commissie Participatie, Schuldhulpverlening en Participatie], G4o, Divosa) aan de orde brengen.	410

2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen

De geraamde bedragen voor onderwijshuisvesting gaan uit van energiezuinig en klasse B frisse scholen, maar niet van BENG en evenmin van ENG. Vanaf 1-1-2021 geldt in het Bouwbesluit 2020 de eis van BENG en daar moeten de Coöperaties Samenfoort PO en Samenfoort VO aan voldoen (BENG = Bijna Energie Neutrale Gebouwen; ENG = Energieneutraal/gasloos).	Volgens de afspraken (raadsbesluit van 21 november 2017) die zijn vastgelegd, zijn de Coöperaties financieel verantwoordelijk, ook voor het managen van risico's. Voor zover sprake is van risico's met gevolgen voor de uitvoering van het integraal huisvestingsplan komen die iedere 4 jaar bij de herijking aan de orde. Bij deze herijking hebben partijen (gemeente) de mogelijkheid om het huisvestingsplan aan te passen en daarmee de mogelijkheid de kosten te beïnvloeden.	565
Netcongestie: Extra kosten als gevolg van het niet kunnen aansluiten van nieuwe onderwijshuisvesting op het stroomnet. Samenfoort is genoodzaakt om extra kosten te maken om nieuwe schoolgebouwen te kunnen gebruiken (bijv. accupakketten). Risico is dat uit de herijking 2026 blijkt dat Samenfoort de business case niet sluitend kan houden.	Zoals in de afspraken is vastgelegd, worden de Coöperaties financieel verantwoordelijk, ook voor het managen van risico's. Voor zover sprake is van risico's met gevolgen voor de uitvoering van het integraal huisvestingsplan komen die iedere 4 jaar bij de herijking aan de orde. De eerstvolgende herijking wordt in 2026 verwacht.	472
Amerena is een complex multifunctioneel object, waarmee wij inmiddels de ervaring hebben dat onvoorziene herstelwerkzaamheden plaats dienen te vinden.	Door zorgvuldige uitvoering van het meerjaren onderhoudsprogramma (MJOP) wordt de kans op onvoorziene herstelwerkzaamheden beperkt.	313

Voor meer informatie over de (financiële) risico's binnen de gemeente Amersfoort, verwijzen wij u naar de [paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing](#).

Welke grote projecten voeren we uit?

Onderstaand is de voortgang van de projecten opgenomen binnen dit programma.

De informatie van deze projecten kent een peildatum per 1 mei 2026. De realisatie van de projecten is inclusief aangegane verplichtingen.

Eerst vindt u een legenda met diverse kleurcodes die worden gehanteerd bij het bepalen van het risico niveau.

Voor de voortgang maken wij gebruik van de volgende pictogrammen:

	Conform projectplan
	Geringe afwijking projectplan
	Afwijking projectplan

Ook voor de risico's maken wij gebruik van pictogrammen. Voor de risico's zijn dit de volgende pictogrammen:

	Beheersmaatregel opgenomen
	Laag risico
	Gemiddeld risico
	Hoog risico

Dit programma heeft geen grote projecten.

Wie hebben wij nodig?

Om de doelen van de gemeente Amersfoort te bereiken, werken we samen met externe partners, zoals marktpartijen, andere overheden, subsidiepartners, woningbouwcorporaties, non-profit organisaties, netwerkorganisaties etc. We zoeken per doel en taak de meest passende samenwerking. Opgave gerichte samenwerking, daar waar die het meest doelmatig en effectief is. Dat kan betekenen dat we op verschillende vraagstukken in diverse verbanden samenwerken. Naast het feit dat samenwerking met anderen noodzakelijk is vanuit een inhoudelijk oogpunt, is het punt van schaalgrootte in de samenwerking met het rijk steeds belangrijker. Om de opgaven in de stad te realiseren is financiële dekking van buiten erg belangrijk geworden.

Daarnaast heeft de gemeente in diverse verbonden partijen een bestuurlijk en financieel belang. Verbinding met deze partijen is een manier op een publieke taak uit te voeren.

Een overzicht van de verbonden partijen voor dit programma is hierna opgenomen.

Overzicht verbonden partijen

Voor meer informatie over de Verbonden Partijen, verwijzen wij u naar de [Paragraaf Verbonden Partijen](#).

VERBONDEN PARTIJEN

- GGD Regio Utrecht
- Regionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en Omgeving (RWA)
- NV SRO
- Amfors Holding B.V.
- Centrumregeling Uitvoering Sociaal Domein Regio Amersfoort

Wie krijgen subsidies?

De gemeente Amersfoort verstrekt subsidies met als wettelijk kader de [Algemene subsidieverordening Amersfoort](#) en de nadere subsidieregelingen. We verstrekken begrotingssubsidies, subsidies op basis van subsidieregelingen en incidentele subsidies. De begrotingssubsidies zijn weergegeven in onderstaand overzicht.

Tabel: PS.02: Maximale begrotingssubsidie

NAAM INSTELLING	SOORT SUBSIDIE	ACTIVITEIT/DOEL	BEGROTING 2027
Programma 2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen			
AA werkgroep Amersfoort	begrotingssubsidie	Ondersteuning en voorlichting	0,8
Speeltuinvereniging Wagenspeelplaats	begrotingssubsidie	Exploitatie van een speeltuinvereniging	7,6
Speeltuinvereniging Vriendenkring	begrotingssubsidie	Exploitatie van een speeltuinvereniging	8,4
Speeltuinvereniging Rivierenwijk	begrotingssubsidie	Exploitatie van een speeltuinvereniging	10,1
Speeltuinvereniging Het Soesterkwartier	begrotingssubsidie	Exploitatie van een speeltuinvereniging	8,3
GSVA (Gehandicapte Sport Vereniging Amersfoort)	begrotingssubsidie	Vervoer voor cliënten	10,9
Speeltuinvereniging Het Kruiskampkwartier	begrotingssubsidie	Exploitatie van een speeltuinvereniging	10,2
Stichting Reanimatie Netwerk Amersfoort	begrotingssubsidie	Burgerhulpverlening en beschikbare AED's	34,3
Stichting Scouting Platform Amersfoort	begrotingssubsidie	Samenwerken bevorderen	30,0
Slachtofferhulp Nederland	begrotingssubsidie	Ondersteuning en voorlichting geven aan personen die slachtoffer zijn geworden van o.a. geweld, inbraak etc.	47,6
Stichting Jongerenwerk Utrecht	begrotingssubsidie	Preventie m.b.t. seksualiteit en risicovolle contacten aan meiden en jonge vrouwen	27,5
Artikel 1 Midden Nederland	begrotingssubsidie	Voorlichting over discriminatie	338,3
Stichting Bibliotheken Eemland	begrotingssubsidie	Informatiepunten digitale overheid	154,1
Stadsboerderij de Vosheuvel	begrotingssubsidie	Onderhouden van kinderboerderij	175,2
GGZ Centraal	begrotingssubsidie	OGGZ-bemoeizorg en sociaal patiëntenvervoer	173,1
Leger des Heils	begrotingssubsidie	Bemoeizorg Amersfoort Stad (BAS) en Jeugdinterventieteam (JIT)	351,9
Stichting Arkin	begrotingssubsidie	Verslavingspreventie, bemoeizorg en outreachende begeleiding van kwetsbare inwoners.	1.487,0
Stichting Kwintes	begrotingssubsidie	Opvang en begeleiden van cliënten	4.400,7
Huisartsen Eemland B.V.	begrotingssubsidie	POH Jeugd-GGZ	1.244,2
Stichting Sociale Wijkteams Amersfoort	begrotingssubsidie	Afgeven van beschikkingen en begeleiden van cliënten	23.012,1
Stichting Abrona	begrotingssubsidie	Team Bas (Bemoeizorg Amersfoort Stad)	72,7

Mee Dichtbij	begrotingssubsidie	Uitvoeren van trajecten beeldvormend onderzoek voor aanvragen vanuit de wijkteams van Amersfoort	53,4
Stichting Chris en Voorkom!	begrotingssubsidie	Verslavingspreventie voor jongeren	22,6
EFM Support Team	begrotingssubsidie	Inzet Jit (Jeugdinterventieteam)	256,0
Stichting de Rustplek	begrotingssubsidie	Tijdelijke opvang bij gastgezinnen	31,1
Stichting ABC-scholen	begrotingssubsidie	Naschoolse ontwikkelingsstimulering tot 12 jaar	152,0
Stichting de Tussenvoorziening	begrotingssubsidie	Subsidie voor specialistische hulpverlening aan (ex-)sekswerkers en slachtoffers van mensenhandel	128,0
Stichting Scholen in de kunst	begrotingssubsidie	Cultuuronderwijs	36,5
Subtotaal Programma 2.1			32.284,6
Programma 2.2 Werk en Inkomen			
Cliëntenraad WSW	begrotingssubsidie	Belangen behartigen van de doelgroep Wsw'ers	13,3
Cliëntenraad Werk en Inkomen	begrotingssubsidie	Belangen behartigen van de doelgroep Werk en Inkomen	27,0
Stichting Facilitering Pact Sam-Sam	begrotingssubsidie	Samenwerking te versterken tussen lokale instellingen die zich bezighouden met armoedebestrijding	30,8
Stichting voedselbank Amersfoort	begrotingssubsidie	Bijdrage in de exploitatielasten van de sociale banken	179,4
Jeugdfonds Sport&Cultuur	begrotingssubsidie	Bevorderen participatie van sport en cultuur van kinderen uit gezinnen (minima)	702,5
Stichting Leergeld Amersfoort	begrotingssubsidie	Huiswerkbegeleiding	206,3
Stichting Leergeld Amersfoort (Meedoen)	begrotingssubsidie	Kinderen uit de doelgroep op aanvraag voorzien van indirecte financiële ondersteuning op de terreinen – onderwijs, - sport - cultuur en – welzijn, samengevat onder de term 'meedoen'	466,4
Stichting Stadsring	begrotingssubsidie	Schuldhulpverlening curatief en preventief	4.050,0
Subtotaal Programma 2.2			5.675,7
Programma 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen			
Stichting Scholen in de kunst	begrotingssubsidie	Cultuuronderwijs	67,4
Stichting Bibliotheken Eemland	begrotingssubsidie	Bibliotheken op scholen	180,8
Stichting Bibliotheken Eemland	begrotingssubsidie	Taalstimulering	173,3
Stichting Bibliotheken Eemland	begrotingssubsidie	Digitaalhuizen en taalkamer schakelklassen	417,5
Stichting Meerkring	begrotingssubsidie	Schakelklassen	302,5
Samenwerkingsverband de Eem	begrotingssubsidie	Ondersteunende taken onderwijs	530,8
Stichting ABC-scholen	begrotingssubsidie	Ondersteunende taken onderwijs	862,8
Subtotaal Programma 2.3			2.535,1
TOTAAL			40.495,3

Aan bovenstaande cijfers kunnen door instellingen geen rechten worden ontleend.

Welke reserves hebben we?

Tabel: PRE.02 Staat van reserves

OMSCHRIJVING	SALDO BEGIN 2027	STORTING 2027	ONTTREKKING 2027	SALDO BEGIN 2028	SALDO BEGIN 2029	SALDO BEGIN 2030	SALDO BEGIN 2031
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Maatschappelijke opvang	1.772	0	-64	1.708	1.644	1.581	1.517
Reserve Sociaal fonds en innovatie	380	0	0	380	380	380	380
Reserve Vluchtelingen	5.333	0	-596	4.738	4.738	4.738	4.738
Totaal 2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	7.485	0	-659	6.825	6.762	6.698	6.634
2.2 Werk en Inkomen							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Regionale Impulsgelden Sociaal Ontwikkelbedrijf	491	0	0	491	491	491	491
Reserve Regionale participatiegelden	4.592	0	-932	3.660	3.503	3.503	3.503
Totaal 2.2 Werk en Inkomen	5.083	0	-932	4.151	3.994	3.994	3.994
2.3 Onderwijs en Sport & Beweging							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Onderwijshuisvesting	1.991	0	0	1.991	1.991	1.991	1.991
Reserve Sport en bewegen	164	0	0	164	164	164	164
Reserve Vervangingsinvesteringen onderwijs	358	139	0	497	633	758	868
Totaal 2.3 Onderwijs en Sport & Beweging	2.513	139	0	2.653	2.788	2.913	3.023
TOTAAL	15.081	139	-1.591	13.629	13.544	13.604	13.651

Toelichting

Reserve Afboeken schoolgebouwen

Deze reserve dient ter dekking van de versnelde afschrijving voor de te slopen oude schoolgebouwen. Door de doordecentralisatie van de onderwijshuisvesting worden investeringen in schoolgebouwen gedaan door de opgerichte coöperaties van samenwerkende schoolbesturen. Indien het oude schoolgebouw wordt gesloopt er nog een boekwaarde is, wordt deze versneld afgeboekt.

Reserve Maatschappelijke opvang

De reserve wordt ingezet voor de realisatie van fysieke voorzieningen voor de maatschappelijke opvang en voor het verstrekken van incidentele subsidies voor de maatschappelijke opvang. Uitvoering van de maatschappelijke opvangtaak vindt mede ten behoeve van de regiegemeenten plaats (centrumgemeentemiddelen).

Reserve Regionale Impulsgelden Sociaal Ontwikkelbedrijf

Door het Rijk zijn er meerjarig regionale Impulsgelden beschikbaar gesteld voor het sociaal ontwikkelbedrijf. Dit rijksbudget is bedoeld voor gemeenten om hun sociaal ontwikkelbedrijf toekomstbestendig te maken. Er is in 2025 een toekomstplan voor het sociaal ontwikkelbedrijf opgesteld. In dit plan zijn de strategische koers en bijbehorende bouwstenen vastgesteld. Met de regiogemeenten en het sw-bedrijf is afgesproken dat de impulsgelden worden ingezet voor de gefaseerde implementatie van deze bouwstenen. Wij willen deze reserve gebruiken om de beschikbare regionale impulsgelden flexibel inzetten de komende jaren en blijven reserveren voor dit doel.

Reserve Regionale participatiegelden

De reserve regionale participatiegelden is gevormd voor meerjarige projecten in de (arbeidsmarkt)regio op het gebied van re-integratie en participatie. Het doel van deze reserve is om de voor dit doel ontvangen regionale middelen meerjarig te kunnen inzetten voor mensen binnen de doelgroep. De prioriteiten worden met de regio samen vastgesteld.

Reserve Sociaal fonds en innovatie

Deze reserve dient voor betalingen aan Stichting sociaal fonds en voor transformatie en innovatie.

Reserve Sport en bewegen

De reserve bestaat uit 2 delen, een deel om de verplichtingen van de oude 1/3 regeling te kunnen uitkeren nadat de verantwoording is ontvangen en verwerkt. Deze regeling liep tot 1-1-2017. En een deel om de toezeggingen vanuit de regeling sport en bewegen vanaf 1-1-2017 na verantwoording uit te keren.

Reserve Vervangingsinvesteringen Onderwijs

Het doel van deze reserve is het creëren van een gesloten systeem voor kapitaallasten, specifiek gericht op vervangingsinvesteringen binnen het compartiment Onderwijs. Deze reserve maakt onderdeel uit van de bredere, overkoepelende reserve voor vervangingsinvesteringen

Reserve Vluchtelingen

Met deze reserve is de gemeente Amersfoort in staat om de komende jaren de kosten te dekken van het deelprogramma Vluchtelingen.

De doelgroep is vluchtelingen, (Oekraïense) ontheemden, statushouders en inburgeringsplichtige gezins- en overige migranten.

Welke voorzieningen hebben we?

Binnen programma 2, Sociaal, zijn geen voorzieningen aanwezig.

Welke investeringen doen wij?

Hieronder presenteren we een overzicht van de voorgenomen investeringen voor de komende jaren.

Tabel: Pl.2.1 Geplande investeringen

					KAPITAALLASTEN			
INVESTERING	Jaar	Investering (bruto)*	Bijdragen van derden	RISA	2027	2028	2029	2030
2. Programma Sociaal								
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen								
Geen investeringen								
Totaal 2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen		0	0	0	0	0	0	0
2.2 Werk en Inkomen								
Geen investeringen								
Totaal 2.2 Werk en Inkomen		0	0	0	0	0	0	0
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen								
<u>A. Gepland (oorspronkelijk)</u>								
<u>Investeringen met een economisch nut</u>								
Uitbreiding MFA de Zonneparel**	2026-2027	5.063	0	0	13	152	171	170
<u>C. Nieuw</u>								
<u>Investeringen met een economisch nut</u>								
Huisvesting nieuwkomersonderwijs	2027	2.894	0	0	0	111	122	121
Totaal 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen		7.957	0	0	13	263	293	291
Totaal 2. Programma Sociaal		7.957	0	0	13	263	293	291

* De bruto Investering betreft het vastgestelde kredietbedrag conform het Raadsbesluit.

Wat willen wij hoe bereiken?

3. Programma Bedrijvigheid

Wat willen we bereiken?

Een innovatieve en ondernemende stad met voldoende bloeikansen voor inwoners en bedrijven.

Toelichting:

We zetten in op versterking van de brede welvaart in Amersfoort. We juichen duurzaam, slim en circulair ondernemerschap toe. Onze ambitie om het innovatie ecosysteem Earth Valley voor een slimme gezonde leefomgeving verder uit te bouwen is in lijn met de regioprofilering "Utrecht, Heart of Health". Wij willen de ruimtevraag voor werken zoveel mogelijk binnen de bestaande stad faciliteren door te intensiveren. Waar mogelijk mengen we wonen en werken en gaan we leegstand tegen. Bij de invulling van werklocaties kijken we naast duurzaamheid naar ruimtelijke kwaliteit en de bijdrage aan werkgelegenheid om het aantal banen mee te laten groeien met de stad.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. In samenwerking met ROM Utrecht Region, Citymarketing Amersfoort, Provincie Utrecht stimuleren we de vestiging en inzet van bedrijven en kennisinstellingen in de stationsgebieden van Amersfoort gericht op een gezonde mens (life sciences en health, Hoefkwartier, Vitality District) in een gezonde leefomgeving (earth Valley, LES/CS/Isselt, Earth Valley Innovation District en Hub).
2. Wij geven uitwerking aan het omgevingsprogramma Werklocaties, dat in februari 2025 is vastgesteld. Dit thematische programma is de leidraad voor de komende jaren om het juiste bedrijf op de juiste plek te krijgen. Ruimte voor economie is het hoofddoel: zorgen dat het aantal banen in Amersfoort meegroeit met het aantal inwoners en dat er voldoende ruimte blijft voor bedrijven en werkgelegenheid
3. Wij werken aan het verkleinen van het tekort aan gekwalificeerd personeel op de arbeidsmarkt. Dit doen we door de instroom van werkenden of studenten in cruciale tekortsectoren te stimuleren
4. Met de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) worden de regionale innovatie-ecosystemen Earth Valley, Life Sciences & Health en New Digital Society verder verstevigd in publiek private samenwerkingen. Zo worden er bijvoorbeeld diverse Earth Valley Cafés georganiseerd waar kennis delen en verbinding centraal staat. Verder wordt in de ruimtelijk economische investeringsagenda (REIA) aandacht besteed aan het op orde houden van de randvoorwaarden voor de bloei van de economie.
5. Met ondernemers werken we aan een circulaire en toekomstbestendige economie, onder meer via praktische ondersteuning, het verbinden met regionale netwerken en subsidies.
6. In samenwerking met Citymarketing Amersfoort, VVV Amersfoort en Marketingcoöperatie Regio Utrecht zetten we in op het aantrekken van duurzaam toeristisch-recreatief bezoek aan de stad (via OV, wandelen en fietsen).

Hoe kunnen we dit doel meten?

Aantal banen per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar (woonwerkbalans)

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
912	918	925	939			
Bron: Lisa, bewerking O&S						

Toelichting:	De gegevens over 2026 zijn nog niet beschikbaar. Amersfoort streeft naar een balans tussen wonen en werken. We meten het vanaf 2016 via de landelijk verplicht gestelde indicator "aantal banen (vanaf 1 uur per week) per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar". Deze indicator laat ons zien of de economische ontwikkeling de bevolkingsontwikkeling voldoende bijhoudt. We streven naar een woon-werkbalans van minimaal 850 banen van 1 uur of meer per week per 1.000 inwoners van 15-64. Zie ook Dashboard economie en arbeidsmarkt op www.amersfoortincijfers.nl. De indicator "aantal banen per 1.000 inwoners van 15-64 jaar" laat een positieve ontwikkeling zien, maar dit beeld heeft nuancering. De recente groei komt vooral door eenmanszaken. Dit kan weer dalen door nieuwe wetgeving voor zzp'ers. Daarnaast groeit de potentiële beroepsbevolking (15-75 jaar) sneller dan het aantal banen binnen de 15-64 jarigen, door vergrijzing. Wanneer we kijken naar de beroepsbevolking tot 75 jaar is de huidige woonwerkbilans ongeveer 800 banen op 1.000 inwoners. De beschikbaarheid van bedrijfsruimte neemt af blijkt uit vastgoedcijfers, wat de werkgelegenheidsontwikkeling kan beperken.
--------------	--

Wat willen we bereiken?

Transitie naar een klimaatbestendige en circulaire stad en samenleving

Toelichting:

We werken aan een stad die klaar is voor de toekomst. Een stad die slim omgaat met ruimte, grondstoffen en natuurlijke hulpbronnen, zodat ook toekomstige generaties prettig kunnen wonen, werken en ondernemen. Door de toenemende schaarste aan grondstoffen groeit het belang van een circulaire stad. Tegelijkertijd bieden technologische innovaties en nieuwe regelgeving steeds meer mogelijkheden om materialen hoogwaardig te hergebruiken en kringlopen te sluiten. Daarom kiezen we ervoor materialen en grondstoffen zo lang mogelijk in omloop te houden en verspilling te voorkomen. Dat vraagt om een andere manier van produceren, bouwen, consumeren en samenwerken. Door grondstoffen te behouden en hergebruik te stimuleren, worden we minder afhankelijk van nieuwe grondstoffen en versterken we onze economie. Zo bouwen we stap voor stap aan een toekomstbestendige stad.

Daarnaast moeten we ons aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering. Door de klimaatverandering hebben we steeds vaker te maken met extremere hitte, droogte en intensieve neerslag in korte tijd. Meer groen is van groot belang voor het koel houden van de stad en het voorkomen van wateroverlast.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We werken aan het verbeteren, beschermen en zorgvuldig gebruiken van het natuurlijk systeem. We doen dit voor specifieke opgaven zoals voldoende en schoon grondwater, aanpak water- en bodemverontreiniging, oppervlaktewaterkwaliteit, bodemenergie en waterberging.
2. Na de vaststelling van het Omgevingsprogramma Circulaire stad in 2026 ligt de komende periode de focus op uitvoering, doorontwikkeling en borging van de opgenomen maatregelen. Hiermee werken we aan de transitie naar een circulaire stad waarin we het gebruik van primaire grondstoffen verminderen, materialen zo hoogwaardig mogelijk hergebruiken en de CO₂-uitstoot terugdringen. De uitvoering richt zich op vier samenhangende programmalijnen:
 - 1) circulair opdrachtgeven en circulair inkopen de standaard maken
 - 2) circulariteit wordt in 2030 standaard meegenomen in alle fasen van bouw- en gebiedsontwikkeling. We werken daarbij toe naar minimaal CO₂-neutrale nieuwbouw in 2030, waarbij we zowel kijken naar energie als materiaal gebruik
 - 3) het vergroten van het aantal circulaire bedrijven en bedrijfsactiviteiten in Amersfoort, door het creëren van de juiste randvoorwaarden
 - 4) het actief samenwerken met partijen in stad, regio en landelijk met als doel minimaal gebruik van primaire grondstoffen en hoogwaardig hergebruik van materiaal en reststromen te stimuleren, onderdeel hiervan is het project van Stort naar Start waarmee wordt gewerkt aan een toekomstbestendige milieustraat.
3. Amersfoort wil een afvalloze stad zijn in de toekomst. Schaarste aan grondstoffen maakt dit noodzakelijk. Dit vraagt niet alleen om goede voorzieningen en een effectieve inzameling, maar ook om inwoners die weten waarom afval scheiden en het inzamelen van grondstoffen belangrijk is. Daarom blijven we inzetten op voorlichting en educatie. In 2027 wordt de Afvalstoffenverordening waar nodig geactualiseerd. In raadsinformatiebrief 2026-16 en de bijlage is aangegeven hoe we met de adviezen van de gelote burgerraad omgaan, in 2027 gaan we verder met de uitvoering van deze projecten. In 2027 ontvangt de raad een voorstel 'goed scheiden loont' om al dan niet een prijsprikkel in te gaan voeren (eventueel met aantal scenario's). In 2027 ontvangt de raad ook het nieuwe deelomgevingsprogramma Grondstoffen en Afval.
4. We werken aan het klimaat adaptief maken van de stad (water, droogte en hitte) met het uitvoeringsprogramma Groen-Blauw 2026-2029. Samen met andere partijen in de werkregio Vallei en Veluwe voeren we het Regionaal Adaptatieplan uit. Ook houden we bij vervangingen, herinrichtingen, inbreidingen en gebiedsontwikkeling rekening met een inrichting die robuust is voor het toekomstige klimaat, ter voorkoming van schade en overlast. Het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021, omgevingsprogramma Groen-Blauw 2040, het Convenant Toekomstbestendig Bouwen (versie 2.0, oktober 2024) en het Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR) bieden hiervoor de uitgangspunten.
5. In Amersfoort vinden we het belangrijk om duurzaam en maatschappelijk in te kopen, oftewel maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen. Om dit handen en voeten te geven is het plan van aanpak Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en inkopen 2024-'27 vastgesteld. Daarin staan ook de acties en maatregelen. In 2027 wordt het actieplan geactualiseerd voor de periode 2027-2030.

Hoe kunnen we dit doel meten?

Aantal kilogram restafval per inwoner per jaar

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
160	162	160	156	150	145	

Bron:

Toelichting: Onder restafval verstaan we ongescheiden fijn huishoudelijk afval. Het cijfer geeft de hoeveelheid hiervan weer in kilogram per inwoner.

% onverhard oppervlak

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
57,6	57,3	57,7	58,4	57,7	59	59,5

Bron: Gemeente Amersfoort

Toelichting: De verhouding verhard en onverhard oppervlak in de openbare ruimte geeft inzicht in de mate van klimaatrobustheid van de openbare ruimte. Hoe hoger het aandeel onverhard oppervlak, hoe makkelijker het is om regenwater op locatie te infiltreren. Het is op dit moment de beste indicator om het vermogen van de stad te meten om als 'spons' te functioneren. Wel realiseren we ons dat de uitkomst sterk beïnvloed kan worden door de bouwopgave van de stad en dat deze opgave conflicterend is met de doelstelling om de stad te vergroenen en ontstenen. De Europese Natuurherstelverordening (NHV) uit 2024 stelt dat er geen nettoverlies mag zijn aan groene stedelijke ruimten tegen 2030. Het streven is dus om ook in Amersfoort het percentage onverhard oppervlak gelijk te houden of zelfs te laten toenemen.

Wat willen we bereiken?

Een stad waarin kunst, cultuur en evenementen recht doen aan de omvang van de stad en toegankelijk zijn en aansprekend voor iedereen.

Toelichting:

Amersfoort is een levendige, creatieve en kunstzinnige stad. We willen dat iedereen in Amersfoort kan genieten van en meedoen aan een uiteenlopend en inspirerend cultureel aanbod dat in de hele stad beschikbaar is. Cultureel en religieus erfgoed waarderen we als inspiratiebron en als plek voor zingeving. Deze vormen een verbinding tussen het heden en verleden.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Uitvoering geven aan de Uitvoeringsagenda Kunst & Cultuur met de focus op een schaa sprong voor de podiumkunsten en het museale aanbod.
 - Programmalijn 1: Weerbare instellingen, groot en klein
 - Programmalijn 2: Schaa sprong voor de podiumkunsten
 - Programmalijn 3: Versterken museaal aanbod
 - Programmalijn 4: Beeldende kunst
 - Programmalijn 5: Ruimte voor makers
 - Programmalijn 6: Kunst en Cultuur voor iedereen
 - Programmalijn 7: Lokale media en bibliotheek
2. Wettelijke taak: verwerven, bewaren, beheren en tijdig beschikbaar stellen van de overheidsarchieven ongeacht vorm (dus zowel op papier als digitaal) in de archiefbewaarplaats en het e-depot.
3. Faciliteren van de lokale en regionale historie door kennis te stimuleren over de historie van de stad en de regio.

Hoe kunnen we dit doel meten?

Positie op ranglijst aanbod podiumkunsten

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
26	23	23	21	22	21	20

Bron:

Toelichting: De cijfers over 2026 zijn nog niet bekend.
De gemeente streeft naar een cultuuraanbod dat aansluit bij de omvang van de stad. We meten dit met de positie van Amersfoort op de index podiumkunsten. Onder podiumkunsten vallen toneel (waaronder ook ballet, dans, cabaret, musical), klassieke muziek (waaronder ook opera) en popmuziek (waaronder ook jazz, lichte muziek en wereldmuziek). Atlas Research stelt jaarlijks een ranglijst op van het aanbod van deze podiumkunsten in de 50 grootste gemeente van Nederland. De indicator betreft een relatieve positie ten opzichte van andere gemeenten en geeft geen informatie over de grootte van dit verschil.

We hebben de ambitie om in 2032 als 16e stad van Nederland ook de 16e positie op de index podiumkunsten in te nemen.

Wat willen we bereiken?

Een leefbare stad waarin je veilig en in vertrouwen kunt samenleven, opgroeien en omgaan met technologie.

Toelichting:

Amersfoort is een stad waar iedereen zich prettig en veilig moet kunnen voelen. Voor die leefbaarheid en veiligheid zijn we samen met inwoners, bedrijven en alle partners die preventief of repressief aan veiligheid werken verantwoordelijk.

Wat gaan we daarvoor doen?

Integraal Veiligheidsbeleid 2027-2030 vaststellen en daar uitvoering aan geven. Onder dit doel vallen alle activiteiten die betrekking hebben op hoe we eraan bijdragen dat we veilig en leefbaar met elkaar samenleven, dat we jeugd veilig laten opgroeien, dat we veilig gebruik kunnen maken van technologie en dat we het vertrouwen tussen inwoners en onszelf bevorderen. Onderdelen die daar in ieder geval in zitten (naast vele anderen) zijn de aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit en de handhavende activiteiten die betrekking hebben op het tegengaan van overlast/bevorderen van leefbaarheid in wijken en buurten.

Hoe kunnen we dit doel meten?

Totaal van misdrijven per 1.000 inwoners

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
44,7	47,4	42,5	44,7	45,6	44,8	

Bron: Politie, BVH

Toelichting: Het betreft hier de door de politie geregistreerde misdrijven (aangiften plus eigen registraties). Het aantal misdrijven laat een daling zien in de afgelopen jaren. In 2020 en 2021 is het aantal misdrijven afgenomen, mede door corona, waarna het weer iets gestegen is. De misdaadcijfers van de politie hebben betrekking op het betreffende jaar. De aantallen zijn afgezet tegen de bevolking per 1 januari. Het streefcijfer is het gemiddelde aantal misdrijven in Amersfoort sinds 2021 met uitzondering van 2021. Hiervoor is gekozen omdat corona een vertekend beeld geeft van het aantal misdrijven.

Wat willen we bereiken?

Een stad met een gezonde, schone & veilige leefomgeving voor mensen en dieren

Toelichting:

Amersfoort is en blijft een gezonde en veilige stad. De basiskwaliteit voor geluid, luchtkwaliteit, bodem en externe veiligheid is in orde. Waar mogelijk maken we Amersfoort stiller, schoner en veiliger, voor zowel mens als dier. De openbare ruimte in Amersfoort is van iedereen. We zorgen er bij de inrichting van onze openbare ruimte voor dat mensen zich welkom voelen en dat deze geschikt is om te gebruiken. We zorgen voor voldoende koele plekken in de openbare ruimte, om een veilige leefomgeving te bieden voor jong en oud ten tijde van hitte. Daarnaast wonen er meer dieren dan mensen in de stad. Daarom houden we rekening met deze dieren en zorgen we dat Amersfoort ook voor hen een prettige plek is. We stellen de kwaliteit, veiligheid en leefbaarheid van de openbare ruimte voorop.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. In 2027 geven we uitvoering aan het Deelomgevingsprogramma Dierenwelzijn. De komende jaren werken we aan het verder integreren van het beleid. We werken aan projecten uit de bijbehorende uitvoeringsagenda. Daarnaast blijven we doorgaan met het verbeteren van de toegankelijkheid van de openbare ruimte voor mensen en dieren, bijvoorbeeld door het aanleggen van faunatrappen en onderhouden en herstellen we faunavoorzieningen waar nodig. Huishoudens met huisdieren en een inkomen op bijstandsniveau worden ondersteund, ze kunnen onder andere terecht bij de Amersfoortse Dierenvoedselbank.
2. In 2027 willen we het omgevingsprogramma Geluid, Luchtkwaliteit en Externe veiligheid gereed hebben voor besluitvorming. In dit programma werken we vanuit de basis gezondheid het beleid uit voor de thema's geluid, luchtkwaliteit en externe veiligheid. Het beleid is gericht op het richting geven aan keuzes en maatregelen om geluidhinder te verminderen en de luchtkwaliteit te verbeteren. Voor externe veiligheid wordt invulling gegeven aan de beleidskeuzes die de gemeente op basis van de wetgeving mag maken. Zo verbeteren we stap voor stap de gezondheid en veiligheid van de leefomgeving in Amersfoort.
3. In 2027 geven we uitvoering aan het Deelomgevingsprogramma Biodiversiteit. De projecten zijn opgenomen in de uitvoeringsagenda 2026-2029 van het Omgevingsprogramma Groen-Blauw 2040. Komend jaar versterken we de biodiversiteit met behulp van de Leidraad gidssoorten (2026), die helpt bij het realiseren van een Basiskwaliteit Natuur door te kiezen voor de juiste gidssoorten in projecten en daarmee de formulering van passende concrete maatregelen voor deze gidssoorten. We breiden leefgebieden uit, herstellen of verbinden ze, voeren het soortenmanagementplan uit en inspireren inwoners en bedrijven via de campagne '33 gidssoorten in the picture'. Zo werken we doelgericht aan een blijvende basiskwaliteit natuur.
4. Uitvoering geven aan het Integraal Veiligheidsbeleid 2027-2030, voor wat betreft de onderdelen die betrekking hebben op de veiligheid van/ in de fysieke ruimte. Sociale veiligheid van onder andere meisjes en vrouwen in de fysiek ruimte maakt daar in ieder geval onderdeel van uit. Ten tijde van het tot stand komen van deze begroting (augustus 2026) is dit beleid nog in ontwikkeling, waarna het ter vaststelling aan de raad zal worden voorgelegd.
5. We zorgen voor het beheer en onderhoud van boven- en ondergrondse infrastructuur en (voorzieningen in) de openbare ruimte. Daarbij gaan we uit van het niveau 'Amersfoortse basis'. Bij het uitvoeren van (groot) onderhoud en herinrichtingen in de openbare ruimte geven we invulling aan Amersfoortse ambities en opgaven om de openbare ruimte te verbeteren, toekomstbestendig en duurzaam te maken. De vervanging van openbare ruimte is sinds 2024 een prioritaire opgave. Momenteel werken we aan het 'integraal beheerplan openbare ruimte 2027-2036', dat in 2027 ter besluitvorming wordt voorgelegd.
6. Integraal Veiligheidsbeleid 2027-2030 vaststellen en daar uitvoering aan geven. Onder dit doel vallen alle activiteiten in het IVP die betrekking hebben op veiligheid in de fysieke ruimte. Onderdelen die daar (naast vele anderen) in ieder geval in zitten zijn het vergroten van de weerbaarheid van de samenleving tegen langdurige incidenten en de inzet op de sociale veiligheid in de openbare ruimte.
7. Uitvoering geven aan het Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) Uitvoeringsplan voor de fysieke leefomgeving. Hieronder vallen alle activiteiten van VTH die betrekking hebben op het omgevingsrecht.

Hoe kunnen we dit doel meten?

Rapportcijfer buurt

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	7,4		7,4		7,4	

Bron:

Toelichting: Het gemiddelde rapportcijfer (van 1 tot 10) dat inwoners hun buurt geven. Dit cijfer komt uit de tweejaarlijkse [Monitor Leefbaarheid en Veiligheid](#).

Wat willen we bereiken?

Een groene stad

Toelichting:

Ons doel is dat Amersfoort in 2040 natuurinclusief is: een groene stad die gezond en leefbaar is en waarin de basiskwaliteit natuur aanwezig is. Dat doen we door overal genoeg groen te maken voor mensen en dieren. We hanteren daarbij de norm 75 m2 groen per woning op wijkniveau en de streefwaarden '3-30-300' (3 bomen zichtbaar vanuit elke woning, 30% boomkroonbedekking in de openbare ruimte en vanuit elke woning een koele plek op maximaal 300 m loopafstand). Groene ruimtes moeten van goede kwaliteit zijn, met elkaar verbonden en sterk genoeg om bijvoorbeeld de druk vanuit recreatie, klimaatverandering en woningbouw op te vangen. Om dit te bereiken, nemen we groen steeds als uitgangspunt bij het plannen, inrichten en beheren van de stad. We monitoren de voortgang door te meten hoeveel groen er per woning aanwezig is in wijken.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We voeren het omgevingsprogramma Groen-Blauw 2040 uit samen met de stad. We zetten in op behouden, verbeteren en verbinden van ons groen, water en daarmee de biodiversiteit. We doen dit als integraal onderdeel bij projecten voor herinrichting of onderhoud van de openbare ruimte en stimuleren bewoners om hun eigen terreinen groener te maken. Daarnaast breiden we uit door aankoop of een groene inrichting van terreinen. Het groen moet namelijk meegroeien met de stad, in het kader van Groen Groeit Mee.
We geven hiermee ook uitvoering aan het deelomgevingsprogramma Biodiversiteit, onder andere met de stapsgewijze uitvoering van de Opgavekaart Natuurnetwerk, de uitwerking van de verbinding Schothorst –Coelhorst, inrichting van het rustgebied Schothorst en de aanleg van faunapassages.
2. We verlenen subsidie voor groene daken aan particulieren en bedrijven op basis van de subsidieregeling (2023-2026). De regeling wordt in 2026 aangepast en begin 2027 ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.
3. We planten extra bomen in de openbare ruimte, voeren een weggeefactie uit voor 1.000 bomen in particuliere tuinen, geven herplantadvies bij kapvergunningen aan particulieren en communiceren over de regelgeving en waarde van behoud van bomen.
4. We voeren de wijkvergroeningsaanpak uit in de wijken Nederberg en Kattenbroek, waarin we zinloze verharding in straten en op pleinen omvormen naar ecologisch waardevol groen en creëren een netwerk van koelteplekken. We stimuleren en ondersteunen het vergroenen en daarmee klimaatbestendig maken van schoolpleinen en speelplekken.
5. We informeren en stimuleren bewoners en bedrijven om bij te dragen aan een klimaatbestendige en biodiverse inrichting van hun gebouwen, tuinen of eigen omgeving. Dat doen we onder meer door natuur- en duurzaamheidseducatie bij het Het Groene Huis, regenwatercoaches, de tegeltaxi en het steenbreek netwerk.

Hoe kunnen we dit doel meten?

% wijken met minimaal 75m2 groen per woning

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
		66,7	66,7	66,7	66,7	

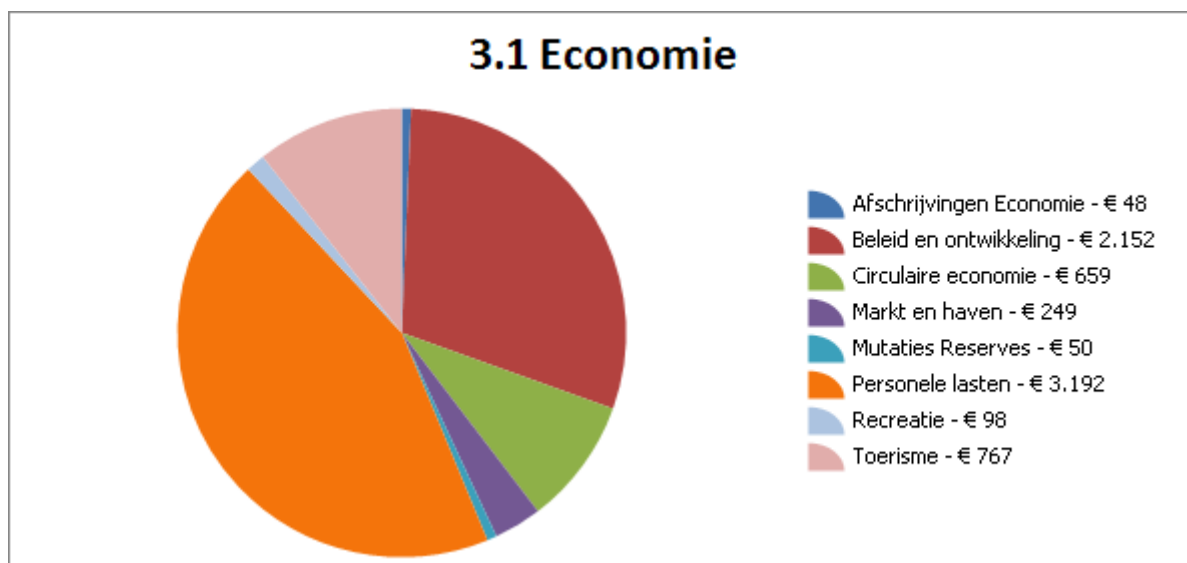
Bron:

Toelichting:	In het omgevingsprogramma Groen-Blauw 2040 is een norm van 75 m2 groen in de openbare ruimte per woning op wijkniveau opgenomen. Hierbij rekenen we alleen groen oppervlakte in de openbare ruimte mee en geen wateroppervlakten of halfverharding. Omdat het een percentage van de 33 wijken betreft, kan een kleine verandering op wijkniveau zorgen voor een relatief grote verandering van het percentage wijken dat voldoet. Omdat binnen de bestaande stad grote veranderingen nodig zijn om het aantal vierkante meters groen per woning flink te laten toenemen, is het niet reëel om een stijging te verwachten van het aandeel wijken met minimaal 75m2 groen per woning. We streven dan ook komende jaren naar het gelijk blijven van dit aandeel.
--------------	---

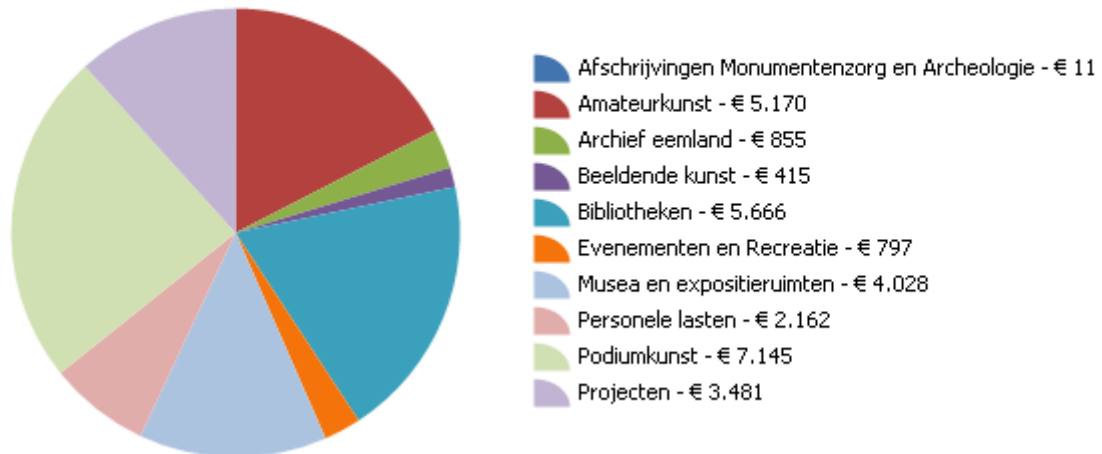
Wat mag dat kosten?

Om het inzicht in de budgetten te vergroten, is een infographic toegevoegd met informatie over de opbouw van het budget. Dit hebben we gedaan door de lasten onder te verdelen op productniveau. In onderstaande infographics ziet u de lasten inclusief de stortingen in de reserves per deelprogramma.

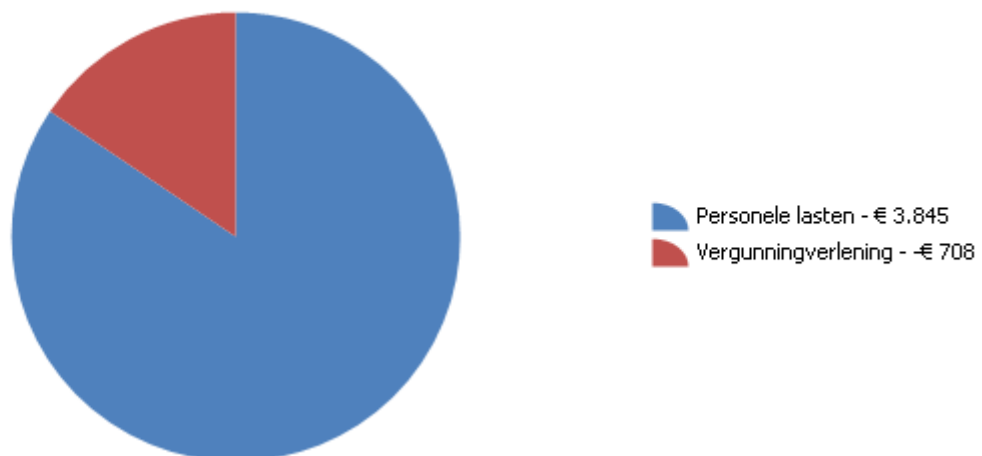
Tabel: PF.3.1 Infographic

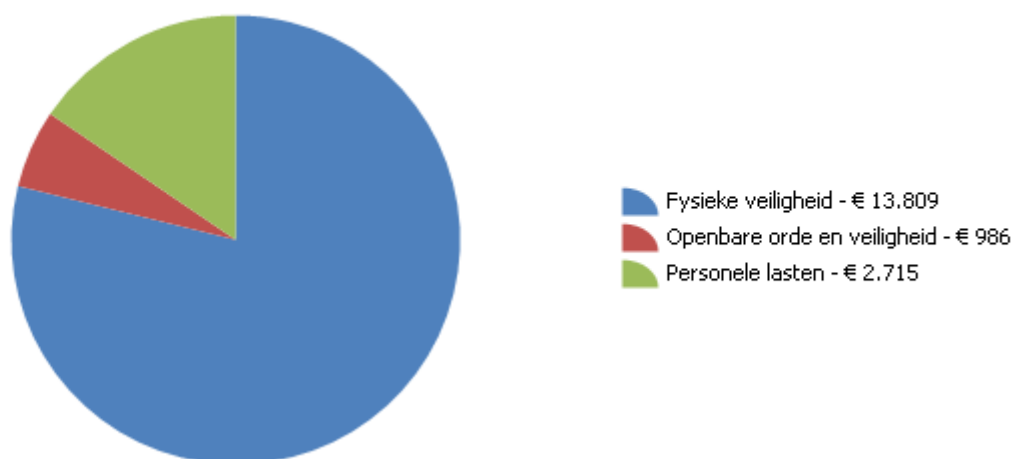
3.2 Kunst, cultuur en evenementen

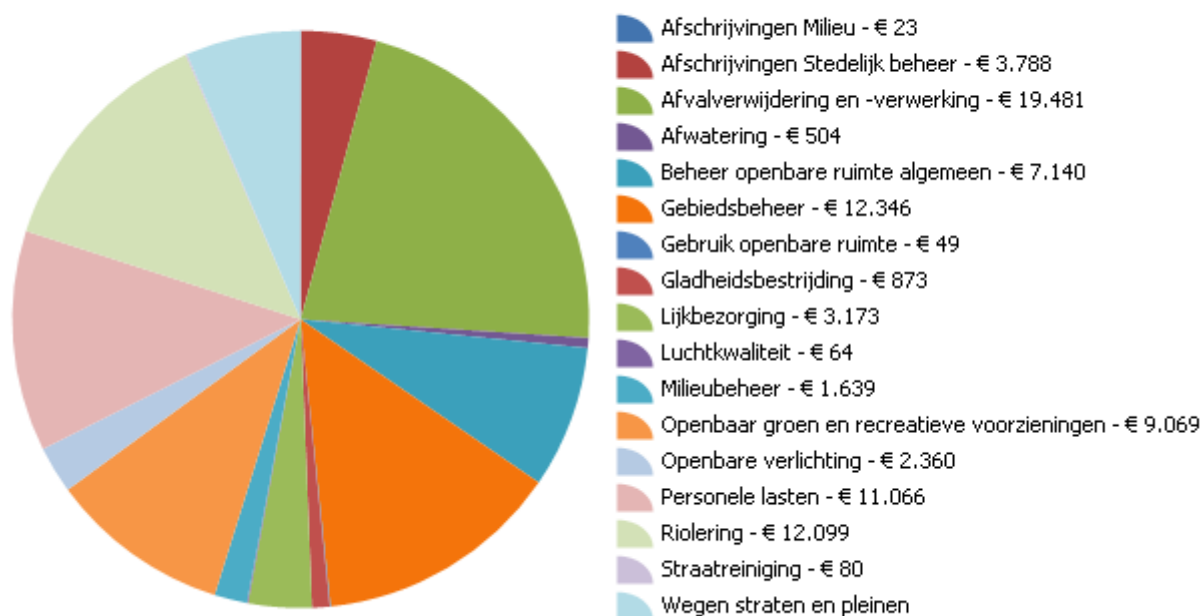
3.3 Handhaving

3.4 Sociale en Fysieke veiligheid

3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn

Wat mag het kosten?

Tabel: PF.3.1 Financieel overzicht

DEELPROGRAMMA	REKENING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES						
3.1 Economie	-6.427	-6.793	-7.165	-7.146	-7.225	-7.725
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	-28.684	-29.519	-29.731	-29.576	-29.562	-29.561
3.3 Handhaving	205	573	-3.138	-2.981	-2.493	-2.550
3.4 Sociale en Fysieke veiligheid	-18.907	-20.873	-17.511	-16.390	-16.470	-16.654
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-84.467	-93.920	-89.523	-88.574	-89.835	-89.789
TOTAAL LASTEN	-138.280	-150.531	-147.066	-144.667	-145.585	-146.279
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES						
3.1 Economie	603	640	669	669	669	669
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	755	826	983	983	983	983
3.3 Handhaving	0	0	0	0	0	0
3.4 Sociale en Fysieke veiligheid	357	457	434	88	88	88
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	55.549	54.485	56.168	55.404	55.326	55.357
TOTAAL BATEN	57.263	56.408	58.254	57.144	57.066	57.097
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES						
3.1 Economie	-5.825	-6.153	-6.496	-6.477	-6.556	-7.055
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	-27.929	-28.694	-28.748	-28.593	-28.579	-28.579
3.3 Handhaving	205	573	-3.138	-2.981	-2.493	-2.550
3.4 Sociale en Fysieke veiligheid	-18.550	-20.416	-17.077	-16.302	-16.382	-16.567
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-28.919	-39.434	-33.354	-33.170	-34.509	-34.432
SALDO PROGRAMMA EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-81.017	-94.124	-88.812	-87.523	-88.519	-89.182
MUTATIES RESERVES						
3.1 Economie						
Storting in reserve	-50	-50	-50	-50	-50	-50
Onttrekkingen aan reserve	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves 3.1 Economie	-50	-50	-50	-50	-50	-50
3.2 Kunst, cultuur en evenementen						
Storting in reserve	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserve	10	10	10	10	10	10
Saldo mutaties reserves 3.2 Kunst, cultuur en evenementen	10	10	10	10	10	10

3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn

Stortingen in reserve	-6.342	-3.485	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserve	4.703	3.585	1.535	1.065	825	585
Saldo mutaties reserves 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-1.639	100	1.535	1.065	825	585
SALDO MUTATIES RESERVES	-1.679	60	1.495	1.025	785	545
TOTAAL RESULTAAT PROGRAMMA						
3.1 Economie	-5.875	-6.203	-6.546	-6.527	-6.606	-7.105
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	-27.919	-28.684	-28.738	-28.583	-28.569	-28.569
3.3 Handhaving	205	573	-3.138	-2.981	-2.493	-2.550
3.4 Sociale en Fysieke veiligheid	-18.550	-20.416	-17.077	-16.302	-16.382	-16.567
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-30.557	-39.335	-31.819	-32.105	-33.684	-33.847
RESULTAAT PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-82.695	-94.064	-87.317	-86.498	-87.734	-88.637

Toelichting op afwijkingen

Tabel: PF.3.2 Afwijkingen tussen begroting 2026 en begroting 2027

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
3.1 Economie	-372	29
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	-211	157
3.3 Handhaving	-3.711	0
3.4 Sociale en Fysieke veiligheid	3.362	-23
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	7.882	-367
TOTAAL	6.950	-203

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 300.000 laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Tabel: PA.3.1 Toelichting op de belangrijkste begrotingsmutaties

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2027 T.O.V. BEGROTING 2026				LASTEN	BATEN	I/S
3.1 Economie						
<i>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</i>						
Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's.				-497	29	S

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2027 T.O.V. BEGROTING 2026				LASTEN	BATEN	I/S
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen						
<i>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</i>						
Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's.				-823	7	S
<i>Huisvesting bibliotheken</i>						
Via de Meicirculaire 2024 is er voor 2025 en 2026 een incidentele uitkering ontvangen van € 477.000 per jaar voor de huisvesting en het versterken van de bibliotheek. Dit bedrag is in 2027 niet meer beschikbaar				477		I
Via de Jaarrekening 2025 is een bedrag van € 232.000 dat resteerde vanuit de uitkering Meicirculaire 2024 met een bestemmingsvoorstel overgeheveld naar 2026. Dit bedrag in 2027 niet meer beschikbaar.				232		I

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2027 T.O.V. BEGROTING 2026				LASTEN	BATEN	I/S
3.3 Handhaving						
<i>Indexering, kostenverdeling en formatie-aanpassingen</i>						
Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's. Conform het raadsvoorstel inzake de Meicirculaire 2026, vastgesteld op 15 juli 2026, worden alle loonkosten van handhaving nu verantwoord op programma 3.3 - Handhaving. Dit zorgt voor een verhoging van de lasten in dit programma. Bijlage: Raadsvoorstel meicirculaire 2026				-3.727	0	S

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2027 T.O.V. BEGROTING 2026				LASTEN	BATEN	I/S
3.4 Sociale en fysieke veiligheid						
<i>Indexering, kostenverdeling en formatie-aanpassingen</i>						
Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's. Conform het raadsvoorstel inzake de Meicirculaire 2026, vastgesteld op 15 juli 2026, worden alle loonkosten van handhaving nu verantwoord op programma 3.3 - Handhaving. Dit zorgt voor een verlaging van de lasten in dit programma.				3.630	-24	S
<i>Kaderbrief 2027 - 2030: Veiligheidsregio Utrecht (VRU)</i>						
In de Kadernota 2027 - 2030 is, structureel vanaf 2027, een bedrag van € 627.000 opgenomen voor de Veiligheidsregio Utrecht. Indexering, tezamen met een veranderend takenpakket, zorgt ervoor dat de kosten stijgen. Zie hiervoor ook het raadsbesluit 'Zienswijze toekomstscenario's en kadernota 2027 met geactualiseerde begroting 2026 Veiligheidsregio Utrecht'.				-627		S
Zienswijze toekomstscenario's en kadernota 2027 met geactualiseerde begroting 2026 Veiligheidsregio Utrecht						

<i>Meicirculaire 2026 - Bommenregeling</i>			
Jaarlijks ontvangen wij, op basis van gemaakte kosten een jaar eerder, een bedrag in de Algemene Uitkering voor ontplofbare oorlogsresten. Omdat voor 2027 deze toezegging door het Rijk nog niet is gedaan, hebben wij hier ook nog geen budget voor opgenomen. Terwijl dit in 2026 wel is geraamd.	240		S

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2027 T.O.V. BEGROTING 2026			
	LASTEN	BATEN	I/S
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn			
<i>Mutaties Kaderbrief 2027-2030</i>			
In de Kaderbrief 2027-2030 is vanaf 2027 een bedrag van € 255.000 beschikbaar gesteld als vergoeding voor de hoge indexering op lopende contracten in de openbare ruimte. Bijlage: Kaderbrief 2027-2030	-255		S
<i>Mutaties Kadernota 2026-2029</i>			
In de Kadernota 2026-2029 was eenmalig voor 2026 € 1,7 miljoen beschikbaar gesteld voor het aanplanten van nieuwe bomen na kap om het bomenbestand op peil te houden. Dit bedrag is in 2027 niet meer beschikbaar.	1.700		I
In de Kadernota 2026-2029 is voor de jaren 2026 en 2027 geld beschikbaar gesteld voor geluidreductieplafonds (Geluid en Isselt). Voor 2027 is € 100.000 minder beschikbaar dan voor 2026.	100		I
In de Kadernota 2026-2029 was eenmalig voor 2026 een bedrag van € 1,228 miljoen opgenomen als omzetting bij Rusthof. Dit als gevolg van de renovatie en verduurzaming van de Torenzaal. Bijlage: Kadernota 2026-2029		1.228	I
<i>Mutaties Coalitieakkoord 2022-2026</i>			
In het Coalitieakkoord 2022-2026 was incidenteel geld beschikbaar gesteld voor Vergroening/ bomen, stobben vervangen. Tot en met 2026 is het geld vooral ingezet voor de aanplant van nieuwe bomen en groen, vanaf 2027 wordt het geld voornamelijk ingezet voor nazorg van de reeds geplante bomen. Het geld voor de nazorg is substantieel minder dan geld voor het planten zelf. De uitgaven verlopen via de reserve Bomen en vergroenen.	2.333		I
In het Coalitieakkoord 2022-2026 was incidenteel geld beschikbaar gesteld voor de herinrichting openbare ruimte. Dit geld was toegekend tot en met 2026 en is in 2027 niet meer beschikbaar.	279		I
In het Coalitieakkoord 2022-2026 was incidenteel geld beschikbaar gesteld voor actieplan schone lucht, inwonerinitiatieven vergroening. Dit geld was toegekend tot en met 2026 en is in 2027 niet meer beschikbaar.	146		I
<i>Mutaties Jaarrekening 2025</i>			
Bij de behandeling van de Jaarrekening 2025 is middels de bestemmingsvoorstellen besloten in 2026 incidenteel € 1,17 miljoen in de voorziening onderhoud Openbare Ruimte te storten. Dit bedrag is in 2027 niet meer beschikbaar.	1.170		I

Bij de behandeling van de Jaarrekening 2025 is middels de bestemmingsvoorstellen besloten in 2026 incidenteel € 165.000 opnieuw beschikbaar te stellen voor basisgeluidemissie. Dit bedrag is in 2027 niet meer beschikbaar.	165		I
Bij de behandeling van de Jaarrekening 2025 is amendement Vervanging vlonderpad het Moerasje/Vogelbos (2026-087A) aangenomen. Hierin is incidenteel voor 2026 € 600.000 vrijgemaakt voor de vervanging van het vlonderpad en de informatieborden. Dit bedrag is in 2027 niet meer beschikbaar.	600		I
Bijlage: Amendement Vervanging vlonderpad het Moerasje/Vogelbos			
<i>Herinrichting Groengordel Rustenburg</i>			
Met Raadsvoorstel Herinrichting Groengordel Rustenburg is er in 2026 € 400.000 en in 2027 € 800.000 incidenteel beschikbaar gesteld voor de herinrichting van de groengordel.	-400		I
Bijlage: Raadsvoorstel Herinrichting groengordel Rustenburg			
<i>Afval en afvalstoffenheffing</i>			
De kosten die worden toegerekend aan de afvalstoffenheffing zijn gestegen met € 590.000. De oorzaken hiervan zijn indexering, uitbreiding van het aantal huisaansluitingen (areaaluitbreiding) en de verhoging van de CO ₂ -heffing voor afvalverbrandingsinstallaties door het Rijk.	-590		S
De ombuigingsmaatregel BH13.1 (Invoeren Diftar vanaf 2027 i.c.m. kostendekkende tarieven milieu-brengstation en ophalen grofvuil en tuinafval vanaf 2026) is financieel technisch verwerkt. De invoering van deze maatregel is in 2026 eenmalig met een jaar uitgesteld, waardoor 2027 nu het eerste jaar is dat deze maatregel zichtbaar wordt. In de maatregel zelf gaat het om een bedrag van € 1,025 miljoen. Dit is inclusief € 178.000 aan BTW. Deze worden echter extracomptabel aan de afvalstoffenheffing toegerekend. Zie ook de paragraaf lokale heffingen.	847		S
De afvalstoffenheffing daalt met € 190.000. Dit is minder dan het saldo van de twee bovengenoemde posten hierboven omdat er ook nog een aantal zaken (waaronder straatreiniging) extracomptabel worden toegerekend aan de afvalstoffenheffing.		-190	S
<i>Riolering en rioolheffing</i>			
De kosten die worden toegerekend aan de rioolheffing zijn gestegen met € 241.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door indexering van de budgetten en een verhoging van het aantal rioolaansluitingen (areaaluitbreiding). Omdat er daarnaast ook nog een aantal zaken extracomptabel worden toegerekend (waaronder straatreiniging en BTW) stijgt de rioolheffing zelf met € 413.000. Zie ook de paragraaf lokale heffingen.	-241	413	S
<i>Kapitaallasten</i>			
Er is een stijging van de kapitaallasten als gevolg van nieuwe en doorgeschoven investeringen uit eerdere jaren waaronder met name investeringen in de openbare ruimte.	-446		S
<i>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</i>			
Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's.	-1.134	119	S

TOELICHTING OP DE RESERVEMUTATIES VAN BEGROTING 2027		LASTEN	BATEN	I/S
9. Mutatie reserves				
<i>Reserve evenementen</i>				
We storten € 50.000 in de reserve Evenementen om eenmalige landelijke culturele- en/of sportevenementen naar de gemeente Amersfoort te halen.	-50			I
<i>Reserve Armandomuseum</i>				
Incidentele onttrekking uit de reserve Armandomuseum ter dekking van beheer en onderhoud van de kerncollectie.			10	I
<i>Reserve bomen en vergroening</i>				
Betreft een onttrekking uit de reserve bomen en vergroening van € 150.000 voor de herinrichting groengordel Rustenburg en een onttrekking van € 800.000 voor de nazorg van recent geplante bomen.			950	I
<i>Reserve onderhoud openbare ruimte</i>				
Betreft een onttrekking uit de reserve onderhoud openbare ruimte voor het onderhoud van het park Elisabeth Groen.			85	I
<i>Reserve uitvoering bodemsanering</i>				
Dit betreft de onttrekking uit de Reserve Uitvoering Bodemsanering en Stedelijke Vernieuwing voor de kosten van bodemsanering Vetgasfabriek.			500	I

Welke beleidskaders zijn er?

BELEIDSKADER	DATUM
3.1 Economie	
Omgevingsprogramma Werklocaties	2025
Omgevingsprogramma Horeca en terrassen	2025
Winkeltijdenverordening	2023
Amersfoort Circulair: evaluatie en bouwstenen	2022
Detailhandelsnota	2021
Regionaal Economische Agenda	2020
Visie Stadshart	2017
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	
Uitvoeringsagenda Kunst en Cultuur 2023-2026	20-12-2022
Evenementenbeleid 2023	2023
3.3 Handhaving	
Uitvoerings- en handhavingsstrategie 2024-2027	2024
Uitvoeringsprogramma VTH 2024 en Jaarverslag 2023	2023
Algemene Plaatselijke Verordening Amersfoort	2024
Verordening Fysieke Leefomgeving Amersfoort	2020
3.4 Sociale en fysieke veiligheid	
Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026	
Wie praat die gaat 3	
Bibob beleid	
bestuursagenda / regionaal crisisplan VRU	
Beleidskader niet gesprongen explosieven 2017	
Regionale veiligheidsstrategie	
Coffeeshopbeleid Amersfoort 2025	2025
Beleidskader openbare orde cameratoezicht 2025	2025
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	
Integraal beheerplan openbare ruimte 2022-2031	2021
Gemeentelijk rioleringsplan 2021	2021
Watervisie Amersfoort 2021	2021
Meerjareuitvoeringsprogramma openbare ruimte 2025-2028	2025
Handboek inrichting openbare ruimte	2024
Omgevingsprogramma Groen-Blauw	2024
Deelomgevingsprogramma Biodiversiteit	2025
Groencompensatiebeleid	2022
Groenvisie Amersfoort	2016
Groenkaart	2020

Bomenleidraad	2025
RIB Natuurvolgend beheer	2025
Handleiding zelfbeheer	2019
Visie Bodem en Ondergrond	
Omgevingsprogramma vermindering omgevingslawaai, Actieplan geluid 2024-2028	2025
Uitvoeringsprogramma Luchtkwaliteit 2026-2030: schone lucht voor iedereen	2026
Tijdelijk wonen – Handreiking afwijkingsmogelijkheden Geluidsnota Amersfoort Wet geluidhinder	
Geluidbeleid voor evenementen	
Deelomgevingsprogramma Dierenwelzijn	
Beleidsregel zorgplicht bij houtstook Amersfoort	2024
Nota Bodembeheer gemeente Amersfoort 2021-2031	
Aanwijzingsbesluit DAEB inzamelen grondstoffen PMD GFT en OPK op basisscholen	2022
Start uitvoering adviezen gelote burgerraad (Raadsinformatiebrief 2026-16)	2026
Informatie over de gelote Burgerraad Amersfoort	
Beantwoording schriftelijke vragen (2025-102) Amersfoort2014 over eventuele invoering diftar (2039277)	
Nieuwe afspraken verpakkingsafval en ontwikkelingen heffingen op huishoudelijk afval (Raadsinformatiebrief 2039059)	
Zwerfafval en afvalpreventie uitvoeringsprogramma 2025 2026 (Raadsinformatiebrief)	2025
Concept programma en product begroting AVU (Agendapunt 9)	2026
Resultaten aanpak bijplaatsingen afval rond containers in de openbare ruimte (Raadsinformatiebrief 2026-057)	2026

Welke risico's lopen we?

Onderstaand de belangrijkste financiële risico's met een minimale benodigde weerstandscapaciteit van € 300.000,-.

Tabel: PRI.3.1 Financiële risico's programma Bedrijvigheid

RISICO	BEHEERSMAATREGEL	BENODIGDE CAPACITEIT
3.4 Sociale en fysieke veiligheid		
Ramp: een zwaar ongeval of een andere gebeurtenis waarbij het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken;	Preventieve maatregelen Alle activiteiten die bijdrage aan de preventie van rampen vallen onder relevante beheersmaatregelen. Enkele voorbeelden zijn: - controle van grote bouwvergunningen; - aanpak polarisatie, radicalisering en ondermijning; - interne (woordje interne tussen haakjes zetten) informatiebeveiliging.	1.117
Hierbij kan worden gedacht aan o.a. natuurrampen, intentioneel handelen, (bijvoorbeeld aanslagen en geopolitieke spanningen), ongelukken (bijvoorbeeld vliegcrashes, vrijkomen gevaarlijke stoffen).	Goede crisisorganisatie en preparatie - Deelname aan de veiligheidsregio Utrecht met bijbehorende planvorming voor rampenbestrijding in zijn algemeenheid en incidentbestrijdingsplannen voor diverse specifieke scenario's. - Het op orde houden van de gemeentelijke crisisorganisatie. - Ook hebben wij een continuïteitsplan voor gebeurtenissen die invloed hebben op de continuïteit van de dienstverlening van de gemeente.	
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn		
Er is achterstand ontstaan in de realisatie van vervangingen en grootonderhoud in de openbare ruimte (door diverse oorzaken) en de kosten van materialen en personeel zijn opgelopen en lopen nog verder op.	In 2026 actualiseren we het 'integraal beheerplan openbare ruimte' voor de periode 2026-2035. Dit geeft een meer nauwkeurige onderbouwing van de kosten voor onderhoud en vervanging, gebaseerd op het prijspeil van 2026, en rekening houdend met toekomstige prijsontwikkelingen en veranderingen in het te onderhouden areaal.	2.283
Door onvoorziene vertragingen in noodzakelijk groot onderhoud en vervangingen ontstaan kosten om de veiligheid ("=minimale" kwaliteit) te borgen.	Door te monitoren op kwaliteit is er inzicht in de kwaliteit van de openbare ruimte en de veranderingen die daarin optreden. Daardoor sturen we gericht op de aanpak van plekken met de grootste onderhoudsbehoefte. Door in overleg te blijven met alle relevante partijen kunnen we ontwikkelingen voorzien en daarop vroegtijdig inspelen.	819
Voor de openbare ruimte werken we met meerjarige contracten. Bij het afsluiten van nieuwe contracten via aanbestedingen kunnen we worden geconfronteerd met prijsverhogingen. Dit als gevolg van veranderende marktomstandigheden en nieuwe/aanvullende gemeentelijke eisen aan beheer/onderhoud.	Prijsverhogingen kunnen -deels- worden doorberekend in tarieven. Dit geldt voor tarieven op het gebied van afval en riolering. Daarnaast worden eens in de 5 jaar de Integraal Beheerplannen geactualiseerd. Dan worden ook de actuele tarieven meegenomen. Zodanig aanbesteden dat het minste risico wordt gelopen, bijvoorbeeld door langere termijnen te kiezen en de markt te consulteren.	754

Herstelkosten als gevolg van extreme weersomstandigheden (droogteschade, storm- en vorstschade, en wateroverlast).	Met onze regelmatige veiligheidscontroles en beheermaatregelen beperken we het risico van stormschade zoveel mogelijk. Bij herinrichting van de openbare ruimte houden we rekening met de actuele inzichten op dit gebied om de risico's van overtollig water en droogte op lange termijn zo efficiënt mogelijk te beheersen. Droogteschade wordt beperkt door maatregelen om water vast te houden en rekening te houden met de beplantingskeuze.	524
--	---	-----

Voor meer informatie over de (financiële) risico's binnen de gemeente Amersfoort, verwijzen wij u naar de [paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing](#).

Welke grote projecten voeren we uit?

Onderstaand is de voortgang van de projecten opgenomen binnen dit programma.

De informatie van deze projecten kent een peildatum per 1 mei 2026. De realisatie van de projecten is inclusief aangegane verplichtingen.

Eerst vindt u een legenda met diverse kleurcodes die worden gehanteerd bij het bepalen van het risico niveau.

Voor de voortgang maken wij gebruik van de volgende pictogrammen:

	Conform projectplan
	Geringe afwijking projectplan
	Afwijking projectplan

Ook voor de risico's maken wij gebruik van pictogrammen. Voor de risico's zijn dit de volgende pictogrammen:

	Beheersmaatregel opgenomen
	Laag risico
	Gemiddeld risico
	Hoog risico

Graaf Hendriklaan / Graaf Janlaan - integrale aanpak

Scope

Het project herinrichting Juliana van Stolbergbuurt betreft een gebiedsgerichte aanpak waarin zowel de fysieke als de sociale opgave gelijktijdig worden aangepakt. Bij de herinrichting moet een regenwaterriool mee gelegd worden en gaan we concreet aan de slag met verschillende duurzaamheidsambities (vergroenen, minder verharding etc.). Een uitgebreid participatietraject moet er voor zorgen dat alle spelende problematiek goed boven water komt.

Uitvoeringsprogramma	Projectsite
Openbare Ruimte	https://www.amersfoort.nl/juliana-van-stolberg

Voortgang

Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					3. Ontwerp (hoe)

Toelichting voortgang

Geld op oranje: de actuele kostenraming bedraagt € 12,1 miljoen en ligt daarmee € 1,5 miljoen boven het beschikbare budget van € 10,6 miljoen.

Financiën

	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	10.600	0	10.600
Realisatie	850	0	850
Eventuele toelichting op subsidies			

Risico's

Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Het huidige beschikbare projectbudget is onvoldoende om de actuele projectscope volledig te realiseren.	1. Met de stofkam door de raming heen en schaven aan de scope. 2. Extra budget vrijmaken.		
Uit de Boom Effect Analyse (BEA) blijkt dat een aanzienlijk aantal bomen mogelijk hinder ondervindt van de voorgenomen herinrichtingswerkzaamheden.	1. De resultaten van de BEA worden nader geanalyseerd. 2. Samen met de betrokken afdelingen onderzoeken we maatregelen om de gevolgen te beperken. Waar nodig passen we het ontwerp hierop aan.		
Het voorstel om het aantal parkeerplaatsen te verminderen kan leiden tot bezwaren vanuit de omgeving.	Duidelijke communicatie richting buurt en onderbouwing geven van het aantal terug te brengen vakken.		
Vertraging in de verlegging van kabels en leidingen kan gevolgen hebben voor de planning van het project.	1. Nutspartijen worden tijdig betrokken en waar mogelijk vroegtijdig gecontracteerd. 2. Mogelijkheden voor een gefaseerde uitvoering worden onderzocht om de impact op de projectplanning te beperken.		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

Na peildatum start de bouwteamaanbesteding. Daarmee start de volgende fase van het project, de uitwerking van het technisch ontwerp, in samenwerking met de geselecteerde marktpartij. Na het technisch ontwerp zal de realisatie volgen.

Verduurzaming openbare verlichting

Scope

De scope van dit project betreft om van 16.666 lichtmasten de overbodige lichtmasten te verwijderen en van de te handhaven lichtmasten de armaturen te vervangen door LED, dimbaar en met een diervriendelijke kleur. Dit is verdeeld in 2 deelprojecten:

DEELPROJECT A: 2.166 lichtpunten op het Stationsplein, hoofdwegen en wegen die leiden naar de Stadsring en het vervangen van verlichte ANWB-aanwijsborden door reflecterende borden zonder verlichting. Hiervan resteren nog 735 stuks op de Ringwegen, "Boulevard"-wegen en enkele andere grotere wegen.

DEELPROJECT B: 14.500 armaturen opgedeeld in clusters/wijken. Meenemen in integrale herinrichtingsprojecten, gebiedsontwikkelingen of -transformaties. In overige straten vervangen per wijk, met Vathorst als eerste. Dit deelproject is gepland tot eind 2027, behoudens bij herinrichtingsprojecten.

Uitvoeringsprogramma	Projectsite
Openbare Ruimte	www.amersfoort.nl/duurzaam-maken-openbare-straatverlichting

Voortgang					
Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					5. Realisatie (uitvoeren)
Toelichting voortgang					

Het project kent ongeveer een halfjaar vertraging ten opzichte van het projectplan waardoor de uitvoering doorloopt tot in 2028. De oorzaak hiervan ligt in de aanbesteding van een uitvoerend aannemer. Inmiddels is deze aanbesteding afgerond. De voorbereiding en aanbesteding van de verschillende soorten verlichtingsarmaturen loopt. In de tweede helft van 2026 start de uitvoering van de reeds aanbesteedde contracten. In 2027 wordt het contract voor het laatste type armatuur aanbesteed.

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	16.500	0	16.500
Realisatie	700	0	700
Eventuele toelichting op subsidies			

Risico's			
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Onvoldoende capaciteit in de markt van leveranciers en aannemers, doordat bedrijven in heel Europa komende jaren hun kwik-houdende lampen gaan vervangen door LED. Hierdoor weinig inschrijvers en hoge inschrijvingen bij aanbestedingen. Gevolg: projectkosten overschrijden het budget.	Leveringen en werkpakketten aanbesteden die voor de markt voldoende interessant zijn om op in te schrijven, zodat er voldoende inschrijvers en daarmee voldoende concurrentie is.		
Vervanging van een deel van de armaturen vertraagt, omdat de vervanging hiervan wordt opgenomen in herinrichtingsprojecten (volgens huidige planning uitvoering uiterlijk 2027) en dergelijke projecten vertraging op kunnen lopen door lange ontwerptrajecten waarin veel beleid moet worden vertaald naar maatregelen.	Regelmatige afstemming over de plannings met projectleiders van herinrichtingsprojecten en de ambtelijk opdrachtgever en bij aanzienlijke vertragingen daarvan, besluiten de armatuurvervanging uit die scope te halen en los ervan alvast uit te voeren.		
			

Klachten van bewoners en weggebruikers over de andere lichtbeleving door LED. De kleurwarmte is iets anders, dat is vaak even wennen. Waar lichtmasten worden verwijderd of worden gedimd, zal dit ook tot klachten kunnen leiden.	In de voorbereiding worden verkeerskundigen en specialisten openbare verlichting betrokken om iedere afweging zo goed mogelijk te maken. Heldere communicatie over nut en noodzaak, over de afwegingen en de voordelen.		
--	---	--	--

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

Hooglanderveen dorp - integrale aanpak

Scope

In Hooglanderveen-dorp ligt een 20-tal straten die kwetsbaar zijn voor wateroverlast tijdens hevige regenbuien. Ook is bovengrondse inrichting verouderd en versleten. De straten worden heringericht en een hemelwaterriool wordt aangelegd. Bij de herinrichting houden we rekening met de ruimtelijk identiteit van Hooglanderveen, ook is de herinrichting toekomstgericht. Door extra bomen aan te planten, de groeiplaatsen te verbeteren en meer groen toe te voegen, verminderen we hittestress op warme zomerdagen en versterken we de biodiversiteit.

Uitvoeringsprogramma

Versnelling Openbare Ruimte Projecten

Projectsite

<https://www.amersfoort.nl/herinrichting-hooglanderveen>

Voortgang

Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					3. Ontwerp (hoe)

Toelichting voortgang

Er is enige vertraging opgetreden in het ontwerpproces door extra benodigde participatie en onderzoeken. Er is kans op vertraging bij NUTS-partijen, wat invloed kan hebben op de projectplanning.

Financiën

	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	12.353	0	12.353
Realisatie	748	0	748
Eventuele toelichting op subsidies			

Risico's

Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Verdere vertraging van ons project door werkzaamheden NUTS-partijen (Stedin vervangt laagspanning en plaatst middenspanningsruimten. Vitens vervangt asbest-cementleidingen).	-Zorgvuldige afstemming met NUTS-partijen en concrete tijdsafspraken maken. -Buffer in planning van 3 maanden.		
Geactualiseerde bomenleidraad kan leiden tot het niet verlenen van de kapvergunning. Hierdoor blijven bomen staan op plekken waar andere inrichting in plan is gewenst. Dit leidt tot vertraging door planaanpassingen.	Vroegtijdig ter toetsing voorleggen aan commissie kapvergunningen in DO-fase. Bij negatief advies is nog tijd en ruimte om compromis te vinden in het ontwerp met vergunningverlener.		
Verder vertraging door extra participatie en onderzoeken.	Planning aanpassen		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

Niet van toepassing

Liendert aanpak openbare ruimte

Scope

het project betreft de herinrichting van een groot deel van de openbare ruimte van Liendert. De technische staat van de verharding is op veel plaatsen slecht en vervanging is nodig. Met herinrichting streven wij naar een groenere, klimaat-adaptieve en veilige openbare ruimte die past bij de huidige tijd.

Uitvoeringsprogramma					Projectsite
Voortgang					
Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					3. Ontwerp (hoe)
Toelichting voortgang					

Governancestructuur is aangepast en de projectorganisatie is in orde. Scope en budget voor aanpak versleten delen is in orde. Scope en financiering van alle opgaven uit omgevingsprogramma wordt nu uitgewerkt en gezocht.

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	2.200	0	2.200
Realisatie	144	0	144
Eventuele toelichting op subsidies			

Risico's			
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Onvoldoende budget om alle doelen uit de visie te behalen	Aanvullende financiering zoeken of doelen doelen bijstellen		
Ruimtegebrek voor toekomstbestendige (klimaatbestendige) inrichting door het nog niet invoeren van vergunningparkeren.	Wachten op invoering vergunningparkeren of suboptimaal ontwerp realiseren.		
Bepaalde betrokkenheid van de wijkbewoners omdat deze groep moeilijk te bereiken is en wantrouwend naar de overheid.	Zorgvuldige communicatie, werken met klankbordgroepen en bewonersvertegenwoordigers. Aanwezig zijn in de wijk en (deel)projecten realiseren, zoals De Horsten of een speelplaats.		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

Wie hebben wij nodig?

Om de doelen van de gemeente Amersfoort te bereiken, werken we samen met externe partners, zoals marktpartijen, andere overheden, subsidiepartners, woningbouwcorporaties, non-profit organisaties, netwerkorganisaties etc. We zoeken per doel en taak de meest passende samenwerking. Opgave gerichte samenwerking, daar waar die het meest doelmatig en effectief is. Dat kan betekenen dat we op verschillende vraagstukken in diverse verbanden samenwerken. Naast het feit dat samenwerking met anderen noodzakelijk is vanuit een inhoudelijk oogpunt, is het punt van schaalgrootte in de samenwerking met het Rijk steeds belangrijker. Om de opgaven in de stad te realiseren is financiële dekking van buiten erg belangrijk geworden.

Daarnaast heeft de gemeente in diverse verbonden partijen een bestuurlijk en financieel belang. Verbinding met deze partijen is een manier op een publieke taak uit te voeren.

Een overzicht van de verbonden partijen voor dit programma is hierna opgenomen.

Overzicht verbonden partijen

Voor meer informatie over de Verbonden Partijen, verwijzen wij u naar de [Paragraaf Verbonden Partijen](#).

VERBONDEN PARTIJEN

- Afval Verwijdering Utrecht (AVU)
- Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
- Regionale uitvoeringsdienst Utrecht
- Participatiefonds ROM Regio Utrecht BV
- Regionale samenwerkingsmaatschappij BV (ROM)
- Amfors Holding B.V.
- Coöperatieve Vereniging U.A. Het Eemhuis (C.V.)
- Theater-en congrescentrum Flint NV
- NV ROVA Holding
- Archief Eemland (AE)
- Omgevingsdienst Utrecht (ODU)

Wie krijgen subsidies?

De gemeente Amersfoort verstrekt subsidies met als wettelijk kader de [Algemene subsidieverordening Amersfoort](#) en de nadere subsidieregelingen. We verstrekken begrotingssubsidies, subsidies op basis van subsidieregelingen en incidentele subsidies. De begrotingssubsidies zijn weergegeven in onderstaand overzicht.

Tabel: PS.03: Maximale begrotingssubsidie

NAAM INSTELLING	SOORT SUBSIDIE	ACTIVITEIT/DOEL	BEGROTING 2027
Programma 3.1 Economie			
Stichting Toeristische Informatieverstrekking Amersfoort	begrotingssubsidie	Toeristische informatieverstrekking	388,5
Subtotaal Programma 3.1			388,5
Programma 3.2 Kunst, Cultuur en evenementen			
Regionale Omroepvereniging De Golfbreker	begrotingssubsidie	Omroep	10,1
Stichting Laswerk	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	27,2
Stichting Media Platform Amersfoort Leusden	begrotingssubsidie	Lokale omroep	258,7
Holland Opera	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	255,1
Stichting Evenementen & Congressen	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	336,7
Stichting Poppodium Fluor	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	1.019,1
Theater De Lieve Vrouw	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	1.435,7
Amersfoort in C	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	4.192,6
Flint theater evenementen en congressen	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	4.515,9
Stichting Scholen in de kunst	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	5.296,4
Stichting Bibliotheken Eemland	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	5.415,4
Kosmik	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	209,5
Muziektheater De Veerensmederij	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	209,5
Stichting Rietveldpaviljoen	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	157,1
Per Expressie	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	47,1
Amersfoorts Jeugd Orkest	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	21,0
Subtotaal Programma 3.2			23.407,1
Programma 3.4 Sociale en fysieke veiligheid			
Stichting Kwintes	begrotingssubsidie	Opvang en begeleiden van cliënten	64,2
Subtotaal Programma 3.4			64,2

Programma 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn			
Stichting Dierenvoedselbank Amersfoort	begrotingssubsidie	Bijdrage in de exploitatielasten van de sociale banken	21,8
Subtotaal Programma 3.5			21,8
TOTAAL			23.881,6

Aan bovenstaande cijfers kunnen door instellingen geen rechten worden ontleend.

Welke reserves hebben we?

Tabel: PRE.03 Staat van reserves

OMSCHRIJVING	SALDO BEGIN 2027	STORTING 2027	ONTTREKKING 2027	SALDO BEGIN 2028	SALDO BEGIN 2029	SALDO BEGIN 2030	SALDO BEGIN 2031
3.2 Kunst, cultuur en evenementen							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Arandomuseum	78	0	-10	68	58	48	38
Reserve Evenementen	290	50	0	340	390	440	490
Totaal 3.2 Kunst, cultuur en evenementen	368	50	-10	408	448	488	528
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Bomen en vergroening	5.276	0	-950	4.326	3.846	3.606	3.606
Reserve Onderhoud openbare ruimte	1.404	0	-85	1.319	1.234	1.149	1.064
Reserve Riolering	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Uitvoering bodembescherming en sv	4.966	0	-500	4.466	3.966	3.466	2.966
Totaal 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	11.646	0	-1.535	10.111	9.046	8.221	7.636
TOTAAL	12.015	50	-1.545	10.520	9.495	8.710	8.165

Toelichting

Reserve Arandomuseum

Het doel van deze reserve is het ook in de toekomst toegankelijk houden van de kerncollectie van de gemeente Amersfoort voor het publiek.

Reserve Bomen en Vergroening

Voor vergroening/bomen, vervanging stobben is in het Coalitieakkoord 2022-2026 € 2,5 miljoen per jaar beschikbaar gesteld voor de jaren 2023 t/m 2026. Het plantseizoen van bomen - welke loopt van oktober tot mei - loopt niet synchroon met de kalenderjaren. Om bij de uitvoering niet gehinderd te worden door jaargrenzen is besloten deze reserve in te stellen. Daarnaast wordt deze reserve ook gebruikt voor incidentele gelden voor de herplant van bomen na kap als gevolg van boomveiligheidscontroles.

Reserve Evenementen

Doel is eenmalige landelijke culturele- en/of sportevenementen naar de gemeente Amersfoort te halen.

Reserve Onderhoud Openbare Ruimte

Deze reserve is gevormd aangezien een aantal onderhoudsvoorzieningen op grond van uitspraken van de commissie BBV niet meer mogelijk zijn. Het is daarvoor wel toegestaan om de bedragen uit die voorzieningen over te hevelen naar nieuwe reserves 'voorziening onderhoud'. Deze reserve is gevormd om het incidentele budget voor extra onderhoud in de Parken Randenbroek en Elisabeth Groen, geluidsarm asfalt Kersenbaan en bomencompensatie Kersenbaan beschikbaar te houden.

Reserve Riolering

Overschotten op het product riolering veroorzaakt door efficiencyvoordelen en areaaluitbreidingen zullen worden toegevoegd aan deze bestemmingsreserve om de middelen beschikbaar te houden voor riolering.

Reserve Uitvoering bodembescherming en stedelijke vernieuwing

Doel van deze reserve is het gereserveerd houden van de middelen die wij de komende jaren ontvangen voor de uitvoering van de Wet Bodembescherming en voor stedelijke vernieuwing.

Welke voorzieningen hebben we?

Tabel: PV.03 Staat van voorzieningen

OMSCHRIJVING	SALDO BEGIN 2027	STORTING 2027	ONTTREKKING 2027	SALDO BEGIN 2028	SALDO BEGIN 2029	SALDO BEGIN 2030	SALDO BEGIN 2031
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn							
<u>A. Onderhoudsegalisatie</u>							
Voorziening Integraal beheerplan OR 2019-2028	7.358	4.916	-5.947	6.327	7.799	9.681	13.523
Voorziening Onderhoud riolering (art. 44 lid 1c)	2.089	0	-1.498	592	592	592	592
Totaal 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	9.448	4.916	-7.445	6.918	8.390	10.273	14.115
<u>B. Middelen derden</u>							
Voorziening Afkoopsommen onderhoud graven	3.725	300	-300	3.725	3.725	3.725	3.725
Voorziening Afvalprojecten (art. 44 lid 2)	1.140	0	0	1.140	1.140	1.140	1.140
Voorziening Middelen derden riolering (art. 44 lid 2)	9.872	0	-640	9.232	8.596	7.964	7.336
Totaal 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	14.737	300	-940	14.097	13.461	12.829	12.201
<u>D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven</u>							
Voorziening Toekomstige vervangingsinvesteringen riolering (art. 44 lid 1d)	12.963	6.670	-4.913	14.720	15.422	15.388	16.756
Totaal 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	12.963	6.670	-4.913	14.720	15.422	15.388	16.756
TOTAAL	37.148	11.886	-13.298	35.736	37.274	38.490	43.073

Toelichting

Voorziening Middelen derden riolering (art. 44 lid 2)

Het doel van deze voorziening is het egaliseren van de kosten voor riolering. Tevens wordt deze voorziening gebruikt ter dekking van de kapitaalslasten van de rioolinvesteringen uit de jaren 2018-2020.

Het onderdeel riolering is opgenomen bij de categorie voorzieningen middelen derden, om daarmee de opbrengsten rioolheffing beschikbaar te houden voor het gemeentelijke rioleringsplan.

Voorziening Onderhoud riolering (art. 44 lid 1c)

Deze zal worden ingezet voor projecten uit het Gemeentelijk Riool Plan (GRP) die hun oorsprong nog vinden in het GRP 2012-2021. Hiertoe wordt een bedrag uit de bestaande voorziening middelen derden naar deze voorziening overgeheveld.

Voorziening Integraal beheerplan OR 2019-2028

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van groot onderhoud van voorzieningen in de openbare ruimte.

Voorziening Afkoopsommen onderhoud graven

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van onderhoud aan graven door CBA.

Voorziening Toekomstige vervangingsinvestering riolering. (art. 44 lid 1d)

Het doel van deze voorziening is om fluctuaties in de lasten door rioolinvesteringen op te vangen en stijging van kapitaallasten te vermijden.

Egalisatievoorziening afvalprojecten (art. 44 lid 2)

Het doel van deze voorziening is het egaliseren van de kosten voor projecten welke zijn bekostigd vanuit de afvalstoffenheffing.

Deze voorziening is opgenomen bij de categorie voorzieningen middelen derden, om daarmee de opbrengsten afvalstoffenheffing beschikbaar te houden voor de nog uit te voeren werkzaamheden op projecten binnen afval.

Welke investeringen doen wij?

Hieronder presenteren we een overzicht van de voorgenomen investeringen voor de komende jaren.

Tabel: PI.3.1 Geplande investeringen

					KAPITAALLASTEN			
INVESTERING	Jaar	Investering (bruto)*	Bijdragen van derden	RISA	2027	2028	2029	2030
3. Programma Bedrijvigheid								
3.1 Economie								
Geen investeringen								
Totaal 3.1 Economie		0	0	0	0	0	0	0
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen								
Geen investeringen								
Totaal 3.2 Kunst, Cultuur en evenementen		0	0	0	0	0	0	0
3.3 Handhaving								
Geen investeringen								
Totaal 3.3 Handhaving		0	0	0	0	0	0	0
3.4 Sociale en fysieke veiligheid								
Geen investeringen								
Totaal 3.4 Sociale en fysieke veiligheid		0	0	0	0	0	0	0
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn								
<u>A. Gepland (oorspronkelijk)</u>								
<u>Investeringen met een maatschappelijk nut</u>								
Besch Zielhorst en Randenbroek	2027	648	0	0	0	19	22	22
Verharding Schothorst Zuid en Noord	2027	3.024	0	0	0	0	0	0
Vervangingsinvestering OR	2027	13.074	0	0	0	439	488	484
Besch Zielhorst en Randenbroek	2028	658	0	0	0	0	22	22
Verharding Schothorst Zuid en Noord	2028	829	0	0	0	0	0	0
Vervangingsinvestering OR	2028	10.527	0	0	0	0	396	393
Vervangingsinvestering OR	2029	10.250	0	0	0	0	0	385
<u>Investeringen met een economisch nut</u>								
Investering riolering	2027	6.500	0	0	0	0	0	0
Investering riolering	2028	6.500	0	0	0	0	0	0

Investering riolering	2029	6.500	0	0	0	0	0	0
<u>B. Gepland (aangepast planning)</u>								
<u>Investeringen met een economisch nut</u>								
CBA renovatie rijksmonument**	2025-2028	8.888	0	0	22	286	374	371
<u>C. Nieuw</u>								
<u>Investeringen met een maatschappelijk nut</u>								
Vervangingsinvestering OR	2030	11.000	0	0	0	0	0	0
<u>Investeringen met een economisch nut</u>								
Investering riolering	2030	6.772	0	0	0	0	0	0
Totaal 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn		85.169	0	0	22	744	1.302	1.678
Totaal 3. Programma Bedrijvigheid		85.169	0	0	22	744	1.302	1.678

* De bruto Investering betreft het vastgestelde kredietbedrag conform het Raadsbesluit.

** Enkele investeringen kennen een looptijd van meerdere jaren, dit vertaalt zich in oplopende kapitaallasten.

4. Programma Bestuur

Wat willen wij hoe bereiken?

4. Programma Bestuur

Wat willen we bereiken?

We zijn een dienstverlenende overheid.

Toelichting:

We zetten de inwoner centraal waarbij naast de regels en standaardprocessen ook kundig maatwerk mag worden verwacht. Dat vraagt om een open en flexibele manier van werken met oog voor de menselijke maat, gebaseerd op wederzijds vertrouwen. In onze dienstverlening zijn we betrouwbaar: inwoners en bedrijven weten wat ze aan ons hebben. Als mensen niet tevreden zijn over ons handelen dan kunnen ze een klacht indienen. Tegen een formeel besluit kan bezwaar worden ingediend.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We zijn bereikbaar: contact met ons is laagdrempelig en eenvoudig.
2. We helpen mensen zoveel mogelijk in één keer goed.
3. We doen dat met oog voor de menselijke maat: in gelijke situaties geven we gelijke antwoorden of diensten, in ongelijke situaties maken we het verschil.
4. We werken digitaal waar het kan en persoonlijk waar dat moet.
5. We gaan zorgvuldig en mensgericht om met klachten en bezwaren van inwoners en bedrijven.

Hoe kunnen we dit doel meten?

% telefonische bereikbaarheid 14033 Klant Contact Centrum (KCC)

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
66	82	85	83	85	85	85

Bron: KCC/KCS

Toelichting: De bereikbaarheid daalde van 85% in 2024 naar 83% in 2025. Dat had te maken met drukte op het KCC: er werd dat jaar heel veel gebeld over parkeervergunningen en afspraken Burgerzaken. We streven naar een bereikbaarheid van minimaal 85%.

Wat willen we bereiken?

We zijn een transparante overheid

Toelichting:

Als gemeente zijn we transparant en open voor iedereen. Dat betekent in de eerste plaats dat we helder zijn over wat we doen en waarom. Daarover communiceren we in heldere en begrijpelijke taal. We communiceren inclusief en zoveel mogelijk op B1 taalniveau.

We zijn aanspreekbaar op ons gedrag, de keuzes die we maken en de beslissingen die we nemen. We zorgen voor duidelijke, toegankelijke en tijdige informatie en maken zichtbaar wat met signalen en inbreng uit de samenleving gebeurt.

Als transparante overheid werken we ook aan het beter opslaan en openbaar maken van overheidsinformatie. Voor nu en in de toekomst. Dit is belangrijk voor een gezonde democratie. Onze gemeente functioneert zo beter en burgers, journalisten en volksvertegenwoordigers kunnen onze gemeente op deze manier goed controleren. Wij maken daarom zoveel mogelijk informatie openbaar: op eigen initiatief en op verzoek.

Tegelijkertijd gaat de wens en ambitie om transparant te zijn niet altijd goed samen met toegankelijkheid en heel specifiek de toegankelijkheidseisen voor overheidswebsites. Vanuit transparantie willen we de informatie die we hebben beschikbaar maken, vanuit toegankelijkheidswetgeving kan en mag dat niet in de vorm van documenten op onze website. Dat komt omdat zowel het moeten openen als de vaak beperkte voorleesbaarheid van documenten maken dat niet iedereen informatie in deze vorm tot zich kan nemen. Dit maakt dat we ons bijvoorbeeld beperken tot een uitgeschreven samenvatting in plaats van een document te delen.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Wij houden onze kennis actueel.
2. Wij delen actief informatie.
3. Wij delen informatie op verzoek.
4. Wij zorgen ervoor dat de burger openbaar gemaakte informatie op één plek kan vinden.
5. Wij zorgen voor open, eerlijke, duidelijke en inclusieve communicatie.

Hoe kunnen we dit doel meten?

% afgehandelde Woo-verzoeken binnen de gestelde termijn

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
				75	75	

Bron:

Toelichting: Het percentage van de afgeronde Woo-verzoeken in het betreffende jaar dat binnen de gestelde termijn (wettelijk of overeengekomen met de aanvrager) is afgehandeld. In het voorjaar van 2025 is de gemeente Amersfoort overgegaan op een nieuw zaaksysteem. Hierdoor is het mogelijk geworden om vanaf 2026 deze indicator goed te meten en het cijfer van 2026 zal begin 2027 beschikbaar worden.

Wat willen we bereiken?

We zijn een verbindende overheid

Toelichting:

Als gemeente werken we actief samen met de inwoners van onze stad en onze dorpen om Amersfoort, Hoogland en Hooglanderveen een prettige voor iedereen te laten zijn. We zijn zowel bestuurlijk als ambtelijk structureel in gesprek met en zichtbaar aanwezig in de wijken en dorpen. De wijkwethouder en de burgemeester spelen hierin een centrale rol. Daarnaast hebben we in elk gebied netwerken met bewoners, ondernemers en samenwerkingspartners, zoals de kernteams en de burgerraad (in ontwikkeling). Via die netwerken halen we proactief signalen en behoeften op. We nodigen uit tot initiatieven en denken graag mee over de mogelijkheden om deze te realiseren.

Bij het maken van plannen en voorbereiden van besluiten vragen we inbreng van omwonenden en andere belanghebbenden. Dit doen we om betere plannen te maken en zorgvuldige besluiten te kunnen nemen, waarin belangen kunnen worden afgewogen. Per project of vraagstuk kan de mate van invloed van belanghebbenden anders zijn. We zijn bij de start en uitnodiging helder over wat we van mensen vragen en wat zij van ons kunnen verwachten.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Wij werken als gemeente gebiedsgericht aan een leefbare wijken en dorpen en sluiten aan bij de behoeften van onze inwoners en opgaven in de wijken en dorpen. Betrokkenheid, eigenaarschap en vertrouwen zijn daarvan de basis. Signalen op het gebied van sociaal, fysiek en veilig pakken we vroegtijdig op. Voor buurten waar de leefbaarheid onder druk staat, investeren we waar nodig extra en werken we met een integrale aanpak op maat.
2. Wij bouwen aan de relatie en zijn in gesprek met inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties en werken met hen samen. De jeugd heeft daarbij extra aandacht wat tot uiting komt in de samenwerking met de kindervijkraden, de kinderborgemeester en de jongerenraad.
3. Wij zijn helder over de rol van de bewoner, ondernemer of organisatie wanneer we die we vragen om inbreng bij het maken van plannen en de voorbereiding van besluiten.
4. Voor vergunningverlening en toezicht op de fysieke leefomgeving (bouwen, kappen, milieu evenementen etc.) leggen we de plannen vast in een jaarlijks uitvoeringsprogramma en we voeren deze uit.
5. Wij ondersteunen bewoners in het zelf vormgeven van initiatieven voor een prettige leefomgeving, bijvoorbeeld met een buurtbudget.

Hoe kunnen we dit doel meten?

% Amersfoorters dat vindt dat de gemeente weinig aandacht heeft voor problemen in de eigen buurt

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	26		29		22	

Bron:

Toelichting: Percentage Amersfoorters dat aangeeft dat de gemeente Amersfoort weinig aandacht heeft voor problemen in de eigen buurt. Het doel is om dit percentage te laten dalen. Dit cijfer kan zowel door ontwikkelingen in de buurt als door ontwikkelingen in heel Amersfoort, Hoogland of Hooglanderveen beïnvloed worden. Dit cijfer komt uit de tweejaarlijkse [Monitor Leefbaarheid en Veiligheid](#). Het betreft hier een cijfer gebaseerd op een steekproef.

Wat willen we bereiken?

We zijn een samenwerkende overheid

Toelichting:

De komende jaren bouwen wij de goede relaties met omliggende gemeenten (de regio Amersfoort), de stad en provincie Utrecht, het Rijk en de Metropoolregio Utrecht (MRU) verder uit. We delen tenslotte dezelfde opgaven, zijn sterk met elkaar verbonden en hebben elkaar nodig om investeringen aan te trekken. Dat kan betekenen dat we op verschillende vraagstukken in diverse verbanden samenwerken: naast de al genoemde samenwerkingsverbanden als de Metropoolregio Utrecht (MRU) ook de VNG en de G40. Naast het feit dat samenwerking met anderen noodzakelijk is vanuit een inhoudelijk oogpunt is het punt van schaalgrootte in de samenwerking met het Rijk steeds belangrijker; om de opgaven in de stad te realiseren is (inter)regionale samenwerking en lobby voor het aantrekken van financiële middelen van buiten onmisbaar geworden.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We lobbyen samen met onze partners om de doelstellingen uit de Public Affairs-agenda Amersfoort 2024-2027 te realiseren.
2. We zijn bestuurlijk en ambtelijk actief in samenwerkingsverbanden zoals VNG, G40, Regio Amersfoort, U-net, Metropoolregio Utrecht, Platform_31.
3. We participeren selectief in Europese projecten, waar die Amersfoortse doelen dienen.

Hoe kunnen we dit doel meten?

Voor dit doel is er geen indicator.

Wat willen we bereiken?

We zijn een effectieve overheid

Toelichting:

Onze bedrijfsvoering is erop gericht om de opgaven in de stad optimaal te ondersteunen. Het uitgangspunt is een duurzame bedrijfsvoering met aandacht voor een goede inzet van mensen en (digitale) middelen en de klimaatimpact van onze organisatie. We zorgen er daarom voor dat wij een aantrekkelijk werkgever zijn voor alle medewerkers met ruime ontwikkelmogelijkheden, effectieve vormen van samenwerking, aandacht voor duurzame inzetbaarheid, en een goede werkplek. We zetten digitalisering in om bij te dragen aan de uitvoering van opgaven in de stad.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Wij zorgen voor aantrekkelijk werkgeverschap.
2. Wij zorgen voor een toekomstbestendig en duurzaam huis voor de stad.
3. Wij zorgen voor een bewuste, verantwoorde en transparante inzet van digitalisering.

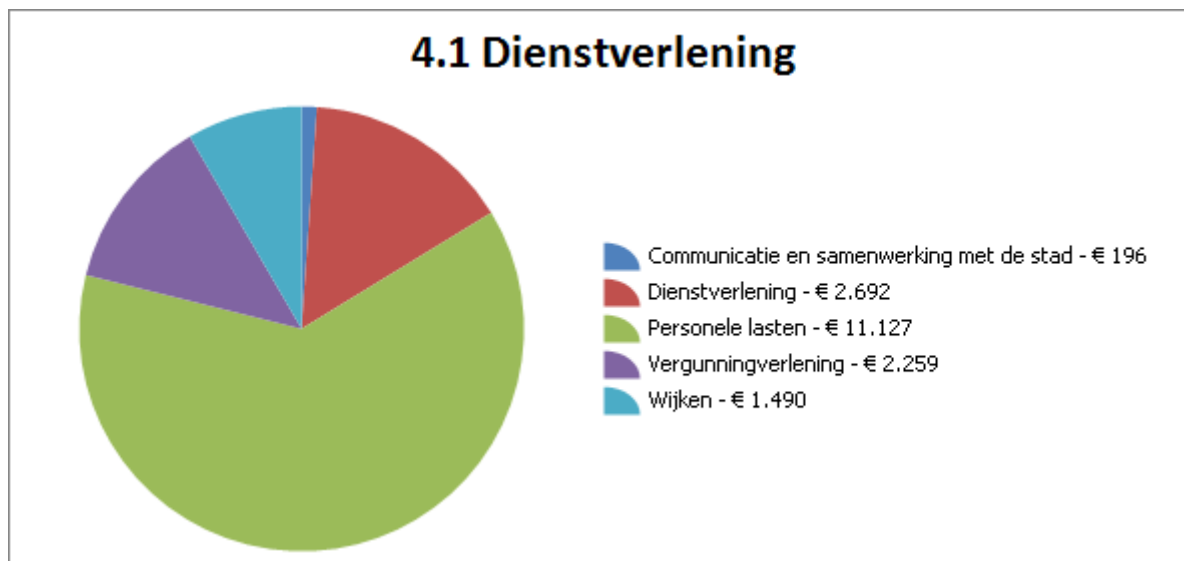
Hoe kunnen we dit doel meten?

Voor dit doel is er geen indicator.

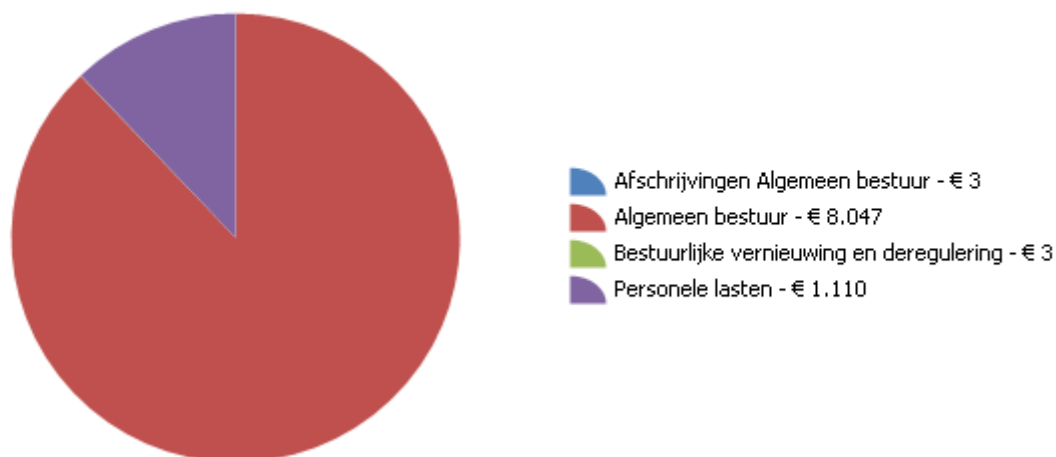
Wat mag dat kosten?

Om het inzicht in de budgetten te vergroten, is een infographic toegevoegd met informatie over de opbouw van het budget. Dit hebben we gedaan door de lasten onder te verdelen op productniveau. In onderstaande infographics ziet u de lasten inclusief de stortingen in de reserves per deelprogramma.

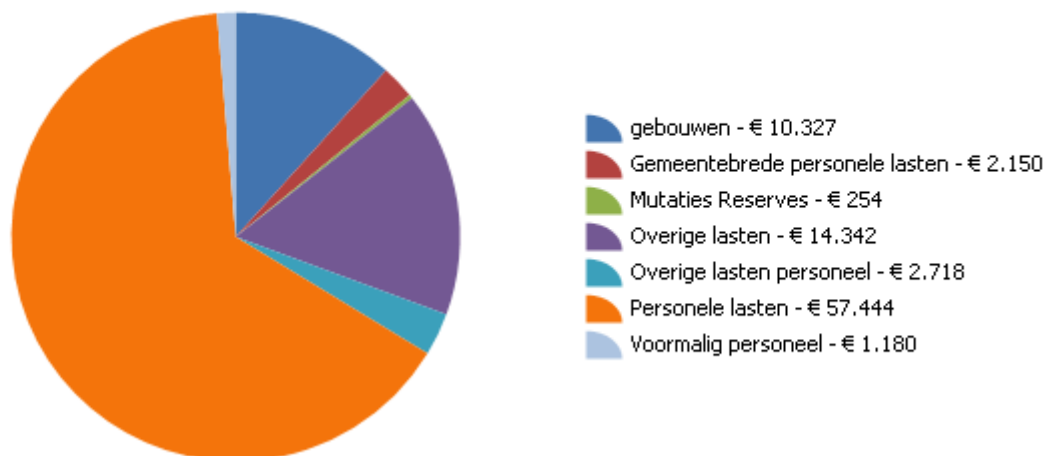
Tabel: PF.4.1 Infographic

4.2 Bestuur en regionale samenwerking

4.3 Bedrijfsvoering

Wat mag het kosten?

Tabel: PF.4.1 Financieel overzicht

DEELPROGRAMMA	REKENING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES						
4.1 Dienstverlening	-19.564	-18.209	-17.764	-17.481	-16.823	-15.897
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	-13.827	-11.222	-9.164	-8.748	-8.748	-8.717
4.3 Bedrijfsvoering	-76.168	-81.900	-88.160	-85.272	-85.276	-84.060
TOTAAL LASTEN	-109.558	-111.331	-115.087	-111.501	-110.847	-108.674
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES						
4.1 Dienstverlening	10.440	9.555	9.927	9.973	10.000	10.062
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	1.216	1.130	898	898	898	898
4.3 Bedrijfsvoering	22.622	18.744	21.786	21.788	19.003	19.007
TOTAAL BATEN	34.278	29.430	32.612	32.660	29.901	29.967
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES						
4.1 Dienstverlening	-9.124	-8.654	-7.836	-7.507	-6.823	-5.835
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	-12.610	-10.092	-8.266	-7.850	-7.850	-7.819
4.3 Bedrijfsvoering	-53.546	-63.156	-66.374	-63.484	-66.274	-65.053
SALDO PROGRAMMA EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-75.280	-81.902	-82.476	-78.841	-80.946	-78.708
MUTATIES RESERVES						
4.1 Dienstverlening						
Storting in reserve	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserve	0	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves 4.1 Dienstverlening	0	0	0	0	0	0
4.3 Bedrijfsvoering						
Storting in reserve	-5.018	-2.684	-254	-254	-254	-254
Onttrekkingen aan reserve	3.748	2.587	2.098	798	535	535
Saldo mutaties reserves 4.3 Bedrijfsvoering	-1.270	-97	1.844	544	281	281
SALDO MUTATIES RESERVES	-1.270	-97	1.844	544	281	281
TOTAAL RESULTAAT PROGRAMMA						
4.1 Dienstverlening	-9.124	-8.654	-7.836	-7.507	-6.823	-5.835
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	-12.610	-10.092	-8.266	-7.850	-7.850	-7.819
4.3 Bedrijfsvoering	-54.816	-63.253	-64.530	-62.940	-65.993	-64.772
RESULTAAT PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-76.550	-81.999	-80.632	-78.298	-80.665	-78.427

Toelichting op afwijkingen

Tabel: PF.4.2 Afwijkingen tussen begroting 2026 en begroting 2027

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
4.1 Dienstverlening	445	372
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	2.059	-232
4.3 Bedrijfsvoering	-3.830	2.552
TOTAAL	-1.326	2.692

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 300.000 laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Tabel: PA.4.1 Toelichting op de belangrijkste begrotingsmutaties

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2027 T.O.V. BEGROTING 2026		LASTEN	BATEN	I/S
4.1 Dienstverlening				
<i>Legesbaten</i>				
Bij de Primitieve begroting 2027-2030 zijn de legesbaten met betrekking tot omgevingsvergunningen met € 372.000 toegenomen, dit als gevolg van hogere (met name personele) toe te rekenen lasten. Hogere lasten resulteren, op grond van het uitgangspunt van kostendekkendheid, in navent hogere baten.			372	S
<i>Invoering Omgevingswet</i>				
Ter dekking van de invoeringskosten van de Omgevingswet is bij de bestemming van het rekeningresultaat 2024 voor de inzet van een projectleider, opleidingskosten en inhuur van ondersteuning (casemanagers/ jurist/ bouwinspecteur) twee keer € 243.500 beschikbaar gesteld voor de jaren 2025 en 2026. Dit incidentele budget valt weg vanaf 2027.	244			I
<i>Omgevingsprogramma Wij Liendert</i>				
Vanuit de Kadernota 2025-2028 is voor de jaren 2025 en 2026 € 1,5 miljoen per jaar beschikbaar gesteld. Vanaf 2027 zijn deze middelen niet meer beschikbaar. Daarnaast is bij de behandeling van de Jaarrekening 2025 middels de bestemmingsvoorstellen besloten in 2027 incidenteel € 629.000 beschikbaar te stellen. Het totaalbudget voor 2027 is daarmee gedaald met € 871.000.	871			I
<i>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</i>				
Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's.	-703	246		S

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2027 T.O.V. BEGROTING 2026	LASTEN	BATEN	I/S
4.2 Bestuur en regionale samenwerking			
<i>Indexering, kostenverdeling en formatie-aanpassingen</i>			
Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's. Met het opstellen van deze Begroting zijn de taakvelden van verschillende medewerkers binnen Bestuur herzien, en worden deze nu gealloceerd aan programma 4.3 - Bedrijfsvoering. Binnen dit programma leidt dit dus op een voordeel van de lasten.	1.303	-230	S
<i>Coalitieakkoord 2022 - 2026: Participatie en Samenwerken</i>			
In het vorige Coalitieakkoord is voor vier jaar (2023 t/m 2026) budget beschikbaar gesteld om ruimte te bieden aan inwoners, organisaties en bedrijven om een bijdrage te leveren aan de gewenste ontwikkeling van de stad. In 2027 vervalt dit budget.	125		S
<i>Coalitieakkoord 2022 - 2026: Uitbreiding College</i>			
In het vorige Coalitieakkoord is voor vier jaar (2023 t/m 2026) budget beschikbaar gesteld, in verband met de uitbreiding van het College met één wethouder. Ook voor bijbehorende ondersteuning. In 2027 vervalt dit budget.	240		S
<i>Ombuiging Bog: Verlagen aantal Wethouders</i>			
In de Kadernota 2025 is een ombuiging doorgevoerd met betrekking tot een verwachte verlaging in het aantal wethouders. Vanaf 2027 neemt deze ombuiging in bedrag toe.	305		S
Bijlage: Kadernota 2025-2028			

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2027 T.O.V. BEGROTING 2026	LASTEN	BATEN	I/S
4.3 Bedrijfsvoering			
<i>Kapitaallasten ICT</i>			
De hogere kapitaallasten worden met name veroorzaken door investeringen in het netwerk en de hardware in het nieuwe stadhuis	-476		S
<i>Projectbudget ICT-projecten</i>			
Bij de Kadernota 2025-2028 is een structureel SAAS- projectbudget (Software as a service) beschikbaar gesteld dat samen met de vrijval van de kapitaallasten (van de te vervangen applicaties) de dekking vormt voor de investerings-en implementatielasten. Voor 2025 en 2026 bedraagt dit budget € 600.000. Vanaf 2027 wordt dit structureel € 1.200.000.	-600		S
<i>Exploitatiebudget nieuwbouw Stadhuis</i>			
Bij de jaarrekening 2025 is een bedrag van afgerond € 1,1 miljoen overgeheveld naar 2027 voor extra programmamanagement en voorbereidende ICT-werkzaamheden ten behoeve van de realisatie van het nieuwe stadhuis. Aangezien voor deze werkzaamheden in 2026 reeds incidenteel afgerond € 2.0 miljoen aan het budget was toegevoegd, leidt dit per saldo tot een verlaging van het budget met € 911.000.	911		I

<i>Kapitaallasten Huis voor de Stad</i>			
Met de ingebruikname van het Huis voor de Stad wordt vanaf 2027 gestart met de reguliere afschrijving op het gebouw en de bijbehorende inventaris. De hieruit voortvloeiende lasten zijn vanaf dat jaar opgenomen in de begroting.	-2839		S
<i>Onderhoud gebouwen</i>			
Voor het onderhoud van Stadhuisplein 5 en 7 en het hoognodige onderhoud aan Stadhuisplein 1 en 3 (tot het moment van de verhuizing) is in 2027 een bedrag van € 300.000 opgenomen. Dit is € 700.000 lager dan het in 2026 begrote budget inzake Onderhoud gebouwen.	700		I
<i>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</i>			
Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's. Met het opstellen van deze Begroting zijn de taakvelden van verschillende medewerkers binnen Bestuur herzien, en worden deze nu gealloceerd aan programma 4.3 - Bedrijfsvoering. Binnen dit programma leidt dit dus op een nadeel van de lasten.	-4.184	256	S
<i>Stelpost onderuitputting - loonkosten</i>			
Volgens de financiële toezichthouders is een algemene stelpost voor onderuitputting niet toegestaan. Specifieke stelposten kunnen wel, mits deze goed zijn onderbouwd. Om die reden is onder meer een stelpost Loonkosten opgenomen. Deze maakt deel uit van dit programma.		2.785	I

TOELICHTING OP DE RESERVEMUTATIES VAN BEGROTING 2027	LASTEN	BATEN	I/S
9. Mutatie reserves			
<i>Reserve Onderhoud stadhuis</i>			
In 2027 vindt een onttrekking plaats van € 1,0 miljoen aan de reserve Onderhoud Stadhuis voor de kosten van de verhuizing en de nazorgfase. Daarnaast wordt € 300.000 onttrokken gerelateerd aan de post Onderhoud gebouwen. Tevens vindt jaarlijks een storting plaats met betrekking tot groot onderhoud Stadhuisplein 5 en 7 (€ 254.000).	-254	1.300	I
<i>Reserve vervangingsinvesteringen bedrijfsvoering</i>			
Mutaties in de reserve vervangingsinvesteringen conform eerder vastgestelde begrotingen, jaarrekeningen en kadernota's. Onttrekking afschrijvingslasten diverse investeringen aan de reserve vervangingsinvesteringen.	0	548	S
<i>Reserve Dekking kapitaallasten Stadhuisplein</i>			
In 2027 vindt een onttrekking van € 250.000 aan de Reserve Dekking kapitaallasten Stadhuisplein ter gedeeltelijke dekking van de kapitaallasten van de kantoorinventaris in het Huis voor de Stad.	0	250	I

Welke beleidskaders zijn er?

BELEIDSKADER	DATUM
4.1 Dienstverlening	
RIB over visie op dienstverlening en actieplan	2023
RIB gebiedsgerichte aanpakken leefbaarheid 2025	2025
Beleidsevaluatie gebiedsgericht werken	2025
Wijkplannen leefbaarheid	2026
Participatiegids	2026
Participatiebeleid 2009	2009
Uitvoerings- en handhavingstrategie VTH	2026
Uitvoeringsprogramma VTH	2026
Acties Wet Open Overheid	2025
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	
Strategische agenda 2022	2022
Infographic strategische agenda 2022	2022
4.3 Bedrijfsvoering	
-	

Welke risico's lopen we?

Onderstaand de belangrijkste financiële risico's met een minimale benodigde weerstandscapaciteit van € 300.000,-.

Tabel: PRI.4.1 Financiële risico's programma Bestuur

RISICO	BEHEERSMAATREGEL	BENODIGDE CAPACITEIT
4.1 Dienstverlening		
Inkomsten uit leges (omgevingsvergunning) blijven onzeker omdat zij mee-fluctueren met de economische ontwikkelingen. De kans bestaat dat er minder vergunningaanvragen voor grote bouwprojecten gedaan gaan worden vanwege netcongestie (aansluitstop). Ook kan de uitvoering van bouwprojecten als gevolg van juridische besluitvorming (aanzienlijk) vertragen.	Het al dan niet doen van een vergunningsaanvraag door inwoners en bedrijven uit de stad hebben wij niet in de hand. Dit is afhankelijk van externe factoren. Overwegen om vergunningen die nu niet kostendekkend zijn, wel kostendekkend te maken. De leges komen dan hoger uit dan nu het geval is. Doordat de kans op de overschotten op de leges voor de grote omgevingsvergunningen steeds kleiner lijkt te worden is compensatie met de tekorten op kleinere vergunningen dus ook steeds kleiner. Er worden diverse scenario's uitgewerkt die waarschijnlijk zullen leiden tot een aanpassing van de legesverordening die eind 2026 wordt vastgesteld.	583
4.3 Bedrijfsvoering		
Een Cyberaanval: Het huidige cyberdreigingsniveau is onverminderd hoog. Het risico op digitale beveiligingsincidenten is dan ook reëel. Door een cyberaanval kan vertrouwelijke informatie in verkeerde handen vallen, informatie verloren raken of gemanipuleerd worden, wat kan leiden tot fouten in de dienstverlening, of kunnen de ICT-systemen van de gemeente deels of volledig uitvallen. Hierdoor kunnen de dienstverlening aan inwoners en bedrijven en de bedrijfsvoering van de gemeente (deels) komen stil te liggen. Dit kan leiden tot hoge herstelkosten, boetes en schadeclaims.	We houden de beveiliging van onze hardware en software up-to-date door regelmatig updates en patches door te voeren. We monitoren regelmatig op kwetsbaarheden in software en op onrechtmatige toegang en nemen gepaste maatregelen waar nodig. We leggen in onze contracten met leveranciers vast aan welke beveiligingseisen software moet voldoen. We beschermen onze hardware, software en netwerk tegen virussen en malware. Zo wordt bijvoorbeeld inkomende e-mail hierop gescand. Toegang tot onze systemen gaat via multifactor authenticatie. We maken regelmatige back-ups van onze informatie en kunnen in geval van een calamiteit terugvallen op een noodstroomvoorziening. We maken onze medewerkers bewust van de gevaren en leren ze hoe ze bijvoorbeeld verdachte links kunnen herkennen, hoe te handelen als een phishing mail is ontvangen of per ongeluk op een verdachte link is geklikt. Dit doen we met trainingen en bewustwordingscampagnes.	1.126
Stijgende energieprijzen gebouwen.	Er zijn diverse maatregelen getroffen om bezuinigen op het gebruik van energie. Zo verlagen we het verbruik dmv "Amersfoort zet ook de knop om". Daarnaast zijn bouwdelen van het stadhuis op bepaalde momenten niet in gebruik. We rapporteren daarnaast periodiek over de CO ₂ -reductie. Dit is in lijn met de rapportages vanuit de CO ₂ -prestatieladder. Als laatste wordt er zodanig aanbesteed dat het minste risico wordt gelopen.	301

Voor meer informatie over de (financiële) risico's binnen de gemeente Amersfoort, verwijzen wij u naar de [paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing](#).

Welke grote projecten voeren we uit?

Onderstaand is de voortgang van de projecten opgenomen binnen dit programma.

De informatie van deze projecten kent een peildatum per 1 mei 2026. De realisatie van de projecten is inclusief aangegane verplichtingen.

Eerst vindt u een legenda met diverse kleurcodes die worden gehanteerd bij het bepalen van het risico niveau.

Voor de voortgang maken wij gebruik van de volgende pictogrammen:

	Conform projectplan
	Geringe afwijking projectplan
	Afwijking projectplan

Ook voor de risico's maken wij gebruik van pictogrammen. Voor de risico's zijn dit de volgende pictogrammen:

	Beheersmaatregel opgenomen
	Laag risico
	Gemiddeld risico
	Hoog risico

Huis voor de Stad

Scope

Op 12 november 2019 besloot de Raad tot energie-neutrale nieuwbouw van het Huis voor de Stad op de Trapeziumlocatie. Het project wordt uitgevoerd binnen het Programma Toekomst Stadhuis. Oplevering nieuwbouw is gepland eind 2026. Deze rapportage beperkt zich tot de nieuwbouw.

Uitvoeringsprogramma	Projectsite
----------------------	-------------

4.3. Bedrijfsvoering	https://www.amersfoort.nl/huis-voor-de-stad
----------------------	---

Voortgang

Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					5. Realisatie (uitvoeren)

Toelichting voortgang

De bouw loopt door. De opleverdatum is in het 4e kwartaal 2026. De kosten van de maatregelen als gevolg van netcongestie passen binnen het budget maar zetten dat wel onder druk. Om die reden blijft stoplicht Geld op geel. We hebben verder gewerkt aan de organisatievraagstukken die parallel aan het ontwerptraject van het nieuwe gebouw ontstaan (o.a. gebouwbeheer, externe dienstverlening, interne dienstverlening/horeca).

Financiën

	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	118.352	0	118.352
Realisatie	85.181	0	85.181
Eventuele toelichting op subsidies			

Risico's

Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Hogere prijsstijgingen	Kans en impact gelijk gebleven: geldt alleen voor nog in te kopen onderdelen (stroomvoorziening, openbaar gebied en horeca)		
Hogere aanbesteding	Kans en impact gelijk gebleven: geldt dus naast het meerwerk en nog in te kopen onderdelen voor meubilair, horeca en openbaar gebied ook voor de stroomvoorziening.		
Vertraging door bijv. aanbesteding, onvoorziene omstandigheden, juridische procedures e.d.	Kans en impact gelijk gebleven: geldt voor implementatie stroomvoorziening tijdens de uitvoering		
Tegenvallende huurinkomsten horeca, externe partners* of leegstand (*bij dit risico speelt de uitvoering van Motie 2021-191M)	Risico gelijk gebleven		
Hogere exploitatie- en beheerkosten dan voorzien	Risico gelijk gebleven. Door implementatie maatregelen stroomvoorziening kunnen kosten hoger uitvallen dan geraamd en weergegeven in Raadsinformatiebrief 2025-113.		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

Wie hebben wij nodig?

Om de doelen van de gemeente Amersfoort te bereiken, werken we samen met externe partners, zoals woningbouwcorporaties, marktpartijen, andere overheden, subsidiepartners, etc. We zoeken per doel en taak de meest passende samenwerking. Opgave gerichte samenwerking, daar waar die het meest doelmatig en effectief is. Dat kan betekenen dat we op verschillende vraagstukken in diverse verbanden samenwerken.

Naast het feit dat samenwerking met anderen noodzakelijk is vanuit een inhoudelijk oogpunt, is het punt van schaalgrootte in de samenwerking met het rijk steeds belangrijker. Om de opgaven in de stad te realiseren is financiële dekking van buiten erg belangrijk geworden.

Daarnaast heeft de gemeente in diverse verbonden partijen een bestuurlijk en financieel belang. Verbinding met deze partijen is een manier op een publieke taak uit te voeren.

Een overzicht van de verbonden partijen voor dit programma is hierna opgenomen.

Overzicht verbonden partijen

Voor meer informatie over de Verbonden Partijen, verwijzen wij u naar de [Paragraaf Verbonden Partijen](#).

VERBONDEN PARTIJEN

- Regionale uitvoeringsdienst Utrecht
- Omgevingsdienst Utrecht (ODU)

Wie krijgen subsidies?

De gemeente Amersfoort verstrekt subsidies met als wettelijk kader de [Algemene subsidieverordening Amersfoort](#) en de nadere subsidieregelingen. We verstrekken begrotingssubsidies, subsidies op basis van subsidieregelingen en incidentele subsidies. De begrotingssubsidies zijn weergegeven in onderstaand overzicht.

Tabel: PS.04: Maximale begrotingssubsidie

NAAM INSTELLING	SOORT SUBSIDIE	ACTIVITEIT/DOEL	BEGROTING 2027
Programma 4.2 Bestuur en regionale samenwerking			
Stichting Sinterklaas Hooglanderveen	begrotingssubsidie	Organiseren activiteit	0,9
Oranjevereniging Hooglanderveen	begrotingssubsidie	Organiseren activiteit	1,6
Stichting Sint Nicolaas in Vathorst	begrotingssubsidie	Organiseren activiteit	18,2
Stichting Gezellig Amersfoort	begrotingssubsidie	Organiseren activiteit	18,4
Comité 15 augustus 1945 Amersfoort	begrotingssubsidie	Organiseren activiteit	3,2
Comité 30 juni/ 1 juli Amersfoort	begrotingssubsidie	Organiseren activiteit	3,2
Stichting Nationaal Monument Kamp Amersfoort	begrotingssubsidie	Organiseren activiteit	5,3
Stichting Oranjecomité Hoogland	begrotingssubsidie	Organiseren activiteit	2,6
Stichting Sovjet Ereveld	begrotingssubsidie	Organiseren activiteit	1,6
Subtotaal Programma 4.2			55,0
TOTAAL			55,0

Aan bovenstaande cijfers kunnen door instellingen geen rechten worden ontleend.

Welke reserves hebben we?

Tabel: PRE.04 Staat van reserves

OMSCHRIJVING	SALDO BEGIN 2027	STORTING 2027	ONTTREKKING 2027	SALDO BEGIN 2028	SALDO BEGIN 2029	SALDO BEGIN 2030	SALDO BEGIN 2031
4.1 Dienstverlening							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Verkiezingen	26	0	0	26	26	26	26
Totaal 4.1 Dienstverlening	26	0	0	26	26	26	26
4.3 Bedrijfsvoering							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Bedrijfsvoeringsreserve	7.719	0	0	7.719	7.719	7.719	7.719
Reserve Dekking kapitaallasten Huis voor de stad	2.500	0	-250	2.250	2.000	1.750	1.500
Reserve Onderhoud stadhuis	8.237	254	-1.300	7.191	7.446	7.700	7.954
Reserve SaaS	2.591	0	0	2.591	2.591	2.591	2.591
Reserve Vervangingsinvesteringen bedrijfsvoering	707	0	-548	159	-388	-673	-958
Totaal 4.3 Bedrijfsvoering	21.754	254	-2.098	19.911	19.367	19.086	18.805
TOTAAL	21.780	254	-2.098	19.936	19.392	19.112	18.831

Toelichting

Bedrijfsvoeringsreserve

Het doel van deze reserve is het opvangen van extra bedrijfsvoeringslasten van de gemeentelijke organisatie, zoals voor ziektevervanging, eigen risicodragerschap werkloosheid en ziekte, tijdelijke vacaturevervulling, opvang van piekbelastingen etc.

Reserve Dekking kapitaallasten Huis voor de stad

Zorgen voor dekking van een deel van de kapitaallasten voor de Inrichting van het stadhuis.

Reserve Onderhoud Stadhuis

Deze reserve is gevormd aangezien een aantal onderhoudsvoorzieningen op grond van uitspraken van de commissie BBV niet meer mogelijk zijn. Het is daarvoor wel toegestaan om de bedragen uit die voorzieningen over te hevelen naar nieuwe reserves 'voorziening onderhoud'.

Reserve SaaS

De gemeente maakt steeds vaker gebruik van SaaS-oplossingen (Software as a Service). Volgens de notitie materiële vaste activa van de Commissie BBV mogen de implementatiekosten hiervan niet worden geactiveerd of afgeschreven, maar moeten ze direct en volledig ten laste van de exploitatie worden gebracht. Dit betekent dat, naarmate er vaker voor SaaS-oplossingen wordt gekozen, de implementatiekosten jaarlijks meer zullen fluctueren dan in het verleden, toen softwareapplicaties eigendom van de gemeente waren en deze kosten wel geactiveerd mochten worden. Deze reserve is gevormd om grote tekorten of overschotten in de exploitatie te voorkomen.

Reserve Verkiezingen

Het doel van de reserve is het egaliseren van de gemeentelijke uitgaven voor verkiezingen.

Reserve Vervangingsinvesteringen Bedrijfsvoering

Het doel van deze reserve is het creëren van een gesloten systeem voor kapitaallasten, specifiek gericht op vervangingsinvesteringen binnen het compartiment bedrijfsvoering. Deze reserve maakt onderdeel uit van de bredere, overkoepelende reserve voor vervangingsinvesteringen

Welke voorzieningen hebben we?

Tabel: PV.04 Staat van voorzieningen

OMSCHRIJVING	SALDO BEGIN 2027	STORTING 2027	ONTTREKKING 2027	SALDO BEGIN 2028	SALDO BEGIN 2029	SALDO BEGIN 2030	SALDO BEGIN 2031
4.2 Bestuur en regionale samenwerking							
<u>C. Verplichtingen, verliezen, risico's</u>							
Voorziening Pensioenen wethouders	10.707	105	0	10.812	10.917	11.022	11.128
Voorziening Wachtgelden wethouders	215	0	-16	199	183	167	151
Totaal 4.2 Bestuur en regionale samenwerking	10.922	105	-16	11.011	11.100	11.189	11.279
4.3 Bedrijfsvoering							
<u>C. Verplichtingen, verliezen, risico's</u>							
Voorziening Verlofsparen	1.556	0	0	1.556	1.556	1.556	1.556
Voorziening voor deelneming RVU-regeling	55	0	0	55	55	55	55
Totaal 4.3 Bedrijfsvoering	1.612	0	0	1.612	1.612	1.612	1.612
TOTAAL	12.533	105	-16	12.623	12.712	12.801	12.890

Toelichting

Voorziening Pensioenen wethouders

Dit betreft een voorziening voor pensioenverplichtingen voor wethouders.

Voorziening Wachtgelden Wethouders

Betreft een voorziening voor wachtgeldverplichtingen.

Voorziening Verlofsparen

Conform BBV moeten gemeenten een voorziening vormen voor dit verlofsparen.

Voorziening voor deelnemers RVU-regeling

In de CAO gemeenten 2022-2024 (doorlopend t/m 2025) is de RVU-regeling vastgesteld. Medewerkers kunnen onder bepaalde voorwaarde eerder stoppen met werken. Om de regeling te kunnen uitvoeren is een voorziening getroffen voor medewerkers die hiervoor in aanmerking komen.

Welke investeringen doen wij?

Hieronder presenteren we een overzicht van de voorgenomen investeringen voor de komende jaren.

Tabel: Pl.4.1 Geplande investeringen

					KAPITAALLASTEN			
INVESTERING	Jaar	Investering (bruto)*	Bijdragen van derden	RISA	2027	2028	2029	2030
4. Programma Bestuur								
4.1 Dienstverlening								
Geen investeringen								
Totaal 4.1 Dienstverlening		0	0	0	0	0	0	0
4.2 Bestuur en regionale samenwerking								
Geen investeringen								
Totaal 4.2 Bestuur en regionale samenwerking		0	0	0	0	0	0	0
4.3 Bedrijfsvoering								
<u>A. Gepland (oorspronkelijk)</u>								
<u>Investerings met een economisch nut</u>								
Vervangingsinvestering laptops 2027	2027	686	0	0	0	175	176	174
Vervangingsinvestering laptops 2028	2028	662	0	0	0	0	172	170
Vervangingsinvestering laptops 2029	2029	687	0	0	0	0	0	144
<u>C. Nieuw</u>								
<u>Investerings met een economisch nut</u>								
Vervangingsinvestering laptops 2030	2030	687	0	0	0	0	0	0
Enterprise storage 2030	2030	575	0	0	0	0	0	0
Externe toegangsfaciliteit 2030	2030	213	0	0	0	0	0	0
Uitwijk	2030	266	0	0	0	0	0	0
Identity en accesmanagement 2030	2030	128	0	0	0	0	0	0
Totaal 4.3 Bedrijfsvoering		3.903	0	0	0	175	348	488
Totaal 4. Programma Bestuur		3.903	0	0	0	175	348	488

* De bruto Investering betreft het vastgestelde kredietbedrag conform het Raadsbesluit.

** Enkele investeringen kennen een looptijd van meerdere jaren, dit vertaalt zich in oplopende kapitaallasten.

5. Programma Algemene dekkingsmiddelen

Wat willen wij hoe bereiken?

5. Programma Algemene dekkingsmiddelen

Wat willen we bereiken?

We voeren een solide financieel beleid waarbij de meerjarenbegroting reëel, materieel en structureel in evenwicht is.

Toelichting:

Alle jaren van de meerjarenbegroting zijn reëel, materieel en structureel in evenwicht. De jaarschijven van de meerjarenbegroting 2027-2030 laten een daling zien van het structurele saldo.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We zorgen ervoor dat jaarlijks de (structurele) lasten niet hoger zijn dan de (structurele) baten waarbij het structurele overschot tussen de 0,5 en 1% van het begrotingstotaal ligt;
2. Onze financiële risico's dekken we minimaal af met het weerstandsvermogen. De hierbij behorende weerstandsratio bevindt zich tussen 1,2 en 1,5;
3. Tegenvallers in de exploitatie vangen we op aan de lastenkant van het programma waar de tegenvallers ontstaan.

Hoe kunnen we dit doel meten?

Voor dit doel is er geen indicator.

Wat willen we bereiken?

We streven naar een lastenniveau wat aansluit bij de (benodigde) voorzieningen in de stad.

Toelichting:

Het lastenniveau sluit aan bij de voorzieningen in de stad.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. De belastingen worden jaarlijks in principe niet meer dan trendmatig verhoogd;
2. We streven naar 100% kostendekkendheid ten aanzien van onze tarieven en leges.

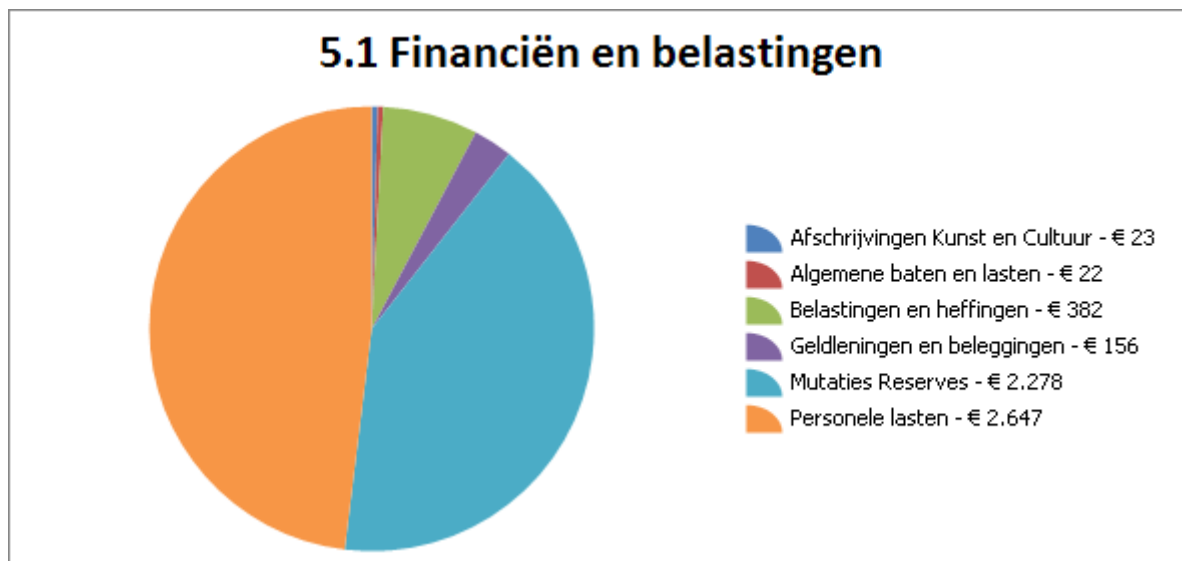
Hoe kunnen we dit doel meten?

Voor dit doel is er geen indicator.

Wat mag dat kosten?

Om het inzicht in de budgetten te vergroten, is een infographic toegevoegd met informatie over de opbouw van het budget. Dit hebben we gedaan door de lasten onder te verdelen op productniveau. In onderstaande infographics ziet u de lasten inclusief de stortingen in de reserves per deelprogramma.

Tabel: PF.5.1 Infographic

Wat mag het kosten?

Tabel: PF.5.1 Financieel overzicht

DEELPROGRAMMA	REKENING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES						
5.1 Financiën en belastingen	-8.042	-3.525	-3.230	-7.773	-7.241	-9.613
TOTAAL LASTEN	-8.042	-3.525	-3.230	-7.773	-7.241	-9.613
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES						
5.1 Financiën en belastingen	501.431	502.567	518.449	502.888	501.042	509.206
TOTAAL BATEN	501.431	502.567	518.449	502.888	501.042	509.206
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES						
5.1 Financiën en belastingen	493.389	499.042	515.219	495.115	493.801	499.593
SALDO PROGRAMMA EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES	493.389	499.042	515.219	495.115	493.801	499.593
MUTATIES RESERVES						
5.1 Financiën en belastingen						
Storting in reserve	-4.708	7.194	-2.278	-2.300	0	-660
Onttrekkingen aan reserve	31.822	14.607	5.541	3.432	2.230	0
Saldo mutaties reserves 5.1 Financiën en belastingen	27.115	21.801	3.262	1.132	2.230	-660
SALDO MUTATIES RESERVES	27.115	21.801	3.262	1.132	2.230	-660
TOTAAL RESULTAAT PROGRAMMA						
5.1 Financiën en belastingen	520.504	520.842	518.482	496.247	496.031	498.933
RESULTAAT PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	520.504	520.842	518.482	496.247	496.031	498.933

Toelichting op afwijkingen

Tabel: PF.5.2 Afwijkingen tussen begroting 2026 en begroting 2027

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
5.1 Financiën en belastingen	-9.178	6.817
TOTAAL	-9.178	6.817

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 300.000 laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Tabel: PA.5.1 Toelichting op de belangrijkste begrotingsmutaties

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2027 T.O.V. BEGROTING 2026		LASTEN	BATEN	I/S
5.1 Financiën en belastingen				
<i>Algemene Uitkering - Historie</i>				
De circulaire van het Rijk bevatten altijd een perspectief van zes jaar. Dit houdt in dat met de meicirculaire 2022 de jaarschijf 2027 is toegevoegd aan het meerjarenbeeld. Met deze en elke opvolgende circulaire ontstaan er dus al verschillen in de toezeggingen van het Rijk, tussen de jaarschijven 2026 en 2027. Als beginstand voor deze analyse hanteren wij de meicirculaire 2025. Alle aanpassingen die naderhand zijn doorgevoerd in het Gemeentefonds, en dus ook voor de Gemeente Amersfoort, zijn hieronder uiteen gezet.			1.115	S
<i>Algemene Uitkering - Accresontwikkeling Septembecirculaire 2025</i>				
Met de Septembecirculaire 2025 was er sprake van een negatief accres voor 2027 en verder. Het gaat hierbij om € 269.000 volume-accres, € 807.000 prijs-accres, alsook een bedrag ad € 269.000 als gevolg van de landelijke groei.			-1.345	S
<i>Algemene Uitkering - Accresontwikkeling Meicirculaire 2026</i>				
Het accres voor het jaar 2026 is met de Voorjaarsnota 2026 definitief vastgesteld en de raming voor de jaren 2027 en verder is geactualiseerd op basis van de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (BBP) van het Centraal Economisch Plan (CEP), opgesteld door het Centraal Planbureau (CPB). Hierbij is de prijsontwikkeling naar boven bijgesteld. Dit leidt tot € 1,6 miljoen hogere baten. De ontwikkeling van het BBP geeft, naast een prijs-accres, ook een volume-accres. Met de Meicirculaire is dit eveneens naar boven bijgesteld, wat voor de gemeente een voordeel betekent van € 540.000. Hiernaast zit in de Meerjarenbegroting 2027-2030 de jaarlijkse correctie opgenomen, om het gemeentefonds terug te rekenen naar prijspeil 2027. Voor 2027 gaat dit om een bedrag van € 11,0 miljoen. Gezamenlijk zorgt dit voor hogere baten ad € 13,2 miljoen in 2027. Voor een uitgebreidere toelichting, zie: Bijlage: Accresontwikkeling Meicirculaire 2026			13.205	S
<i>Algemene Uitkering - Landelijke Ontwikkelingen</i>				
Het ministerie van Binnenlands Zaken (BZK) stelt jaarlijks de landelijke maatstaven bij in de mei- en septembecirculaires. Kijkend naar zowel de septembecirculaire 2025 als de meicirculaire 2026, is een stijging in 2027 zichtbaar, als gevolg van deze bijstelling.			1.647	S
<i>Algemene Uitkering - Amersfoortse Groei</i>				
Jaarlijks stellen wij, ten tijde van de Meicirculaire, onze maatstaf-aantallen bij. Op basis van de ontwikkeling van onze eigen aantallen, zien we in 2027 dat dit leidt tot een nadeel in de uitkering vanuit het Gemeentefonds.			-3.332	S

<i>Algemene Uitkering - Taakmutaties</i>			
Deze begroting 2027 vergelijken we met de laatst gewijzigde begroting 2026. Het Rijk heeft de afgelopen jaren meerdere circulaire's uitgebracht, waarbij extra gelden beschikbaar werden gesteld aan de gemeente voor verscheidene taakmutaties. Op basis van, met name, de septembercirculaire 2025 en de meicirculaire 2026, ontvangen we in 2027 voor € 723.000 meer aan taakmutaties dan in 2026. De meeste taakmutaties zijn budgetneutraal verwerkt, waarbij bijbehorende lasten evenredig zijn opgehoogd. Deze budgetneutrale taakmutaties zijn terug te vinden in de betreffende programma's, en betreffen per saldo een bedrag van € 1,7 miljoen. In 2026 is € 1 miljoen beschikbaar gesteld voor Loon-/Prijstijging Beschermd Wonen, welke toentertijd ten gunste is gekomen van het Begrotingssaldo. In 2027 valt deze weg, wat resulteert in een netto toename van € 723.000.		723	S
<i>Algemene Uitkering - BTW-Compensatiefonds</i>			
Ten slotte hebben we, als alternatief voor de stelpost Onderuitputting, de ruimte onder het plafond van het BTW-Compensatiefonds (BCF) geraamd. Dit mag maximaal ten hoogte van afrekening van het BCF over voorgaand jaar. In 2025 betrof de afrekening een positief bedrag van € 1,9 miljoen. Dit is meegenomen voor de jaren 2027 en verder.		1.883	S
<i>Omslagrente investeringen/Kapitaallasten</i>			
Op dit programma worden de verwachte rentekosten en renteopbrengsten van de gemeente verantwoord. Dit saldo wordt vervolgens toegerekend aan de investeringen. In 2027 neemt deze toegerekende rente met € 499.000 toe ten opzichte van 2026. De belangrijkste oorzaak is dat de gemeente naar verwachting meer investeert in 2027, waardoor de totale waarde van de investeringen stijgt. Deze extra kosten worden verdeeld over de programma's die gebruikmaken van deze investeringen. Het renteomslagpercentage blijft in 2027 naar verwachting gelijk aan 0,5%. Hoewel de gemeente in 2027 naar verwachting meer financiering nodig heeft dan in voorgaande jaren, leidt dit nog niet tot een hogere omslagrente. De omvang van de investeringen en de financieringsbehoefte zijn daarvoor in 2027 nog onvoldoende groot. Voor de jaren na 2027 wordt wel rekening gehouden met een stijging van de omslagrente.	499		S
<i>Rentelasten</i>			
In 2027 zijn de rentelasten op de vaste geldleningen portefeuille lager, onder andere door aflossingen van bestaande leningen (jaarlijks circa € 15 miljoen).	518		S

<i>Rentelasten Financieringsbehoefte / Rentebaten Schatkist</i>			
De meerjarenbegroting 2027–2030 laat een omslag zien van renteopbrengsten naar rentelasten.	-470		S
We hebben geen overtollige liquide middelen meer in 's Rijks schatkist. Daarmee vervalt de rentevergoeding die we hierover ontvingen en ontstaat een structurele rentelast over onze financieringsbehoefte. Deze ontwikkeling hangt mede samen met de vaste geldlening van € 100 miljoen die we in 2022 hebben aangetrokken, voornamelijk voor de bouw van het Huis voor de Stad. Met de oplevering van het Huis voor de Stad in 2027 zetten we deze lening volledig in. Vanaf dat moment komt de financieringslast volledig tot uitdrukking in de begroting.		-1.005	I
<i>Onroerendzaakbelasting</i>			
De extra baten uit de OZB bedragen voor het jaar 2027 € 2,5 miljoen. Dit is opgebouwd uit de volgende componenten: De indexatie geeft een extra opbrengst van € 1,6 miljoen. Door de realisatie van woningen en niet-woningen in 2027 wordt een hogere OZB-opbrengst van € 617.000. verwacht. In de Kadernota 2025-2028 is besloten de OZB voor eigenaren van woningen vanaf 2027 te verhogen ter compensatie van een verlaging van de afvalstoffenheffing. De ombuiging AD.b welke aanvankelijk in de Meerjarenbegroting 2026-2029 voor het jaar 2026 is uitgesteld, is in deze meerjarenbegroting in afwachting van collegeuitvoeringsprogramma voor een bedrag van € 1 miljoen financieel technisch verwerkt. In het jaar 2027 wordt de OZB woningen met € 300.000 verlaagd als gevolg van Knooppunt Hoevelaken. Tevens is rekening gehouden en een lagere OZB opbrengst voor niet woningen als gevolg van een gerechtelijke uitspraak welke betrekking heeft op woningdelenvrijstelling. Bijlagen: Kadernota 2025-2028 Raadsbesluit Knooppunt Hoevelaken Verordening onroerende-zaakbelastingen Amersfoort 2026		2.500	S
<i>Toeristenbelasting</i>			
In de Kadernota 2025-2028 is besloten om de toeristenbelasting stapsgewijs te verhogen. Het tarief bedraagt voor 2027 € 6,31 per persoon per nacht. Zie hiervoor ombuigingsmaatregel AD.C. Dit geeft voor het jaar 2027 een extra opbrengst van € 154.000. De indexatie geeft een extra opbrengst van € 38.000. Bijlage: Kadernota 2025-2028		192	S
<i>Stelpost indexeringen</i>			
We hebben in 2026 € 700.000 incidenteel ingezet vanuit de stelpost indexeringen om het structurele begrotingssaldo van 2026 sluitend te krijgen.	-700		I
<i>Ombuigingen</i>			
In 2026 is € 685.000 aan maatregelen van de ombuigingen in de begroting 2026 financieel technisch verwerkt.	-685		I

<i>Stelpost Kapitaallasten</i>			
Volgens de financiële toezichthouders is een algemene stelpost voor onderuitputting niet toegestaan. Specifieke stelposten kunnen wel, mits deze goed zijn onderbouwd. Om die reden hebben we drie specifieke stelposten opgenomen. Dit betreft de verwachte onderuitputting op de kapitaallasten van nieuwe investeringen.	1.084		I
g. Mutaties Reserves			
<i>Saldireserve - Eerdere Jaren</i>			
Mutaties in de saldireserve conform eerder vastgestelde begrotingen, jaarrekeningen en kadernota's.		5.541	I
<i>Saldireserve - Begrotingssaldo</i>			
Storting begrotingssaldo 2027 in de saldireserve.	-2.278		I

Welke beleidskaders zijn er?

BELEIDSKADER	DATUM
5.1 Financiën en belastingen	
Verordening voor het financieel beleid en beheer 2025	2025
Treasurystatuut	2025
Nota reserves en voorzieningen	2024
Nota ijkpunten financiële positie	2015
Aanvullend besluit: Nota ijkpunten financiële positie	2020

Welke risico's lopen we?

Onderstaand de belangrijkste financiële risico's met een minimale benodigde weerstandscapaciteit van € 300.000,-.

Voor meer informatie over de (financiële) risico's binnen de gemeente Amersfoort, verwijzen wij u naar de [paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing](#).

Welke grote projecten voeren we uit?

Onderstaand is de voortgang van de projecten opgenomen binnen dit programma.

De informatie van deze projecten kent een peildatum per 1 mei 2026. De realisatie van de projecten is inclusief aangegane verplichtingen.

Eerst vindt u een legenda met diverse kleurcodes die worden gehanteerd bij het bepalen van het risico niveau.

Voor de voortgang maken wij gebruik van de volgende pictogrammen:

	Conform projectplan
	Geringe afwijking projectplan
	Afwijking projectplan

Ook voor de risico's maken wij gebruik van pictogrammen. Voor de risico's zijn dit de volgende pictogrammen:

	Beheersmaatregel opgenomen
	Laag risico
	Gemiddeld risico
	Hoog risico

Dit programma heeft geen grote projecten.

Wie hebben wij nodig?

Om de doelen van de gemeente Amersfoort te bereiken, werken we samen met externe partners, zoals marktpartijen, andere overheden, subsidiepartners, woningbouwcorporaties, non-profit organisaties, netwerkorganisaties etc. We zoeken per doel en taak de meest passende samenwerking. Opgave gerichte samenwerking, daar waar die het meest doelmatig en effectief is. Dat kan betekenen dat we op verschillende vraagstukken in diverse verbanden samenwerken. Naast het feit dat samenwerking met anderen noodzakelijk is vanuit een inhoudelijk oogpunt, is het punt van schaalgrootte in de samenwerking met het rijk steeds belangrijker. Om de opgaven in de stad te realiseren is financiële dekking van buiten erg belangrijk geworden.

Daarnaast heeft de gemeente in diverse verbonden partijen een bestuurlijk en financieel belang. Verbinding met deze partijen is een manier op een publieke taak uit te voeren.

Een overzicht van de verbonden partijen voor dit programma is hierna opgenomen.

Overzicht verbonden partijen

Voor meer informatie over de Verbonden Partijen, verwijzen wij u naar de [Paragraaf Verbonden Partijen](#).

VERBONDEN PARTIJEN

- NV SRO
- Parkeren Amersfoort BV
- ParkeerService Coöperatie UA
- Theater-en congrescentrum Flint NV
- NV ROVA Holding
- Vitens NV
- Alliander N.V.
- BNG Bank

Wie krijgen subsidies?

De gemeente Amersfoort verstrekt subsidies met als wettelijk kader de [Algemene subsidieverordening Amersfoort](#) en de nadere subsidieregelingen. We verstrekken begrotingssubsidies, subsidies op basis van subsidieregelingen en incidentele subsidies. De begrotingssubsidies zijn weergegeven in onderstaand overzicht.

Tabel: PS.05 Maximale begrotingssubsidie

			BEGROTING
NAAM INSTELLING	SOORT SUBSIDIE	ACTIVITEIT/DOEL	2027
Voor dit programma zijn geen subsidies begroot.			

Aan bovenstaande cijfers kunnen door instellingen geen rechten worden ontleend.

Welke reserves hebben we?

Tabel: PRE.05 Staat van reserves

OMSCHRIJVING	SALDO BEGIN 2027	STORTING 2027	ONTTREKKING 2027	SALDO BEGIN 2028	SALDO BEGIN 2029	SALDO BEGIN 2030	SALDO BEGIN 2031
5.1 Financiën en belastingen							
<u>Algemene Reserve</u>							
Reserve Saldireserve	129.498	2.278	-5.541	126.236	125.104	122.874	123.534
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Knooppunt Hoevelaken	10.169	0	0	10.169	10.169	10.169	10.169
Totaal 5.1 Financiën en belastingen	139.667	2.278	-5.541	136.405	135.273	133.043	133.703
TOTAAL	139.667	2.278	-5.541	136.405	135.273	133.043	133.703

Toelichting

Reserve Knooppunt Hoevelaken

De reserve is in het leven geroepen voor de dekking van de Amersfoortse wensen in de Planstudie Hoevelaken. Op 23 april 2013 heeft de raad de dekking van de Planstudie Hoevelaken (BOK2) voor een bedrag van € 10 miljoen vastgesteld.

Saldireserve

Het doel is het fungeren als buffer voor mogelijke tekorten bij de begrotingsuitvoering en als overloop voor overschotten van de begroting en enig jaar om incidentele lasten in een ander jaar te kunnen dekken. Daarnaast wordt de saldireserve gebruikt als buffer voor de financiële risico's die we lopen.

Welke voorzieningen hebben we?

Binnen programma 5, Algemene dekkingsmiddelen, zijn geen voorzieningen aanwezig.

Welke investeringen doen wij?

Hieronder presenteren we een overzicht van de voorgenomen investeringen voor de komende jaren.

Tabel: Pl.5.1 Geplande investeringen

					KAPITAALLASTEN			
INVESTERING	Jaar	Investering (bruto)*	Bijdragen van derden	RISA	2027	2028	2029	2030
5. Programma Algemene dekkingsmiddelen								
5.1 Financiën en belastingen								
Geen investeringen								
Totaal 5.1 Financiën en belastingen		0	0	0	0	0	0	0
Totaal 5. Programma Algemene dekkingsmiddelen		0	0	0	0	0	0	0

* De bruto Investering betreft het vastgestelde kredietbedrag conform het Raadsbesluit.

Paragrafen

Weerstandvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Met het uitvoeren van ons begrotingsprogramma kunnen er risico's bestaan die mogelijk van invloed zijn op het behalen van onze ambities. Inzicht in deze risico's is van belang, zodat we adequate maatregelen kunnen treffen. We streven ernaar dat het optreden van risico's zo weinig mogelijk effect heeft op de uitvoering van het bestaande beleid en de te bereiken doelen. Dit doet Amersfoort door maatregelen te treffen ter voorkoming of beperking van risico's, het bewustzijn van medewerkers en management vergroten dat risico's onderdeel zijn van het reguliere werk en risico's bewust onderdeel te maken van bestuurlijke besluitvorming.

Deze paragraaf bestaat uit de weergave van de belangrijkste financiële risico's van de gemeente. Deze financieel gewaardeerde risico's (benodigde weerstandscapaciteit) worden vervolgens in relatie gebracht met de beschikbare weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen (dat is de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit, ofwel de weerstandsratio) geeft inzicht in hoeverre de gemeente in staat is (of er voldoende financiële buffer is) om de financiële gevolgen van deze risico's op te vangen.

Beleidskader / algemene uitgangspunten

Ter voorbereiding op deze begroting is een actualisatie van de risico-inventarisatie uitgevoerd. Risico's met financiële effecten worden meegenomen bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit.

Bewustwording van risico's is een belangrijke stap in het beheersen van risico's. Regelmatig staan we stil bij onze doelstellingen van beleid, programma of project. Ook denken we na over welke risico's het bereiken van deze doelstellingen in de weg staan. Pas als we onze risico's kennen, kunnen we ook gepaste maatregelen treffen. Hierdoor zijn we als organisatie beter in staat onze doelstellingen te realiseren.

De kengetallen voor netto schuldquote, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit en de beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie leest u terug in het onderdeel [IJKpunten financiële positie](#).

Benodigde weerstandscapaciteit

Ons financiële risicoprofiel bepaalt onze benodigde weerstandscapaciteit. Dit is het bedrag dat nodig is om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen. Aangezien niet alle financiële risico's tegelijkertijd en in maximale opvang optreden, maken we gebruik van een simulatie-methode om de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen te bepalen.

Deze benodigde weerstandscapaciteit bedraagt, bij een zekerheidspercentage van 90%, € 61,5 miljoen. Dit betekent dat we met 90% zekerheid kunnen zeggen dat het totale risicobedrag tussen de € 0 en € 61,5 miljoen uitkomt. Dit bedrag hebben we nodig als tijdelijke overbrugging om onze

risico's financieel op te vangen. Wel dienen we, als de risico's zich voordoen, incidentele of structurele maatregelen te treffen om de gevolgen van de risico's op te vangen.

Tabel PW.01 tabel laat zien hoe de benodigde weerstandscapaciteit vanuit de verschillende programma's is opgebouwd. In tabel PW.02 wordt de benodigde weerstandscapaciteit voor de grondexploitaties, welke onderdeel zijn van deelprogramma 1.2 Grondexploitaties en Ruimtelijke Ordening, apart toegelicht.

Tabel: PW.01 Benodigde weerstandscapaciteit (x € mln.)

PROGRAMMA	BEGROTING 2027 (STAND 30-06-2026)	JAARREKENING 2025 (STAND 31-12-2025)	STIJGING/ DALING T.O.V. JAARREKENING 2025
<u>1. Programma Omgeving</u>	37,0	34,8	
1.1 Energietransitie	0,0	0,1	↓
1.2 Grondexploitaties en Ruimtelijke Ordening	35,8	33,4	↑
1.3 Wonen	0,6	0,6	=
1.4 Mobiliteit	0,5	0,7	↓
<u>2. Programma Sociaal</u>	11,1	10,4	
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	8,4	8,0	↑
2.2 Werk en Inkomen	1,0	1,0	=
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	1,7	1,4	↑
<u>3. Programma Bedrijvigheid</u>	8,1	6,8	
3.1 Economie	0,1	0,1	=
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	0,3	0,3	=
3.3 Handhaving	0,0	0,0	=
3.4 Sociale en fysieke veiligheid	1,2	0,1	↑
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	6,5	6,3	↑
<u>4. Programma Bestuur</u>	3,6	4,2	
4.1 Dienstverlening	1,3	1,5	↓
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	0,2	0,2	=
4.3 Bedrijfsvoering	2,1	2,5	↓
<u>5. Programma Algemene dekkingsmiddelen</u>	1,8	2,0	
5.1 Financiën en belastingen	1,8	2,0	↓
TOTAAL	61,5	58,2	

Tabel: PW.02 Benodigde weerstandscapaciteit grondexploitaties

Deze tabel geeft een overzicht van kwantificeerde risico's per afzonderlijke grond-/ gebiedsexploitatie (portefeuille en project specifiek) en aanvullend generieke risico's zoals benoemd in de zomerrapportage 2026 (zie voor nadere toelichting [paragraaf Grondbeleid](#)). De belangrijkste risico's en mutaties worden verderop in deze paragraaf toegelicht.

	Portefeuillerisico's	Projectspecifieke risico's		Totaal risico's
		Generieke ramingsrisico's	Specifieke risico's	
GRONDEXPLOITATIE				
BSG	769	369	326	1.464
De Wieken vinkenhoef	541	601	4.923	6.065
Schothorsterlaan 88	143	601	361	1.105
De Lichtenberg	-	-	-	-
Rovaterrein - herontwikkeling	2.136	4.119	1.277	7.532
Kavels over de Laak	184	132	12	328
Bedrijvenpark Vathorst	1.310	455	1.083	2.849
Woningbouw De Schans	-	-	-	-
Liendert West	78	10	119	207
ABC Liendert	-	-	-	-
Leusderweg 249	13	9	-	22
TOTAAL GRONDEXPLOITATIES	5.175	6.298	8.100	19.573
GEBIEDSEXPLOITATIE				
Hoefkwartier	1.611	1.732	7.639	10.981
TOTAAL GEBIEDSDEXPLOITATIES	1.611	1.732	7.639	10.981
TOTAAL GROND- EN GEBIEDSEXPLOITATIES	6.785	8.030	15.739	30.554
GENERIEKE RISICO'S GRONDEXPLOITATIES				
Risico hogere kostenstijging (2,0% - 4,0%)	2.200			2.200
TOTAAL RISICOPROFIEL	8.985	8.030	15.739	32.754

Risicoprofiel gemeente Amersfoort

Op basis van de in 2026 uitgevoerde risico-inventarisatie hebben wij voor de begroting 2027 ons risicoprofiel bepaald.

De risico's bestaan enerzijds uit risico's die, op het moment dat deze zich voordoen, de gemeente geld kosten (financieel risicoprofiel). Bijvoorbeeld bij het realiseren van een grondexploitatie betekent dit dat de doelstelling – realiseren van bepaalde gebiedsontwikkeling - wel gerealiseerd kan worden maar tegen hogere kosten. Anderzijds onderscheiden we risico's die uiteindelijk mogelijk ook geld kosten, maar waar het accent veel meer ligt op het realiseren van beleidsinhoudelijke doelen, kwaliteit van dienstverlening en continuïteit van de bedrijfsvoering en dergelijke (organisatie risicoprofiel).

De komende tijd ontwikkelen we ons integraal risicomanagement door. Deze ontwikkeling hebben we met uw raad besproken tijdens de Dag van de Jaarstukken in 2025. In deze begroting is er aan twee aanbevelingen invulling gegeven door:

- In deze paragraaf een top vijf financiële risico's van de grondexploitatie en een top vijf overige financiële risico's toe te lichten; en,
- Voor deze tien risico's is er inhoudelijk meer detailinformatie opgenomen.

Zoals toegelicht in de [paragraaf Grondbeleid](#) gelden voor grondexploitaties specifieke vereisten ten behoeve van het identificeren en verwerken van risico's. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in portefeuillerisico's en project specifieke risico's. De beschikbare informatie verschilt per categorie. Om deze reden zijn de risico's voor beide categorieën op verschillende wijze gepresenteerd.

Hieronder is de top 5 van grondexploitatie risico's en vervolgens de top 5 van overige financiële risico's zichtbaar inclusief toelichting.

Grootste risico's voor Gemeente Amersfoort

Grondexploitaties

Onderstaand zijn de vijf grootste financiële risico's vanuit de grondexploitaties weergegeven. Deze top 5 is bepaald op basis van de vijf risico's die per grondexploitatie en per risicocategorie de hoogste benodigde weerstandscapaciteit hebben, zoals weergegeven in tabel PW.02 Benodigde weerstandscapaciteit grondexploitatie. Dit kunnen zowel portefeuille- als projectspecifieke risico's zijn. In geval een specifiek risico van een grondexploitatie is opgenomen in de top 5 betreft het (veelal) de financiële vertaling van meerdere (project)specifieke risico's binnen de betreffende grondexploitatie. In dat geval wordt het risico welke naar verwachting het grootste effect heeft op de totstandkoming van het totale risicobedrag toegelicht.

Tabel PW.03a Top 5 Risico's grondexploitaties

1. Hoefkwartier

RISICOGEBEURTENIS		DEELPROGRAMMA
Niet alle kosten kunnen worden verhaald op initiatiefnemers		1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening
Type risico	Projectspecifiek risico (specifiek)	
Benodigde weerstandcapaciteit	Onderdeel van totaal projectspecifieke risico's ter hoogte van € 7.639 miljoen.	
Oorzaak	De betaling van exploitatiebijdragen door initiatiefnemers zijn op basis van een "Macro-aftopping" gemaximaliseerd. Het totaal aan de te verhalen kosten in een grondexploitatie mag niet hoger zijn dan de totale opbrengsten van de initiatiefnemer. Afhankelijk van de uitkomsten van business case van de initiatiefnemers is het mogelijk dat wij minder opbrengsten kunnen verhalen dan begroot.	
Gevolg	Opbrengsten uit kostenverhaal (anterieur) kunnen hierdoor lager uitvallen of ontwikkellocaties komen niet of later tot ontwikkeling. Dit risico heeft een negatieve impact op de opbrengsten en daarmee het financieel resultaat van de grondexploitatie.	

2. De Wieken vinkenhoef

RISICOGEBEURTENIS		DEELPROGRAMMA
Netcongestie – vertraging aansluiting energienet		1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening
Type risico	Projectspecifiek risico (specifiek)	
Benodigde weerstandcapaciteit	Onderdeel van totaal projectspecifieke risico's ter hoogte van € 4.923 miljoen.	
Oorzaak	Vanwege netcongestie kan een tijdige aansluiting op het elektriciteitsnet niet altijd kan worden gegarandeerd.	
Gevolg	Vertraging uitgifte kavels en toepassing tijdelijke voorzieningen om elektriciteitsvoorziening mogelijk te maken.	

3. Rovaterrein - herontwikkeling

RISICOGEBEURTENIS		DEELPROGRAMMA
Afwijking op nog te verwachten opbrengsten en kosten in de grondexploitatie		1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening
Type risico	Projectspecifiek risico (generiek ramingsrisico)	
Benodigde weerstandcapaciteit	€ 4.119 miljoen	
Oorzaak	De grondexploitatie is nog een grondexploitatie waar nog veel ontwikkeld moet worden. Hierdoor zijn nog relatief hoge schattingsonzekerheden met betrekking tot de inschatting van de nog te verwachte opbrengsten en kosten. Op basis van een generieke berekeningsmethode worden mogelijke afwijkingen in nog te verwachten opbrengsten- en kosten gekwantificeerd. De hoogte van de afwijking is afhankelijk van de planfase waarin een grondexploitatie zich bevindt en de hoogte van de nog te verwachten opbrengsten en kosten.	
Gevolg	Mocht de afwijking in opbrengsten en kosten zich daadwerkelijk voordoen, heeft dit een negatief effect op het financieel resultaat van de grondexploitatie.	

4. Generiek risico grondexploitaties

RISICOGEBEURTENIS		DEELPROGRAMMA
Als gevolg van geopolitieke en economische onzekerheden kunnen (bouw)prijzen stijgen. Dit leidt tot hogere kosten in de grondexploitaties dan verwacht in het MPG.		1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening
Risico hogere kostenstijging (2,0% - 4,0%). Het betreft een aanvullend portefeuillerisico vanuit de zomerrapportage. Deze is aanvullend op de portefeuillerisico's welke zijn opgenomen in de afzonderlijke grondexploitaties.		
Type risico	Portefeullierisico	
Benodigde weerstandcapaciteit	€ 2.200 miljoen	
Oorzaak	Naast de vaststelling van de in de grondexploitaties te hanteren parameters wordt jaarlijks bij de herziening van de grondexploitaties ook een inschatting gemaakt dat de werkelijke percentages mogelijk hoger of lager uitvallen. Als gevolg van geopolitieke en economische onzekerheden kunnen (bouw)prijzen stijgen is dit risico toegenomen ten opzichte van het MPG.	
Gevolg	Mocht de afwijking in opbrengsten en kosten zich daadwerkelijk voordoen, heeft dit een negatief effect op het financieel resultaat van de grondexploitatie.	

5. Rovaterrein - herontwikkeling

RISICOGEBEURTENIS		DEELPROGRAMMA
Afwijking op in de grondexploitatie gehanteerde parameters voor de nog te verwachte opbrengsten, kosten en rentevoet, zoals opgenomen in het MPG.		1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening
Type risico	Portefeullierisico	
Benodigde weerstandcapaciteit	€ 2.136 miljoen.	
Oorzaak	Naast de vaststelling van de in de grondexploitaties te hanteren parameters wordt jaarlijks bij de herziening van de grondexploitaties ook een inschatting gemaakt dat de werkelijke percentages mogelijk hoger of lager uitvallen.	
Gevolg	Mocht de afwijking in opbrengsten en kosten zich daadwerkelijk voordoen, heeft dit een negatief effect op het financieel resultaat van de grondexploitatie.	

Overige risico's

Onderstaand zijn de vijf grootste overige financiële risico's weergegeven. Deze top 5 is bepaald op basis van de vijf risico's met de hoogste benodigde weerstandscapaciteit.

Tabel: PW.03b Top 5 Overige risico's

RISICOGEBEURTENIS		DEELPROGRAMMA
De gemeente voert de Hervormingsagenda Jeugd uit, waarin een ambitieuze en meerjarige transformatie van de jeugdzorg is vastgelegd, inclusief een structurele financiële taakstelling. Tegelijkertijd worden de beschikbare middelen vanuit het Rijk sneller afgebouwd dan de transformatie in de praktijk kan worden gerealiseerd. De uitvoering vindt plaats in een complexe omgeving waarin externe ontwikkelingen slechts beperkt lokaal beïnvloedbaar zijn.		2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen
Oorzaak	Het tempo en de effectiviteit van de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd blijven achter bij de financiële taakstellingen en de budgettaire ontwikkelingen, als gevolg van een samenloop van factoren: • Uitblijven van een scherpere afbakening van de Jeugdwet door het Rijk (Reikwijdte): Hierdoor blijven de mogelijkheden om de instroom te beperken gering. • Het open-eind-karakter van de Jeugdwet, waardoor de mogelijkheden om volumegroei te begrenzen beperkt zijn. • Maatregelen leveren minder op: een groot deel van de maatregelen is ingevoerd, maar leidt nog niet tot de verwachte daling van het aantal jeugdigen in zorg en de kosten. • Toename in complexiteit: Het gebruik van jeugdhulp blijft hoog en de zorgvragen worden zwaarder/complexer. • Ingezette preventieve maatregelen hebben (meer) tijd nodig om tot de gewenste resultaten te komen.	
Gevolg	De voorgestelde maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd zijn al deels geëffectueerd, maar de beoogde financiële besparingen uit de Hervormingsagenda Jeugd worden niet of later gerealiseerd. Hierdoor blijven de lasten stijgen terwijl de Rijksbijdrage daalt, resulterend in een financieel tekort.	
Benodigde weerstandscapaciteit	€ 5.289.394	
Verschuiving t.o.v. Jaarstukken 2025	+ € 52,444	
Beheersmaatregelen	We versterken de voorkant van de jeugdhulp door te investeren in sociaal pedagogische basis en sterke lokale teams. We monitoren de volumes, kosten en resultaten en sturen waar nodig tijdig bij. De regie wordt versterkt met transformatiemanagers en een regionale taskforce voor het terugdringen van wachttijden. Daarnaast zetten we via de VNG en regionale samenwerking in op betere landelijke randvoorwaarden voor de jeugdzorg.	
Effect beheersmaatregel	Een daling in het volume en de complexiteit (zorgzwaarte) van de jeugdzorg en daaruitvolgend een daling van de kosten.	

RISICOGEBEURTENIS		DEELPROGRAMMA
Er is achterstand ontstaan in de realisatie van vervangingen en grootonderhoud in de openbare ruimte (door diverse oorzaken) en de kosten van materialen en personeel zijn opgelopen en lopen nog verder op.		3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn
Oorzaak	Stijgende prijzen	
Gevolg	Het beschikbare budget is onvoldoende om de geplande -technisch noodzakelijke- projecten uit te kunnen voeren.	
Benodigde weerstandscapaciteit	€ 2.283.325	
Verschuiving t.o.v. Jaarstukken 2025	+ € 37.100	
Beheersmaatregelen	In 2026 actualiseren we het 'integraal beheerplan openbare ruimte' voor de periode 2026-2035. Dit geeft een meer nauwkeurige onderbouwing van de kosten voor onderhoud en vervanging, gebaseerd op het prijspeil van 2026, en rekening houdend met toekomstige prijsontwikkelingen en veranderingen in het te onderhouden areaal.	
Effect beheersmaatregel	Deze sturingsinformatie geeft inzicht in welke plekken urgent zijn. Adequate aanpak hiervan verlaagt niet de kans dat het risico zich voordoet, maar voorkomt wel een verdere stijging van de impact van het risico.	

RISICOGEBEURTENIS		DEELPROGRAMMA
Beheer Maatschappelijk Vastgoed: Tegenvallers binnen het reguliere meerjaren en dagelijks onderhoud (geen achterstallig onderhoud) waarvan het eigendom bij de gemeente ligt en waarvoor gemeente risicodragend is voor het onderhoud (onderhoudsvoorziening zit bij gemeente). Hierdoor kunnen ongewenste situaties ontstaan.		1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke ordening
Oorzaak	Prijsstijgingen (bouwkosten en uurtarieven) als gevolg van mondiale economische onzekerheid. Daarnaast is gebleken dat door constructieve fouten objecten te maken hebben met o.a. intensieve lekkages welke opgelost moeten worden. Ook hebben een aantal locaties te maken met een complexe installaties die duurder worden om te onderhouden.	
Gevolg	Gebouwen voldoen mogelijk niet meer aan de gestelde eisen. Spoedeisend (niet planmatig) onderhoud kan leiden tot extra kosten.	
Benodigde weerstandscapaciteit	€ 1.126.151	
Verschuiving t.o.v. Jaarstukken 2025	+ € 759.476	
Beheersmaatregelen	SRO actualiseert alle MJOP's iedere 3 jaar. Hierdoor blijven de MJOP's actueel bij de conditie van het vastgoed en kostenniveau benodigd voor aanbesteding van het onderhoud. Het kostenniveau monitoren we jaarlijks. Tevens wordt vanaf 2024 jaarlijks een steekproef controle gedaan middels een conditiemeting door een externe partij om te checken of de onderhoudstoestand die door SRO wordt opgegeven ook daadwerkelijk wordt gehaald.	
Effect beheersmaatregel	Door de MJOP's periodiek te actualiseren, houden we inzicht in de conditie van het vastgoed en de kosten van het benodigde onderhoud. Daarnaast wordt hiermee getoetst of het geplande onderhoud daadwerkelijk wordt uitgevoerd. Door dit inzicht te behouden en het reguliere onderhoud tijdig uit te voeren, wordt de kans op onverwacht en kostbaar spoedonderhoud verkleind. Daarnaast bieden de MJOP's inzicht in de benodigde onderhoudswerkzaamheden, waardoor aanbestedingen tijdig kunnen worden gestart. Dit draagt bij aan het realiseren van de beste prijs-kwaliteitverhouding.	

RISICOGEBEURTENIS		DEELPROGRAMMA
Een Cyberaanval: Het huidige cyberdreigingsniveau is onverminderd hoog. Het risico op digitale beveiligingsincidenten is dan ook reëel. Door een cyberaanval kan vertrouwelijke informatie in verkeerde handen vallen, informatie verloren raken of gemanipuleerd worden, wat kan leiden tot fouten in de dienstverlening, of kunnen de ICT-systemen van de gemeente deels of volledig uitvallen. Hierdoor kunnen de dienstverlening aan inwoners en bedrijven en de bedrijfsvoering van de gemeente (deels) komen stil te liggen. Dit kan leiden tot hoge herstelkosten, boetes en schadeclaims.		4.3 Bedrijfsvoering
Oorzaak	Digitale dreiging en kwetsbaarheden: Cyberaanvallen, virussen en malware, kwetsbaarheden in hard- en software en ongeautoriseerde toegang. Ook menselijk handelen, fraude en onvoldoende beveiliging bij ketenpartners en ICT-leveranciers vormen een risico.	
Gevolg	Digitale soevereiniteit: Bij gebruik van diensten van bedrijven buiten de EU is Europese wetgeving over informatiebeveiliging en privacy niet altijd van toepassing. Buitenlandse wetgeving kan bovendien overheden toegang geven tot informatie die bij deze bedrijven is opgeslagen. • Herstelkosten om dienstverlening en bedrijfsvoering (inclusief IV) weer op acceptabel niveau te krijgen. • Boetes, omdat we niet aan wet- en regelgeving voldoen • Aansprakelijkheidskosten en schadeclaims.	
Benodigde weerstandscapaciteit	€ 1.126.151	
Verschuiving t.o.v. Jaarstukken 2025	+ € 31.557	
Beheersmaatregelen	We houden de beveiliging van onze hardware en software up-to-date door regelmatig updates en patches door te voeren. We monitoren regelmatig op kwetsbaarheden in software en op onrechtmatige toegang en nemen gepaste maatregelen waar nodig. We leggen in onze contracten met leveranciers vast aan welke beveiligingseisen software moet voldoen. We beschermen onze hardware, software en netwerk tegen virussen en malware. Zo wordt bijvoorbeeld inkomende e-mail gescand op virussen en malware. Toegang tot onze systemen gaat via multifactor authenticatie. We maken regelmatige back-ups van onze informatie en kunnen in geval van een calamiteit terugvallen op een noodstroomvoorziening. We maken onze medewerkers bewust van de gevaren en leren ze hoe ze bijvoorbeeld verdachte links kunnen herkennen, hoe ze moeten handelen als ze een phishingmail ontvangen of per ongeluk op een verdachte link hebben geklikt. Dit doen we met trainingen en bewustwordingscampagnes.	
Effect beheersmaatregel	Een betere beveiliging en een kleinere kans op schade als gevolg van cybercriminaliteit.	

RISICOGEBEURTENIS	DEELPROGRAMMA
Ramp: een zwaar ongeval of een andere gebeurtenis waarbij het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken;	3.4 Sociale en Fysieke Veiligheid
Hierbij kan worden gedacht aan o.a. natuurrampen, intentioneel handelen, (bijvoorbeeld aanslagen en geopolitieke spanningen), ongelukken (bijvoorbeeld vliegcrashes, vrijkomen gevaarlijke stoffen).	
Oorzaak	Oorzaken verschillen per ramp. Voor de vermelde rampen zijn veel voorkomende oorzaken: - Klimaatverandering; - geopolitieke of maatschappelijke spanningen; - menselijk falen en criminaliteit.
Gevolg	De financiële gevolgen voor de gemeente zien, afhankelijk van de ramp, toe op bijkomende uitgaven ter bestrijding van de ramp en preventie van verdere schade, herstelkosten, nazorg en schadeclaims.
Benodigde weerstandscapaciteit	€ 1.116.844
Verschuiving t.o.v. Jaarstukken 2025	+ € 1.089.682
Beheersmaatregelen	Preventieve maatregelen Alle activiteiten die bijdragen aan de preventie van rampen vallen onder relevante beheersmaatregelen. Enkele voorbeelden zijn: - controle van grote bouwvergunningen; - aanpak polarisatie, radicalisering en ondermijning; - (interne) informatiebeveiliging. Goede crisisorganisatie en preparatie - Deelname aan de veiligheidsregio Utrecht met bijbehorende planvorming voor rampenbestrijding in zijn algemeenheid en incidentbestrijdingsplannen voor diverse specifieke scenario's. - Het op orde houden van de gemeentelijke crisisorganisatie. - Ook hebben wij een continuïteitsplan voor gebeurtenissen die invloed hebben op de continuïteit van de dienstverlening van de gemeente.
Effect beheersmaatregel	De genoemde preventieve maatregelen maken de kans dat het risico zich voordoet kleiner. Een goede crisisorganisatie en preparatie helpt om de impact van de ramp te verkleinen.

Grootste mutaties binnen de risico's

Tabel: PW.04 Risico's met grootste mutatie weerstandscapaciteit (x € mln.)

OMSCHRIJVING	PROGRAMMA	BEGROTING 2027	JAARREKENING 2025	MUTATIE
Grondexploitaties algemeen: Als gevolg van geopolitieke en economische onzekerheden kunnen (bouw)prijzen stijgen. Dit leidt tot hogere kosten in de grondexploitaties	1. Omgeving 1.2 Grondexploitaties en Ruimtelijke Ordening	2.200	0	2.200
Aanmerkelijke tariefstijgingen door nieuwe kostprijsonderzoeken Wmo-voorzieningen.	2. Sociaal 2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	1.101	0	1.101

Ramp: een zwaar ongeval of een andere gebeurtenis waarbij het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken;	3. Bedrijvigheid	1.117	27	1.090
Hierbij kan worden gedacht aan o.a. natuurrampen, intentioneel handelen, (bijvoorbeeld aanslagen en geopolitieke spanningen), ongelukken (bijvoorbeeld vliegcrashes, vrijkomen gevaarlijke stoffen).	3.4 Sociale en Fysieke veiligheid			
Project Verduurzaming Gemeentelijk Vastgoed: Verduurzamingsmaatregelen zijn ingrijpend, waardoor gebruiker tijdelijk elders gehuisvest moet zijn. Dit veroorzaakt meerkosten voor tijdelijke huisvesting of gederfde inkomsten.	1. Omgeving	0	780	-780
Beheer Maatschappelijk Vastgoed: Tegenvallers binnen het reguliere meerjaren en dagelijks onderhoud (geen achterstallig onderhoud) waarvan het eigendom bij de gemeente ligt en waarvoor de gemeente risicodragend is voor het onderhoud (onderhoudsvoorziening zit bij de gemeente). Hierdoor kunnen ongewenste situaties ontstaan.	1.2 Grondexploitaties en Ruimtelijke Ordening			
Wmo aanbieders die een beroep doen op de gemeente voor financiële ondersteuning bij het voordoen van (ondernemers) risico's.	1. Omgeving	1.126	367	759
	1.2 Grondexploitaties en Ruimtelijke Ordening			
Door vertraging in de vergunningverlening, mogelijke bezwaarprocedures of vertraging in de bouwkundige planning opent de nieuwe locatie voor inloop en opvang van dak- en thuisloze mensen later dan nu verwacht. De huidige planning gaat nog uit van opening eind Q2 2027, maar deze planning is onzeker zolang de omgevingsvergunning nog niet is verleend en eventuele bezwaarprocedures nog niet zijn doorlopen. Hierdoor moet de tijdelijke opvanglocatie aan de Westsingel mogelijk langer worden ingezet dan nu financieel is geraamd.	2. Sociaal	0	516	-516
	2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen			
Amerena is een complex multifunctioneel object, waarmee wij inmiddels de ervaring hebben dat onvoorziene herstelwerkzaamheden plaats dienen te vinden.	2. Sociaal	292	739	-447
	2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen			
	2.3 Onderwijs en Sport & Beweging	313	0	313

Ten opzichte van de vorige inventarisatie (jaarrekening 2025) is de benodigde weerstandscapaciteit toegenomen met € 3,3 miljoen. Deze toename wordt verklaard door gewijzigde en nieuwe risicobeoordelingen.

Voor wat betreft nieuwe risico's zijn er 3 risico's die een behoorlijk aandeel hebben: De geopolitieke en economische onzekerheden die kunnen zorgen voor stijgende bouwkosten, met als gevolg hogere kosten voor de grondexploitaties. Deze risico's worden in het in 2027 vast te stellen meerjarenprogramma grondexploitaties (MPG) bij de specifieke grondexploitaties ondergebracht

maar zijn nu overkoepelend gedefinieerd. Verder is er een nieuw risico opgenomen voor tariefstijgingen in Wmo voorzieningen door nieuwe kostprijsonderzoeken die mogelijk leiden tot een verplichte verhoging van tarieven. Tot slot is er een nieuw risico opgenomen voor Amerena. De ervaring leert dat onvoorziene herstelwerkzaamheden regelmatig aan de orde zijn.

Voorbeelden van gewijzigde risico's zijn: binnen programma sociale en fysieke veiligheid is een forse stijging voor het risico op rampen opgenomen, waarbij valt te denken aan natuurrampen, ongelukken of intentioneel handelen en waarbij als gevolg daarvan een gecoördineerde inzet van diensten is vereist. Ook het risico op beheer van maatschappelijk vastgoed is toegenomen als gevolg van mogelijke tegenvallers in meerjaren en dagelijks onderhoud. Een risico waarbij het benodigde weerstandsvermogen juist daalt, betreft Verduurzaming Vastgoed. Voor tijdelijke huisvesting tijdens verduurzamingsmaatregelen is inmiddels budget beschikbaar.

Verloop benodigde weerstandscapaciteit (Meerjarenperspectief)

De benodigde weerstandscapaciteit zal in de komende jaren naar verwachting afnemen van € 61,5 miljoen in 2027 naar € 40,3 miljoen in 2030, zoals zichtbaar in onderstaande tabel.

In de opbouw van de benodigde weerstandscapaciteit wordt onderscheid gemaakt tussen risico's die betrekking hebben op de grondexploitaties en de overige (programma) risico's. Dit is ook van belang voor de duiding van de daling in het benodigde weerstandsvermogen.

Tabel: PW.05 Verloop benodigde weerstandscapaciteit

(x € mln.)

	JAARREKENING 2025	BEGROTING 2027	BEGROTING 2028	BEGROTING 2029	BEGROTING 2030
Totaal programma-risico's (excl. grondexploitaties)	27,6	28,7	32,5	33,2	33,2
Totaal risico's grondexploitaties	30,6	32,8	17,3	9,4	7,1
TOTAAL Benodigde Weerstandscapaciteit	58,2	61,5	49,8	42,6	40,3

De daling in het meerjarenperspectief wordt veroorzaakt door de afname in de benodigde weerstandscapaciteit voor de grondexploitaties. De basis voor het meerjarenperspectief van de grondexploitaties is het in juni 2026 vastgestelde meerjarenprogramma grondexploitaties (MPG) 2025. Het MPG laat voor de bestaande grondexploitaties op termijn een daling zien van het benodigde weerstandsvermogen. Bij de jaarlijkse herziening worden nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen niet meegenomen. Toch kunnen deze ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld Bovenduist of de herontwikkeling van de huidige stadhuislocatie of de verdere ontwikkeling van Kop van IJssel een substantieel risicoprofiel met zich meebrengen, afhankelijk van de gekozen ontwikkelstrategie. Omdat deze strategie nog niet vastligt en ook andere ruimtelijke en financiële kaders niet zijn vastgesteld, zijn deze toekomstige risico's buiten beschouwing gelaten. De bandbreedte van de risico's van deze projecten wordt voorlopig ingeschat op € 15 - 25 miljoen. Daarmee moet de daling in bovenstaande tabel dus sterk gerelativeerd worden.

Voor de overige (programma) risico's loopt de benodigde weerstandscapaciteit in begrotingsjaren 2028-2030 licht op. Deze stijging wordt veroorzaakt door het risico dat het huidige of een nieuw kabinet minder middelen ter beschikking stelt in het Gemeentefonds en door het risico op de Hervormingsagenda Jeugd waarbij beschikbare middelen sneller worden afgebouwd dan de transformatie in de praktijk kan worden gerealiseerd.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de saldireserve. Deze reserve kunnen we inzetten om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen.

Tabel: PW.06 Beschikbare weerstandscapaciteit (x € mln.)

	JAARREKENING 2025	BEGROTING 2027
Stand saldireserve	119,4	126,2
TOTAAL BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT	119,4	126,2

De beschikbare weerstandscapaciteit is hoger dan bij de jaarrekening 2025. Dit komt onder andere door het jaarrekeningresultaat 2025 (€ 10,7 miljoen) dat bij bestemming is toegevoegd aan de saldireserve, verminderd met ontwikkelingen in het jaar 2026, waaronder het negatieve saldo in jaar 2026 in de begroting 2026-2029.

Weerstandsvermogen

Als indicator gebruiken we de weerstandsratio. De weerstandsratio is de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit. Met andere woorden: het bedrag dat we aan reserve beschikbaar hebben om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen, gedeeld door het bedrag dat we op basis van ons risicoprofiel nodig hebben. We streven ernaar om deze ratio tussen de 1,2 en 1,5 te houden, conform de door uw Raad vastgestelde ijkpunten. De weerstandsratio komt in 2027 op 2,1 uit en stijgt de jaren erna richting 3,1 zoals zichtbaar in onderstaande tabel, in het geval dat er in die periode geen ontwikkelingen zijn die van invloed zijn op de weerstandsratio.

Tabel: PW.07 Verloop van het weerstandsvermogen (x € mln.)

	JAARREKENING 2025	BEGROTING 2027	BEGROTING 2028	BEGROTING 2029	BEGROTING 2030
Beschikbare weerstandscapaciteit	119,4	126,2	125,1	122,9	123,5
Benodigde weerstandscapaciteit	58,2	61,5	49,8	42,6	40,3
WEERSTANDSVERMOGEN (RATIO)	2,1	2,1	2,5	2,9	3,1

Het beeld van de weerstandsratio is de komende jaren positief met een stijgende tendens. De ratio voor 2027 en de jaren erna is hiermee behoorlijk op peil, maar moeten wij sterk in perspectief zien. Er zijn een aantal ontwikkelingen en aandachtspunten die onzeker en/of fors van invloed op de weerstandsratio zijn.

- Zoals in de paragraaf grondbeleid is aangegeven zijn er nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen die nog niet zijn meegenomen in de risico's, met een bandbreedte van € 15 - € 25 miljoen. Daarnaast zal bij de herziening van de grondexploitaties het meerjarig verloop van de risico's van de grondexploitaties extra aandacht krijgen, wat een mogelijke stijging van de benodigde weerstandscapaciteit betekent.
- In bovenstaande cijfers is het coalitieakkoord niet verwerkt. De weerstandsratio is daarmee sterk een momentopname die er na verwerking van het coalitieakkoord anders uit ziet.
- We sturen sterker aan de wind in vergelijking met voorgaande jaren. De ombuigingen van structureel € 24 miljoen zijn vanaf 2026 verwerkt in de begroting, en we houden in deze begroting rekening met onderuitputting op een aantal posten. Dat betekent dat we minder forse overschotten verwachten dan de afgelopen jaren soms het geval was.

Alles in ogenschouw genomen zijn we met deze weerstandsratio financieel gezond.

Verbonden partijen

Inleiding

Het is van belang dat uw raad inzicht heeft in de verbonden partijen om een verantwoord oordeel te kunnen vormen over de financiële positie en de baten en lasten van de gemeente. Dit inzicht stelt uw raad in staat om de controlerende en kaderstellende rol effectief uit te voeren, in lijn met het budgetrecht. In deze paragraaf gaan we in op de verbonden partijen waarmee we als gemeente samenwerken. Voor deze partijen gaan we in op de volgende onderwerpen:

- Definitie die wij hanteren voor verbonden partijen;
- Visie op en beleid ten aanzien van verbonden partijen;
- Sturing en control op verbonden partijen.

Tot slot presenteren we een overzicht van de verbonden partijen van onze gemeente, de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij, het openbaar belang dat ermee gediend wordt en de financiële gegevens van de verbonden partij, zoals het eigen vermogen, vreemd vermogen en het resultaat. Daarnaast vermelden we, voor de gemeente relevante, ontwikkelingen en risico's die verbonden zijn aan deze samenwerkingsverbanden.

In de programmateksten staat een lijst van de verbonden partijen voor het betreffende programma.

Beleidskader verbonden partijen

De verbonden partijen spelen een belangrijke rol in het realiseren van onze gemeentelijke doelstellingen en het uitvoeren van diverse taken. Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten definiëren we een verbonden partij als een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. Deze partijen consolideren we niet in de gemeentelijke begroting en jaarstukken, maar vereisen wel specifieke aandacht vanwege hun impact op de gemeentelijke financiën en uitvoering van beleid.

Van een financieel belang is sprake als:

- een aan de verbonden partij beschikbaar gesteld bedrag niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat;
- de gemeente voor bedragen aansprakelijk kan worden gesteld indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Partijen waaraan alleen een financieel risico kleeft, als bijvoorbeeld een door de gemeente gesubsidieerde instelling, vallen niet onder de definitie van een verbonden partij. Dat geldt ook voor leningen en garantstellingen.

Van een bestuurlijk belang is sprake als de gemeente zeggenschap heeft, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Dit betekent concreet dat er sprake is van een bestuurlijk belang als een portefeuillehouder, raadslid of ambtenaar van de

gemeente namens de gemeente in het bestuur van de partij plaatsneemt of namens de gemeente stemt.

Visie en beleid

De visie en het beleid met betrekking tot verbonden partijen en overige externe partners is opgenomen in de [Nota Externe Partijen](#). De nota gaat over de sturing door en informatievoorziening aan de Gemeenteraad. In een volgende nota nemen we waar nodig de nieuwe notitie Verbonden partijen van de commissie BBV mee.

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt voort uit het publiek belang. Verbindingen met derde partijen zijn een manier om een publieke taak uit te voeren.

Het uitgangspunt blijft gelijk ongeacht of het college ervoor kiest om taken binnen de ambtelijke organisatie of bij verbonden partijen te beleggen: de gemeentelijke doelstellingen moeten met minimale risico's zo efficiënt en effectief mogelijk worden gerealiseerd.

Uitgangspunt hierbij is: resultaatgerichte samenwerking in vertrouwen. Daarbij hanteren we in principe de volgende uitgangspunten:

- De gemeente Amersfoort gaat uit van het benutten van de eigen kracht, energie en creativiteit van burgers, bedrijven en instellingen: extern tenzij... ;
- Wij ontwikkelen beleid op hoofdlijnen. De uitvoering van beleid (hoe-vraag) wordt zo veel mogelijk belegd bij externe samenwerkingspartners;
- Wij houden alleen een financieel of bestuurlijk belang in externe partijen als dit noodzakelijk dan wel een wettelijke verplichting is voor de realisering van onze (beleids)doelen.

De komende jaren krijgen gemeenten te maken met grote financiële uitdagingen. Gemeenten moeten daarom bezuinigen. Hier kunnen onze verbonden partijen ook last van hebben of krijgen. Samen met andere gemeenten (indien van toepassing) kijken we naar of en de wijze waarop binnen de GR-en het gesprek te voeren over besparingsmaatregelen.

Onze inzet

De rol van aandeelhouder van en deelnemer in verbonden partijen vullen we actief in. Dit middels onder meer periodiek overleg met verbonden partijen over de ontwikkeling van de verbonden partij. Dit op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau. De frequentie stemmen we af op het belang van de gemeente bij de verbonden partij en eventuele actuele ontwikkelingen. Onze inzet is een stabiele bedrijfseconomische ontwikkeling van de verbonden partijen op een dusdanige wijze dat de gemeentelijke doelstellingen en belangen zo goed mogelijk worden geborgd. Bevordering van de good governance van de verbonden partijen en toetsing van de marktconformiteit zijn onderdeel van onze inzet. Met good governance bedoelen we dat het bestuur en het toezicht gezamenlijk borgen dat de organisatiedoelstellingen van een verbonden partij in voldoende mate bijdragen aan de publieke doelen en risico's beheerst worden.

Sturing en control verbonden partijen

Met de sturing op verbonden partijen willen we bereiken dat de verbonden partij de overeengekomen opdracht realiseert binnen de daarover afgesproken beleidsinhoudelijke en financiële kaders. Verbonden partijen voeren vaak taken uit met een maatschappelijk en politiek belang. Het deelnemen in verbonden partijen levert gemeenten naast voordelen echter ook financiële en bestuurlijke risico's op. Om de voordelen optimaal te benutten en risico's te beheersen is het belangrijk om als gemeente voldoende aandacht te hebben voor sturing op de verbonden partijen.

Overzicht van de verbonden partijen

Het overzicht van verbonden partijen is onderverdeeld in:

- Gemeenschappelijke regelingen;
- Vennootschappen en coöperaties.

Per verbonden partij geven we de volgende gegevens weer:

- Naam en vestigingsplaats.
- Programma.
- Rechtsvorm.
- Openbaar belang: het openbaar belang dat gediend wordt door de verbonden partij. In welke mate draagt de verbonden partij bij aan het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen.
- Gemeentelijk belang: het verwachte gemeentelijk belang in de organisatie per 1/1/'27 en per 31/12/'27.
- Omvang eigen vermogen 2027: de verwachte omvang van het eigen vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van 2027.
- Omvang vreemd vermogen 2027: de verwachte omvang van het vreemd vermogen inclusief voorzieningen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van 2027.
- Resultaat 2027: de begrote omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in 2027.
- Voor de Gemeenschappelijke regelingen: bijdrage gemeente 2027; de verwachte bijdrage van de gemeente Amersfoort aan de verbonden partij in 2027.
- Bijzonderheden/actualiteiten.

- Risico's: majeure risico's van de verbonden partij die mogelijk gevolgen hebben voor de gemeente Amersfoort.

Conform BBV wordt het begrote resultaat en de begrote vermogenspositie voor het jaar 2027 gevraagd. Deze gegevens zijn (nog) niet voor alle verbonden partijen beschikbaar. Voor zover niet beschikbaar nemen we eerder begrote resultaten en vermogensposities op. Indien een verbonden partij geen begroting ter beschikking stelt, nemen we de meest recente jaarrekeningcijfers op. Enkele partijen stellen een begroting op waarin wel de resultatenrekening is opgenomen, maar geen balans. In dat geval nemen we het begrote resultaat op in het overzicht en gaan we voor de vermogensposities uit van de laatst beschikbare jaarrekening. Bij alle partijen is de bron van de gegevens vermeld.

Overzicht verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

GGD Regio Utrecht				
Vestigingsplaats	Zeist	Website	www.ggdru.nl	
Programma	2. Sociaal			
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)			
Openbaar belang (doelstelling)	Beschermen en bevorderen van de volksgezondheid.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	13,64%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2027	€ 4.521	31-12-2027	€ 4.619
Omvang vreemd vermogen	01-01-2027	€ 30.035	31-12-2027	€ 28.765
Bron	Begroting 2027 GGDrU			
			Begroot resultaat 2027	€ 0
Bijdrage gemeente Amersfoort	€ 9.831			
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/ actualiteiten	De begroting 2027 van GGD regio Utrecht is beleidsarm opgesteld. Daarnaast werkt GGDrU aan de transformatieopdracht GGDrU 2030, gericht op het versterken van de kennis- en adviesfunctie en een intensievere samenwerking met de deelnemende gemeenten. De focus ligt daarbij onder meer op mentale gezondheid, een gezonde leefomgeving en de gevolgen van dubbele vergrijzing.			
Risico's	Belangrijkste risico's betreffen de ontwikkeling van de loon- en prijsindexatie, de krapte op de arbeidsmarkt en de financiële gevolgen van landelijke beleidswijzigingen. Daarnaast bestaat onzekerheid over de structurele bekostiging van nieuwe en geïntensiveerde taken. Eventuele financiële tegenvallers kunnen op termijn leiden tot hogere gemeentelijke bijdragen.			

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)				
Vestigingsplaats	Utrecht	Website	www.vru.nl	
Programma	3. Bedrijvigheid			
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)			
Openbaar belang (doelstelling)	Belang van fysieke veiligheid door het voorbereiden op en bestrijden van incidenten, rampen en zware ongevallen. Onder meer door het uitvoeren van brandweezorg en geneeskundige hulpverlening (GHOR).			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	11,49%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2027	€ 31.876	31-12-2027	€ 31.744
Omvang vreemd vermogen	01-01-2027	€ 74.645	31-12-2027	€ 94.002
Bron	Begroting 2027			
			Begroot resultaat 2027	€ 0
Bijdrage gemeente Amersfoort	€ 13.449			
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/ actualiteiten	De energietransitie, klimaatverandering en de geopolitieke situatie brengen een verschuiving van risico's met zich mee en dat betekent ook wat voor de VRU. Zo bereidt de brandweer zich voor op natuurbranden en branden waarbij elektrische auto's en thuisaccu's betrokken zijn en is het vergroten van de weerbaarheid van de samenleving tegen de gevolgen van langdurige crises zoals stroomstoringen een belangrijk thema.			
Risico's	zie risicoparagraaf voor deelprogramma 3.4			

Regionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en Omgeving (RWA)

Vestigingsplaats	Amersfoort	Website	www.amfors.nl	
Programma	2. Sociaal			
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)			
Openbaar belang (doelstelling)	Uitvoering van de Participatiewet, onderdeel SW zittend bestand. Het RWA is niet los te zien van de Amfors.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	70,47%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2024	€ 1.040	31-12-2024	€ 939
Omvang vreemd vermogen	01-01-2024	€ 10.591	31-12-2024	€ 10.043
Bron	Begroting 2027 en jaarrekening 2024			
		Begroot resultaat 2027		-€ 562
Bijdrage gemeente Amersfoort	€ 405			

Ontwikkelingen en risico's

Bijzonderheden/ actualiteiten	Het RWA (Regionaal Sociaal werkvoorzieningschap Amersfoort) is de eenheid waarbinnen alle cliënten werkzaam zijn. Hier worden enerzijds de loonkosten van de Sw-medewerkers geboekt, en anderzijds komt hier de rijkssubsidie binnen. Deze rijkssubsidie is niet toereikend om de loonkosten te dekken waardoor de RWA eigenlijk altijd een negatief resultaat heeft. Dit negatieve resultaat wordt vervolgens ten laste gebracht van Amfors Holding BV. Amfors Holding BV is het bedrijf dat de Wsw uitvoert, zij zetten de Sw-medewerkers in bij diverse projecten (bijvoorbeeld groenvoorziening voor gemeentes) via de BV's die onder de Amfors holding BV vallen. Actueel: er zijn initiatieven gestart vanuit de gemeente om de functie van Amfors uit te breiden zodat het mogelijk is om ook cliënten i.h.k.v. de Participatiewet onder te brengen bij Amfors om zodoende het dreigende tekort aan medewerkers te voorkomen. Meer informatie is te vinden in het raadsvoorstel.
Risico's	Het aantal SW medewerkers daalt jaarlijks doordat er geen nieuwe mensen meer kunnen instromen in de WsW en de huidige medewerkers zijn jaar op jaar minder inzetbaar. Indien er geen uitbreiding op andere onderdelen plaatsvindt binnen Amfors/RWA komt het voortbestaan van RWA/Amfors in gevaar.

Regionale uitvoeringsdienst Utrecht				
Vestigingsplaats	Utrecht	Website	www.rudutrecht.nl	
Programma	3. Bedrijvigheid			
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)			
Openbaar belang (doelstelling)	De RUD Utrecht voert vergunningverlenings-, handhavings- en adviestaken uit. De vergunningverleners en toezichthouders werken aan een schoon milieu, natuurbehoud en een veilige leefomgeving.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	7,14%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2025	€ 2.948	31-12-2025	€ 3.549
Omvang vreemd vermogen	01-01-2025	€ 7.309	31-12-2025	€ 3.267
Bron	Jaarrekening 2025			
Feitelijk resultaat 2025	€ 1.708			
Bijdrage gemeente Amersfoort	€ 2.303			
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/ actualiteiten	De RUD en de ODRU zijn per 1 januari 2026 gefuseerd in de nieuwe Omgevingsdienst Utrecht (ODU). De jaarrekening van de RUD wordt op het AB van de RUD van 18 september aanstaande vastgesteld. Hieruit volgt dat er geen aanvullende middelen van de deelnemers meer nodig zal zijn. Het resterende bedrag dat over is gebleven in de RUD bedraagt € 787.000 welke over de deelnemers wordt verdeeld volgens de afspraken zoals vastgelegd in het liquidatieplan. Hiermee kan de opheffing van de RUD worden afgerond.			
Risico's	De RUD wordt in 2026 geliquideerd. Hiertoe is een liquidatieplan en liquidatiebegroting opgesteld (link liquidatieplan). De verwachting is dat er geen aanvullende kosten meer voor Amersfoort aan die liquidatie verbonden zijn. Mochten er nog lasten voortvloeien uit die liquidatie dan komen die ten laste van de deelnemende organisaties.			

Afval Verwijdering Utrecht (AVU)				
Vestigingsplaats	Soest	Website	www.avu.nl	
Programma	3. Bedrijvigheid			
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het verzorgen van de overslag het transport en het verwerken van huishoudelijk afval.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	12,31%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2027	€ 0	31-12-2027	€ 0
Omvang vreemd vermogen	01-01-2027	€ 15.333	31-12-2027	€ 15.333
Bron	Begroting 2027			
		Begroot resultaat 2027		€ 0
Bijdrage gemeente Amersfoort	€ 6.179			
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/ actualiteiten	Er zijn geen bijzonderheden/actualiteiten te melden.			
Risico's	Lachgascilinders leveren op dit moment grote problemen op bij de verbranding van het restafval. De hoge temperatuur in een verbrandingsoven in combinatie met de zeer hoge interne cilinderdruk en het feit dat deze vaak nog halfgevolld zijn, levert enorme explosies. Het gevolg is dat verbrandingsinstallaties langere tijd niet bruikbaar zijn en het gevaar bestaat dat gemeenten het restafval niet meer kunnen afvoeren en het op straat blijft staan. De gemeenten krijgen geen compensatie van het Rijk voor de kosten van tientallen euro's per huishouden voor het verwerken van lachgascilinders in het afval. Die kosten komen namelijk niet door het lachgasverbod.			

Archief Eemland (AE)	
Vestigingsplaats	Amersfoort
Website	www.archiefeemland.nl
Programma	3. Bedrijvigheid
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)
Openbaar belang (doelstelling)	Het houden van toezicht en geven van advies op het gebied van informatiebeheer en archivering. Het beheren en beschikbaar stellen van archiefbescheiden. Geeft invulling aan Archiefwet 2026, artikel 6.2, 10.4 en 10.5.
Financiële gegevens	
Gemeentelijk belang	
Omvang eigen vermogen	0
Omvang vreemd vermogen	
Bron	
Bijdrage gemeente Amersfoort	
Ontwikkelingen en risico's	
Bijzonderheden/ actualiteiten	Eind 2025 is de nieuwe GR Archief Eemland inwerkinggetreden. De oude regeling betrof een regeling zonder meer. In de nieuwe regeling is sprake van een enkelvoudige centrumregeling. Omdat het een centrumregeling betreft, heeft de GR geen rechtspersoonlijkheid. Hierdoor zijn geen financiële kengetallen beschikbaar.
Risico's	

Omgevingsdienst Utrecht (ODU)				
Vestigingsplaats	Utrecht	Website	www.odu.nl	
Programma	3. Bedrijvigheid			
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)			
Openbaar belang (doelstelling)				
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	5,10%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2027	€ 3.200	31-12-2027	€ 3.200
Omvang vreemd vermogen	01-01-2027	€ 9.693	31-12-2027	€ 9.693
Bron	Begroting 2027 ODU			
		Begroot resultaat 2027	€ 0	
Bijdrage gemeente Amersfoort	€ 2.371			
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/ actualiteiten	Per 1 januari 2026 is de ODU van start gegaan als opvolger van de ODRU en de RUD Utrecht die zijn samengevoegd tot één organisatie. Het feitelijk resultaat over 2025 (ODRU en RUD) is nog niet bekend.			
Risico's	Het jaar 2027 staat in het teken van de verdere doorontwikkeling van de ODU na de samenvoeging van de ODRU en de RUD tot één nieuwe organisatie. Mogelijk is sprake van opstartproblemen en/of onvoorziene knelpunten.			

Centrumregeling Uitvoering Sociaal Domein Regio Amersfoort

Vestigingsplaats	Amersfoort	Website
Programma	2. Sociaal	
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)	
Openbaar belang (doelstelling)	Uitvoering van de wettelijke taken in kader van de Jeugdwet en de Wmo	

Financiële gegevens

Gemeentelijk belang	
Omvang eigen vermogen	0
Omvang vreemd vermogen	
Bron	
Bijdrage gemeente Amersfoort	€ 991.576

Ontwikkelingen en risico's

Bijzonderheden/ actualiteiten	Om te voldoen aan de gewijzigde Jeugdwet is de samenwerking voor jeugdhulp in de regio omgezet van een privaatrechtelijke naar een publiekrechtelijke samenwerkingsvorm. De colleges van de deelnemende gemeenten hebben daarom besloten een gemeenschappelijke regeling te treffen en daarin een regionale entiteit in te stellen. Een centrumregeling is een lichte vorm van gemeenschappelijke regeling, zonder eigen rechtspersoonlijkheid. De uitvoering en eventuele bevoegdheden worden belegd bij de centrumgemeente. Omdat de centrumregeling geen zelfstandige rechtspersoon is, heeft zij ook geen eigen vermogen, vreemd vermogen of zelfstandige balans; deze maken onderdeel uit van de administratie en balans van de centrumgemeente. Jaarlijks wordt de begroting vastgesteld door de regio, tot en met 2027 is deze gebaseerd op historische afspraken. Vanaf 2028 zal deze opnieuw worden berekend.
-------------------------------	---

Risico's

Begroting 2026	Amersfoort	€ 991.576
	Baarn	€ 154.252
	Bunschoten	€ 138.782
	Eemnes	€ 35.074
	Leusden	€ 194.091
	Nijkerk	€ 113.057
	Soest	€ 292.608
	Woudenberg	€ 88.561
	Totaal	€ 2.008.001

Vennootschappen en coöperaties

NV SRO				
Vestigingsplaats	Amersfoort	Website	www.sro.nl	
Programma	1. Omgeving 2. Sociaal 5. Algemene dekkingsmiddelen			
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Bijdragen aan optimaal gebruik van maatschappelijke accommodaties om te kunnen bewegen, leren, samenwerken of recreëren.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	50,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2024	€ 14.489	31-12-2024	€ 15.831
Omvang vreemd vermogen	01-01-2024	€ 30.247	31-12-2024	€ 33.706
Bron	Jaarrekening 2024			
Feitelijk resultaat 2024	€ 1.769			

Ontwikkelingen en risico's	
Bijzonderheden/ actualiteiten	Doordat uit onderzoek is gebleken dat er mogelijk sprake is geweest van onregelmatigheden bij NV SRO in de afgelopen periode vindt er aanvullend onderzoek plaats door de accountant van SRO. Hierdoor is de jaarrekening over 2025 nog gereed.
Risico's	Het Europese Hof van Justitie heeft medio januari een uitspraak gedaan die duiding geeft aan het begrip quasi-inbesteding, deze duiding af van hoe dit tot dusver door de gemeente Amersfoort werd geïnterpreteerd. SRO NV gaat tegen deze uitspraak in hoger beroep maar deze procedure kan gevolgen hebben voor o.a. de organisatiestructuur van de SRO. Na aanleiding van een klokkenluidersmelding heeft de Raad van Commissarissen er een onderzoek laten uitvoeren door EY Forensic & Integrity Services, hieruit is geconcludeerd dat er sprake is geweest van onregelmatigheden en dat de huidige werkprocessen onvoldoende waarborgen bieden. Het EY-onderzoek heeft geleid tot een breed verbetertraject binnen SRO, gericht op expertise, processen en cultuur.

Theater-en congrescentrum Flint NV

Vestigingsplaats	Amersfoort	Website	www.flint.nl
Programma	3. Bedrijvigheid 5. Algemene dekkingsmiddelen		
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)		
Openbaar belang (doelstelling)	Het bieden van een culturele voorziening.		

Financiële gegevens

Gemeentelijk belang	100,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2025	€ 1.091	31-12-2025	€ 1.207
Omvang vreemd vermogen	01-01-2025	€ 3.041	31-12-2025	€ 3.489
Bron	Begroting 2027 en jaarrekening 2025			
Begroot resultaat 2027				€ 0

Ontwikkelingen en risico's

Bijzonderheden/ actualiteiten	Flint heeft over 2027 een sluitende begroting. 2027 is een bijzonder jaar voor Flint. Het markeert de start van het jubileumseizoen en het 50e theaterseizoen van de organisatie.
Risico's	Er is op dit moment geen sprake van majeure risico's.

NV ROVA Holding				
Vestigingsplaats	Zwolle	Website	www.rova.nl	
Programma	3. Bedrijvigheid 5. Algemene dekkingsmiddelen			
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het duurzaam verwerken van afval en het onderhouden van de openbare ruimte.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	13,97%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2025	€ 44.169	31-12-2025	€ 46.039
Omvang vreemd vermogen	01-01-2025	€ 63.717	31-12-2025	€ 64.185
Bron	Begroting 2026 en Jaarrekening 2025			
Begroot resultaat 2026			€ 5.546	

Ontwikkelingen en risico's

Bijzonderheden/ actualiteiten	Op het gebied van circulariteit, biodiversiteit en klimaat wachten grote uitdagingen, waaronder de toenemende producentenverantwoordelijkheid. Er zijn een aantal grote partijen naast de ROVA, zoals Renewi en PreZero, deze hebben inmiddels definitief besloten uit de publieke dienstverlening te stappen. Hierdoor zoeken veel gemeenten een nieuwe afvaldienstverlener. In 2027 zal de ROVA ook landelijk verder uitbreiden (gemeente Leusden, De Bilt en Arnhem). Het definitief ontwerp voor de nieuwbouw is gereed. Alle druk wordt thans gezet op het vraagstuk van de netcongestie. Hier zijn vele partijen inmiddels bij betrokken (naast de gemeente en ROVA ook Liander, Stedin, RVO Nederland en het Ministerie van BZK).
Risico's	Het aantal afvalbranden is aanhoudend hoog waardoor bedrijfslocaties moeilijker en tegen hogere kosten verzekerd kunnen worden. ROVA zoekt naar de juiste balans tussen het betalen van hoge premies versus het niet meer verzekeren van sommige activa.

Vitens NV

Vestigingsplaats	Zwolle	Website	www.vitens.nl
Programma	5. Algemene dekkingsmiddelen		
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)		
Openbaar belang (doelstelling)	Het maken, verkopen en leveren van drinkwater.		

Financiële gegevens

Gemeentelijk belang	2,28%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2025	€ 713.600	31-12-2025	€ 809.100
Omvang vreemd vermogen	01-01-2025	€ 1.684.800	31-12-2025	€ 1.846.000
Bron	Jaarrekening 2025			
Feitelijk resultaat 2025	€ 95.900			

Ontwikkelingen en risico's

Bijzonderheden/ actualiteiten	Vitens staat de komende jaren voor een grote opgave om de beschikbaarheid en kwaliteit van drinkwater te waarborgen. Door bevolkingsgroei en economische ontwikkeling neemt de totale drinkwatervraag toe, terwijl bestaande waterbronnen onder druk staan door onder meer klimaatverandering en ruimtelijke en ecologische beperkingen. Vitens investeert daarom fors in nieuwe bronnen, productielocaties en infrastructuur. De realisatie van de investeringsopgave wordt onder andere bemoeilijkt door lange vergunningstrajecten en schaarste aan technisch personeel. In 2024 heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat de hoogte van de WACC-regel (weighted average cost of capital; maximale rendement over het geïnvesteerde vermogen van drinkwaterbedrijven) aangepast. Door een hogere WACC mag er een hoger maximaal rendement over het geïnvesteerde vermogen worden gerealiseerd, zonder dat dit hoeft te leiden tot lagere drinkwatertarieven voor klanten. Deze stijging helpt om de toekomstige benodigde investeringen te kunnen realiseren. Vitens zet de komende jaren in op het versterken van de organisatie om de geplande groei in investeringen waar te kunnen maken.
Risico's	Vitens heeft te maken met een aantal uitdagingen. Het gaat onder meer om voldoende beschikbare (win)vergunningsruimte, de effecten van klimaatverandering, drukte in de ondergrond, verder gaande digitalisering (met bijbehorende dreigingen) en de beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerd personeel. Aan de aandeelhouders is al enkele jaren geen dividend uitgekeerd. De geldende WACC-regulering beperkt Vitens, ook na de aanpassing van 2024, om voldoende eigen vermogen op te bouwen. Dat eigen vermogen blijft nodig om voldoende financiering aan te trekken en toenemende investeringen te realiseren. Daarmee bestaat de kans dat aandeelhouders gevraagd wordt kapitaal bij te storten.

Alliander N.V.				
Vestigingsplaats	Amsterdam		Website	www.alliander.com
Programma	5. Algemene dekkingsmiddelen			
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Via energienetwerken zorgt Alliander voor de distributie van gas en elektriciteit in een groot deel van Nederland. Het is de maatschappelijke taak van Alliander om te zorgen dat iedereen onder gelijke condities toegang heeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	0,01%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2025	€ 6.038.000	31-12-2025	€ 6.203.000
Omvang vreemd vermogen	01-01-2025	€ 6.918.000	31-12-2025	€ 7.960.000
Bron	Jaarrekening 2025			
Feitelijk resultaat 2025	€ 289.000			
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/ actualiteiten	Het realiseren van een toekomstbestendig energiesysteem - dat bestaat uit elektriciteit, duurzame gassen en warmte - vraagt van Alliander in deze fase van de energietransitie volledige aandacht op de uitvoering. Om dit te bereiken hanteert Alliander zeven strategische pijlers die elkaar versterken en aanvullen. Binnen deze pijlers houdt Alliander voor de komende periode een sterke focus op het verder opschalen van de benodigde verzwaring en uitbreidingen van de netten, flexibilisering van het elektriciteitsnet en het verder opschalen en verbeteren van communicatie met de gebruikers en partners in het energiesysteem.			
Risico's	Er is momenteel geen sprake van (majeure) risico's voor ons als gemeente.			

BNG Bank				
Vestigingsplaats	Den Haag	Website	www.bngbank.nl	
Programma	5. Algemene dekkingsmiddelen			
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	De Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	0,49%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2025	€ 4.777.000	31-12-2025	€ 4.863.000
Omvang vreemd vermogen	01-01-2025	€ 123.164.000	31-12-2025	€ 110.701.000
Bron	Jaarrekening 2025			
Feitelijk resultaat 2025	€ 172.000			
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/ actualiteiten	Er zijn op dit moment geen bijzonderheden te melden.			
Risico's	Er zijn momenteel vanuit de BNG bank gezien voor de gemeente geen bijzondere financiële risico's in beeld.			

Parkeren Amersfoort BV				
Vestigingsplaats	Amersfoort		Website	
Programma	1. Omgeving 5. Algemene dekkingsmiddelen			
Rechtsvorm	BV (Besloten Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het bieden van parkeergelegenheden in vier parkeergarages. De parkeergarages worden beheert door Parkeren Amersfoort B.V waarvan een deel eigendom is van de gemeente Amersfoort.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	100,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2025	€ 7.597	31-12-2025	€ 7.597
Omvang vreemd vermogen	01-01-2025	€ 2.520	31-12-2025	€ 1.161
Bron	Begroting 2027 en jaarrekening 2025			
			Begroot resultaat 2027	€ 1.010
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/ actualiteiten	In 2026 liep er een onderzoek naar de toekomst van de BV . Dit onderzoek is inmiddels afgerond.			
Risico's	Er zijn momenteel vanuit Parkeren Amersfoort BV gezien voor de gemeente geen bijzondere financiële risico's in beeld			

ParkeerService Coöperatie UA				
Vestigingsplaats	Amersfoort	Website	https://www.parkeerservice.nl/	
Programma	1. Omgeving 5. Algemene dekkingsmiddelen			
Rechtsvorm	Coöperatie			
Openbaar belang (doelstelling)	Het adviseren en leveren van diensten ter zake van garage- en straatparkeerbeheer voor meerdere gemeenten en ook voor Parkeren Amersfoort B.V.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	7,14%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2025	€ 2.807	31-12-2025	€ 2.767
Omvang vreemd vermogen	01-01-2025	€ 7.006	31-12-2025	€ 7.718
Bron	Begroting 2027 en jaarrekening 2025			
			Begroot resultaat 2027	€ 0
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/ actualiteiten	In 2026 heeft de gemeente Amersfoort over 2025 vanuit Parkeerservice een terugbetaling van de ledenbijdrage mogen ontvangen. Waarschijnlijk zal ook over 2026 een terugbetaling worden gedaan. In 2027 zal ParkeerService Coöperatie UA zich uitbreiden met extra leden hierdoor zal de stabiliteit van ParkeerService verbeteren.			
Risico's	Er zijn momenteel vanuit ParkeerService Coöperatie UA gezien voor de gemeente geen bijzondere financiële risico's in beeld.			

Amfors Holding B.V.				
Vestigingsplaats	Amersfoort	Website	www.amfors.nl	
Programma	2. Sociaal 3. Bedrijvigheid			
Rechtsvorm	BV (Besloten Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Arbeidsinschakeling van werkzoekenden voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	52,20%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2024	€ 2.500	31-12-2024	€ 2.500
Omvang vreemd vermogen	01-01-2024	€ 4.344	31-12-2024	€ 4.828
Bron	Begroting 2027 en jaarrekening 2024			
Begroot resultaat 2027				€ 0

Ontwikkelingen en risico's

Bijzonderheden/ actualiteiten	Amfors en het RWA zijn juridisch twee verschillende organisaties, beide hebben een eigen begrotingen en jaarrekening, maar functioneren feitelijk als één. De organisaties zijn ook verschillende juridische entiteiten, Amfors is een BV en het RWA is een "gemeenschappelijke regeling". Dit is o.a. de reden dat de begrotingen van beide partijen op verschillende tijdstippen gepresenteerd worden. Het RWA (Regionaal Sociaal werkvoorzieningschap Amersfoort) is de eenheid waarbinnen alle cliënten werkzaam zijn. Hier worden enerzijds de loonkosten van de Sw-medewerkers geboekt, en anderzijds komt hier de rijkssubsidie binnen. Deze rijkssubsidie is niet toereikend om de loonkosten te dekken waardoor de RWA eigenlijk altijd een negatief resultaat heeft. Dit negatieve resultaat wordt vervolgens ten laste gebracht van Amfors Holding BV. Amfors Holding BV is het bedrijf wat de Wsw uitvoert, zij zetten de Sw-medewerkers in bij diverse projecten (bijvoorbeeld groenvoorziening voor gemeentes) via de BV's die onder de Amfors holding BV vallen. Doordat Amfors geen vergoeding betaalt voor de SW medewerkers, heeft Amfors doorgaans een positief resultaat, dit resultaat gaat altijd naar de RWA. Actueel: er zijn initiatieven gestart vanuit de gemeente om de functie van Amfors uit te breiden, zodat het mogelijk is om ook cliënten i.h.k.v. de Participatiewet onder te brengen bij Amfors om zodoende het dreigende tekort aan medewerkers te voorkomen. Meer informatie is te vinden in het raadsvoorstel.
Risico's	De risico's voor Amfors BV zijn beperkt. Het aantal SW medewerkers daalt jaarlijks, omdat er geen nieuwe mensen meer bijkomen. Voor Amfors is het zaak om haar aantal medewerkers aan te passen op het aantal SW medewerkers. Indien deze daling niet kan worden opgevangen kan worden, betekent dit op de lange termijn het einde van Amfors BV.

Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V.

Vestigingsplaats	Amersfoort	Website		
Programma	1. Omgeving			
Rechtsvorm	BV (Besloten Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het voor eigen en/of gezamenlijke rekening en risico exploiteren van gronden in de gemeente Amersfoort.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	100,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2025	€ 893	31-12-2025	€ 422
Omvang vreemd vermogen	01-01-2025	€ 1.021	31-12-2025	€ 13
Bron	Jaarrekening 2025			
Feitelijk resultaat 2025	-€ 21			

Ontwikkelingen en risico's

Bijzonderheden/ actualiteiten	De daling in 2025 van het eigen vermogen komt doordat een dividenduitkering van € 450.000 heeft plaatsgevonden (in verband met afwikkeling ontbinding VOF Podium) plaatsgevonden. De daling in 2025 van het vreemd vermogen wordt veroorzaakt door afwikkeling/betaling van een tweetal kortlopende schulden (aflossing op onderlinge Rekening Courant met de gemeente Amersfoort en betaling van een bijdrage aan de Rotonde Podium).
Risico's	Op basis van de grondexploitatie 2026 van OBV is het risico van de participatie van Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V. in OBV CV als gevolg van goede marktontwikkelingen klein.

Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV) Beheer BV

Vestigingsplaats	Amersfoort	Website	www.vathorst.nl	
Programma	1. Omgeving			
Rechtsvorm	BV (Besloten Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	OBV Beheer B.V. is de beherend vennoot van OBV C.V. Beide ondernemingen zijn opgericht om stadsdeel Vathorst te realiseren.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	50,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2025	€ 737	31-12-2025	€ 899
Omvang vreemd vermogen	01-01-2025	€ 0	31-12-2025	€ 22
Bron	Jaarrekening 2025			
Feitelijk resultaat 2025	€ 162			

Ontwikkelingen en risico's

Bijzonderheden/ actualiteiten	De Grondexploitatie 2026 van OBV laat op eindwaarde een positief resultaat zien van afgerond € 1,3 miljoen. De insteek is dat de grondexploitatie Vathorst per 1 oktober 2026 wordt gesloten. De hierna nog resterende werkzaamheden ten behoeve van de 'Afronding Vathorst' zullen worden ingebracht in een kleine grondexploitatie 'Afronding Vathorst'. Op dit moment wordt gewerkt aan de verdere planuitwerking van de ontwikkeling van Bovenduist, waaronder de totstandkoming van de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) tussen de gemeente en Vathorst Beheer. Deze SOK zal de basis vormen voor het voortzetten van het Ontwikkelingsbedrijf Vathorst voor de gezamenlijke ontwikkeling van Bovenduist.
Risico's	Richting afronding van de Grondexploitatie Vathorst resteert qua risico's met name nog het inflatie- en prijsrisico. Tegenover de nog aanwezige risico's staat een financiële reserve die op dit moment in voldoende mate dekking biedt.

Coöperatieve Vereniging U.A. Het Eemhuis (C.V.)

Vestigingsplaats	Amersfoort	Website
Programma	3. Bedrijvigheid	
Rechtsvorm	Coöperatie	
Openbaar belang (doelstelling)	Afstemmen van het facilitair beheer van het Eemhuis.	

Financiële gegevens

Gemeentelijk belang	25,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2024	-€ 54	31-12-2024	-€ 117
Omvang vreemd vermogen	01-01-2024	€ 275	31-12-2024	€ 486
Bron	Jaarrekening 2024			
Feitelijk resultaat 2024	-€ 63			

Ontwikkelingen en risico's

Bijzonderheden/ actualiteiten	Er zijn geen bijzonderheden te vermelden voor Eemhuis.
Risico's	Eemhuis heeft de afgelopen jaren, zoals veel instellingen, te maken gehad met hoge energielasten en stijgende lasten als gevolg van inflatie. De exploitatie is hiermee verder onder druk komen te staan. Met Eemhuis zijn we in gesprek over hoe de deelnemers van Eemhuis tot een gezonde exploitatie van de coöperatie kunnen komen.

Participatiefonds ROM Regio Utrecht BV				
Vestigingsplaats	UTRECHT		Website	www.romregioutrecht.nl
Programma	3. Bedrijvigheid			
Rechtsvorm	BV (Besloten Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	De ROM Regio Utrecht heeft tot doel de economische structuur van de Regio Utrecht te versterken.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	5,83%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2025	€ 47.339	31-12-2025	€ 48.368
Omvang vreemd vermogen	01-01-2025	€ 13.755	31-12-2025	€ 12.780
Bron	Jaarrekening 2025			
Feitelijk resultaat 2025	€ 605			
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/ actualiteiten	Bij achterblijvende (exploitatie)bijdragen van aandeelhouders en participanten staat de ROM voor een uitdaging om de exploitatie voor de jaren 2027 en verder op orde te houden. Als aandeelhouder zijn we nauw betrokken bij deze uitdaging en mogelijke oplossingen; dit zal ook in 2027 en verder de benodigde aandacht krijgen.			
Risico's	Naarmate de ROM meer leningen vanuit het Participatiefonds verstrekt neemt het financiële risico (ook voor Amersfoort) toe. Amersfoort heeft tot en met 2026 in totaal € 4.650.000 miljoen aan kapitaal gestort dat wordt geïnvesteerd in jonge bedrijven. In 2029 is een extra kapitaalstorting voorzien om te voorkomen dat de ROM geen financieringen meer kan doen. Genoemde risico's lopen mee in de bepaling van het gemeentelijk weerstandsvermogen en zullen daarom telkens geactualiseerd worden. Er is tot op heden nog geen noodzaak tot afboeking op de waarde van ons aandelenkapitaal.			

Regionale samenwerkingsmaatschappij BV (ROM)				
Vestigingsplaats	UTRECHT	Website	www.romregioutrecht.nl	
Programma	3. Bedrijvigheid			
Rechtsvorm	BV (Besloten Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	De ROM levert een relevante bijdrage aan de economische structuurversterking door het ondersteunen van het innovatief MKB dat door haar groei en ontwikkeling bijdraagt aan de maatschappelijke opgaven zoals verwoord binnen de thema's van de Regionaal Economische Agenda (REA). De kerntaken van de ROM liggen op het gebied van innoveren, investeren en internationaliseren ter versterking en ondersteuning van het regionale economische ecosysteem. De Regionale Samenwerkingsmaatschappij Regio Utrecht BV is opgericht om in fondsen te kunnen deelnemen anders dan het ROM Participatiefonds.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	11,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2024	€ 43	31-12-2024	€ 109
Omvang vreemd vermogen	01-01-2024	€ 3.998	31-12-2024	€ 3.367
Bron	Jaarrekening 2024			
Feitelijk resultaat 2024	€ 67			
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/ actualiteiten	N.v.t			
Risico's	N.v.t.			

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf vindt u beschreven welke beleidskaders er zijn voor onze kapitaalgoederen. Ook benoemen wij de financiële consequenties van dit beleid. We doen dit voor de volgende kapitaalgoederen:

- Wegen en infrastructuur
- Riolering
- Kunstwerken
- Water
- Groen
- Gebouwen

De eerste 5 onderdelen hebben betrekking op de openbare ruimte. Wij zetten ons in voor een stad met een gezonde, schone en veilige leefomgeving voor mensen en dieren. Daarbij geven we de transitie vorm naar een groene, klimaatbestendige en circulaire stad en samenleving. Daarnaast zetten wij onze gebouwen in voor het bereiken van bestuurlijke doelen, zoals het huisvesten van culturele instellingen, scholen, sportverenigingen en wijkcentra.

Beleidskader – Openbare Ruimte

We werken voortdurend aan het in stand houden van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte, zoals wegen, bruggen, riolering, groen en verlichting. Het daarvoor gewenste niveau 'de Amersfoortse basis' is in 2021 vastgelegd in het [Integraal beheerplan openbare ruimte 2022-2031](#) (vastgesteld juni 2021). In 2026 actualiseren we het integraal beheerplan voor de periode 2027-2036. Een beleidsevaluatie met de raad over stedelijk beheer maakt deel uit van deze actualisatie. In de beleidsevaluatie onderzoeken we met de raad de doeltreffendheid en doelmatigheid van het huidige beheer en onderhoud van de openbare ruimte en kijken we vooruit naar beleidsdoelen voor de komende jaren. Voor de zomer 2027 bieden we het integraal beheerplan openbare ruimte 2027-2036 aan ter besluitvorming aan de raad.

De huidige vier beleidsdoelen voor het uitvoeren van het beheer en onderhoud zijn:

- We voldoen aan onze zorgplicht voor een veilige en functionele openbare ruimte, zowel boven als ondergronds.
- Onze inwoners zijn tevreden over (het beheer van) de openbare ruimte in de stad.
- Bij het uitvoeren van beheer en onderhoud geven we invulling aan ambities en opgaven, om de openbare ruimte te verbeteren, toekomstbestendig te maken, aan te passen op veranderingen in het klimaat en te laten passen bij de maatschappelijke behoeften. We doen dit op een duurzame wijze. We nemen de realisatie van overige ambities en opgaven in de openbare ruimte mee, mits hiervoor cofinanciering beschikbaar gesteld is.
- Wij stimuleren en faciliteren zelfbeheer en initiatieven van inwoners in de openbare ruimte.

Uitgangspunt voor beheer en onderhoud is dat de openbare ruimte veilig en functioneel blijft en er geen kapitaalvernietiging plaatsvindt. Dit is samen te vatten als de 'technische noodzaak'. Vanuit deze technische opgave zoeken we continu naar kansen om ook invulling te geven aan andere ambities en opgaven. We overleggen met omwonenden en belanghebbenden bij projecten en zoeken naar mogelijkheden om hun wensen in de uitvoering op te nemen. Dit vraagt vaak om afstemming en clustering van werkzaamheden en projecten op wijkniveau. We werken daarom gebiedsgericht per wijk of buurt.

Financiën

We dekken het in stand houden van de openbare ruimte en riolering vanuit verschillende middelen. Vanuit de exploitatie van programma 3.5 dekken we ons service-onderhoud (meldingen e.d), dagelijks onderhoud zoals de integrale wijkbestekken, straatreiniging en maaibestekken en delen van het groot onderhoud, bijvoorbeeld wegonderhoud.

De instandhouding (groot onderhoud en vervangen) van de openbare ruimte en riolering wordt gedekt vanuit drie voorzieningen en vervangingsinvesteringen openbare ruimte en riolering. Tabel PO.01 geeft een overzicht voor de beschikbare middelen voor 2027 tot en met 2030. Voor deze periode gaat in het totaal om bijna € 164,1 mln. Hiervan betreft zo'n € 44,4 mln. dekking van de lasten van riolering en watertaken (4,6 mln. + 39,8 mln.). De overige € 119,8 mln. is ten behoeve van groot onderhoud en vervanging van de openbare ruimte (25,6 mln. + 94,1 mln.). Onder de tabel zijn deze verder toegelicht.

Het 'Meerjarenuitvoeringsprogramma openbare ruimte 2027-2030' (verder 'MJP-OR') geeft een gedetailleerd overzicht welke projecten voor deze middelen zijn gepland.

Tabel: PO.01 Beschikbare middelen instandhouding openbare ruimte en riolering

	T/M 2026	2027	2028	2029	2030	TOTAAL
Voorziening onderhoud openbare ruimte	€ 5.939	€ 4.916	€ 4.916	€ 4.916	€ 4.916	€ 25.603
Voorziening onderhoud riolering (tijdelijk)	€ 4.620					€ 4.620
Vervangingsinvesteringen openbare ruimte	€ 44.097	€ 16.746	€ 12.013	€ 10.250	€ 11.000	€ 94.106
Vervangingsinvesteringen riolering	€ 13.087	€ 6.670	€ 6.670	€ 6.670	€ 6.670	€ 39.767
TOTAAL	€ 67.743	€ 28.332	€ 23.599	€ 21.836	€ 22.586	€ 164.096

- Voorziening groot onderhoud openbare ruimte (groot onderhoud wegen/openbare ruimte, baggeren en vervanging groen en bomen). Er wordt jaarlijks € 4,9 mln. in de voorziening gestort. In begin 2026 resteerde er nog € 5,9 mln. de voorziening. Daarmee is de komende vier jaar ongeveer € 25,6 mln. beschikbaar voor uitvoering van groot onderhoudsprojecten.

- Voorziening groot onderhoud riolering (ex artikel 44 lid 1c BBV): Dit is een voorziening ten behoeve van nog niet uitgevoerde projecten uit het GRP 2012-2021. Hier is oorspronkelijk € 26,9 miljoen gestort vanuit de voorziening middelen derden (ex artikel 44 lid 2 BBV). Deze voorziening wordt opgeheven wanneer de projecten zijn afgerond. Begin 2026 resteerde nog € 4,6 mln. We verwachten dat deze voorziening eind 2028 leeg is en dan kan worden opgeheven.

- Vervangingsinvesteringen openbare ruimte (ten behoeve van vervanging van o.a. integrale herinrichtingen, wegen, openbare verlichting, bruggen, kademuren, grote speelplekken en kunstgrasvelden). Het betreft de dekking voor vernieuwing van assets die moet worden geactiveerd conform de BBV. De benodigde bedragen voor vervangingsinvesteringen zijn berekend in het integraal beheerplan Openbare ruimte 2022-2031 en zullen in 2027 worden geactualiseerd. De bedragen worden jaarlijks in de kadernota aangevraagd. Een deel van nog niet uitgegeven investeringsbedragen zijn verdeeld over de periode 2027-2030. Daarmee is in totaal € 94,1 mln. beschikbaar, voor de uitvoering van de in het MJP-OR vastgelegde projecten.

- Voorziening toekomstige vervangingsinvesteringen riolering (ex artikel 44 lid 1d BBV) dit betreft de projecten in het kader van gemeentelijke watertaken, zoals het aanleggen of vervangen van riolering, zoals opgenomen in het [Gemeentelijke Rioleringsplan Amersfoort 2021-2031](#) en het [programmaplan gemeentelijke watertaken 2026-2031](#).

Deze voorziening vangt fluctuaties in de lasten door investeringen op en voorkomt de stijging van kapitaallasten. Er wordt in de komende vier jaren in totaal € 26,7 mln. gestort. Daarnaast resteert naar verwachting nog ongeveer € 13 mln. in deze voorziening op 1 januari 2027. Daarmee is van 2027 tot en met 2030 in totaal € 39,7 mln. beschikbaar.

Daarnaast hebben we nog de Voorziening middelen derden (ex artikel 44 lid 2 BBV). Dit is een egalisatievoorziening voor het productsaldo riolering. Het meerdere in de voorziening wordt aangewend ter dekking van de kapitaalslasten van investeringen uit de periode 2018-2020.

Uitvoeringsprogramma openbare ruimte 2027-2030

Voor het groot onderhoud en vervangingen stellen we jaarlijks een voortschrijdend meerjarenuitvoerings-programma openbare ruimte (MJP-OR) op. Dit programma bevat de concrete activiteiten en projecten die we in voorbereiding en uitvoering nemen en de kosten daarvan (voor engineering, uitvoering en bijkomende kosten). Het MJP-OR beslaat steeds een periode van vier jaar, gelijklopend met de periode van de meerjarenbegroting. In het MJP-OR worden ook de projecten voor de gemeentelijke riolering opgenomen. De besluitvorming en dekking daarvan loopt via het [Gemeentelijke Rioleringsplan Amersfoort 2021-2031](#) (GRP), vastgesteld in juni 2021. Deze bevatte een werkprogramma tot en met 2025. Het [programmaplan gemeentelijke watertaken 2026-2031](#) bevat de aanvullende werkplanning voor 2026 tot en met 2031..

Het MJP-OR 2027-2030 geeft een compleet overzicht en een uitgebreidere toelichting op gerealiseerde projecten en de planning voor de komende jaren. Voor de periode 2027-2030 zijn dit circa 100 projecten; zowel integrale projecten met een gecombineerde aanpak van riolering, wegen, groen, kunstwerken en verlichting, als ook sectorale projecten voor één van deze onderdelen. Daarnaast wordt financieel bijgedragen aan projecten, zoals baggeren (Waterschap) of damwanden van de Eem (provincie).

Bij integrale herinrichtingsprojecten wordt de openbare ruimte volledig vernieuwd. Dit proces duurt meerdere jaren. In 2027 zijn/komen onder meer in uitvoering: De Horsten (Liendert), Berg-Noord (Oranjelaan e.o.), Aletta Jacobslaan e.o., Jeruzalem, Lisztstraat e.o. en de Indische buurt. Bij Hooglanderveen-Dorp, Kruiskamp-Zuid, Juliana van Stolbergbuurt en Liendert loopt de voorbereiding door. We starten de voorbereiding voor een herinrichting van Bieshaar-Noord. Als sectorale projecten in het MJP-OR 2027-2030 loopt het grootschalig vervangingsprogramma voor de openbare verlichting. Andere grotere werken zijn het relinen van rioleringen, renoveren van

kademuren en uitvoering van beheerplannen voor parken als Randenbroek, Schothorst en Waterwingebied. We gaan door met herstraten van de Soesterweg en vervangen van diverse houten fiets-voetgangersbruggen. We starten in 2027 met baggerwerkzaamheden in de stadsgrachten en renovatie van diverse groenvakken.

Na veel vertragingen start ook de uitvoering van het Drakenpark ter vervanging van de inmiddels gesloopte Draak in Nieuwland.

Aandachtspunten bij uitvoeringsprogramma 2027-2030

Beheer en onderhoud van de openbare ruimte zijn langlopende processen die langzamerhand veranderen en zich aanpassen aan nieuwe vragen en opgaven. Daarmee is de situatie rondom beheer en onderhoud vergelijkbaar met de afgelopen jaren, maar zijn er wel trends zichtbaar. In deze paragraaf wordt een aantal van deze trends en actuele ontwikkelingen toegelicht.

- De afgelopen jaren zijn prijzen van materialen, energie en brandstoffen aanzienlijke gestegen. Daarbij leidt schaarste in capaciteit bij uitvoerende partijen ook tot een verhoging van de prijzen. In veel contracten van lopende projecten mogen prijsindexaties worden doorgevoerd. De financiële buffer die is ontstaan door achterstanden zorgt er voor dat de kostenstijgingen niet leiden tot uitstel van projecten. Door de prijsstijgingen kunnen uiteindelijk wel minder projecten worden uitgevoerd voor het gereserveerde budget.

In 2026 werken we aan een nieuw 'integraal beheerplan openbare ruimte 2027-2036', met een geactualiseerde lange termijnstrategie en een hernieuwde berekening over de kosten van het onderhouden en vernieuwen van de openbare ruimte. Deze is begin 2027 gereed en wordt ter besluitvorming aan de raad aangeboden.

- Bij de aanpak van technische beheeropgaven, zoals vernieuwen van de openbare ruimte in buurten waar deze versleten is, geven we zo veel mogelijk invulling aan andere relevante maatschappelijke opgaven. Dit betekent aandacht voor klimaatadaptie, vergroening, toegankelijkheid, circulariteit, biodiversiteit, gezondheid, mobiliteit, bewegen en ontmoeten. Daarnaast vragen steeds meer functies vragen een plek in de openbare ruimte, denk aan deelfervoerhubs, middenspanningsruimten, kabels&leidingen, buurtbatterijen, laadpalen en pakketkluizen. Omdat letterlijk de ruimte ontbreekt om aan alle ambities en ruimtevragers een plek te geven moeten keuzes worden gemaakt waar we wat kunnen en willen realiseren. Dit vraagt aandacht voor de afwegingen in de openbare ruimte in de geactualiseerde omgevingsvisie en omgevingsprogramma's.

Bij vernieuwingen van de openbare ruimte houden we rekening met extra kosten (10%) om bij te dragen aan maatschappelijke opgaven. Bij hogere extra kosten is cofinanciering noodzakelijk.

- We werken met het prioritaire programma VORP (versnelling openbare ruimte projecten) aan de ontstane achterstand in de uitvoering van projecten. De effecten van de aanpak worden langzamerhand zichtbaar in het verkorten van doorlooptijden van projecten en het vergroten van de totale werkpakket.

Het gevolg van achterlopen op de planning is verlies in kwaliteit in de wijken die wachten op een aanpak. Dit is vooral zichtbaar en merkbaar in de verhardingen. Het vraagt extra inzet en middelen van het dagelijks onderhoud om deze openbare ruimte veilig te houden. Inschatting is dat vanuit verhardingen en het wijkonderhoud ongeveer € 200.000 per jaar nodig is om de veiligheid te

waarborgen, wat moet worden opgevangen binnen programma 3 bedrijvigheid. Dit lukt, maar het betekent wel minder budget voor het handhaven van de beeldkwaliteit en 'toonbaarheid' van de onze openbare ruimte, zoals verouderde beplantingsvakken. Deze zien er minder mooi uit maar zijn niet onveilig voor de gebruiker van de openbare ruimte.

- De leeftijdsopbouw van de openbare ruimte is niet gelijkmatig. Vanaf 2030 komt er een grote piek in de vervangingsopgave door de noordelijke wijken (Schothorst - Zielhorst - Kattenbroek - Nieuwland), die in een hoog tempo zijn gebouwd vanaf de jaren '70. Daarmee bereiken zij in eenzelfde snel tempo de einde levensduur bij ongeveer 50-60 jaar oud. We brengen deze ontwikkeling in beeld en werken aan een strategie om de openbare ruimte steeds in goede staat te kunnen houden. Dit kan per wijk/buurt variëren van gecontroleerd tijdelijk lagere kwaliteiten accepteren, het oprekken van levensduren met groot onderhoud, vernieuwen van de bestaande inrichting tot compleet herinrichten. De strategie maakt deel uit van het opstellen van het geactualiseerde integrale beheerplan openbare ruimte 2027-2036.

Amersfoortse basis

Het Integraal beheerplan openbare ruimte 2022-2031 vat de beoogde kwaliteit van het beheer en onderhoud samen als 'Amersfoortse basis'. De kern hiervan is dat we continu zorgen voor een veilige en functionele openbare ruimte en daarmee voldoen aan onze zorgplicht. Gemeente Amersfoort zorgt dat de beeldkwaliteit van de openbare ruimte voldoet aan CROW-B-kwaliteit conform de CROW Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte. Om aan het beeldkwaliteitsniveau 'B' te voldoen, is de norm dat maximaal 20% van de openbare ruimte een lage ('C') of zeer lage kwaliteit ('D') mag hebben. Uit monitoring en inspecties blijkt dat we de beoogde kwaliteit over het algemeen door de hele stad halen. Wel staat deze in enkele buurten onder druk door het later vervangen van wegen en groen dan gewenst. We zien als gevolg daarvan dat ook de begroting onder druk komt te staan om deze kwaliteit te behouden, met name om het veilig gebruik van de openbare ruimte te waarborgen. Daarnaast is één van de redenen van veel en zich herhalende schades aan verhardingen de opdruk van boomwortels. Dit pakken we aan in projecten.

In de Binnenstad is de norm voor de bovengrondse openbare ruimte beeldkwaliteitsniveau 'A', maar in de praktijk ligt de gerealiseerde kwaliteit hier iets onder. De hoge gebruiksdruk en de bijbehorende extra slijtage zijn hiervan oorzaken.

Onderhoud

Tabel: PO.02 Onderhoudstabel

ONDERDEEL OPENBARE RUIMTE	TECHNISCHE STAAT	INSPECTIE- MONITORINGSMETHODE
Groen	B	Beeldkwaliteit CROW kwaliteitscatalogus
Bomen	B	Kwaliteitseisen Beheerrichtlijnen Bomen/ BVC-inspectie
Spelen	B	Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen
Oevers en beschoeiingen	B-C	Inspectie op veiligheid
Wegen	B	Inspectie CROW schadebeelden/beeldkwaliteit
Civiele kunstwerken	B	Inspectie op veiligheid/ functionaliteit
Openbare verlichting	B	Inspectie op functionaliteit/ NSVV-normen/ beeldkwaliteit
Riolering	B	Functioneel niveau/ RIONED-normen

Beleidskader – Gebouwen ten behoeve van maatschappelijke en ruimtelijke beleidsdoelstellingen

De gemeentelijke vastgoedportefeuille bestaat in hoofdlijn uit twee delen: het maatschappelijk vastgoed en het strategische vastgoed. In totaal zijn het circa 400 vastgoedobjecten, bestaande uit gebouwen en gronden. Het maatschappelijk vastgoed huisvest organisaties die van belang zijn voor een prettige woonomgeving, sociale cohesie en maatschappelijk welzijn. Het zijn musea, wijkcentra, monumenten, sportgebouwen en -velden, atelierruimtes, terreinen voor volks- en speeltuinen en scoutingverenigingen en enkele tijdelijke onderwijsgebouwen. Ook hebben we acht multifunctionele accommodaties (MFA's), waarin meerdere functies met elkaar in één gebouw gehuisvest zijn. Dit betreffen relatief grote en moderne gebouwen in onze portefeuille. Ter illustratie: deze acht gebouwen beslaan meer dan een kwart van het aantal vierkante meters in onze portefeuille. Voorbeelden zijn het Eemhuis, het Icoon en de Zonneparel.

Onderdeel van ons vastgoed zijn ook ongeveer 25 monumentale objecten, onder andere de Koppelpoort, de Onze Lieve Vrouwe-toren en het Belgenmonument. Het zijn met name objecten die een cultuurhistorische en/of maatschappelijke functie binnen de gemeente hebben. De exploitatie van deze groep panden kan door hun kenmerkende karakter niet kostendekkend gebeuren. Deze objecten zijn niet of slechts gedeeltelijk te verhuren en hebben hoge onderhoudskosten, omdat het onderhoud zeer specialistisch van aard is. Ten behoeve van deze onderhoudskosten is een structureel budget beschikbaar of zijn onderhoudsvoorzieningen gevormd.

Er wordt een grootscheepse restauratie van de Onze Lieve Vrouwe-toren verwacht. Dergelijke grote investeringen worden niet binnen de onderhoudskosten begroot. In 2027 verwachten wij een onderzoek te doen naar de restauratie van de toren. Hiervoor wordt een gespecialiseerde partij ingeschakeld. Het krediet dat beschikbaar was voor de renovatie van de torenspits is in 2020 doorgezet naar 2028. Het doorschuiven van dit krediet is een eerste stap in het tijdig reserveren voor dit grote renovatieproject. Wij zullen op termijn terugkomen met de te verwachten renovatiekosten

van de toren, welke een zeer forse investering met zich mee zal brengen. Hiervoor zal er een apart investeringskrediet worden aangevraagd.

Het beheer en de exploitatie van ons vastgoed hebben wij voor een groot deel uitbesteed aan SRO Amersfoort BV. Hiertoe hebben wij met SRO een deelovereenkomst gesloten (tot 1 januari 2029), waarin zaken als staat van onderhoud en exploitatierisico zijn opgenomen. Voor de sportgebouwen en ook de meeste van de welzijns- en culturele gebouwen bouwt SRO de voorziening op en voert zij vanuit deze voorziening het meerjarig, planmatig onderhoud uit. Voor de MFA's, Monumenten en het Culturele vastgoed geldt dat de gemeente de onderhoudsvoorziening opbouwt. De basis voor deze voorziening zijn meerjarige onderhoudsplannen die elke drie jaar geactualiseerd worden.

Om een beter beeld te krijgen van de toekomstige te verwachten vervangingsinvesteringen in de vastgoedportefeuille is gewerkt aan een meerjareninvesteringsplanning. In de Kadernota 2024-2027 is ten behoeve van de Vervangingsinvesteringen Maatschappelijk Vastgoed een totaal investeringskrediet van € 180 miljoen opgenomen (over de periode 2025 t/m 2030). Na indexeringen en het verwerking van een ombuiging (zie ombuigingsmaatregel Oo2/bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028) is over de genoemde periode in totaal een investeringskrediet beschikbaar van afgerond € 186 miljoen.

De opgave om het vastgoed dat op dit moment 40 jaar of ouder is te vernieuwen is dusdanig groot dat een gefaseerde aanpak en uitvoering noodzakelijk is. Dat vraagt om een concrete planning. Om te bepalen in welke objecten in de vastgoedportefeuille van gemeente Amersfoort wel of niet wordt geïnvesteerd in het kader van de vervangingsinvesteringen maatschappelijk vastgoed en op welk moment, zijn er objectieve selectiecriteria en een uitvoeringsplanning vastgesteld.

Een groot deel van het maatschappelijk vastgoed komt in aanmerking voor verduurzaming. Hiervoor is een Routekaart opgesteld die op [10 november 2020](#) met de Raad is gedeeld. In 2023 heeft een innovatieve aanbesteding plaatsgevonden waarmee 5 aannemende partijen geselecteerd zijn om de kernportefeuille in de komende jaren te verduurzamen. Afgelopen twee jaar zijn de eerste accommodaties opgeleverd.

De strategische portefeuille bestaat uit vastgoed (gronden en gebouwen), dat verworven is ten behoeve van de uitbreiding en kwalitatieve verbetering van de stad, zoals voor (her-)ontwikkeling van woningbouw en voor bedrijfsmatige en infrastructurele projecten. Ook het te verkopen vastgoed maakt onderdeel uit van de strategische portefeuille. Daarnaast werken we aan actualisatie van het vastgoedbeleid.

Beleidskader – Gebouwen voor gemeentelijke organisatie

Begin 2024 is de bouw van het Huis voor de Stad gestart. Het project loopt binnen de (financiële) kaders, de oplevering valt in het vierde kwartaal 2026. De gevolgen van Netcongestie zijn aanzienlijk. Inmiddels is de Raad geïnformeerd (eind september 2025) over de financiële gevolgen voor het investering- en/of exploitatiebudget.

In afwachting van de oplevering van het nieuwe Huis voor de Stad wordt in de huidige gebouwen alleen het instandhoudingsonderhoud uitgevoerd. Om aan wettelijke eisen met betrekking tot

brandveiligheid en ARBO te voldoen zullen het komende jaar nog werkzaamheden noodzakelijk zijn.

De (incidentele) lasten van het beheer van het huidige stadhuis (o.a. instandhoudingsonderhoud) worden gedekt uit de reserve "Onderhoud stadhuis". Deze reserve is gevormd uit de voormalige voorziening 'Onderhoud stadhuis'. Uit deze reserve worden ook de lasten van de verhuizing naar de nieuwbouw gedekt en de kosten voor nazorg, zoals besloten in [Vervolgproces Toekomst Stadhuis](#). De reserve wordt gevoed met de jaarlijkse dotatie voor onderhoud gebouwen stadhuisplein. In 2026 heeft inzake het 'huidige' stadhuis de laatste dotatie aan deze reserve plaatsgevonden. Met betrekking tot Stadhuisplein 5 en 7 (de te behouden locaties) vindt in 2027 nog wel de jaarlijkse dotatie aan deze onderhoudsreserve plaats. De onttrekking vindt plaats op basis van de in de begroting geraamde onttrekking.

De consequenties van (en mogelijkheden voor) tijdelijk beheer van het huidige stadhuis, nadat het nieuwe Huis voor de Stad in gebruik is genomen en tot het moment dat de locatie daadwerkelijk verkocht of herontwikkeld wordt, worden uiterlijk in 2026 in beeld gebracht. Hierbij worden ook de mogelijke financiële consequenties in beeld gebracht. Voor de eventuele kosten van tijdelijk beheer wordt, gedurende de hele periode van tijdelijkheid, gebruik gemaakt van de middelen uit de Reserve Onderhoud Stadhuis. Dit past bij het eerder vastgesteld uitgangspunt voor de nieuwbouw van het Huis voor de Stad dat 'de kosten worden betaald binnen het kader van de beschikbare structurele en incidentele middelen voor huisvesting'. Als de financiële consequenties inzake het tijdelijk beheer in beeld zijn en er budget vanuit de Reserve Onderhoud Stadhuis nodig is, zal dit middels een raadsvoorstel worden voorgelegd.

Daarnaast is deze reserve benoemd om de risico's van de herontwikkeling te beperken (zie [Financiële Analyse Variantenstudie](#)), nadat de locatie in 2027 verlaten wordt.

Voor de te behouden locaties (Stadhuisplein 5 en 7), geldt dat het beheer en onderhoud van deze panden in lijn is gebracht conform de beleidskaders in de Nota Vastgoedbeheer. Voor deze locaties zijn nieuwe duurzame meerjarenonderhoudsplannen opgesteld.

Onderwijshuisvesting

De gemeente Amersfoort heeft de wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting. Deze zorgplicht is sinds 2019 doorgedecentraliseerd naar de schoolbesturen. De schoolbesturen vormen samen de coöperaties Samenfoort Primair Onderwijs (PO) en Voortgezet Onderwijs (VO). De schoolbesturen zijn juridisch eigenaar van de schoolgebouwen, de gemeente heeft het economisch claimrecht. De scholen die zijn gehuisvest in een zogenaamde Multifunctionele Accommodatie (MFA) zijn geen onderdeel van de afspraken met de coöperaties.

De coöperaties maken investeringsplannen voor de onderwijshuisvesting. De raad heeft eind 2022 de investeringsplannen voor primair en voortgezet onderwijs voor de periode 2023-2026 ontvangen en de voortgangsrapportage voor de periode 2019-2022. Begin 2027 wordt de volgende vierjaarlijkse rapportage Voortgang en Herijking aangeboden aan de raad.

In 2027 wordt het scholencluster Laakse Tuinen in Vathorst opgeleverd. Daarnaast start de bouw van basisschool Het Anker in het Soesterkwartier en De Kinderhof in Rustenburg. Er zijn meerdere

scholen bezig met de planvorming en voorbereidende werkzaamheden, onder andere De Kubus en Magneet in het Soesterkwartier en SBO Zuid. In het voortgezet onderwijs worden vanaf 2027 drie gebouwen vernieuwd. MFA de Zonneparel wordt uitgebreid, zodat de basisscholen De Windroos en de Wijde Wereld beide toekomstbestendig zijn gehuisvest.

Elke vier jaar wordt de raamovereenkomst doordecentralisatie onderwijshuisvesting herijkt. In samenspraak met de coöperaties Samenfoort PO en VO is een addendum op de originele versie opgeleverd en vastgesteld. Dit addendum biedt de mogelijkheid aan de schoolbesturen om naast onderwijsvierkante meters, op basis van een businesscase, ook te bouwen voor multifunctionaliteit. We rusten hiermee schoolgebouwen nog beter toe op de toekomst.

Afschrijvingsduur per categorie

Tabel: PO.03 Afschrijvingsduur per categorie

CATEGORIE	AFSCHRIJVINGSDUUR
Materiële vaste activa	
Automatisering:	
Netwerkbekabeling glas	10 jaar
Server software en licenties	3 - 5 jaar
Computer(accessoires)	4 jaar
Data center voorzieningen	5 jaar
Applicatiesoftware	4 - 7 jaar
Inventaris:	
Meubilair	10 jaar
Overige voorzieningen	5 - 15 jaar
Vervoermiddelen:	
Dienstauto's	5 jaar
Gebouwen:	
Diverse gebouwen (o.a. stadhuis, zwembad, sporthallen etc.)	20 - 50 jaar
Renovatie gebouwen	5 - 30 jaar
Diverse noodlokalen	15 jaar
Terreinen:	
Sportterreinen	40 jaar
Speelterreinen	30 jaar
Kunstgrasvelden	10 jaar
Infrastructuur:	
Reconstructies en groot onderhoud wegen	25 - 40 jaar
Integrale projecten in de openbare ruimte	35 jaar
Kademuren/ bruggen	50 jaar
Beschoeiingen	40 jaar
Houten bruggen	25 jaar
Verkeersregelininstallaties	15 jaar
Openbare verlichting masten	48 jaar
Openbare verlichting armaturen	24 jaar
Openbare verlichting kabels	60 jaar
Openbare verlichting schakelkasten	30 jaar
Rioleringsinvesteringen	40 jaar

Financiering

Inleiding

We streven naar een optimale financiering van de gemeentelijke kasstromen, zowel inkomsten en uitgaven (op korte en lange termijn). Dit noemen we de treasuryfunctie. Om deze treasuryfunctie goed uit te voeren, kijken we naar de meerjarige liquiditeitsontwikkeling van de gemeente en de renteontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt in Nederland.

Beleidskader / algemene uitgangspunten

De treasuryfunctie voeren we uit binnen de kaders van het [BBV](#) (Besluit Begroting en Verantwoording), de [Wet FIDO](#) (Wet Financiering Decentrale Overheden), de Wet [HOF](#) (Wet Houdbare Overheidsfinanciën) en binnen de vastgestelde gemeentelijke kaders: het Treasurystatuut (2025) en de Verordening voor het Financieel Beleid en Beheer (2025). Om de financieringsrisico's te beperken staan in de [Wet FIDO](#) twee instrumenten: de renterisiconorm en de kasgeldlimiet. In de Wet [HOF](#) zijn de bepalingen opgenomen die betrekking hebben op het uitzetten van overtollige financieringsmiddelen bij de Schatkist (Rijk), het zogenaamde schatkistbankieren.

Onze behoefte aan liquide middelen (financieringsbehoefte) bepalen we grotendeels op basis van totaalfinanciering. Een belangrijk onderdeel daarvan is de financiering van investeringen welke op korte en lange termijn plaatsvinden. Deze investeringen financieren we conform de wettelijke kaders. We beperken ons tot de publieke taak en hanteren daarbij de volgende doelstellingen:

- er is voldoende financiering op de korte en lange termijn; zodoende kunnen we te allen tijde aan onze betaalverplichtingen voldoen;
- de risico's die aan de financiële transacties verbonden zijn, beheersen we; het betreft het renterisico, het koersrisico en het debiteuren-/crediteurenrisico op geldleningen.
- de rentelasten van de leningen beperken we zoveel mogelijk;
- de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities beperken we zoveel mogelijk.

Financiering / dekking

We maken onderscheid tussen financiering en dekking. In deze paragraaf hebben we het over de financiering. Bij financiering gaat het om de vraag hoe we aan onze financiële en liquide middelen (de betaalmiddelen) komen (bijv. door verkoop van gronden of door aangaan van geldleningen). Bij dekking gaat het om de vraag hoe we de baten kunnen aanwenden om de begroting sluitend te maken en te houden, zoals voor welke lasten het gemeentefonds of belastingopbrengsten worden ingezet.

Naleving Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO)

De [Wet FIDO](#) bepaalt dat het aangaan van leningen, het uitzetten van middelen of het verlenen van garanties alleen mag voor de publieke taak. Enige uitzondering hierop is het uitzetten van overtollige middelen. Deze uitzettingen dienen dan een weloverwogen karakter te hebben en niet gericht te zijn op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatig risico. Zo is het

bijvoorbeeld verboden om aandelen of crypto currencies te kopen/te verkopen, dan wel te bankieren. Daarnaast bepaalt de [Wet FIDO](#) dat de gemiddelde netto vlottende schuld per kwartaal niet de kasgeldlimiet overschrijdt (bepaald in de Uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden) en dat het renterisico op de vaste schuld van de gemeente de renterisiconorm (bepaald in dezelfde uitvoeringsregeling), niet overschrijdt. Wij leven de bepalingen in de [Wet FIDO](#) na en handelen rechtmatig, zowel financieel als niet financieel. In deze paragraaf gaan we nader in op de kasgeldlimiet en renterisiconorm.

Methodiek rente-toerekening

Ter vergroting van de transparantie van het begroting- en verantwoordingsproces wordt in deze paragraaf inzicht gegeven in de berekening van de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop de rente aan onder andere de investeringen en grondexploitaties wordt toegerekend en de totstandkoming van de financieringsbehoefte.

Renterisiconorm

De wettelijke renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Hiermee is een maximum gesteld aan het renterisico op de langlopende leningenportefeuille. Van renteherziening is sprake als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar zal worden aangepast.

Herfinanciering is het aangaan van een nieuwe lening om de oude af te lossen. De renterisiconorm beperkt dus de aflossingen op de bestaande leningenportefeuille. Op een begrotingstotaal aan lasten (exclusief de stortingen in de reserves) in 2027 van € 781,4 miljoen bedraagt de renterisiconorm voor onze gemeente € 156,2 miljoen (20%). In 2027 vindt voor ruim € 15,6 miljoen aan aflossingen van bestaande leningen plaats. Er is derhalve nog ruimte voor herfinanciering op reeds bestaande aangetrokken langlopende leningen voor € 140,7 miljoen.

Tabel: PFI.01 Verwacht renterisico

	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
1. Omvang begroting	766.990	781.420	763.955	733.588	736.258
2. Renterisiconorm 20% (van 1)	153.398	156.284	152.791	146.718	147.252
3. Aflossingen en renteherzieningen (netto)	16.358	15.608	14.608	13.570	12.483
4. Ruimte onder de risiconorm	137.040	140.676	138.183	133.147	134.768
5. In % begroting	2,13%	2,00%	1,91%	1,85%	1,70%

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is in de [Wet FIDO](#) opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. De kasgeldlimiet bepaalt dat gemeenten hun financieringsbehoefte voor slechts een beperkt bedrag met kort geld (looptijd < 1 jaar) mogen financieren. Hierdoor worden de renterisico's op korte termijn beperkt. De norm is in de wet gesteld op 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten (exclusief de stortingen in de reserves). Voor Amersfoort bedraagt de limiet in 2027 € 66,4 miljoen. We benutten de kasgeldlimiet zo optimaal als mogelijk, vanuit de gedachte dat rente van kortlopend geld (bijv. daggeld en kasgeld) momenteel vrijwel altijd lager is dan van langlopende leningen.

Tabel: PFI.02 Berekende kasgeldlimiet

	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
1. Omvang begroting	766.990	781.420	763.955	733.588	736.258
2. Kasgeldlimiet 8,5%	65.194	66.421	64.936	62.355	62.582

Koersrisico

Het koersrisico hangt sterk samen met het renterisico en heeft betrekking op (tussentijdse) koersdalingen van verhandelbare schuldtitels. Wij zijn niet in het bezit van deze schuldtitels en dus is het koersrisico niet aanwezig.

Debiteuren-/crediteurenrisico op Geldleningen

Onder debiteurenrisico wordt verstaan het risico dat uitgezette geldleningen niet worden terugontvangen van marktpartijen. Wij beleggen onze overtollige geldmiddelen alleen bij de Schatkist. Daarom speelt dit risico hier niet.

Onder crediteurenrisico verstaan we het risico dat voor opgenomen geldleningen bij niet tijdige aflossing een boete verschuldigd is. Wij betalen altijd onze rente en aflossing, dit risico is dus minimaal.

Schatkistbankieren

De Wet [HOF](#) verplicht de lagere overheden alle geldelijke overschotten bij het Ministerie van Financiën te beleggen, om zo het overheidstekort binnen de grenzen van de Europese doelstellingen te brengen en te houden. De wet biedt, onder bepaalde voorwaarden, (lagere) overheden de mogelijkheid elkaar leningen te verstrekken. Dit kan voor beide partijen leiden tot gunstige rentecondities. Deze mogelijkheid wegen we af bij het aantrekken van langlopende geldleningen. Uit oogpunt van doelmatigheid is in de Wet [HOF](#) een drempelbedrag opgenomen. Hiermee mag een bepaald bedrag buiten de Schatkist worden gehouden.

De drempel van het Schatkistbankieren ([SKB](#)) is als volgt:

- a. Een begrotingstotaal tot € 500 miljoen: de drempel is verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 miljoen.
- b. Een begrotingstotaal > 500 miljoen: de drempel bedraagt € 10 miljoen plus 0,2% van het deel van het begrotingstotaal > € 500 miljoen.

Voor Amersfoort geldt op basis van het begrotingstotaal aan lasten 2027 (exclusief de stortingen in de reserves) een drempelbedrag voor schatkistbankieren van € 10,6 miljoen.

De gemeente Amersfoort heeft automatische saldogeregulatie met de Schatkist ingeregeld met een drempelbedrag van € 300.000.

Dit omdat de uitgezette geldmiddelen bij de Schatkist meer rentebaten genereren dan op de rekening-courant, zodoende is het niet voordelig om het hogere drempelbedrag van € 10,6 miljoen te gebruiken.

In 2027 verwachten we dat de positie van overtollige geldmiddelen welke uitstaat bij de Schatkist overgaat naar een financieringsbehoefte, waarbij er een externe financiering moet worden aangetrokken.

Tabel: PFI.03 Berekende drempel schatkistbankieren

	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
1. Omvang begroting	766.990	781.420	763.955	733.588	736.258
2. Drempel € 10 miljoen + 0,2% van restant van het deel > € 500 miljoen	10.534	10.563	10.528	10.467	10.473

Rentevisie

Generiek

De Europese Centrale Bank (ECB) zet rente in als instrument om de inflatie op een acceptabel niveau te houden om economische groei te bewerkstelligen. Dit beleid is van invloed op de korte en lange termijn rentetarieven voor de gemeente Amersfoort.

Specifiek

De ECB heeft in juni 2026 de depositorente verhoogd naar 2.25% om de inflatie naar het streefniveau van 2% te krijgen. De inflatie in de eurozone steeg de afgelopen maanden fors, te wijten aan hogere energieprijzen door de onrust in het Midden-Oosten..

De hogere, verwachte inflatiecijfers maken een scenario van verdere renteverhogingen aannemelijk, maar een stabiel rentepad is ook niet uitgesloten. Onzekerheden als economische groei, geopolitieke en economische spanningen spelen een belangrijke rol in het rentebeleid.

In de financieringsbehoefte houden we hier rekening mee. Het is echter onzeker of deze verwachting uit gaat komen.

Voor onze financieringsbehoefte voor de jaren 2027-2030 gaan wij uit van de rentepercentages zoals opgenomen in tabel PFI.04.

Tabel: PFI.04 Toegepaste percentages financieringsbehoefte

	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
Geldmarkt rente	1,75%	2,35%	2,35%	2,35%	2,35%
Kapitaalmarkt rente	3,15%	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%

Financieringsbehoefte

Om de financieringsbehoefte zo goed mogelijk te kunnen bepalen (wat verplicht is op grond van het **BBV**) is, op basis van ervaringsgegevens, uitgegaan van het gegeven dat niet alle geplande nieuwe investeringen worden gerealiseerd conform planning.

Afwijkingen op de uitgaven van de geplande investeringen en op de reserves en voorzieningen zullen, evenals de ontwikkeling van de rente, effect hebben op de berekende financieringsbehoefte.

In onderstaande tabellen presenteren we de financieringsbehoefte en geraamde rentelasten en baten over 2027-2030.

Tabel: PFI.05 Berekende financieringsbehoefte 2027-2030

FINANCIERINGSBEHOEFTE	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
Geraamde stand Financieringsbehoefte per 1/1		-59.000	-126.000	-189.000
Geraamde stand Financieringsoverschot per 1/1	19.000			
1. Investeringsuitgaven (mutaties)	-135.969	-92.792	-114.005	-95.189
Lopende financieringsmiddelen				
2. Mutaties Interne Financieringsmiddelen (eigen vermogen en voorzieningen)	23.038	31.805	35.046	39.759
3. Mutaties Externe Financieringsmiddelen (vaste geldleningen en belegde middelen)	-15.042	-14.134	-12.532	-12.229
4. Mutaties netto werkkapitaal	50.676	8.421	29.069	45.827
Financieringsbehoefte (1/-4)	-77.297	-66.700	-62.422	-21.832
GERAAMDE STAND Financieringsbehoefte/- overschot per 31/12	-58.297	-125.700	-188.422	-210.832

Toelichting Berekende financieringsbehoefte 2027-2030

In bovenstaande meerjarenbeeld van de financieringsbehoefte is een stijgende lijn van de financieringsbehoefte zichtbaar tot € 210 miljoen eind 2030. De belangrijkste mutaties in de financieringsbehoefte komen voort uit de geplande nieuwe investeringen voor de komende jaren, onder andere vervanging- en (verduurzaming) investeringen vastgoed en openbare ruimte, BO-MIrt investeringen en RISA investeringen. Bovendien is na 2026 de lening die is aangetrokken voor de financiering voor het Huis voor de Stad naar verwachting volledig ingezet.

Tabel: PFI.06 Geraamde rente over financieringsbehoefte

GERAAMDE RENTE OVER FINANCIERINGSBEHOEFTE	BEGROTING			
	2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
Totaal rentelasten	-470	-2.663	-4.938	-6.040
Totaal rentebaten	-	-	-	-
SALDO RENTE- LASTEN/BATEN	-470	-2.663	-4.938	-6.040

Toerekening rente en renteresultaat

In deze paragraaf geven we inzicht in de berekening van de rentelasten, de wijze waarop de rente wordt toegerekend aan de taakvelden en het renteresultaat. In onderstaand overzicht wordt dit zichtbaar gemaakt.

Het rente - omslagpercentage is voor de (meerjaren)raming 2027 en 2028 bepaald op 0,5% en van 2029 en 2030 bepaald op 0,9 %.

Tabel: PFI.07 Renteschema

RENTESCHEMA	BEGROTING			
	2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
Externe rentelasten korte en lange financiering	-4.332	-6.051	-7.905	-8.608
Externe rentebaten	802	789	773	755
<i>Door te rekenen rente</i>	<i>-3.530</i>	<i>-5.262</i>	<i>-7.132</i>	<i>-7.853</i>
De rente die aan de facilitaire grondexploitaties (kostenverhaal) moet worden doorberekend	0	0	0	0
Rente van projectfinanciering die aan het taakveld moet worden toegerekend	0	0	0	0
<i>Saldo door te rekenen rente</i>	<i>-3.530</i>	<i>-5.262</i>	<i>-7.132</i>	<i>-7.853</i>
Rente eigen vermogen	0	0	0	0
Rente voorzieningen	0	0	0	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	-3.530	-5.262	-7.132	-7.853
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-4.288	-4.621	-8.352	-8.966
Verwacht Renteresultaat op het taakveld Treasury	-758	640	-1.220	-1.113
RENTEPERCENTAGE AAN TAAKVELDEN TOEGEREKENDE RENTE	0,50%	0,50%	0,90%	0,90%

Verloop opgenomen geldleningen

Tabel: PFI.o8 Verloop opgenomen geldleningen

	31-12-2025 REALISATIE	31-12-2026 VERWACHTE OMVANG	31-12-2027 VERWACHTE OMVANG
Totaal	217.346	201.005	185.397

Verloop uitgezette geldleningen

Tabel: PFI.o9 Verloop uitgezette geldleningen (excl. ambtenarenhypotheken)

	31-12-2025 REALISATIE	31-12-2026 VERWACHTE OMVANG	31-12-2027 VERWACHTE OMVANG
Totaal	15.131	19.777	24.423

Toelichting

De uitgezette geldleningen bestaan voornamelijk uit verstrekte duurzaam wonen- en startersleningen via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVN). In 2026 is er een nieuwe tranche aan duurzaam wonen leningen van totaal € 3.000.000 en startersleningen van totaal € 5.500.000 door de raad besloten. De verwachte omvang van de verstrekte leningen stijgt daardoor.

Tabel: PFI.1.10 Verloop uitgezette geldleningen (ambtenarenhypotheken)

	31-12-2025 REALISATIE	31-12-2026 VERWACHTE OMVANG	31-12-2027 VERWACHTE OMVANG
Totaal	20.559	19.329	18.397

Toelichting

De verstrekte ambtenaren hypotheekportefeuille kent een dalend verloop in omvang door (vervroegde) aflossingen op aflossingsvrije en annuïtaire leningdelen. De hypotheekregeling van de Gemeente Amersfoort is per 1 januari 2009 komen te vervallen. Daarmee is het niet meer mogelijk om nieuwe hypotheeken bij de Gemeente af te sluiten.

EMU-saldo

De Europese afspraken (Economische en Monetaire Unie) die in de wet HOF zijn vastgelegd, gaan over het verminderen van het begrotingstekort en de staatsschuld. Het Rijk en de mede-overheden leveren een gelijkwaardige inspanning hiervoor. De norm voor decentrale overheden is bepaald op een macro

EMU-norm van 0,5 % van het BBP (Bruto Binnenlands Product) voor de periode van 2024 tot en met 2026. Om de afzonderlijke provincies en gemeenten tijdig een beeld te geven wat dit voor hen betekent, publiceert het Ministerie BZK in lijn met de Wet Hof individuele EMU-referentiewaarden.

De individuele referentiewaarde voor de Gemeente Amersfoort is op basis van het begrotingstotaal 2027 bepaald op € 38,9 miljoen (bron: Ministerie BZK Gemeentefonds circulaires). Een individuele EMU- referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat een provincie of gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft.

Tabel: PFI.11 Berekening EMU-saldo (x € mln.)

	2026 REALISATIE T/M SEPT, AANGEVULD MET RAMING RESTERENDE PERIODE	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
+01 Exploitatiesaldo vóór storting c.q. onttrekking reserves	-22,8	-8,6	-3,9	-4,4	-1,7
-02 Mutatie (im)materiële vaste activa	124,1	107,6	21,0	40,2	19,1
+03 Mutatie voorzieningen	-2,6	-0,5	2,0	2,0	4,6
-04 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-1,6	-15,7	26,6	7,7	-10,8
+05 Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TOTAAL	-147,9	-101,0	-49,5	-50,3	-5,4

Lokale heffingen

Inleiding

Belastingheffing is geregeld in de Grondwet en is alleen toegestaan op basis van een wet die door de regering en de Staten Generaal is vastgesteld. Ten aanzien van de gemeentelijke belastingheffing is het de Gemeentewet waarin is bepaald welke belastingen geheven mogen worden. De raad besluit tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een gemeentelijke belasting middels het vaststellen van een belastingverordening.

In het kader van de heffing van gemeentelijk belastingen heeft gemeente Amersfoort de volgende doelstellingen:

- lasten die reëel zijn bij het voorzieningenniveau van een stad als Amersfoort;
- het kostendekkend opleggen van rioolheffing, afvalstoffenheffing en rechten (retributies).

Beleidskader / algemene uitgangspunten

De (woon)lasten zijn reëel en passen bij het voorzieningenniveau van Amersfoort. Voor de heffingen (afvalstoffenheffing en rioolheffing) en rechten (gemeentelijke dienstverlening tegen betaling, zoals leges) geldt het streven naar 100% kostendekkendheid. De tariefaanpassingen zijn daarmee een resultante van de kostenontwikkelingen.

Conform de kaderbrief 2027-2030 zijn de belastingopbrengsten trendmatig verhoogd met 2,5%. De financiële effecten die voortvloeien uit het college uitvoeringsprogramma zijn niet opgenomen in deze begroting. Bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2027 zal hiermee rekening moeten worden gehouden.

Overzicht belastingen en heffingen

De belangrijkste belastingen, heffingen en rechten (retributies) die door onze gemeente worden geheven, zijn:

- onroerendezaakbelastingen (OZB);
- afvalstoffenheffing;
- rioolheffingen;
- precariobelasting;
- hondenbelasting;
- toeristenbelasting;
- parkeerbelasting;
- rechten.

Tot de rechten die geheven worden behoren de leges en daarnaast de marktgelden, de haven- en liggelden en de begraafplaatsrechten.

Tenslotte wordt er in de binnenstad, Euterpeplein en Neptunusplein ook reclamebelasting geheven. De opbrengst van de reclamebelasting komt ten goede aan de ondernemersfondsen in het betreffende gebied ten behoeve van de kwaliteitsversterking van het gebied. De gemeente genereert met de reclamebelasting dus geen eigen inkomsten.

Lokale lastendruk

De woonlasten omvatten het totaal van de gemiddelde aanslag onroerendezaakbelasting eigenaar woningen (OZB), de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor één- en meerpersoonshuishoudens.

De ontwikkelingen in de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing worden in het volgende overzicht weergegeven. Voor de berekening van de OZB 2027 is uitgegaan van een gemiddelde WOZ-waarde van € 498.000 (waardepeildatum 1 januari 2025). In de begroting 2026 gingen we nog uit van een gemiddelde WOZ-waarde van € 441.000 (waardepeildatum 1 januari 2024).

Rekening houdend met de loon- en prijsontwikkeling neemt de lokale lastendruk voor de inwoners toe. Voor eenpersoonshuishoudens stijgt de gemiddelde lastendruk met € 22. Ook voor meerpersoonshuishoudens stijgt de gemiddelde lastendruk met € 22.

De stijging van de afvalstoffenheffing is het gevolg van demografische ontwikkelingen, waardoor het aantal huishoudens achter is gebleven ten opzichte van de raming. Het aantal eenpersoonshuishoudens blijft toenemen ten opzichte van het aantal meerpersoonshuishoudens. Tevens is sprake van een tegenvallende areaaluitbreiding; de groei van de stad is achtergebleven bij de raming. Dit heeft ook zijn weerslag op de rioolheffing. Ook hiervoor geldt dat naar 100% kostendekkendheid gestreefd wordt. We laten de rioolheffingstarieven gelijk opgaan met de stijging van de kosten. De stijging van de OZB wordt veroorzaakt door de trendmatige verhoging van 2,5% en een verlaging van de OZB opbrengst met € 300.000,- vanwege de eerdere tijdelijke verhoging van de OZB voor knooppunt Hoevelaken, een correctie van een aantal grote WOZ-objecten van het hogere niet-woningen tarief naar het lagere woningen tarief naar aanleiding van verwerkte jurisprudentie en de tegenvallende areaaluitbreiding.

Tabel: PL.01 Lastenontwikkeling inwoners

(x € 1,--)

EENPERSOONSHUISHOUDENS	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	GROEI %	GROEI €
Rioolheffing-gebruikersdeel	70	72	2,30%	2
Afvalstoffenheffing	301	297	-1,16%	-3
Lasten gebruikers	371	369	-0,50%	-2
OZB-eigenarendeel	476	497	4,52%	21
Rioolheffing-eigenarendeel	86	88	2,30%	2
Lasten eigenaren	562	585	4,18%	23
LASTEN EIGENAREN/BEWONERS	933	955	2,32%	22

MEERPERSOONSHUISHOUDENS	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	GROEI %	GROEI €
Rioolheffing-gebruikersdeel	70	72	2,30%	2
Afvalstoffenheffing	416	413	-0,69%	-3
Lasten gebruikers	486	484	-0,26%	-1
OZB-eigenarendeel	476	497	4,52%	21
Rioolheffing-eigenarendeel	86	88	2,30%	2
Lasten eigenaren	562	585	4,18%	23
LASTEN EIGENAREN/BEWONERS	1.048	1.070	2,12%	22

In de tabel worden afgeronde bedragen weergegeven. De groeipercentages en -totalen zijn berekend over niet afgeronde bedragen. Bijv. groei lasten gebruikers eenpersoonshuishoudens zijn €-1,87 (afgerond €-2) en groei lasten eigenaren/bewoners eenpersoonshuishoudens zijn €21,61 (afgerond €22)

Vergelijking woonlasten

Voor de vergelijking van de woonlasten vergelijken we onszelf met andere gemeenten met dezelfde omvang als Amersfoort. Hierbij maken we gebruik van de gegevens van Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO). We maken hierbij onderscheid tussen één en meerpersoonshuishoudens en tussen eigenaren van woningen en huurders. Voor eigenaren van woningen is de lastendruk hoger dan het gemiddelde van de vergelijkbare gemeenten. Voor huurders is de lastendruk lager dan het gemiddelde van de vergelijkbare gemeenten.

Tabel: PL.01A Atlas Lokale Lasten Coelo 2026

(x € 1,--)

EIGENAAR - BEWONER	EENPERSOONS- HUISHOUDEN	MEERPERSOONS- HUISHOUDEN
Apeldoorn	1.024	1.039
Arnhem	1.077	1.205
Haarlem	963	1.162
's-Hertogenbosch	815	883
Utrecht	1.085	1.216
Zaanstad	1.059	1.059
Zwolle	852	934
Amersfoort	1.068	1.183

HUURDERS	EENPERSOONS- HUISHOUDEN	MEERPERSOONS- HUISHOUDEN
Apeldoorn	438	452
Arnhem	376	504
Haarlem	324	523
's-Hertogenbosch	341	410
Utrecht	404	564
Zaanstad	692	692
Zwolle	245	326
Amersfoort	351	466

Overzicht raming belastingopbrengsten

Tabel PL.02 geeft een overzicht van de geraamde belastingopbrengsten per belastingsoort over de periode 2027-2030. De verschillende belastingsoorten worden hieronder verder uiteengezet.

Tabel: PL.02 Overzicht geraamde belastingopbrengsten

	REKENING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
Hondenbelasting	836	841	862	862	862	862
OZB	60.644	63.531	66.007	67.638	68.344	68.958
Precariobelasting	175	187	191	191	191	191
Toeristenbelasting	1.494	1.389	1.581	1.581	1.581	1.581
Afvalstoffenheffing	25.579	27.070	26.879	25.876	25.788	25.788
Rioolheffing	16.879	17.641	18.054	18.212	18.234	18.234
TOTAAL	105.607	110.659	113.574	114.360	115.000	115.614

Onroerende-zaakbelasting (OZB)

Algemeen

Van binnen de gemeente gelegen onroerende zaken wordt onder de naam 'onroerende-zaakbelastingen' (OZB) twee directe belastingen geheven:

1. een belasting van degene die een onroerende zaak die niet in hoofdzaak als woning dient, bij het begin van het kalenderjaar al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt (gebruikersbelasting);
2. een belasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar het genot heeft van een onroerende zaak krachtens eigendom, bezit of beperkt recht (eigenarenbelasting).

De gebruikersbelasting wordt uitsluitend geheven over niet-woningen en de eigenarenbelasting over zowel woningen als niet-woningen.

Tariefontwikkeling

Uitgangspunt is dat de (woon)lasten reëel zijn en passen bij het voorzieningenniveau van Amersfoort. Daarom wordt de waardeontwikkelingen van woningen en niet-woningen via de tarieven gecompenseerd.

De nieuw vast te stellen WOZ-waarden voor de heffing OZB 2027 worden gebaseerd op de WOZ-waarden met waardepeildatum van 1 januari 2026. Bij de berekening van de (voorlopige) nieuwe OZB tarieven 2027 is uitgegaan van de WOZ-waarden 2026 (waardepeildatum 1 januari 2025), het OZB tarief van 2026, de trendmatige verhoging van 2,5%, een verlaging van de opbrengst met € 300.000 en een correctie van een aantal grote WOZ-objecten van niet-woningen naar woningen naar aanleiding van toegepaste jurisprudentie. De hier bedoelde jurisprudentie betrof de omzetting van voormalige niet-woningobjecten waarin gewoond wordt en waarvan het woondeel meer dan 70% van de WOZ-waarde bedraagt. Deze objecten worden nu aangeslagen voor het lagere woning tarief, hetgeen resulteert in een lagere OZB voor eigenaren en het wegvallen van het OZB tarief

voor gebruikers van deze objecten. Voorheen werd voor deze objecten nog wel OZB voor het gebruik opgelegd tegen het niet-woning tarief, maar dan alleen voor het deel van de waarde dat niet onder de woondelenvrijstelling viel.

De waardemutaties verdisconteren we in de berekening van de tarieven om de totale belastingopbrengst op een gelijk niveau te houden. De totale opbrengst zal dan nog stijgen met de 2,5% reguliere peilaanpassing, de bouwkundige uitbreidingen, (beperkte) nieuwbouw, de overige areaaluitbreidingen en verminderen met € 300.000 vanwege knooppunt Hoevelaken. Voor knooppunt Hoevelaken was eerder een tijdelijke verhoging van de OZB doorgevoerd.

Nadat in medio oktober minstens 70% van de objecten getaxeerd is en er meer zicht op de daadwerkelijke waardemutatie komt, is de waardemutatie nauwkeuriger te bepalen. Daarna kunnen de definitieve tarieven worden berekend.

Herwaardering

Zodra medio december 2026 90% van de woningen en de niet-woningen getaxeerd is, kan bij de Waarderingskamer een verzoek worden ingediend om in 2027 te mogen beschikken en eind januari 2027 de OZB aanslagen op te leggen.

Bij de vaststelling van de verordeningen OZB en rioolheffing gaan wij nader in op de uitkomsten van de herwaardering en zullen dan eveneens de nieuwe gemiddelde WOZ-waarde opnemen.

Samenwerking met inwoners en bedrijven

Wij streven naar een zo goed mogelijke herwaardering, vertrouwen op deze waardering en streven naar een zo beperkt mogelijk aantal bezwaarschriften. Daarom zet de gemeente maximaal in op informeel contact tussen inwoner en taxateur. Dit informele contact geeft de inwoner de mogelijkheid om met de taxateur te overleggen over de totstandkoming van de WOZ-waarde. Ook wanneer de aanslag/WOZ-beschikking al is opgelegd en de inwoner of het bedrijf hierover vragen heeft, of als hij het niet eens is met de waarde. Dat past in een informelere benadering van geschilsituaties. Immers, een juridisch juiste duiding van een geschil, betekent niet automatisch dat een probleem is opgelost. Er zijn ook andere mogelijkheden om te zorgen voor effectieve geschilbeslechting. Het grote voordeel voor inwoners en bedrijven is dat zij niet per definitie bezwaar hoeven maken om tot een oplossing te komen. Zo lossen we samen een probleem op en voorkomt het directe contact dat inwoners en bedrijven de stap naar een No-cure-no-pay bureau (NCNP) maken.

Is de aanslag eenmaal verstuurd, dan start het invorderingsproces. Dit invorderingsproces heeft als doel de belastingschulden zo volledig mogelijk te innen. Het is daarbij beleid van de gemeente Amersfoort om zo snel mogelijk in contact te komen met degenen die om diverse redenen de belastingschuld niet kunnen betalen en met hen afspraken te maken en zo nodig door te verwijzen naar maatschappelijke instanties zoals de schuldhulpverlening. Daarvoor wordt, op het moment dat er niet is betaald na de aanmaning, een extern bureau ingezet om belastingschuldigen telefonisch te benaderen. Op die manier worden onnodige dwanginvorderingskosten voor de inwoner zoveel mogelijk vermeden. Ook wordt er op de website van de gemeente, en door de medewerkers van het Klantcontactcentrum (KCC), verwezen naar mogelijkheden voor betalingsregelingen en het

opnemen van contact. Er wordt soepel omgegaan met betalingsregelingen en zoveel mogelijk meegedacht met inwoners en bedrijven.

Afvalstoffenheffing

Algemeen

De gemeente is verplicht om huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Ter bestrijding van de daaraan verbonden kosten kan door de gemeente een afvalstoffenheffing worden ingesteld.

De afvalstoffenheffing mag ten hoogste kostendekkend zijn. Het beleid van volledige kostendekking zetten wij ook in 2027 voort. De toegepaste heffingssystematiek met twee tarieven, een (lager) tarief voor eenpersoonshuishoudens en een (hoger) tarief voor meerpersoonshuishoudens, wordt ook in 2027 gehanteerd.

Kostenontwikkelingen

De lasten voor het ophalen en verwerken van afvalstoffen stijgen door inflatie, uitbreiding van het aantal aansluitingen en een verhoging van de CO₂-heffing voor afvalverbrandingsinstallaties door het Rijk. Daar tegenover staat de financieel technische verwerking van ombuigingsmaatregel BH13.1 (Invoeren Diftar vanaf 2027 i.c.m. kostendekkende tarieven milieu-brengstation en ophalen grofvuil en tuinafval vanaf 2026) ter waarde van € 1,025 miljoen, waardoor per saldo de afvalstoffenheffing daalt. Dit is een financieel technische verwerking omdat er nog geen keuze is gemaakt tussen de bezuinigingsmaatregel BH13.1 en BH13.A (Verlagen niveau wijkonderhoud, minder lichtmasten en minder speel- en sporttoestellen in combinatie met kostendekkende tarieven milieubrengstation en ophalen grofvuil en tuinafval).

Zie voor een uitgebreidere analyse ook het kopje 'Wat mag het kosten' bij programma 3 Bedrijvigheid in de Meerjarenbegroting 2027-2030. In tabel PL.03 is de uitsplitsing van de kostenbasis opgenomen.

Tabel: PL.03 Kostenbasis afvalstoffenheffing

AFVALVERWERKING	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027
AVU	6.896	6.670
ROVA	12.659	12.417
Zwerfafval	1.448	1.498
Compensabele BTW	4.189	4.167
Oninbaar	93	49
Kwijtschelding	1.436	1.369
Overige kosten	2.026	2.090
Opbrengst oud papier en PMD	-1.677	-1.381
TOTAAL AFVALVERWERKING	27.070	26.879

<u>Overige kosten gespecificeerd:</u>		
Diensten van derden	621	637
Kapitaallasten	261	260
Lasten voor inning (incl. loonindexering)	269	275
Directe en indirecte lasten	398	408
Overhead	477	510
TOTAAL OVERIGE KOSTEN	2.026	2.090

Tarieven

De afvalstoffenheffing gaat in 2027 omlaag. Het tarief van een eenpersoonshuishouden daalt van € 300,96 in 2026 naar € 297,48 in 2027. Het tarief van een meerpersoonshuishouden daalt van € 415,68 in 2026 naar € 412,80 in 2027. Deze daling is het gevolg van demografische ontwikkelingen, waardoor het aantal huishoudens gelijk is gebleven ten opzichte van de raming. Tevens is sprake van een tegenvallende areaaluitbreiding; de groei van de stad is achtergebleven bij de raming. De kostenbasis is licht gedaald.

Rioolheffing

Algemeen

Onder de naam rioolheffing kan op grond van de Gemeentewet een belasting worden geheven ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan de inzameling en transport van huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater, de inzameling en verwerking van hemelwater en grondwaterbeheer. De rioolheffing is evenals de afvalstoffenheffing geen belasting, waardoor de heffing ten hoogste kostendekkend mag zijn. Ook bij de rioolheffing wordt het beleid van volledige kostendekkendheid gehandhaafd.

Voor de rioolheffing geldt dat de aanslag is gebaseerd op de WOZ-waarde van de onroerende zaak. De hoogte van de tarieven is daarom afhankelijk van de uitkomst van de herwaardering. Evenals bij de OZB is de ontwikkeling van de WOZ-waardes niet relevant voor de hoogte van de gemiddelde aanslag. De eerder genoemde waardeontwikkelingen worden in de tarieven verdisconteerd.

Kostenontwikkelingen

De kosten van kwijscheldingen, oninbaarverklaringen en het grondwaterbeheer zitten in deze heffing verwerkt, als ook een deel van de kosten voor straatreiniging/zwerfafval. De meeste kostenposten stijgen door inflatie. In tabel PL.04 is de uitsplitsing van de kostenbasis opgenomen.

Tabel: PL.04 Kostenbasis rioolheffing

RIOLERING	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027
Storting spaarcomponent in voorziening	6.670	6.670
Kwijtschelding	167	184
Oninbaar	50	37
Straatreiniging	905	936
Beheer wegen- en watergangen	1.021	1.047
Compensabele BTW	2.545	2.607
Overige kosten	6.283	6.573
TOTAAL RIOLERING	17.641	18.054
<u>Overige kosten gespecificeerd:</u>		
Diensten derden	2.935	3.121
Rova	1.716	1.759
Lasten voor inning (incl. loonindexering)	269	275
Dienstverlening wijkbeheer	536	549
Directe en indirecte lasten	370	379
Overhead	457	490
TOTAAL OVERIGE KOSTEN	6.283	6.573

Herwaardering

Zodra medio december 2026 90% van de woningen en de niet-woningen getaxeerd is, kan bij de Waarderingskamer een verzoek worden ingediend om in 2027 te mogen beschikken en eind januari 2027 de OZB aanslagen op te leggen.

Tarieven

Op dit moment is de waardemutatie van de onroerende zaken nog niet bekend. Nadat medio oktober minstens 70% van de objecten getaxeerd is en er meer zicht op de daadwerkelijke waardemutatie komt, kan de waardemutatie nauwkeuriger worden bepaald. Daarna kunnen de definitieve tarieven worden berekend. Verder is sprake van een tegenvallende areaaluitbreiding; de groei van de stad is achtergebleven bij de raming.

De kostenbasis wordt gevolgd en de tarieven stijgen voor 2027 met 2,3%.

Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven ter zake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Voorwerpen op gemeentegrond die belast worden zijn bijvoorbeeld kabels en leidingen (behoudens van nutsbedrijven), terrassen, bouwmaterialen, zonneschermen, luifels, lichtreclames en vlaggen.

De tarieven precariobelasting worden voor 2027 trendmatig verhoogd met 2,5%.

Overige belastingen en rechten

Hondenbelasting

Hondenbelasting wordt geheven ter zake van het houden van een hond. De belasting wordt geheven over het aantal honden dat iemand houdt.

De tarieven hondenbelasting worden voor 2027 trendmatig verhoogd met 2,5%.

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting wordt geheven ter zake van het houden van verblijf binnen de gemeente door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven. De toeristenbelasting wordt geheven over het aantal overnachtingen in het belastingjaar.

Het tarief voor de toeristenbelasting wordt voor 2027 verhoogd van € 5,53 naar € 6,14 per overnachting. Het betreft een ombuigingsmaatregel. Dit is een verhoging van 11%.

Parkeerbelasting

In het kader van de parkeerregulering worden onder naam parkeerbelasting een belasting geheven ter zake van het parkeren van een voertuig en een belasting ter zake van het verlenen van een vergunning voor het parkeren van een voertuig. Heffing en invordering van de parkeerbelastingen zijn in handen van de Coöperatie ParkeerService U.A.

Conform de motie 2025-036M worden de parkeerbelastingen in 2027 niet verhoogd.

Kwijtschelding van belastingen

De gemeente kan op grond van de wet gehele of gedeeltelijke kwijtschelding verlenen als een belastingschuldige niet in staat is om anders dan met buitengewoon bezwaar een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen.

Of kwijtschelding wordt verleend hangt af van de betalingscapaciteit en het vermogen van de belastingschuldigen. Bij de bepaling daarvan houden wij rekening met 100% van de kosten van levensonderhoud zoals die normatief zijn opgenomen in de landelijke richtlijnen voor het kwijtscheldingsbeleid. Van de mogelijkheid om lagere normen (90% of 95%) te hanteren is bewust geen gebruik gemaakt teneinde ruimhartige kwijtschelding te kunnen verlenen. Ook ondernemers kunnen voor kwijtschelding van de privé-aanslag in aanmerking komen. Aan bijstandsgerechtigden, inwoners die uitsluitend een AOW-uitkering hebben en ondernemers met een BBZ-uitkering is in de regel geautomatiseerd kwijtschelding verleend.

Kwijtschelding is mogelijk voor de OZB, de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de hondenbelasting (max.1 hond). Iedereen die het afgelopen jaar kwijtschelding kreeg, hoeft geen nieuw verzoek om kwijtschelding in te dienen. De gemeente handelt daar proactief door met verleende toestemming van belastingschuldigen gegevens te laten toetsen bij het Bureau InformatieDiensten Nederland. De goedgekeurde aanvragen krijgen automatische kwijtschelding.

Degenen die zijn afgewezen krijgen een verzoek om aanvullende gegevens aan te leveren. Voor deze groep wordt maatwerk toegepast.

Retributies

Rechten kunnen worden geheven ter zake van het gebruik van voor de openbare dienst bestemde gemeentebezittingen, werken of inrichtingen die bij de gemeente in beheer of in onderhoud zijn, het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten en gemakkelijkheden als de gemeente daaraan op enige manier medewerking verleend.

Leges zijn rechten die geheven worden wegens het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten. De diensten waarvoor door gemeente Amersfoort leges geheven wordt zijn opgenomen in de bij de legesverordening behorende tarieventabel. Het betreft een scala van diensten die variëren van het verstrekken van paspoorten en rijbewijzen, het verlenen van omgevingsvergunningen tot en met het verlenen van evenementenvergunningen.

Voor de heffingen van leges geldt het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid. De tarieven moeten zodanig worden vastgesteld dat de geraamde baten niet uitgaan boven de geraamde lasten terzake.

	REKENING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
Leges algemene dienstverlening	3.905	2.976	3.111	3.113	3.113	3.113
Leges dienstverlening en besluiten i.h.k.v. de Omgevingswet	6.028	6.144	6.406	6.447	6.473	6.531
Leges dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn	375	393	410	413	415	418
Markt-, haven- en kadegeld	587	566	581	581	581	581
Begraaf- en crematierechten	6.410	5.415	6.694	6.778	6.796	6.805
TOTAAL	10.895	10.079	10.508	10.554	10.582	10.643

Leges

De legesverordening bestaat uit drie hoofdstukken. Binnen hoofdstuk 1 (Leges algemene dienstverlening) en 2 (Leges dienstverlening en besluiten in het kader van de Omgevingswet) is kruissubsidiëring mogelijk en mag de opbrengst maximaal 100% kostendekkend zijn. Voor hoofdstuk 3 (Leges dienstverlening vallend onder dienstenrichtlijn) geldt een kostendekkendheid van 100% binnen de paragraaf. Uitgangspunt is de originele begroting op basis waarvan de dekking en tarieven zijn bepaald. Bij de realisatie wordt uitgegaan van de capaciteit die is begroot. Dit komt omdat er geen uren worden geschreven en capaciteit in de begroting gedurende het jaar (nauwelijks) wordt bijgesteld. Het (eventueel) bijstellen van capaciteit gebeurt bij het opstellen van de nieuwe kostenramingen in het opvolgende jaar.

Leges algemene dienstverlening

Voor de leges met betrekking tot algemene dienstverlening geldt dat we uitgaan van 100% kostendekkendheid. Dit gaat onder meer om leges in verband met de uitgifte van reisdocumenten (paspoort, identiteitskaart), rijbewijzen en huwelijken en geregistreerde partnerschappen. De verschillende tarieven zijn opgenomen in de Legesverordening Amersfoort 2026. Voor 2027 zijn

deze leges geïndexeerd met een prijsindex van 2,5%. Ten opzichte van 2026 zijn zowel de baten als de lasten met dit percentage gestegen.

Leges dienstverlening en besluiten in het kader van de Omgevingswet

Voor de leges met betrekking tot omgevingsvergunningen geldt dat we op begrotingsbasis uitgaan van 100% kostendekkendheid. De verschillende tarieven zijn opgenomen in hoofdstuk twee van de Legesverordening Amersfoort 2026. Voor 2027 zijn deze legesbaten geïndexeerd in lijn met de gestegen kosten. Ten opzichte van 2026 zijn zowel de baten als de lasten gestegen. Op verzoek van de raad leggen we eind 2026 de resultaten van het onderzoek naar de feitelijke kostendekkendheid van hoofdstuk twee van de legesverordening aan hen voor.

Leges dienstverlening vallend onder dienstenrichtlijn

Voor de leges met betrekking tot vergunningen die onder de dienstenrichtlijn vallen, zoals onder andere de horecaverunningen, geldt dat we uitgaan van 100% kostendekkendheid. De verschillende tarieven zijn opgenomen in hoofdstuk drie van de Legesverordening Amersfoort 2026. Voor 2027 zijn deze legesbaten geïndexeerd in lijn met de gestegen kosten. Ten opzichte van 2026 zijn zowel de baten als de lasten gestegen. De feitelijke kostendekkendheid van hoofdstuk drie wordt momenteel onderzocht en aan de raad gepresenteerd zodra de resultaten bekend zijn.

Marktgeld, haven- en kadegeld

Voor de markt-, haven- en kadegelden geldt dat we uitgaan van 100% kostendekkendheid. De verschillende tarieven zijn opgenomen in de Verordening marktgeld en de Verordening haven- en kadegeld. Voor 2027 zijn deze leges geïndexeerd met een prijsindex van 2,5%. Ten opzichte van 2026 zijn zowel de baten als de lasten met dit percentage gestegen.

Begraaf- en crematierechten

Ook voor de begraaf- en crematierechten geldt dat we uitgaan van 100% kostendekkendheid. De verschillende tarieven zijn opgenomen in de Verordening begraaf- en crematierechten Amersfoort. Ten opzichte van 2026 zijn de baten fors gestegen. Dit komt omdat er voor 2026 eenmalig een bedrag van € 1,228 miljoen was opgenomen als omzetsderving bij Rusthof als gevolg van de renovatie en verduurzaming van de Torenzaal. Hierdoor was er voor 2026 geen sprake van 100% kostendekkendheid.

Grondbeleid

Inleiding

Wij realiseren en faciliteren projecten en gebiedsontwikkelingen die passen binnen het gemeentelijk beleid. In dat verband verwerven wij indien gewenst vanuit strategisch oogpunt vastgoed, wij beheren het (tijdelijk) en verkopen het, binnen financiële en juridische kaders.

Momenteel wordt het gemeentelijke grondbeleid geactualiseerd. Het voornemen is om het geactualiseerde grondbeleid in najaar 2026 ter vaststelling aan de raad voor te leggen.

Beleidskader / algemene uitgangspunten

Wij willen de stad Amersfoort verder ontwikkelen en verduurzamen in samenwerking en/of samenspraak met de inwoners, ondernemers en andere partijen in de stad. Grondbeleid en grondexploitaties worden ingezet om de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van ruimtelijke ordening, wonen, economische zaken, verkeer, cultuur, recreatie te realiseren. Wij zetten dit situationeel in met de nadruk op maatwerk en flexibiliteit. Dit betekent dat wij elke keer de afweging maken en kijken wat er per specifieke situatie nodig is. Dit is vastgelegd in de nota grondbeleid. Actief grondbeleid wordt ingezet wanneer de markt de gewenste ontwikkeling niet oppakt of als er specifieke belangen spelen die via faciliterend grondbeleid of andere wet- en regelgeving niet geborgd kunnen worden.

Gebiedsontwikkelingen zijn zeer uiteenlopend van aard en veranderen in de loop van de tijd. Per ontwikkeling passen wij maatwerk toe. Wij benoemen bij de start van een ontwikkeling onze gewenste rol en het instrumentarium dat wij willen inzetten. Als gemeentelijke doelstellingen niet gerealiseerd (kunnen) worden door anderen of als wij een ontwikkeling op gang willen brengen, zetten wij actief grondbeleid in. Een actieve rol wordt altijd vooraf gegaan door een risico- en financiële analyse.

Momenteel werken wij met vier soorten projecten:

1. Grondexploitaties. Een grondexploitatie project is een lopende grondontwikkeling, waarbij de ruimtelijke grenzen zijn bepaald en de gemeenteraad de ontwikkeling heeft goedgekeurd. Elke project omvat een bijgewerkte beoordeling van de kosten en opbrengsten van de grondontwikkeling.

2. Facilitaire projecten. Deze initiatieven zijn geen onderdeel van een vastgestelde gemeentelijke grondexploitaties, aangezien de gemeente geen eigendom heeft in de te ontwikkelen gebieden. De gemeente heeft een faciliterende rol en maakt afspraken met de initiatiefnemers over onder andere de betaling van de gemeentelijke plan- en apparaatskosten en overige kosten van grondexploitatie, als daar sprake van is.

3. Publiek-private samenwerking. Op basis van een publiek-private samenwerking worden gronden ontwikkeld op basis van een samenwerkingsverband tussen de gemeente en private partijen. Dit omvat gecombineerde ontwikkelingen, die worden gekenmerkt door een combinatie van actieve en ondersteunende grondstrategieën.

4. Gebiedsexploitaties/Gemengd. Een gebiedsexploitatie betreft een combinatie van grondexploitatie en een exploitatie op basis van een faciliterende ontwikkeling binnen eenzelfde projectbegrenzing.

Wij zetten tijdelijk gebruik van vastgoed in om initiatieven met een (maatschappelijke) meerwaarde te faciliteren. Tijdelijk gebruik kan daarmee een bijdrage leveren aan de leefbaarheid, economische ontwikkeling, als vliegwiel fungeren of een startruimte voor initiatieven bieden. Als wij gemeentelijk vastgoed verkopen, onderzoeken wij eerst of (sociale) woningbouw mogelijk is.

Wij zijn ons bewust van de vele onzekerheden die gebiedsontwikkeling in deze tijd met zich meebrengt en sturen daarom strak op de financiën. Dit doen wij met behulp van scenarioanalyses, risicomanagement en stapsgewijze besluitvorming zodat tijdig ingegrepen en bijgestuurd kan worden.

Ontwikkelingen op het gebied van regelgeving

Er hebben zich geen nieuwe ontwikkelingen voorgedaan op het gebied van regelgeving. De meest recente wijzigingen betroffen de publicaties van de commissie BBV inzake de *Notitie Rente 2023* en de *Notitie Grondbeleid in de begroting en jaarstukken (2023)*, alsmede de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 2024.

Ontwikkelingen woningmarkt

De behoefte aan woningen in Amersfoort is, net als in de rest van Nederland, nog steeds groot.

De gemeente en de corporaties hebben de ambitie om binnen het woningbouwprogramma de komende jaren extra (sociale) huurwoningen voor de doelgroepen beschikbaar te krijgen.

Op basis van het vastgestelde [Omgevingsprogramma Volkshuisvesting](#) bestaat de verplichting om bij nieuwe ontwikkelingen minimaal 2/3^e betaalbare woningen te realiseren, waarvan 35% sociale huurwoningen. Hiermee wordt aangesloten bij het vigerende Rijksbeleid. Periodiek wordt gerapporteerd over de voortgang van de woonopgave, zie hiervoor [Voortgangsrapportage woningbouw 2025-2](#)

Na de opleving van de koopwoningmarkt in 2024 zien wij dat de markt evenwichtiger is geworden. Er is nog steeds sprake van een woningtekort mede vanwege de achterblijvende bouwproductie. Doorlooptijden, kostenstijgingen en financieringsvoorwaarden blijven bepalende factoren aan de aanbodzijde. De hypotheekrente is in 2025 nagenoeg gelijk gebleven. De prijzen stijgen gematigd en blijven in lijn met de ontwikkeling van de afgelopen jaren onverminderd hoog.

De schaarste op de huurwoningmarkt zet onverminderd door. Het aantal aangeboden huurwoningen daalt, en de verwachting is dat deze trend zich voortzet. Dit tekort, in combinatie met licht stijgende huurniveaus en stabiliserende aanvangsrendementen, leidt naar verwachting tot een lichte waardestijging van huurwoningen in de nabije toekomst.

Deze ontwikkelingen vormen input voor het vaststellen van de parameters voor de herziening van de grondexploitaties, die naar verwachting begin november 2026 zal plaatsvinden.

Ontwikkelingen commercieel vastgoed

Er is in Nederland en in de regio Amersfoort een aanhoudend tekort aan passend en direct beschikbaar aanbod van bedrijfsruimte. Naast het kwantitatieve tekort is er ook een kwalitatief tekort op het gebied van locaties en voorzieningen. Zorgen over de toekomst van de markt voor bedrijfsruimte zijn ontstaan vanwege de beperkte beschikbaarheid van nieuwbouwgrond en de toenemende congestie op het elektriciteitsnet.

Door de grote vraag en het krappe aanbod laat de bedrijfsruimtemarkt in Nederland een positief beeld zien. Ook in Amersfoort is de behoefte groot en het aanbod beperkt. Dit vertaalt zich naar stijgende huren en koopprijzen. Op basis van marktkenmerken (aanhoudende krapte op kwalitatieve locaties, stabiele tot licht doorzettende huurontwikkeling en gestabiliseerde aanvangsrendementen) wordt uitgegaan van stabiel stijgende grondprijzen voor bedrijfsruimte.

Vastgestelde Grondexploitaties

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan worden de financiële kaders van een ontwikkeling vastgelegd in een grondexploitatie. Ten behoeve van het opstellen van de jaarrekening zijn de lopende grondexploitaties per 1-1-2026 geactualiseerd. De exploitaties zijn getoetst aan de huidige marktsituatie: zowel het prijsniveau als de planningen zijn, waar nodig, bijgesteld.

Een toelichting van deze getallen is opgenomen in het [Meerjaren Programma Grondexploitaties 2025](#) (MPG 2025), die is vastgesteld op 8 juli 2026.

Tabel: PG.01 Grondexploitaties

(x € mln.)

		Boekwaarde	Te verwachten (na 31-12-2025)			NCW Saldi (jaarrek. 2025) prijspeil 1-1- 2026
		(gerealiseerde baten +/- lasten per 31-12-2025)	Baten	Lasten	Eindwaarde	
Negatieve grond- exploitaties	Bestaand Stedelijk Gebied	-19.775	-5.562	4.461	-20.876	-19.315
	Wieken/Bloeidaal	-23.054	-972	17.645	-6.382	-6.004
	Vathorst bedrijven	-10.213	-13.384	16.148	-7.450	-5.991
	Schothorsterlaan 88	-53	-2.632	927	-1.759	-1.625
	Zwembad Liendert (west)	-1.300	-2.136	782	-2.655	-2.502
	Leusderweg 249	-468	-137	31	-574	-563
	Kop van Isselt (Rova)	1.481	-41.084	28.012	-11.591	-9.508
	Kavels over de Laak	-4.738	-4.498	3.761	-5.475	-5.262
	Negatieve grondexploitaties	-58.121	-70.406	71.766	-56.761	-50.771
Positieve grond- exploitaties	Lichtenberg	-7.768	-765	11.170	2.637	2.342
	Amersfoort Vernieuwt	180	-70	1	111	108
	De Schans	-701	-430	1.604	472	436
	Positieve grondexploitaties	-8.289	-1.265	12.774	3.220	2.886
Hoefkwartier						
Gebieds- exploitatie	Hoefkwartier	-4.056	-50.997	36.577	-18.476	-17.775
	Hoefkwartier - Hardwareweg	-1.107	-2.028	3.135	0	0
	Gebiedsexploitatie Hoefkwartier	-5.163	-53.025	39.712	-18.476	-17.775
Totaal grond- en gebiedsexploitaties		-71.574	-124.696	124.252	-72.017	-65.659

Risico's en weerstandsvermogen

Gebiedsontwikkelingen gaan gepaard met risico's. De lange looptijd, complexiteit, diverse betrokken partijen met verschillende belangen en invloeden van buitenaf beïnvloeden de uitkomsten van de grond- en opstalexploitaties. Afgelopen jaren hebben gebiedsontwikkelingen te maken gekregen met grote risico's die niet altijd beheersbaar bleken.

Aan de start van een ontwikkeling en ook gedurende de ontwikkeling is het van groot belang om zoveel mogelijk risico's in beeld te brengen en te houden. Enerzijds om maatregelen te kunnen nemen om het risico te beheersen en anderzijds om te bepalen hoe groot de impact van risico's kan zijn als deze zich inderdaad voordoen.

Dit wordt meegewogen in de besluitvorming over het project en in de berekening van het benodigde weerstandsvermogen van de gemeente. Risicomanagement (inventariseren, beheren en evalueren van risico's) is een vast onderdeel van het projectmatig werken.

Volgens BBV regels mag in een grondexploitatie maar beperkt onvoorzien over kosten worden opgenomen en alleen voor zover dat aan een kostensoort te koppelen is. Risico's blijven echter wel aanwezig en soms zijn dat risico's die niet aan een kostensoort te koppelen zijn. De overige risico's worden meegenomen bij het bepalen van het gemeentebrede benodigde weerstandsvermogen. De methodiek hiervan is vastgesteld door het college (zie [Risico's grondexploitaties: zo werkt het in Amersfoort](#)).

Voor het risicomanagement maken wij gebruik van de Risman methodiek. Voor alle grote projecten zijn de risico's nader geïdentificeerd en voorzien van beheersmaatregelen. Hierdoor kan beter gestuurd worden op de projecten. Voor het bepalen van de hoogte van de risico's is gebruik gemaakt van een Monte Carlo-analyse. Het totaalbedrag aan risico's wordt betrokken bij de analyse van het totaal benodigde weerstandsvermogen.

Naast de risico's die voor alle grote projecten zijn geïdentificeerd met de Risman methodiek zijn bij de zomerrapportage aanvullende generieke risico's benoemd voor de grondexploitaties. Dit betreft risico's waarbij de gemeente een financieel risico loopt. Deze risico's zijn hieronder opgesomd.

- Grondexploitaties, risico op hogere kostenstijging (2,0% - 4,0 %)
- Grondexploitaties, risico, netcongestie

Op basis van de Monte Carlo-analyse is het financieel risico op hogere kostenstijging gekwantificeerd op € 2,2 miljoen. Dit risico maakt onderdeel uit van het gemeentebrede benodigde weerstandsvermogen.

De omvang van de (financiële) consequenties van het in de zomerrapportage opgenomen risico netcongestie is nog niet in te schatten. De komende tijd zal meer duidelijkheid komen over de mogelijke gevolgen van netcongestie voor de ruimtelijke projecten in Amersfoort.

Mede voor het bepalen van de risico's worden de grondexploitaties jaarlijks herzien. Bij deze herziening worden nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen niet meegenomen. Toch kunnen deze ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld Bovenduist of de herontwikkeling van de huidige stadhuislocatie of de verdere ontwikkeling van Kop van Isselt een substantieel risico-profiel met zich meebrengen, afhankelijk van de gekozen ontwikkelstrategie. Omdat deze strategie nog niet vastligt en ook andere ruimtelijke en financiële kaders niet zijn vastgesteld, zijn deze toekomstige risico's buiten beschouwing gelaten. De bandbreedte van de risico's van deze projecten wordt voorlopig ingeschat op € 15 - 25 miljoen.

De stijgende prijzen, de beperkte capaciteit op de arbeidsmarkt en de economische onzekerheid zijn meegenomen in het huidige [MPG](#) en bij het bepalen van de parameters die gehanteerd zijn in de grondexploitaties. In aanloop naar de komende herzieningen worden deze verwachtingen opnieuw getoetst aan de realiteit van de grondexploitaties.

Tabel PG.02 geeft een overzicht van kwantificeerde risico's per afzonderlijke grond-/gebiedsexploitatie (portefeuille en project specifiek) en aanvullend generieke risico's als benoemd in de zomerrapportage.

Op basis van de notitie *Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2023)* van de commissie BBV wordt bij grondexploitaties onderscheid gemaakt in portefeuillerisico's en project specifieke risico's.

Portefeuille risico's hebben betrekking op verwachtingen ten aanzien van markt- en conjunctuurinvloeden. Voor de jaarlijkse herziening van de grondexploitaties worden de te hanteren parameters/percentages voor de ontwikkeling van de verwachte opbrengsten, kosten en renteontwikkelingen voor de korte (komende drie jaar) en langere termijn (vanaf het vierde jaar tot en met het tiende jaar) vastgesteld. Dit zijn specifieke percentages per jaar en de impact hiervan wordt verwerkt in de herziening. Daarnaast wordt er een inschatting gemaakt dat de werkelijke percentages mogelijk hoger of lager uitvallen. De financiële impact die een afwijking van de verwerkte percentages heeft op het verwachte financiële resultaat van de grondexploitatie wordt opgenomen als portefeuille risico. Deze risico's - de mogelijke afwijking op de parameters - gelden voor de gehele portefeuille (alle grondexploitaties).

Bij project specifieke risico's wordt onderscheid gemaakt tussen generieke ramingsrisico's en specifieke risico's. Deze risico's worden per afzonderlijk grondexploitatie bepaald en gekwantificeerd. De generieke ramingsrisico's betreffen afwijkingen ten opzichte van ingeschatte opbrengsten en kosten. De verwachte omvang van de afwijking is afhankelijk van de totale inschatting en van de planfase waarin een grondexploitatie zich bevindt. Hoe verder een grondexploitatie gevorderd is, hoe kleiner de verwachte afwijking van de opbrengsten- en kosteninschatting is. Dit is een generieke berekeningsmethode die voor alle grondexploitaties wordt toegepast. Specifieke risico's zijn unieke of onvoorziene gebeurtenissen die direct samenhangen met de ontwikkeling van een specifieke project. Deze risico's worden jaarlijks bij de herziening van de grondexploitatie opnieuw bepaald en gekwantificeerd.

Tabel: PG.02 Risico's en weerstandsvermogen

	Portefeuillerisico's	Projectspecifieke risico's		Totaal risico's
		Generieke ramingsrisico's	Specifieke risico's	
GRONDEXPLOITATIE				
BSG	769	369	326	1.464
De Wieken vinkenhoef	541	601	4.923	6.065
Schothorsterlaan 88	143	601	361	1.105
De Lichtenberg	-	-	-	-
Rovaterrein - herontwikkeling	2.136	4.119	1.277	7.532
Kavels over de Laak	184	132	12	328
Bedrijvenpark Vathorst	1.310	455	1.083	2.849
Woningbouw De Schans	-	-	-	-
Liendert West	78	10	119	207
ABC Liendert	-	-	-	-
Leusderweg 249	13	9	-	22
TOTAAL GRONDEXPLOITATIES	5.175	6.298	8.100	19.573
GEBIEDSEXPLOITATIE				
Hoefkwartier	1.611	1.732	7.639	10.981
TOTAAL GEBIEDSDEXPLOITATIES	1.611	1.732	7.639	10.981
TOTAAL GROND- EN GEBIEDSEXPLOITATIES	6.785	8.030	15.739	30.554
GENERIEKE RISICO'S GRONDEXPLOITATIES				
Risico hogere kostenstijging (2,0% - 4,0%)	2.200			2.200
TOTAAL RISICOPROFIEL	8.985	8.030	15.739	32.754

Relaties binnen de begroting

[Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing](#): In deze paragraaf wordt het totale overzicht van risico's voor de gemeente inclusief de risico's van de grondexploitatie weergegeven.

Bedrijfsvoering

Inleiding

Wij weten wat er leeft in Amersfoort. Voor het bestuur leveren we diensten en ondersteunen wij de inwoners en partners om kansen te grijpen en problemen op te lossen. Dat is onze missie uit ons organisatieplan Werken voor Bestuur en Stad.

Beleidskader / algemene uitgangspunten

In deze paragraaf bedrijfsvoering nemen wij u mee op een aantal specifieke thema's uit onze bedrijfsvoering, te weten: arbeidsmarkt en bezetting, inclusiviteit, integriteit, verzuim, interne dienstverlening en informatievoorziening.

Strategische Personeelsplanning

De gemeente Amersfoort staat de komende jaren voor grote maatschappelijke opgaven. Dit vraagt om een organisatie die wendbaar, lerend en toekomstgericht is. Daarom investeren wij bewust in onze mensen, ons leiderschap, onze organisatiecultuur en de manier waarop we samenwerken. Zo bouwen we aan een organisatie die vandaag én morgen maatschappelijke waarde levert.

De arbeidsmarkt blijft krap. Onze opgave verschuift dan ook van primaire inzet op het aantrekken van nieuwe medewerkers naar het behouden, ontwikkelen en optimaal inzetten van het talent dat we hebben. Complexe maatschappelijke vraagstukken vragen om samenwerking over de grenzen van teams en disciplines heen. En om medewerkers en leidinggevendenden die wendbaar zijn, verbinding leggen en zich blijven ontwikkelen.

Als publieke organisatie dragen wij een bijzondere verantwoordelijkheid. Het vertrouwen van inwoners begint bij een organisatie waarin integriteit, sociale veiligheid en inclusie vanzelfsprekend zijn en waarin medewerkers zich gezien, gehoord en veilig voelen. Daarnaast veranderen digitalisering, data en AI de manier waarop we werken. Deze ontwikkelingen bieden kansen om ons werk slimmer en effectiever te organiseren, maar vragen ook om nieuwe vaardigheden, een lerende houding en blijvende aandacht voor de impact op mensen en werk.

Inclusieve organisatie

We bouwen verder aan een organisatie die net zo veelkleurig is als onze stad. In 2027 zetten we de structurele borging in de lijnorganisatie voort via onze twee complementaire sporen: het objectiveren van processen (spoor 1) en cultuurverandering en sociale veiligheid (spoor 2).

De zwaartepunten hierbij zijn:

- Inclusief leiderschap en normering: leidinggevendenden pakken hun rol als cultuurdrager, stellen heldere grenzen tegen uitsluiting en creëren ruimte voor tegenspraak.
- Objectieve processen: voortbouwen aan drempelloze en objectieve in-, door- en uitstroom.

- Sociale veiligheid en dialoog: stimuleren van kruispuntdenken, empathie en het herkennen van vooroordelen via ons doorlopende leerprogramma.
- Meten en leren: inzet van de Nederlandse Inclusiviteitsmonitor (NIM) en het Werkbelevingsonderzoek om scherp te blijven en datagedreven bij te sturen.

In de eerste helft van 2026 zijn de leer- en verbeterpunten uit de eerdere pilot *competentiegericht werven en selecteren* in een tweede pilot toegepast. Hiermee is het werving- en selectieproces verder versterkt op het gebied van objectiviteit en inclusie. Op basis van de resultaten wordt bekeken welke onderdelen van deze werkwijze breder binnen de organisatie kunnen worden toegepast.

Inclusie is geen checklist, maar dagelijks werk. Als lerende organisatie blijven we ruimte bieden voor verschil en verbinding; soms schuurt het, maar juist daarin laten we zien wie we willen zijn.

Arbeidsmarkt en bezetting

Werken voor Amersfoort blijft populair. De website wordt goed bezocht en we ontvangen veel sollicitaties op onze vacatures. Om onze positie als aantrekkelijke werkgever verder te versterken, ontwikkelen we steeds meer eigen content voor sociale media en zetten we via een nieuwe samenwerkingspartner gericht verschillende mediakanalen in. Daarbij houden we extra aandacht voor functies die moeilijk vervulbaar zijn.

We zetten vervolgstappen op basis van de ervaringen met *competentiegericht werven en selecteren* met als doel onze selectieprocessen verder te objectiveren en inclusiever te maken. Tegelijkertijd blijven we werken aan een efficiënt en toekomstbestendig wervings- en selectieproces, onder meer door standaardisatie, digitalisering en automatisering.

Naast het aantrekken van nieuwe collega's investeren we in de ontwikkeling en mobiliteit van huidige medewerkers, onder meer via een intern oriëntatieprogramma. Ook houden we zicht op toekomstige personeelsontwikkelingen en verwachte uitstroom, zodat hier tijdig op kan worden geanticipeerd in de personeelsplanning. Daarbij kijken we nadrukkelijk naar de ontwikkeling van formatie en bezetting en naar een passende verhouding tussen vaste medewerkers en externe inhuur.

Via de Inhuurdesk blijven we sturen op een zorgvuldige en rechtmatige inzet van externe capaciteit. Daarbij zien we scherp toe op de inzet van zzp'ers en op naleving van de geldende wet- en regelgeving, waaronder de Wet DBA.

Integriteit

Om een betrouwbare en integere organisatie te kunnen zijn, vragen we van onze medewerkers alertheid in het dagelijkse handelen. In 2026 en doorlopend in 2027 herijken we ons integriteitsbeleid aan ontwikkelingen in wet- en regelgeving en passend bij de grootte van onze organisatie. Alle medewerkers ontvangen vóór aanvang van een dienstverband ons integriteitsbeleid "Zo zijn onze manieren". Hierin zijn duidelijke richtlijnen en afspraken vastgelegd. De basis hiervoor is onze gedragscode die geactualiseerd wordt. Bij aanvang van het dienstverband tekent elke medewerker een integriteitsverklaring en beschikken zij over een actuele Verklaring omtrent het Gedrag (VOG). Tijdens de introductiedag voor nieuwe medewerkers wordt er aandacht aan integer werken gegeven. De medewerker legt dan ook de ambtseed af waarin integer handelen centraal staat.

Het voorkomen van fraude, onrechtmatig handelen en ongewenst gedrag is binnen de organisatie een belangrijk aandachtspunt. In de werkprocessen van de organisatie zijn tal van maatregelen genomen om het risico op fraude en onrechtmatig handelen zoveel mogelijk te reduceren. Te denken valt hierbij aan functiescheiding, toepassen van 'meer ogen – principe' en ICT- maatregelen op het gebied van identificatie en authenticatie. Daarnaast is in de organisatie ook aandacht voor de meer culturele en gedragskant van fraude, onrechtmatigheden en ongewenst gedrag. Voorbeelden hiervan zijn trainingen op het gebied van morele dilemma's en beleid om een sociaal veilig werkklimaat te waarborgen.

Vertrouwenspersonen

Binnen de organisatie zijn 8 interne vertrouwenspersonen actief met diverse achtergronden. Ook is er een externe vertrouwenspersoon aan onze organisatie verbonden. In 2027 zetten we in op een versterkte samenwerking tussen de vertrouwenspersonen, bedrijfsmaatschappelijk werk en het herziene integriteitsbeleid om tot een samenhangend geheel te komen. Ook de meld- en klachtenregeling integriteit wordt geoptimaliseerd waar de vertrouwenspersonen in de voorbereiding een rol hebben. Om die reden wordt ook de regeling vertrouwenspersonen meegenomen in de actualisatie. De intranetpagina's over integriteit, ongewenste gedragsvormen en meldprocedures worden regelmatig geactualiseerd en onder de aandacht van de medewerkers gebracht.

Arbeidsomstandigheden

Gezondheid en vitaliteit van de medewerkers blijft een belangrijk item. De komende jaren zetten we in op het verder omlaag brengen van het ziekteverzuimpercentage. In 2027 ligt de focus in op een nieuw verzuimbeleid en de uitrol daarvan, waarbij we in de implementatie inzetten op -trainingen voor leidinggevenden en een meer preventieve aanpak van verzuim.

In de organisatie besteden we breed aandacht aan gezondheid en vitaliteit door de inzet van preventieve activiteiten op zowel individueel als teamniveau. Naast een vitaliteitsprogramma zetten we in op gezond en veilig werken op de werkplek, door onder andere aandacht voor ergonomie van de (thuis)werkplek en bewegen tijdens de werkdag. We starten de voorbereidingen om eind 2027 de inventarisatie van risico's (Risico- inventarisatie en –evaluatie) op het gebied van veilig en gezond werken te kunnen doen binnen de nieuwe huisvesting.

Interne dienstverlening

Naast de voorbereidingen op het HvdS vraagt de instandhouding van de huidige huisvesting doorlopend aandacht. In het licht van de planvorming voor het HvdS is het onderhoud beperkt tot het hoogst noodzakelijke. Een acceptabel en ARBO-verantwoord werkklimaat is de basis, waarbij er het komende jaar nog wel diverse aanpassingen en maatregelen nodig zijn.

Informatievoorziening

Informatievoorziening is een integraal onderdeel van alle taken en opgaven van de gemeente. Een goed werkende en veilige informatievoorziening is daarom noodzakelijk om de dienstverlening naar inwoners en bedrijven en de bedrijfsvoering te garanderen. De ambities van de gemeente Amersfoort vragen veel ontwikkeling op gebied van informatievoorziening. Daarnaast komt veel nieuwe wetgeving op gebied van informatie en digitalisering op ons af en is het cyberdreigingsniveau onverminderd hoog. Daarom richten we ons op het versterken van de organisatie rondom informatievoorziening en digitalisering, het structureel verbeteren van de informatiehuishouding en de doorontwikkeling van onze informatievoorziening. Hiervoor stellen we in 2027 een nieuwe digitaliseringsstrategie op. Op basis hiervan maken we de keuzes op gebied van digitalisering en ontwikkeling van de informatievoorziening binnen de beschikbare capaciteit en middelen. Digitale onafhankelijkheid en de inzet van AI krijgen hier een plek in.

Informatiehuishouding op orde

De komende jaren gaan we verder met het op orde brengen van de informatiehuishouding. Onder de vlag van programma VIBE (voorheen informatiehuishouding, zie [Raadsinformatiebrief 2025-035](#)) maken we het applicatielandschap stap voor stap compliant met de AVG, de nieuwe Cyberbeveiligingswet en de nieuwe Archiefwet 2026. Daarnaast werken we toe naar een actueel en dekkend beleidskader evenals een heldere governance, aan centraal inzicht in het informatielandschap en een werkend kwaliteitssysteem. Ook werken we aan de verdere implementatie van de Wet open overheid (Woo) en verbeteren we het bewustzijn en de vaardigheden van medewerkers om de informatiehuishouding op orde te brengen en te houden.

Versterken organisatie informatievoorziening en digitalisering

We zijn een verbetertraject gestart om de processen rond informatievoorziening en IT structureel te versterken. Hierdoor kunnen we beter gaan inspelen op vragen vanuit de politiek, de gemeentelijke organisatie en de ontwikkelingen die van buiten op ons afkomen: wetgeving, richtlijnen vanuit de Rijksoverheid en Provincie, maar ook digitale ontwikkelingen. Tegelijkertijd is de afdeling Informatievoorziening (IV) in capaciteit onvoldoende meegegroeid met de rest van de organisatie. De vraag vanuit de organisatie is daarmee groter dan de IV-organisatie op dit moment kan opvangen. Het ingezette verbetertraject moet leiden tot betere processen voor het vernieuwen en aanpassen van systemen en voor de noodzakelijke innovatie. Dit vraagt een steeds grotere inzet van kennis en capaciteit, waarbij met name beschikbare capaciteit in toenemende mate een beperkende factor vormt, zowel voor het tijdig voldoen aan wettelijke verplichtingen als voor het oppakken van nieuwe ontwikkelingen en opgaven.

Toelichting rechtmatigheidsverantwoording

Naleving Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO)

De Wet FIDO bepaalt dat het aangaan van leningen, het uitzetten van middelen of het verlenen van garanties alleen mag voor de publieke taak. Enige uitzondering hierop is het uitzetten van overtoollige middelen. Deze uitzettingen dienen dan een prudent karakter te hebben en niet gericht te zijn op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatig risico. Daarnaast bepaalt de Wet FIDO dat de gemiddelde netto vlottende schuld per kwartaal niet de kasgeldlimiet overschrijdt (bepaald in de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden) en dat het renterisico op de vaste schuld van de gemeente de renterisiconorm (bepaald in de uitvoeringsregeling), niet overschrijdt. Wij streven naar het naleven van de bepalingen in de wet FIDO na en handelen hiermee (niet-)financieel rechtmatig.

Individueel geconstateerde afwijkingen ten aanzien van rechtmatigheid

In juli 2025 heeft de Raad van State een uitspraak ([link](#)) gedaan waaruit volgt dat begrotingssubsidies aangemerkt worden als schaarse rechten en het beginsel van gelijke kansen door gemeenten toegepast moet worden. Uit onderzoek bleek dat wijze van subsidieverlening binnen de gemeente hier niet volledig aan voldeed.

Kort na de uitspraak is een proces gestart om te zorgen wat er voor moet zorgen dat het aantal onrechtmatig verleende begrotingssubsidies steeds lager wordt tot er in 2029 helemaal geen onrechtmatige begrotingssubsidies meer verleend worden. Zoals toegelicht in deze [Raadsinformatiebrief](#). Tot die tijd zal er naar verwachting dus nog steeds sprake zijn van onrechtmatig verleende begrotingssubsidies.

Geconstateerde fraude(s) vanuit de eigen organisatie door eigen medewerkers

Het voorkomen van fraude en onrechtmatig handelen is binnen de organisatie een belangrijk aandachtspunt. In de werkprocessen van de organisatie zijn tal van maatregelen genomen om het risico op fraude en onrechtmatig handelen zoveel mogelijk te reduceren. Te denken valt hierbij aan functiescheiding, toepassen van 'meer ogen – principe' en ICT- maatregelen op het gebied van identificatie en authenticatie. Daarnaast is in de organisatie ook aandacht voor de meer culturele en gedragskant van fraude en onrechtmatigheden. Voorbeelden hiervan zijn aan trainingen op het gebied van morele dilemma's en beleid om een veilig werkklimaat te waarborgen. Het omgaan met agressie van derden is een belangrijke terugkerende training. Er wordt gewerkt met het Gemeentelijk Incidenten Register waarin agressie-incidenten en eventuele sancties op dit ongewenste gedrag, vastgelegd worden.

Wet open overheid

Inleiding

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. In artikel 3.5 (de Openbaarheidsparaagraaf) van de Woo is voorgeschreven dat gemeenten in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Deze begroting en jaarlijkse verantwoording vloeien voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

In de memorie van toelichting bij de Woo staat onder andere dat met dit artikel beoogd wordt een impuls te geven aan de actieve openbaarheid door voor te schrijven dat bestuursorganen in hun begroting en verantwoordingsverslag aan moeten geven hoe zij rekening houden met de bepalingen uit de Woo.

De openbaarheidsparaagraaf Woo dient in de begroting en jaarrekening te worden opgenomen via een afzonderlijke paraagraaf. Met deze paraagraaf voldoen we aan de wettelijke voorschriften.

Beleidskader / algemene uitgangspunten

Voor de periode 2026-2030 heeft de gemeenteraad van Amersfoort bepaald hoe we de Wet open overheid binnen Amersfoort doorvoeren.

Hiervoor is in 2025 een [ambitie](#) vastgesteld. We willen het **vertrouwen** van de stad in de overheid behouden en vergroten, de **toegankelijkheid** van informatie behouden en vergroten en doen dit met aandacht voor de **kwaliteit** van onze informatie en informatiehuishouding.

Wat we daar in ieder geval voor regelen, is het continue verbeteren en versnellen van de afhandeling van Woo-verzoeken. Daarnaast maken we informatie (pro-)actief openbaar volgens de wettelijke termijnen en publiceren we meer en eerder waar dat kan.

Om open en transparant te zijn is in de breedte een informatiehuishouding van goede kwaliteit nodig. Daarom verbeteren we die de komende jaren met het programma informatiehuishouding gemeente Amersfoort 2025-2030, zie het [plan van aanpak informatiehuishouding versneld verbeteren](#) dat in april 2025 door het college is vastgesteld. De verdere implementatie van de Woo is onderdeel van dit programma.

Duurzaamheid

Inleiding

Amersfoort staat voor grote maatschappelijke opgaven op het gebied van ecologische en sociale duurzaamheid. Denk aan klimaatverandering, verlies van biodiversiteit en uitputting van grondstoffen en sociale ongelijkheid. Op [4 april 2023](#) heeft de gemeenteraad besloten een paragraaf 'Duurzaamheid' op te nemen in de begroting en jaarstukken. Deze paragraaf geeft inzicht in de voortgang van duurzaamheidsdoelen die de gemeente zich op dat vlak heeft gesteld. Omdat deze doelen verschillende programma's raken, maakt deze paragraaf ook de samenhang tussen de programma's en de gemeentelijke ambities zichtbaar. Als gemeente willen we onze negatieve impact beperken en bijdragen aan oplossingen die zorgen voor een leefbare stad, nu en in de toekomst.

Hoewel deze rapportage zich primair richt op ecologische duurzaamheidsdoelen, hebben veel ontwikkelingen ook een belangrijke sociale betekenis. Thema's als energiearmoede, toegang tot groen, klimaatadaptatie en luchtkwaliteit raken direct aan gezondheid, welzijn en leefbaarheid. Door deze samenhang te benoemen, wordt zichtbaar hoe duurzaamheidsbeleid niet alleen bijdraagt aan een betere leefomgeving, maar ook aan een veerkrachtige en inclusieve samenleving. De komende jaren werken we aan de ontwikkeling van indicatoren op het gebied van sociale duurzaamheid.

De aandacht voor duurzaamheid groeit landelijk en internationaal. Organisaties worden steeds vaker gevraagd om inzicht te geven in hun impact op mens, milieu en samenleving. Hoewel gemeenten niet verplicht zijn om een duurzaamheidsrapportage op te stellen, vindt Amersfoort het belangrijk om onze voortgang zichtbaar te maken. Daarmee kunnen we onze prestaties volgen, leren van resultaten en invulling geven aan onze voorbeeldrol. We sluiten daarbij aan op Europese en landelijke richtlijnen voor het opstellen van een duurzaamheidsrapportage en volgen ontwikkelingen en inzichten op dit gebied.

De paragraaf bestaat uit twee onderdelen:

1. **Samen met de stad aan de slag** – de duurzaamheidsdoelen voor Amersfoort als geheel.
2. **De gemeentelijke organisatie** – de duurzaamheidsdoelen van de gemeentelijke organisatie.

In het eerste deel worden de ambities en indicatoren voor de stad Amersfoort benoemd. In het tweede deel wordt dieper op de ambities en indicatoren van de eigen organisatie ingegaan.

Beleidskader / algemene uitgangspunten

In de [Omgevingsvisie Amersfoort 2030-40](#) hebben we onze langetermijnvisie voor de stad opgenomen. Duurzaamheid speelt daarin een belangrijke rol. Dit komt vooral tot uiting in de ontwikkelopgaven:

- Een groene stad in een groene omgeving die water omarmt
- Een duurzame, CO₂-neutrale stad

De belangrijkste thema's om hier invulling aan te geven zijn:

1. Klimaat en klimaatadaptie
2. Circulariteit
3. Groen en biodiversiteit
4. Luchtkwaliteit

Deze thema's werken we verder uit in de volgende onderdelen. Ze vormen daarbij de basis voor de invulling van de onderdelen van deze paragraaf. Ook zijn omgevingsprogramma's vastgesteld of in ontwikkeling. Hierin staan doelen en indicatoren om de voortgang te volgen. De hoofdlijnen daarvan komen terug in deze duurzaamheidsparagraaf.

Onderdeel 1: Samen met de stad aan de slag

1.1. Klimaat Ambitie

De aarde wordt warmer door de grote uitstoot van broeikasgassen, zoals koolstofdioxide (CO₂). Deze uitstoot vindt wereldwijd plaats en heeft invloed op het klimaat. Door de toename van broeikasgassen blijft meer warmte in de atmosfeer hangen. Daardoor raken natuurlijke processen verstoord, met negatieve gevolgen voor de aarde en onze samenleving.

Amersfoort wil in 2030 de uitstoot van broeikasgassen met minimaal 55% hebben verminderd ten opzichte van 1990. In 2050 willen wij een CO₂-neutrale stad zijn. Deze doelstellingen sluiten aan bij het Klimaatakkoord van Parijs en de klimaatwet.

Om deze doelstelling te realiseren zetten we in op het beperken van:

1. de CO₂-emissies die we zelf veroorzaken, bijvoorbeeld door het verwarmen van gebouwen of verbranding van fossiele brandstoffen in voertuigen (scope 1 emissies).
2. indirecte uitstoot veroorzaakt door de energie die we gebruiken (scope 2 emissies).
3. CO₂-emissies die wij indirect veroorzaken in productieketens (scope 3 emissies).

Voor het meten en verminderen van de klimaatimpact van een organisatie wordt internationaal gewerkt met het [Greenhouse Gas \(GHG\) Protocol](#). Dit protocol verdeelt broeikasgasemissies in drie categorieën: scope 1, 2 en 3:

Scope 1: Directe uitstoot uit bronnen die de organisatie zelf bezit of beheert, zoals aardgasverbruik en eigen voertuigen.

Scope 2: Indirecte uitstoot die ontstaat bij de opwekking van ingekochte energie, zoals elektriciteit, warmte of koeling.

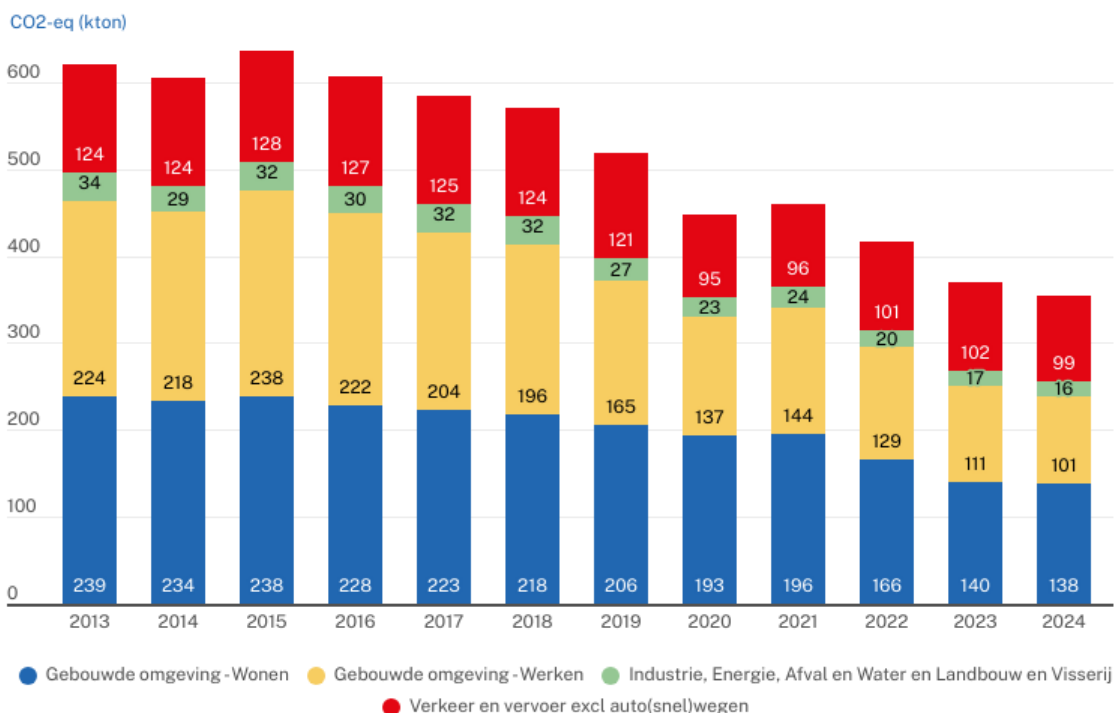
Scope 3: Alle overige indirecte uitstoot in de waardeketen, zoals emissies van leveranciers, inkoop, mobiliteit, afval en het gebruik van producten of diensten.

Om de voortgang te volgen worden er twee indicatoren gebruikt. De lokale CO₂ uitstoot laat zien in welke mate de verduurzaming van het energiegebruik van de gebouwde omgeving en mobiliteit vordert (scope 1 en 2 emissies). Het CO₂ budget is een indicator waarmee we voor een aantal sectoren onze impact in productieketens kunnen monitoren (scope 3 emissies). Dit betreft nieuwbouw, de openbare ruimte en industrie. Om ons klimaatdoel in 2030 te realiseren wordt de uitvoering georganiseerd via verschillende Omgevingsprogramma's. Het Omgevingsprogramma Energie heeft inmiddels ter inzage gelegen en zal eind 2026 worden vastgesteld. In het Omgevingsprogramma worden concrete doelen gesteld voor het realiseren van meer duurzame energie opwek, minder energiegebruik en minder aardgasaansluitingen. Het Omgevingsprogramma Circulaire Stad is vastgesteld en geeft richting aan het gebruik van minder primaire grondstoffen, meer hergebruik en het gebruik van meer biobased materialen. Dit levert een bijdrage aan minder CO₂ uitstoot in productieketens.

Indicator: Lokale CO₂-uitstoot per jaar

Via de [klimaatmonitor](#) van het Rijk berekenen we hoeveel CO₂-uitstoot wordt veroorzaakt door het energiegebruik in Amersfoort. Deze berekeningen lopen in de regel twee jaar achter op de huidige stand van zaken. Op de website [Amerfoortincijfers](#) rapporteren wij over de lokale CO₂-uitstoot. Daarbij leggen we ook een relatie met onze doelstellingen voor 2030 en 2050. Ook bieden we inzicht in de CO₂-uitstoot van verschillende doelgroepen zoals woningen, mobiliteit en bedrijfsactiviteiten.

CO₂ uitstoot gemeente Amersfoort - uitgesplitst

Stand van zaken

De lokale CO₂-uitstoot door energiegebruik in Amersfoort daalt al meerdere jaren. We merken dat steeds meer inwoners en bedrijven bewuster omgaan met energie en stappen zetten door gebouwen te verduurzamen en energiezuinige apparaten aan te schaffen. Het doel is om in 2030 55% minder CO₂ uit te stoten dan in 1990. Dat betekent dat in er in dat jaar maximaal 260.718 ton aan CO₂- emissies veroorzaakt mag worden. Ten opzichte van 1990 was er in 2023 sprake van ongeveer 52% minder CO₂ uitstoot. Het doel voor 2030 is daarmee binnen handbereik. Op het moment dat het Omgevingsprogramma Energie is vastgesteld zal de monitoring uitgebreid worden met andere indicatoren zoals het aardgasgebruik, het aantal aardgasafsluitingen en de hoeveelheid lokaal duurzaam geproduceerde energie.

Lange termijn

Om in 2050 CO₂-neutraal te kunnen zijn, mag er op de lange termijn geen CO₂ uitstoot meer worden veroorzaakt (door het energiegebruik) in Amersfoort. Het energiegebruik is daarmee klimaatneutraal.

Indicator: CO₂-budget

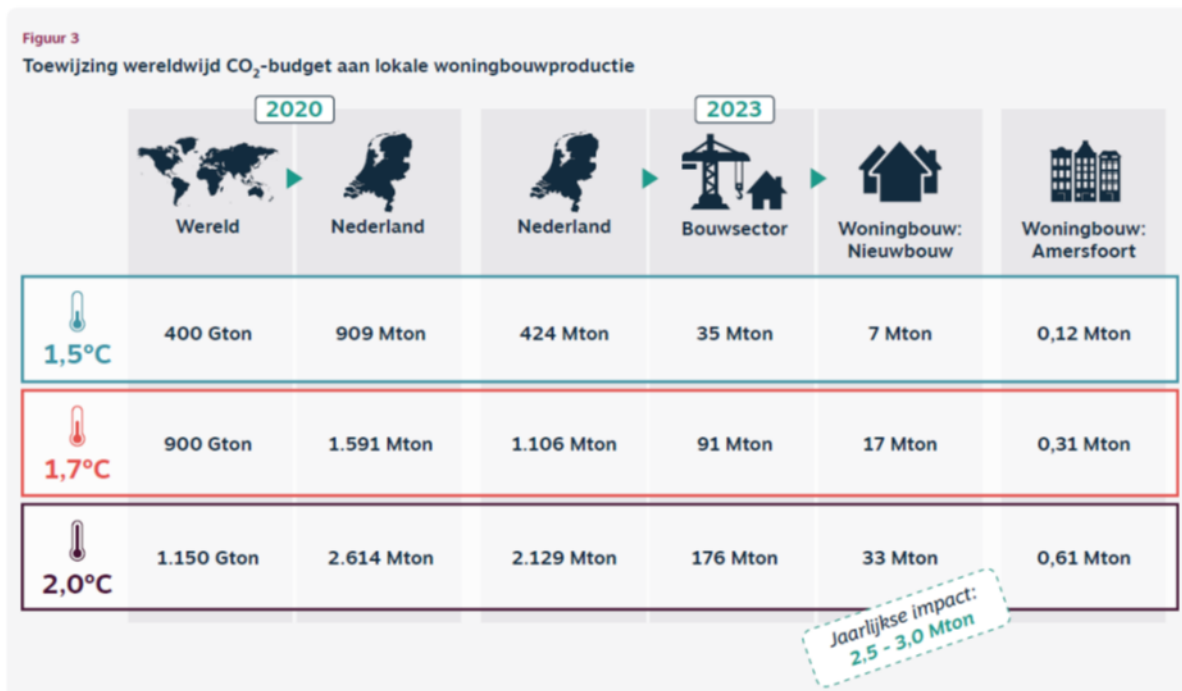
Waar werken we naar toe?

IPCC (het wetenschappelijke klimaatpanel van de Verenigde Naties) berekent hoe groot het resterende koolstofbudget is. Dit koolstofbudget geeft aan hoeveel CO₂ we nog kunnen uitstoten voordat we aan een bepaalde temperatuurstijging zitten. Gemeente Amersfoort gebruikt het CO₂-budget als hoofdindicator voor klimaatverandering.

Budget

Het wereldwijde koolstofbudget is teruggerekend naar Nederland en vervolgens naar Gemeente Amersfoort. Op basis hiervan hebben we laten berekenen welk CO₂-budget we beschikbaar hebben tot en met 2030. Dit totale CO₂-budget hebben we gerelateerd aan de groei van Amersfoort en aan de grootgebruikers van CO₂-uitstoot: nieuwbouw, renovatie, openbare ruimte, industrie etc.

Omdat Amersfoort weinig industrie heeft, heeft de woningbouwopgave de grootste impact op het CO₂ budget van gemeente Amersfoort. De resultaten van het onderzoek zijn te zien in de onderstaande figuur. Op basis van de huidige woningbouwambities en de wettelijke standaarden voor woningbouw lijkt de doelstelling van 1,5 graden uit het Parijsakkoord niet langer haalbaar.

Middellange termijn

Op de middellange termijn gaan we de CO₂-uitstoot van hoge impact sectoren (nieuwbouw, renovatie en openbare ruimte) daadwerkelijk berekenen. De daadwerkelijk CO₂-uitstoot gaan we vervolgens vergelijken met het theoretische CO₂-budget. Op deze manier krijgen we inzicht in hoe we ervoor staan met onze ambitie en op welke vlakken extra maatregelen nodig zijn om verdere opwarming van de aarde zo veel mogelijk te beperken.

Lange termijn

In de toekomst willen we alle uitstoot binnen de gemeentegrenzen in kaart brengen en dat vergelijken met het theoretische CO₂-budget. Op deze manier wordt het thema klimaatverandering geheel in beeld gebracht.

Indicator: Milieukostenindicator (MKI)

Voor de openbare ruimte gebruiken we de Milieu Kosten Indicator (MKI). Deze drukt de milieubelasting van materialen en projecten in euro's. Daarbij wordt gekeken naar de totale levenscyclus, van de winning van grondstoffen tot aan verwerking bij einde levensduur. Een MKI-berekening is daarmee een hulpmiddel om duurzamere keuzes te kunnen maken en ook gericht te sturen op het verminderen van primaire grondstoffengebruik

Een belangrijk onderdeel van de milieukosten wordt veroorzaakt door de CO₂ die wordt uitgestoten door bij de productie van materialen en uitvoering van een project. Door de milieu- impact van projecten in de openbare ruimte te meten en monitoren, kunnen we inzicht verkrijgen in de CO₂ die wordt uitgestoten tijdens het beheer, onderhoud en inrichting van de openbare ruimte in onze stad. Daarmee hebben we een instrument in handen om gericht te sturen op het behalen van onze beleidsdoelstellingen.

Op dit moment hebben wij geen streefcijfers voor MKI. Wel hebben wij doelstellingen op het verminderen van onze CO₂ uitstoot. De Milieu Kosten Indicator geeft ons inzicht in de voortgang op dit doel. Hoe we dit doen bij projecten waarbij Amersfoort opdrachtgever is en waar we nu staan ten opzichte van onze doelstellingen is verder uitgewerkt onderdeel 2.

1.2. Circulariteit Ambitie

Amersfoort wil minder primaire grondstoffen gebruiken en in 2050 willen wij een volledig circulaire stad zijn. Hoe we dit gaan bereiken is uitgewerkt in het [Omgevingsprogramma Circulaire Stad](#).

Daarbij maken we onderscheid tussen vier verschillende onderwerpen met aparte doelstellingen:

1. **Opdrachtgeven en inkopen:** *Circulair opdrachtgeven en circulair inkopen de standaard maken. We werken naar een (lineaire) reductie van primaire grondstoffen van 50% in 2030 (ten opzichte van 2019).*
2. **Bouw en gebiedsontwikkeling:** *Circulariteit wordt in 2030 standaard meegenomen in alle fasen van bouw- en gebiedsontwikkeling. We werken daarbij toe naar minimaal CO₂-neutrale nieuwbouw in 2030, waarbij we zowel kijken naar materiaalgebruik als energie. We dragen daardoor bij aan de landelijke doelstelling voor reductie van primaire grondstoffen van 50% in 2030 (ten opzichte van 2019) en 100% in 2050.*
3. **Bedrijvigheid:** *Het vergroten van het aantal circulaire bedrijven en bedrijfsactiviteiten in Amersfoort, door het creëren van de juiste randvoorwaarden.*
4. **Consumptiegoederen:** *Het actief samenwerken met partijen in de stad, regio en landelijk met als doel minimaal gebruik van primaire grondstoffen en hoogwaardig hergebruik van materiaal en reststromen te stimuleren.*

Iedere programmalijn kent een eigen doelgroep, aanpak en doelen.

Indicator: MKI

Het opstellen van een MKI-berekening geeft ook inzicht in hoeveel nieuwe, hergebruikt en biobased materialen worden toegepast. Een MKI-berekening is daarmee ook een hulpmiddel om gericht te sturen op het verminderen van primair grondstoffengebruik.

Op dit moment hebben wij geen streefcijfers voor MKI. Wel hebben wij doelstellingen op het verminderen van grondstoffengebruik. De Milieu Kosten Indicator geeft ons inzicht in de voortgang op deze doelen. Hoe we dit doen en waar we nu staan ten opzichte van onze doelstellingen is verder uitgewerkt in onderdeel 2.

Middellange termijn

Voor de openbare ruimte hebben wij de milieueffecten van materialen al goed in beeld. De komende jaren breiden wij de monitoring uit naar nieuwbouw, maatschappelijk vastgoed en andere materiaalstromen. Hierdoor ontstaat stap voor stap inzicht in het totale grondstoffengebruik binnen de gemeente.

De voetprint van gebouwen kan op termijn met de indicator M.P.G. (MilieuPrestatie Gebouwen) worden gemeten. De M.P.G.-score drukt de milieu-impact uit van de bouw (materialen en aanleg) van kantoren en nieuwbouwwoningen.

Lange termijn

In de toekomst kunnen we uitbreiden naar de overige materiaalstromen buiten de bouw. Dit kunnen we berekenen met levenscyclusanalyse (LCA). Met de LCA worden alle relevante milieueffecten - waaronder CO₂ - inzichtelijk gemaakt.

1.3. Vergroening en biodiversiteit

Ambitie

Amersfoort wil een natuurinclusieve stad zijn met een robuuste biodiversiteit. We behouden, versterken, vergroten en verbinden natuur in en om de stad. Daarbij zorgen we dat groen meegroeit met de ontwikkeling van de stad en dat natuur een volwaardige plek krijgt bij de inrichting en het beheer van de leefomgeving. Dit draagt niet alleen bij aan biodiversiteit, maar ook aan een gezonde en aantrekkelijke stad, met ruimte voor verkoeling, beweging, ontmoeting en ontspanning.

Indicator: Kwaliteit van leefgebieden

Waar werken we naar toe?

We nemen biodiversiteit en natuur steeds als vertrekpunt bij het ontwikkelen, inrichten en beheren van de openbare ruimte. We werken daarbij aan het herstel van het natuurlijke systeem en aan de Basiskwaliteit Natuur (BKN): het minimumniveau aan ecologische kwaliteit dat nodig is voor een gezonde natuur. De [33 Amersfoortse gidssoorten](#) helpen om deze kwaliteit concreet te maken. Zij zijn kenmerkend voor de vier Amersfoortse landschappen en verschillende schaalniveaus en staan model voor de leefomstandigheden van meerdere soorten. Door de condities voor deze gidssoorten te verbeteren, versterken we de biodiversiteit als geheel.

Middellange termijn

Om te kunnen volgen of de biodiversiteit en de kwaliteit van leefgebieden zich ontwikkelen zoals beoogd, bouwen we de bestaande monitoring verder uit. Het monitoringsplan dat momenteel wordt opgesteld combineert soortenmonitoring met monitoring van het functionele leefgebied. Daarbij kijken we onder andere naar bomen, struiken en kruidenrijke vegetatie, stadsgroen, natuurvriendelijke oevers, poelen en ecologische verbindingen. Ook bestaande meetnetten, zoals MUS en VleerMUS, en gegevens uit de Nationale Databank Flora & Fauna (NDFF) worden benut.

Stand van zaken

Voor verschillende soorten en leefgebieden wordt al gemonitord. De komende jaren wordt deze monitoring uitgebreid, zodat steeds beter zichtbaar wordt of de Basiskwaliteit Natuur wordt gerealiseerd en of biodiversiteit en de kwaliteit van leefgebieden vooruit- of achteruitgaan. De resultaten worden jaarlijks gerapporteerd en gebruikt om beleid, inrichting en beheer waar nodig bij te sturen.

Lange termijn

Op langere termijn willen we de ontwikkeling van de biodiversiteit en de kwaliteit van de leefomgeving steeds beter integraal kunnen volgen. Daarbij sluiten we aan bij landelijke ontwikkelingen rond de monitoring van de Basiskwaliteit Natuur en benutten we waar mogelijk nieuwe indicatoren en methoden. Zo ontstaat een steeds beter onderbouwd beeld van de ontwikkeling van natuur en groen in Amersfoort.

1.4. Luchtkwaliteit **Ambitie**

Amersfoort wil een gezonde leefomgeving bieden waarin inwoners veilig kunnen wonen, werken en recreëren. Schone lucht is essentieel om gezond te kunnen leven. Wanneer de lucht vervuild is, kan dit leiden tot klachten zoals benauwdheid en irritatie van de luchtwegen en op langere termijn tot hart- en vaatziekten of een verminderde levensverwachting. Voor het verbeteren van de luchtkwaliteit zijn de volgende ambities zijn opgenomen in de Omgevingsvisie:

- De luchtkwaliteit verder verbeteren in de hele stad;
- Toewerken naar de WHO-advieswaarden zoals aangescherpt in 2021. Dit zijn internationale richtlijnen van de Wereldgezondheidsorganisatie voor veilige luchtkwaliteit. Als tussendoel zijn vanuit Europa de normen voor 2030 aangescherpt.
- De uitstoot van roet terugdringen;
- Houtstook ontmoedigen vanwege de effecten op gezondheid;
- 50% gezondheidswinst realiseren ten opzichte van 2016 (Schone Lucht Akkoord).

Indicator: Concentraties fijnstof en stikstofdioxide

De concentraties van fijn stof en stikstofoxiden zijn belangrijke indicatoren voor het bepalen van de luchtkwaliteit. Via het Schone Lucht Akkoord monitoren wij:

- fijnstof (PM_{2,5});
- fijnstof (PM₁₀);
- stikstofdioxide (NO₂).

Deze stoffen worden geëmitteerd vanuit diverse bronnen binnen en buiten de stad zoals wegverkeer, industrie, houtstook en mobiele werktuigen.

Stand van zaken

In 2025 is het [Uitvoeringsprogramma Luchtkwaliteit 2026-2030, Schone lucht voor iedereen](#) vastgesteld. Hierin zijn maatregelen opgenomen om de komende jaren de luchtkwaliteit verder te verbeteren. Dit uitvoeringsprogramma nemen we op in het Omgevingsprogramma Geluid, Luchtkwaliteit en Externe veiligheid, dat naar verwachting zal worden vastgesteld in Q2 2027. Hiermee werken wij verder aan het verbeteren van de luchtkwaliteit zodat ook toekomstige normen gehaald worden en de lucht gezonder wordt. Volgens de prognoses zullen we in 2030 voldoen aan de nieuwe Europese normen. Daarna werken we verder aan de einddoelstelling: het behalen van de WHO-advieswaarden.

Onderdeel 2. Gemeentelijke organisatie

De gemeente heeft een eigen verantwoordelijkheid om te werken aan de duurzaamheidsdoelstellingen. Dat gebeurt door het verminderen van onze eigen uitstoot en het verduurzamen van onze bedrijfsvoering, ons vastgoed en openbare ruimte en onze inkoop. Het is daarbij mogelijk om direct te sturen op het verminderen van ons grondstoffengebruik en CO₂-uitstoot door het stellen van eisen aan opdrachtnemers en de door hen uit te voeren werken, diensten of leveringen. Maar ook voordat we besluiten tot inkoop, maken we als opdrachtgever keuzes die onze milieu-impact kunnen verkleinen. Bijvoorbeeld door af te zien van inkoop en op een andere manier te voorzien in een behoefte, de levensduur van een product te (laten) verlengen of producten van bestaand materiaal in te kopen (en her te gebruiken).

Hoe doen we dit?

Zoals ook opgenomen in het Omgevingsprogramma Circulaire Stad geeft Gemeente Amersfoort het goede voorbeeld bij opdrachtgeven en inkopen. We zetten daarbij in op:

1. Het verminderen van ons totale grondstoffengebruik door producten bewust niet aan te schaffen en de levensduur hiervan te verlengen.
2. Hoogwaardig hergebruik van bestaand en hernieuwbaar materiaal, zodat we in 2030 55% van onze materiaalbehoefte kunnen voorzien in hergebruikte of biobased materialen.
3. Het verlagen van onze milieu-impact.

Stand van zaken – Beheer, onderhoud en herinrichting openbare ruimte

De meeste milieu-impact wordt veroorzaakt door onze projecten in de openbare ruimte. Door het uitvoeren van MKI-berekeningen hebben we voor deze projecten al goed zicht op de milieu impact. De komende jaren breiden wij dit uit naar andere inkoopcategorieën.

Hierdoor krijgen wij ook voor die inkoopcategorieën beter inzicht in materiaalgebruik, hergebruik van grondstoffen en bijbehorende milieueffecten.

Indicator: CO₂-uitstoot openbare ruimte - Milieukostenindicator (MKI)

Sinds 2024 wordt bij projecten in de openbare ruimte vanaf het ontwerp tot aan oplevering van het werk een MKI-berekening gemaakt. Uit deze data is de CO₂-uitstoot te herleiden. Aan de start van ieder project wordt een baseline-berekening gemaakt. Hiermee is inzichtelijk welke milieu impact zouden worden gemaakt als het project met traditionele materialen en machines wordt gerealiseerd. Door middel van optimalisaties (minder of andere materialen toepassen, materialen hergebruiken en de inzet van emissieloos materieel) wordt de CO₂-uitstoot die gepaard gaat met het werk gereduceerd.

Reductie CO₂ uitstoot in projecten openbare ruimte (in %)

Realisatie cijfers		Streefcijfers				
2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
34	18	31				
Bron: MKI- berekeningen, toegankelijk via dashboard Eco Monitor						

Toelichting: Voor de openbare ruimte gebruiken we Milieu Kosten Indicator (MKI) waarmee ook de CO₂ uitstoot inzichtelijk wordt gemaakt.

Gemeente Amersfoort heeft in 2024 een raamovereenkomst gesloten met een adviesbureau voor het meten en monitoren van de milieu impact (MKI) bij projecten in de openbare ruimte. De raamovereenkomst is ingegaan in Q3 van 2024 en heeft een looptijd van 4 jaar. Over het jaar 2024 zijn daarom niet alle gegevens beschikbaar, de cijfers hebben betrekking op drie projecten. Voor het jaar 2026 zijn de projecten die zijn aanbesteed tot en met Q2 2026 opgenomen, dit betreft 6 projecten.

In 2025 zijn drie grote projecten aanbesteed waarin veel elementenverharding, asfalt en fundering is toegepast. Dit zorgt vooral voor de relatief beperkte reductie in CO₂ uitstoot in 2025. In 2026 zorgt vooral de aanleg van een kunstgrassportveld voor een groot deel van de CO₂ uitstoot.

Indicator: Milieukostenindicator (MKI) - grondstoffengebruik openbare ruimte

Uit de MKI-data is ook het primaire en secundaire grondstoffengebruik te herleiden.

Aandeel secundair en biobased materiaalgebruik in projecten openbare ruimte (in %)						
Realisatie cijfers		Streefcijfers				
2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
75	85	59				55
Bron:		MKI- berekeningen, toegankelijk via dashboard Eco Monitor				

Toelichting: Voor de openbare ruimte gebruiken we Milieu Kosten Indicator (MKI) waarmee ook het aandeel nieuw (primaire), hergebruikte (secundaire) en biobased grondstoffen inzichtelijk wordt gemaakt.

Gemeente Amersfoort heeft in 2024 een raamovereenkomst gesloten met een adviesbureau voor het meten en monitoren van de milieu impact bij projecten in de openbare ruimte. De raamovereenkomst is ingegaan in Q3 van 2024 en heeft een looptijd van 4 jaar. Over het jaar 2024 zijn daarom niet alle gegevens beschikbaar, de cijfers hebben betrekking op drie projecten. Voor het jaar 2026 zijn de projecten die zijn aanbesteed tot en met Q2 2026 opgenomen, dit betreft 6 projecten.

In 2025 zijn drie grote projecten aanbesteed waarin veel elementenverharding, asfalt en fundering is toegepast. Hoewel bij het toepassen van fundering en asfalt al relatief veel secundair materiaal wordt toegepast, is dat bij elementenverharding nog niet het geval. In 2025 heeft ook de aanbesteding van een 4 jarige raamovereenkomst voor het gronddepot plaatsgevonden. De resultaten daarvan zijn niet meegenomen in bovenstaande cijfers. Het toepassen van hergebruikte grond wordt meegenomen in de MKI berekening van een project waarin we deze grond gebruiken. In 2026 zorgt naast elementenverharding ook de aanleg van een kunstgrassportveld voor veel primaire grondstoffengebruik.

Areaalmodel

Naast het meten en monitoren in projecten, heeft Amersfoort ook een areaalmodel laten opstellen. Met dit areaalmodel is in kaart gebracht wat de milieu impact is van de stad zoals deze er nu feitelijk ligt. Door vervolgens te kijken welke materialen met een hoge milieubelasting veel voorkomen, is het mogelijk om gericht en op strategisch niveau te sturen op het reduceren van CO₂ uitstoot en het gebruik van primaire grondstoffen bij deze productgroepen. Ook is het mogelijk om scenario's door te rekenen op het model; bijvoorbeeld wat is de milieuwinst bij het verhogen van het percentage recycelaat in ons asfalt of het vervangen van teelaarde met veen door een alternatief zonder veen.

Bij het opstellen van het areaalmodel is in eerste instantie gebruik gemaakt van generieke productinformatie die is opgenomen in de Stichting Nationale MilieuDatabase (NMD). Vervolgens zijn op dit model de duurzaamheidsmaatregelen verwerkt met behulp van specifieke milieudata die Amersfoort de afgelopen jaren heeft genomen. Dit gaat bijvoorbeeld om:

- Raamovereenkomst duurzame betonnen bestratingsmaterialen
- Zwart asfalt op vrijliggende fietspaden (HIOR)
- Hergebruik straatbakstenen bij onderhoud van wegen
- Inzet emissieloos materieel

Strategische reductie CO₂ uitstoot op areaalniveau (in %)

Realisatie cijfers		Streefcijfers				
2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	21	38				55

Bron: LCA- & MKI-berekeningen, toegankelijk via areaalmodel Eco Monitor

Toelichting: Het areaal model laat zien dat we met de maatregelen die Amersfoort de afgelopen jaren heeft genomen onze CO₂ uitstoot al met ruim 21% hebben weten terug te dringen. We nemen dit percentage als uitgangspunt voor 2025. In 2026 zijn nog een aantal maatregelen genomen, onder meer de toepassing van veenvrije teelaarde bij de aanleg van groen in onze stad. Onze doelstelling voor 2030 is om 55% minder CO₂ uit te stoten (bron: Omgevingsvisie 2030-40). Op dit moment wordt een routekaart opgesteld waarin de te nemen maatregelen worden opgenomen, om aan ons doel voor 2030 te voldoen. Door het uitvoeren van MKI-berekeningen in projecten kunnen we toetsen of we deze doelstelling ook weten te behalen.

Toepassing hergebruikte en biobased materialen op areaalniveau (in %)

Realisatie cijfers		Streefcijfers				
2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	60	65				55

Bron: MKI- berekeningen, toegankelijk via dashboard Eco Monitor

Toelichting: Onze doelstelling is om in 2030 in 55% van onze materiaalbehoefte kunnen voorzien met hergebruikte of biobased materialen (bron: Omgevingsprogramma Circulaire Stad). Het areaalmodel laat zien dat we deze doelstelling in 2025 al hebben weten te behalen. De verwachting is dat we, door maatregelen te nemen die de CO₂ uitstoot verder reduceren, nog een positieve bijdrage kunnen leveren aan het percentage hergebruikte en biobased materialen. Door het uitvoeren van MKI-berekeningen in projecten blijven we toetsen waar we staan ten opzichte van onze doelstelling. Bij de actualisatie van het Omgevingsprogramma Circulaire Stad, zullen nieuwe, scherpere doelstellingen op toepassing van hergebruikte en biobased materialen in de openbare ruimte worden gesteld.

2.1 CO₂-uitstoot van de gemeentelijke organisatie - CO₂-prestatieladder Ambitie

Gemeente Amersfoort heeft het doel om in 2027 een CO₂-reductie van 10% te realiseren ten opzichte van 2024. De vorige doelstelling, 40% minder CO₂ uitstoot in 2026 ten opzichte van het jaar 2018 werd al in 2023 behaald.

De CO₂-Prestatieladder levert gemeenten concreet inzicht in de eigen uitstoot (een CO₂-footprint) en helpt om klimaatdoelen meetbaar en structureel te verankeren. Het instrument stimuleert duurzaam inkopen, pakt de eigen voorbeeldrol en versterkt de regisseursrol in de lokale energietransitie.

De CO₂-prestatieladder bestaat uit drie tredes. De gemeente is gecertificeerd op de CO₂-prestatieladder, niveau 1 (voormalig trede 3). Deze certificering helpt ons om de uitstoot van de organisatie structureel te monitoren en te verminderen. Vanaf trede 2 moet er ook werk gemaakt worden van CO₂-uitstoot in de keten en sector. Jaarlijks vindt een audit plaats voor het behoud van de certificering. Op termijn kan de gemeente ook gecertificeerd worden op een hogere trede.

2.1 CO₂-uitstoot van de gemeentelijke organisatie - Bedrijfsvoering

We rapporteren over scope 1 en 2 van de CO₂-prestatieladder. We monitoren het gas- en elektriciteitsverbruik van de volgende onderdelen:

- gemeentelijk vastgoed;
- wagenpark en materieel;
- openbare verlichting ;
- gemalen en pompen;
- zakelijke reizen;
- verbonden partijen, Theater- en congrescentrum Flint NV, Parkeren Amersfoort BV, OBV Ontwikkelingsbedrijf Vathorst.

In de toekomst willen we ook de CO₂-emissies die wij indirect veroorzaken in de productieketens (scope 3) inzichtelijk maken.

Totale CO₂-uitstoot bedrijfsvoering (ton)

Realisatie cijfers		Streefcijfers				
2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.322	1.278	1.236	1.195			

Bron:

Toelichting: De uitstoot van de bedrijfsvoering van de gemeente die ziet op energie-brandstof verbruik (scope 1), elektriciteitsverbruik (scope 2) en zakelijke reizen.

Ontwikkeling van de duurzaamheidsparagraaf

Deze duurzaamheidsparagraaf is in ontwikkeling. Voor een aantal indicatoren beschikken wij al over betrouwbare gegevens. Andere indicatoren, zoals voor sociale duurzaamheid, worden de komende jaren verder ontwikkeld. Daarnaast kunnen nieuwe inzichten of werkmethodes aanleiding zijn om onderdelen van de duurzaamheidsparagraaf te herijken.

Ons doel is om steeds beter inzicht te krijgen in de effecten van ons beleid en onze bedrijfsvoering. Daarmee kunnen wij gericht sturen op onze duurzaamheidsdoelstellingen en de voortgang daarop transparant verantwoorden.

Ruimtelijke Investeringsstrategie Amersfoort (RISA)

Inleiding

De Ruimtelijke Investeringsstrategie Amersfoort (RISA) is een hulpmiddel voor het college bij het maken van keuzes, die voorgelegd worden aan de raad voor besluitvorming, aangaande het doen van investeringen die bijdragen aan het behalen van de doelen uit de omgevingsvisie Gezond Samenleven. De RISA dient ook ter dekking van noodzakelijke cofinanciering bij financiële bijdragen van derden (bijvoorbeeld de rijksmiddelen vanuit Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport. BO MIRT).

Beleidskader / algemene uitgangspunten

Om de ambitie 'gezond samenleven' van de Amersfoortse Omgevingsvisie daadwerkelijk te kunnen realiseren, zijn forse investeringen nodig in de groei van de stad. Niet alleen binnen gebiedsontwikkelingen maar ook daarbuiten. Op terreinen als mobiliteit, energie en circulariteit zijn transities nodig. Daarnaast moeten Amersfoorters kunnen recreëren en werken in de stad en moet het voorzieningenaanbod op peil blijven. De groei van de stad vraagt daarnaast om rekening te houden met dier en natuur, waarin vraagstukken rond klimaatverandering niet worden vergeten. Deze opgaven gelden niet alleen voor de groei van de stad. Ook in de bestaande stad moeten meerdere transities plaatsvinden op het gebied van mobiliteit, energie en circulariteit. Daarnaast is klimaatproblematiek, zoals hittestress, ook aanwezig in de bestaande stad. De RISA helpt de investeringsopgave die voortkomt uit al deze vraagstukken te faciliteren:

1. De RISA biedt overzicht in wat (concrete projecten/opgaven), wanneer (fasering en volgorde) en hoe (investeringsopgave) de gemeente Amersfoort de ambities uit de Omgevingsvisie 'gezond samenleven' kan realiseren.
2. De RISA is een hulpmiddel voor het college met een ondersteunend afwegingskader om keuzes te kunnen maken in de fasering van projecten en te prioriteren welke projecten ruimtelijke investeringen vragen.

Om onderscheid te maken tussen welke projecten wel vanuit de RISA kunnen worden gedekt en welke niet, is een aantal uitgangspunten gehanteerd. Deze uitgangspunten zijn in lijn met eerdere communicatie over de RISA. De uitgangspunten voor de afbakening zijn:

- Het project betreft een investering.
- Het project draagt bij aan de ambities en doelen uit de Omgevingsvisie.
- Het project heeft betrekking op de fysieke leefomgeving.
- Het project betreft een nieuwe investering; vervangingsinvesteringen (waaronder het MJOP) maken geen onderdeel uit van de RISA.

Deze afbakening geldt ook voor projecten die aanspraak willen maken op de structurele begrotingsruimte. Om de te maken keuzes te ondersteunen wordt tijdens de afweging rondom de kadernota een [afwegingskader](#) gebruikt. Dit is nadrukkelijk geen blauwdruk voor de afweging, maar helpt het college om tot een integraal voorstel te komen.

Reeds toegekende projecten

In de meerjarenbegroting 2026-2029 zijn de eerste projecten opgenomen. In onderstaande tabel een overzicht hiervan.

Tabel: PR.01 Projecten binnen Langs Eem en Spoor (*bedragen x € mln*)

PROJECT	ONTWIKKEL-OPGAVE OMGEVINGSVISIE	INVESTERINGS- BEDRAG	DEEL- PROGRAMMA	START INVESTERINGSJAAR
Doorfietsroute	Een stad met duurzame mobiliteit	900	1.4	2027
1e fase raamwerk LES	Een stad met duurzame mobiliteit	16.500	1.2	2027
Verplaatsing Brandweer	Een stad waarin voorzieningen meegroeien	12.910	1.2	2027
Julianaplein	Een stad met duurzame mobiliteit	800	1.4	2026
Amersfoortsestraat	Een stad met duurzame mobiliteit	9.000	1.4	2028
Aanpak Hoevenlakense Bos	Een stad in een groene omgeving die water omarmt	1.000	1.2	2026
Speelbos Grebbelinie	Een stad in een groene omgeving die water omarmt	2.000	1.2	2026
Stationsstraat en Van Asch van Wijkstraat	Een stad met duurzame mobiliteit	10.000	1.4	2028
MIP-sport RISA	Een stad waarin voorzieningen meegroeien	9.470	1.2	2026
Ongevalslocaties	Een stad met duurzame mobiliteit	500	1.4	2026
Fietspaden veilig	Een stad met duurzame mobiliteit	500	1.4	2026
Ecologische verbinding Coelhorst-Schothorst en Maleweteringen	Een stad in een groene omgeving die water omarmt	5.000	1.2	2026
Vervolgfase cultuurpodia & stadhuislocatie	Een stad waarin voorzieningen meegroeien	3.000	3.2	2026
TOTAAL		71.580		

* voor herinrichting Amsterdamseweg en de passerelle is rekening gehouden met de te verwachten bijdrage van de provincie als cofinanciering voor BO Mirt -middelen

Eerder is ook al € 880.000 aan investeringen toegezegd bij de vaststelling van het [MIP-sport](#).

Meerjarenbeeld

Nieuwe projecten 2027

Investeringsvoorstellen die voldoen aan de RISA-criteria en voldoende scoren op het afwegingskader worden normaliter door het college voorgelegd aan de raad via de kadernota. De raad neemt daar, met het vaststellen van de kadernota, een besluit over, waarna deze verwerkt worden in de meerjarenbegroting.

Vanwege de verkiezingen is de kaderbrief 2027-2030 beleidsarm en de keus voor RISA-investeringen is een beleidsrijke afweging, RISA voorstellen zijn daarom niet in de kaderbrief opgenomen. Hierdoor zijn de eventuele voorstellen niet verwerkt in de Meerjarenbegroting 2027-2030.

Bijlagen

Geprognosticeerde balans

Conform de BBV-richtlijnen zijn we verplicht om in de begroting een meerjarige balans voor de komende vier begrotingsjaren op te nemen. Deze geprognosticeerde balans staat hieronder opgenomen.

Tabel: BG.01 Geprognosticeerde balans

MEERJAREN BALANS	REKENING 2025	BEGROTING NA WIJZIGING			BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
		BEGROTING PRIMITIEF 2026						
ACTIVA								
Vaste activa	521.385	636.558	650.275	757.326	777.860	817.065	835.879	
Voorraad (o.a.grondbedrijf)	59.311	33.694	57.706	42.030	68.609	76.305	65.478	
Liquide middelen	2.222	394	2.222	2.222	2.222	2.222	2.222	
Vlottende activa	203.523	130.124	124.609	105.609	105.609	105.609	105.609	
TOTAAL ACTIVA	786.441	800.770	834.812	907.187	954.300	1.001.201	1.009.188	
PASSIVA								
Reserves (eigen vermogen)	251.883	205.102	228.945	220.377	216.463	212.100	210.353	
Voorzieningen	84.091	67.599	81.534	81.033	83.012	84.986	89.590	
Langlopende schulden	226.285	338.709	275.151	331.596	424.953	518.216	547.414	
Vlottende passiva	224.182	189.360	249.182	274.181	229.872	185.899	161.831	
TOTAAL PASSIVA	786.441	800.770	834.812	907.187	954.300	1.001.201	1.009.188	

Overzicht begroting 2026 na wijziging

PROGRAMMA	VASTGESTELDE BEGROTING 2026 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2026
LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES			
1. Omgeving			
1.1 Energietransitie	-9.399	-10.105	-19.504
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	-91.611	7.241	-84.370
1.3 Wonen	-5.772	-304	-6.076
1.4 Mobiliteit	-15.517	0	-15.517
Subtotaal 1. Omgeving	-122.299	-3.168	-125.467
2. Sociaal			
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-211.875	-3.194	-215.069
2.2 Werk en Inkomen	-120.740	-4.448	-125.189
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-50.699	-302	-51.001
Subtotaal 2. Sociaal	-383.314	-7.944	-391.258
3. Bedrijvigheid			
3.1 Economie	-6.793	0	-6.793
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	-29.012	-507	-29.519
3.3 Handhaving	573	0	573
3.4 Sociale en Fysieke veiligheid	-20.603	-270	-20.873
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-91.305	-2.615	-93.920
Subtotaal 3. Bedrijvigheid	-147.140	-3.392	-150.531
4. Bestuur			
4.1 Dienstverlening	-18.166	-43	-18.209
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	-11.088	-134	-11.222
4.3 Bedrijfsvoering	-81.469	-431	-81.900
Subtotaal 4. Bestuur	-110.723	-608	-111.331
5. Algemene dekkingsmiddelen			
5.1 Financiën en belastingen	-3.514	-11	-3.525
Subtotaal 5. Algemene dekkingsmiddelen	-3.514	-11	-3.525

TOTAAL LASTEN	-766.990	-15.123	-782.113
PROGRAMMA	VASTGESTELDE BEGROTING 2026 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2026
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKING AAN RESERVES			
1. Omgeving			
1.1 Energietransitie	3.947	0	3.947
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	76.384	-8.213	68.171
1.3 Wonen	24	0	24
1.4 Mobiliteit	6.043	0	6.043
Subtotaal 1. Omgeving	86.398	-8.213	78.185
2. Sociaal			
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	12.015	2.845	14.860
2.2 Werk en Inkomen	65.032	3.178	68.210
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	9.515	0	9.515
Subtotaal 2. Sociaal	86.562	6.023	92.586
3. Bedrijvigheid			
3.1 Economie	640	0	640
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	551	275	826
3.3 Handhaving	0	0	0
3.4 Sociale en Fysieke veiligheid	457	0	457
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	54.485	0	54.485
Subtotaal 3. Bedrijvigheid	56.133	275	56.408
4. Bestuur			
4.1 Dienstverlening	9.555	0	9.555
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	1.130	0	1.130
4.3 Bedrijfsvoering	18.744	0	18.744
Subtotaal 4. Bestuur	29.430	0	29.430
5. Algemene dekkingsmiddelen			
5.1 Financiën en belastingen	493.503	9.063	502.567
Subtotaal 5. Algemene dekkingsmiddelen	493.503	9.063	502.567
TOTAAL BATEN	752.026	7.149	759.175

PROGRAMMA	FASTGASTELDE BEGROTING 2026 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2026
SALDO EXCLUSIEF MUTATIE RESERVES			
1. Omgeving			
1.1 Energietransitie	-5.452	-10.105	-15.557
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	-15.227	-972	-16.199
1.3 Wonen	-5.748	-304	-6.052
1.4 Mobiliteit	-9.474	0	-9.474
Subtotaal 1. Omgeving	-35.901	-11.381	-47.282
2. Sociaal			
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-199.859	-350	-200.209
2.2 Werk en Inkomen	-55.708	-1.270	-56.978
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-41.184	-302	-41.486
Subtotaal 2. Sociaal	-296.752	-1.921	-298.673
3. Bedrijvigheid			
3.1 Economie	-6.153	0	-6.153
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	-28.462	-232	-28.694
3.3 Handhaving	573	0	573
3.4 Sociale en Fysieke veiligheid	-20.146	-270	-20.416
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-36.819	-2.615	-39.434
Subtotaal 3. Bedrijvigheid	-91.007	-3.117	-94.124
4. Bestuur			
4.1 Dienstverlening	-8.611	-43	-8.654
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	-9.958	-134	-10.092
4.3 Bedrijfsvoering	-62.725	-431	-63.156
Subtotaal 4. Bestuur	-81.294	-608	-81.902
5. Algemene dekkingsmiddelen			
5.1 Financiën en belastingen	489.989	9.053	499.042
Subtotaal 5. Algemene dekkingsmiddelen	489.989	9.053	499.042
TOTAAL SALDO EXCLUSIEF RESERVES	-14.964	-7.974	-22.938

PROGRAMMA	FASTGASTELDE BEGROTING 2026 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2026
STORTINGEN IN RESERVE			
1. Omgeving			
1.1 Energietransitie	0	0	0
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	0	-950	-950
1.3 Wonen	0	-1.099	-1.099
1.4 Mobiliteit	0	-135	-135
Subtotaal 1. Omgeving	0	-2.184	-2.184
2. Sociaal			
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	0	-228	-228
2.2 Werk en Inkomen	0	-1.808	-1.808
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-139	-815	-954
Subtotaal 2. Sociaal	-139	-2.851	-2.990
3. Bedrijvigheid			
3.1 Economie	-50	0	-50
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	0	0	0
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-2.500	-985	-3.485
Subtotaal 3. Bedrijvigheid	-2.550	-985	-3.535
4. Bestuur			
4.1 Dienstverlening	0	0	0
4.3 Bedrijfsvoering	-254	-2.430	-2.684
Subtotaal 4. Bestuur	-254	-2.430	-2.684
5. Algemene dekkingsmiddelen			
5.1 Financiën en belastingen	-500	7.694	7.194
Subtotaal 5. Algemene dekkingsmiddelen	-500	7.694	7.194
TOTAAL STORTING IN RESERVE	-3.444	-756	-4.199

PROGRAMMA	FASTGESTELDE BEGROTING 2026 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2026
ONTTREKKINGEN AAN RESERVE			
1. Omgeving			
1.1 Energietransitie	0	3.000	3.000
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	74	40	114
1.3 Wonen	500	0	500
1.4 Mobiliteit	511	0	511
Subtotaal 1. Omgeving	1.085	3.040	4.125
2. Sociaal			
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	693	281	974
2.2 Werk en Inkomen	1.250	0	1.250
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	0	0	0
Subtotaal 2. Sociaal	1.943	281	2.224
3. Bedrijvigheid			
3.1 Economie	0	0	0
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	10	0	10
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	3.585	0	3.585
Subtotaal 3. Bedrijvigheid	3.595	0	3.595
4. Bestuur			
4.1 Dienstverlening	0	0	0
4.3 Bedrijfsvoering	2.587	0	2.587
Subtotaal 4. Bestuur	2.587	0	2.587
5. Algemene dekkingsmiddelen			
5.1 Financiën en belastingen	9.198	5.409	14.607
Subtotaal 5. Algemene dekkingsmiddelen	9.198	5.409	14.607
TOTAAL ONTTREKKINGEN AAN RESERVE	18.408	8.730	27.138

PROGRAMMA	FASTGESTELDE BEGROTING 2026 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2026
SALDO MUTATIES RESERVES			
1. Omgeving			
1.1 Energietransitie	0	3.000	3.000
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	74	-910	-836
1.3 Wonen	500	-1.099	-599
1.4 Mobiliteit	511	-135	376
Subtotaal 1. Omgeving	1.085	856	1.941
2. Sociaal			
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	693	53	746
2.2 Werk en Inkomen	1.250	-1.808	-558
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-139	-815	-954
Subtotaal 2. Sociaal	1.803	-2.570	-766
3. Bedrijvigheid			
3.1 Economie	-50	0	-50
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	10	0	10
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	1.085	-985	100
Subtotaal 3. Bedrijvigheid	1.045	-985	60
4. Bestuur			
4.1 Dienstverlening	0	0	0
4.3 Bedrijfsvoering	2.333	-2.430	-97
Subtotaal 4. Bestuur	2.333	-2.430	-97
5. Algemene dekkingsmiddelen			
5.1 Financiën en belastingen	8.698	13.103	21.801
Subtotaal 5. Algemene dekkingsmiddelen	8.698	13.103	21.801
SALDO MUTATIES RESERVES	14.964	7.974	22.938

PROGRAMMA	FASTGASTELDE BEGROTING 2026 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2026
SALDO INCLUSIEF MUTATIES RESERVES			
1. Omgeving			
1.1 Energietransitie	-5.452	-7.105	-12.557
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	-15.153	-1.882	-17.035
1.3 Wonen	-5.248	-1.403	-6.651
1.4 Mobiliteit	-8.963	-135	-9.098
Subtotaal 1. Omgeving	-34.816	-10.525	-45.341
2. Sociaal			
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-199.166	-297	-199.463
2.2 Werk en Inkomen	-54.458	-3.077	-57.536
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-41.324	-1.117	-42.440
Subtotaal 2. Sociaal	-294.948	-4.490	-299.439
3. Bedrijvigheid			
3.1 Economie	-6.203	0	-6.203
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	-28.452	-232	-28.684
3.3 Handhaving	573	0	573
3.4 Sociale en Fysieke veiligheid	-20.146	-270	-20.416
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-35.734	-3.600	-39.335
Subtotaal 3. Bedrijvigheid	-89.962	-4.102	-94.064
4. Bestuur			
4.1 Dienstverlening	-8.611	-43	-8.654
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	-9.958	-134	-10.092
4.3 Bedrijfsvoering	-60.391	-2.861	-63.253
Subtotaal 4. Bestuur	-78.960	-3.038	-81.999
5. Algemene dekkingsmiddelen			
5.1 Financiën en belastingen	498.687	22.155	520.842
Subtotaal 5. Algemene dekkingsmiddelen	498.687	22.155	520.842
SALDO INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	0	0	0

Financiële wijzigingen in de begroting 2026 per deelprogramma

1. Programma Omgeving - 1.1 Energietransitie

Tabel: BBW.1.1 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Duurzaam Wonen Leningen	-16	0	-16
Mutaties programma	Septembercirculaire 2024	-5.199	0	-5.199
Mutaties programma	Rekeningresultaat 2025	-1.757	0	-1.757
Mutaties programma	Meicirculaire 2026	-132	0	-132
Mutaties programma	Extra middelen voor Isolatieoffensief	-3.000	0	-3.000
Mutaties reserve	Extra middelen voor Isolatieoffensief		3.000	3.000
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-10.105	3.000	-7.105

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Duurzaam Wonen Leningen</u>			
In de raadsvergadering van 8 juli 2026 heeft de raad een bedrag van € 3 miljoen beschikbaar gesteld voor het kunnen verstrekken van de Duurzaam Wonen Leningen. Dit betreft de lasten die aan de leningen gerelateerd zijn.	-16	0	-16
Vaststellen Duurzaam Wonen Leningen			
<u>Septembercirculaire 2024</u>			
Betreft € 5.199.432 vanuit het gemeentefonds voor capaciteit decentrale overheden klimaat/energiebeleid (CDOKE gelden).	-5.199	0	-5.199
Septembercirculaire 2024			
<u>Rekeningresultaat 2025</u>			
Betreft € 1.757.499 vanuit een overhevelingsvoorstel en bestaat uit € 65.340 voor lokale aanpak energiehulp, € 1.103.000 voor Isolatieoffensief, € 226.826 voor Netcongestie en € 362.333 voor Regionale Energietransitie (RES).	-1.757	0	-1.757
Bestemming rekeningresultaat 2025			
<u>Meicirculaire 2026</u>			
Betreft € 131.781 vanuit het gemeentefonds voor ondersteuning lokale aanpak energiearmoede.	-132	0	-132
Meicirculaire 2026			
<u>Extra middelen voor Isolatieoffensief</u>			
In de raadsvergadering van 8 juli 2026 heeft de raad extra middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de 'Subsidieregeling woningisolatie voor woningeigenaren'.	-3.000	0	-3.000
Extra middelen voor Isolatieoffensief vanwege sterk toegenomen animo onder inwoners			
<u>Mutaties reserve</u>			
<u>Extra middelen voor Isolatieoffensief</u>			
Een onttrekking aan de reserve Duurzame Stad ter dekking van de uitvoering van de 'Subsidieregeling woningisolatie voor woningeigenaren'.	0	3.000	3.000

1. Programma Omgeving - 1.2 Grondexploitaties en Ruimtelijke Ordening

Tabel: BBW.1.2 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Rekeningresultaat 2025	-434	0	-434
Mutaties programma	Investeringskrediet Kleine Haag 1-3	-568	30	-538
Mutaties programma	Meerjaren Programma Grondexploitaties 2025	8.243	-8.243	0
Mutaties reserve	Rekeningresultaat 2025	-950	40	-910
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		6.291	-8.173	-1.882

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Rekeningresultaat 2025</u>			
Betreft € 434.000 vanuit een overhevelingsvoorstel en bestaat uit € 164.000 voor budget 10% meer groenblauwe dooradering, € 100.000 voor budget Amendement 2025 (127A) het Ommetje en € 170.000 voor de Invoeringskosten van de Omgevingswet.	-434	0	-434
Bestemming rekeningresultaat 2025			
<u>Investeringskrediet Kleine Haag 1-3</u>			
In de raadsvergadering van 23 september 2025 heeft de raad ingestemd met de aankoop van de locatie Kleine Haag 1-3 met bijbehorende (onderhouds)budgetten. De structurele en incidentele lasten van deze aankoop worden gedekt uit programma 2.1 'Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen.	-568	30	-538
Investeringskrediet Kleine Haag 1-3			
<u>Meerjaren Programma Grondexploitaties 2025</u>			
De baten en lasten van € 8,2 miljoen betreft diverse mutaties uit het Meerjaren Programma Grondexploitatie 2025.	8.243	-8.243	0
Vaststellen Meerjaren Programma Grondexploitatie 2025			
<u>Mutaties reserve</u>			
<u>Rekeningresultaat 2025</u>			
Betreft € 40.000 als onttrekking aan de reserve Ontwikkeling Langs Eem en Spoor.	0	40	40
Betreft € 950.000 als storting in de reserve Meridiaan.	-950	0	-950
Bestemming rekeningresultaat 2025			

1. Programma Omgeving - 1.3 Wonen

Tabel: BBW.1.3 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Meicirculaire 2026	-8	0	-8
Mutaties programma	Rekeningresultaat 2025	-296	0	-296
Mutaties reserve	Rekeningresultaat 2025	-99	0	-99
Mutaties reserve	Doorstroming Beschermd Wonen	-1.000	0	-1.000
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-1.403	0	-1.403

1. Programma Omgeving - 1.4 Mobiliteit

Tabel: BBW.1.4 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties reserve	Rekeningresultaat 2025	-135	0	-135
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-135	0	-135

2. Programma Sociaal - 2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen

Tabel: BBW.2.1 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Septembercirculaire 2025	-623	0	-623
Mutaties programma	Financiële aanpak Meridiaan	-53	0	-53
Mutaties programma	Investeringskrediet Kleine Haag 1-3	538	0	538
Mutaties programma	Jaarrekeningresultaat 2025	-359	0	-359
Mutaties programma	Meicirculaire 2026	147	0	147
Mutaties programma	Specifieke uitkeringen 2026	-2.845	2.845	0
Reserve mutaties	Financiële aanpak Meridiaan	0	53	53
Reserve mutaties	Jaarrekeningresultaat 2025	-228	228	0
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-3.423	3.126	-297

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Septembercirculaire 2025</u>			
Betreft € 622.907 vanuit het gemeentefonds en bestaat uit € 198.018 voor loon/prijsbijstelling 'AP jeugdhulp 2023', € 158.875 voor volume-indexatie Beschermd Wonen, € 135.666 voor Overheidsbrede Dienstverlening, € 96.991 voor Wet integratie suïcidepreventie en € 33.357 voor overige kleine posten.	-623	0	-623
Septembercirculaire 2025			

Financiële aanpak Meridiaan

Uitvoering geven aan het plan van aanpak Meridiaan. In 2026 een onttrekking uit de reserve Meridiaan ter dekking van de exploitatiekosten ontmoetingscentrum met community-building van € 53.000. Deze lasten worden in 2026 gedekt uit de middelen van programma 2.1.

-53 0 -53

[Financiële aanpak Meridiaan](#)

Investeringskrediet Kleine Haag 1-3

Betreft € 538.167 dekking van de structurele en incidentele lasten van de Kleine Haag 1-3 uit deelprogramma 1.2.

538 0 538

[Investeringskrediet Kleine Haag 1-3](#)

Jaarrekeningresultaat 2025

Betreft € 358.923 vanuit een overhevelingsvoorstel en bestaat uit € 200.000 voor Vrouwenopvang, € 108.923 voor Kinderopvang Pleegouders en € 50.000 voor Veerkracht en weerbaarheid. .

-359 0 -359

[Bestemming rekeningresultaat 2025](#)

Meicirculaire 2026

Betreft € 147.126 vanuit het gemeentefonds en bestaat uit € 230.650 voor Vrouwenopvang, € 111.143 voor Kinderopvang pleegouders, € 100.000 voor Aanpak overlast asielzoekers, € 46.193 voor Faciliteitenbesluit opvangcentra € 15.074 voor Overheidsbrede dienstverlening, -€ 17.897 Jeugdhulp aan kinderen in een AZC, -€ 29.978 Wet op de lijkbezorg, -€ 86.733 'Weeffout' jeugdzorg, -€ 508.768 Compensatieregeling niet-beoogde kosten jeugdzorg en -€ 6.810 overige kleine mutaties.

147 0 147

[Meicirculaire 2026](#)

Specifieke uitkeringen 2026

De baten en lasten van specifieke uitkeringen en bestaat uit € 2.370.017 voor de transformatiemiddelen IZA & AZWA, € 173.189 voor IZA-doelen, € 302.455 voor Gezond in de Stad, € 112.320 voor project FNO Kansrijk Liendert en -€ 113.055 als correctie op de SPUK Overheidsbrede Dienstverlening en is omgezet naar een DU-uitkering.

-2.845 2.845 0

[Specifieke uitkeringen 2026](#)

Mutatie Reserves

Financiële aanpak Meridiaan

Uitvoering geven aan het plan van aanpak Meridiaan. In 2026 een onttrekking uit de reserve Meridiaan ter dekking van de exploitatiekosten ontmoetingscentrum met community-building van € 53.000. Deze lasten worden in 2026 gedekt uit de middelen van programma 2.1.

0 53 53

[Financiële aanpak Meridiaan](#)

Jaarrekeningresultaat 2025

Overboeking investeringskrediet van de reserve Meridiaan naar de reserve Vervangingsinvesteringen ter dekking van de kapitaallasten volgens het BBV

-228 228 0

[Bestemming rekeningresultaat 2025](#)

2. Programma Sociaal - 2.2 Werk en Inkomen

Tabel: BBW.2.2 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Specifieke uitkering (SPUK)	-3.178	3.178	0
Mutaties programma	Septembecirculaire 2025	-406	0	-406
Mutaties programma	Meicirculaire 2026	-863	0	-863
Mutaties reserve	Jaarrekeningresultaat 2025	-1.711	0	-1.711
Mutaties reserve	Meicirculaire 2026	-97	0	-97
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-6.256	3.178	-3.077

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Specifieke uitkering (SPUK)</u>			
De baten en lasten van € 3.178..000 voor de Participatiewet.	-3.178	3.178	0
Specifieke uitkeringen			
<u>Septembecirculaire 2025</u>			
Betreft € 406.466 vanuit het gemeentefonds en bestaat uit € 136.201 voor Implementatie Participatiewet in balans, € 247.428 voor Beschut Werk en € 22.817 voor overige kleine posten.	-406	0	-406
Septembecirculaire 2025			
<u>Meicirculaire 2026</u>			
Betreft € 863.356 vanuit het gemeentefonds en bestaat uit € 626.518 voor Loon/Prijs bijstelling WSW, € 180.601 voor IBO Problematische schulden, € 49403 voor Loon/prijs bijstelling Beschut werk en € 6.834 voor Loon/prijs bijstelling Sociale infrastructuur.	-863	0	-863
Meicirculaire 2026			
<u>Mutatie Reserves</u>			
<u>Jaarrekeningresultaat 2025</u>			
Betreft € 1.711.000 als stortingen in de reserve en bestaat uit een storting € 491.000 in de reserve Impulsgelden sociaal ontwikkelbedrijf, een storting € 1.220.000 in de reserve Participatiegelden.	-1.711	0	-1.711
Bestemming rekeningresultaat 2025			
<u>Meicirculaire 2026</u>			
Betreft € 96.529 als storting in de reserve Regionale Participatiegelden	-97	0	-97
Meicirculaire 2026			

2. Programma - 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen

Tabel: BBW.2.3 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Meicirculaire 2026	-101	0	-101
Mutaties programma	Jaarrekeningresultaat 2025	-189	0	-189
Mutaties programma	Septembecirculaire 2025	-10	0	-10
Mutaties reserve	Jaarrekeningresultaat 2025	-815	0	-815
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-1.116	0	-1.116

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Meicirculaire 2026</u>			
Betreft € 101.615 vanuit het gemeentefonds voor Re-integratiedienstverlening gericht op jongeren.	-101	0	-101
<u>Meicirculaire 2026</u>			
<u>Jaarrekeningresultaat 2025</u>			
Betreft € 189.439 vanuit een overhevelingsvoorstel voor vervanging van het inventaris van Amerena.	-189	0	-189
<u>Bestemming rekeningresultaat 2025</u>			
<u>Septembecirculaire 2025</u>			
Betreft € 10.476 vanuit het gemeentefonds voor Aanpak laaggeletterdheid.	-10	0	-10
<u>Bestemming rekeningresultaat 2025</u>			
<u>Mutaties reserve</u>			
<u>Jaarrekeningresultaat 2025</u>			
Betreft € 815.000 als storting in de reserve Afboeken schoolgebouwen.	-815	0	-815
<u>Bestemming rekeningresultaat 2025</u>			

3. Programma Bedrijvigheid - 3.1 Economie

Tabel: BBW.3.1 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Geen wijzigingen binnen dit deelprogramma				
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		0	0	0

3. Programma Bedrijvigheid - 3.2 Kunst, Cultuur en evenementen

Tabel: BBW.3.2 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Jaarrekeningresultaat 2025	-232	0	-232
Mutaties programma	Actualisatie Gemeentelijke regeling Archief Eemland	-275	275	0
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-507	275	-232

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Jaarrekeningresultaat 2025</u>			
Betreft € 232.000 vanuit een overhevelingsvoorstel voor Openbare bibliotheken.	-232	0	-232
<u>Bestemming rekeningresultaat 2025</u>			
<u>Actualisatie Gemeentelijke regeling Archief Eemland</u>			
In de raadsvergadering van 11 november 2025 heeft de raad ingestemd met de Actualisatie van de Gemeenschappelijke regeling Archief Eemland.	-275	275	0
<u>Actualisatie Gemeenschappelijke regeling Archief Eemland</u>			
<u>Mutaties reserve</u>			
Geen reservemutaties binnen dit deelprogramma.			0

3. Programma Bedrijvigheid - 3.3 Handhaving

Tabel: BBW.3.3 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Geen wijzigingen binnen dit deelprogramma				
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		0	0	0

3. Programma Bedrijvigheid - 3.4 Sociale en fysieke veiligheid

Tabel: BBW.3.4 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Meicirculaire 2026	-240	0	-240
Mutaties programma	Jaarrekeningresultaat 2025	-30	0	-30
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-270	0	-270

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Meicirculaire 2026</u>			
Betreft € 101.615 vanuit het gemeentefonds voor de Bommenregeling.	-240	0	-240
<u>Meicirculaire 2026</u>			
<u>Jaarrekeningresultaat 2025</u>			
Betreft € 30.000 vanuit een overhevelingsvoorstel voor het budget Veilige steden.	-30	0	-30
<u>Bestemming rekeningresultaat 2025</u>			
<u>Mutaties reserve</u>			
Geen reservemutaties binnen dit deelprogramma.			0

3. Programma Bedrijvigheid - 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn

Tabel: BBW.3.5 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Vervanging vlonderpad het Moerasje/Vogelbos	-600	0	-600
Mutaties programma	Jaarrekeningresultaat 2025	-1.615	0	-1.615
Mutaties programma	Herinrichting Groengordel Rustenburg	-400	0	-400
Mutaties reserve	Jaarrekeningresultaat 2025	-985	0	-985
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-3.600	0	-3.600

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Vervanging vlonderpad het Moerasje/Vogelbos</u>			
In de raadsvergadering van 8 juli 2026 is het Amendement 'Vervanging vlonderpad het Moerasje/Vogelbos' aangenomen. Een bedrag van € 600.000 is beschikbaar gesteld voor de vervanging van het vlonderpad en de informatieborden aan de Hoogelandsedijk.	-600	0	-600
<u>Vervanging vlonderpad het Moerasje/Vogelbos</u>			

Jaarrekeningresultaat 2025

Betreft € 1.615.000 vanuit een overhevelingsvoorstel en bestaat uit € 1.170.000 voor budget straatwerk voor derden, € 280.000 voor Ingroeipad besparingen bezuiniging 2025 en € 165.000 voor budget Basisgeluidemissie(bge).	-1.615	0	-1.615
--	--------	---	--------

Bestemming rekeningresultaat 2025

Herinrichting Groengordel Rustenburg

In de raadsvergadering van 24 februari 2026 heeft de raad een bedrag van totaal € 1.200.000 (€ 400.000 vin 2026 en € 800.000 in 2027) beschikbaar gesteld voor de herinrichting van Groengordel Rustenburg.	-400	0	-400
---	------	---	------

Herinrichting Groengordel Rustenburg

Jaarrekeningresultaat 2025

Betreft € 985.272 en bestaat uit € 848.273 als storting in de reserve Bomen en Vergroening, € 109.865 als storting in de reserve Uitvoering bodembescherming en sv en € 27.134 als storting in de reserve Onderhoud openbare ruimte.	-985	0	-985
--	------	---	------

Bestemming rekeningresultaat 2025

4. Programma Bestuur - 4.1 Dienstverlening

Tabel: BBW.4.1 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Septembecirculaire 2025	-41	0	-41
Mutaties programma	Meicirculaire 2025	-3	0	-3
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-43	0	-43

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Septembecirculaire 2025</u>			
Betreft € 40.532 vanuit het gemeentefonds en bestaat uit € 38.047 voor Versterking omgevingsveiligheidsdiensten en € 2.485 voor overige kleine posten.	-41	0	-41
<u>Septembecirculaire 2025</u>			
<u>Meicirculaire 2026</u>			
Betreft € 2.593 vanuit het gemeentefonds voor Basisregistratie Personen (BRP) - Centrale inschrijving.	-3	0	-3
<u>Meicirculaire 2026</u>			
<u>Mutaties reserve</u>			
Geen reservemutaties binnnen dit deelprogramma			0

4. Programma Bestuur - 4.2 Bestuur en regionale samenwerking

Tabel: BBW.4.2 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Verordening jongerenraad Amersfoort	-24	0	-24
Mutaties programma	Actualisatie Verordening rechtspositie raads- en commissieleden	-39	0	-39
Mutaties programma	Regionale samenwerking gemeenteraden	-33	0	-33
Mutaties programma	Meicirculaire 2026	-38	0	-38
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-134	0	-134

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Verordening jongerenraad Amersfoort</u>			
Betreft € 13.750 vanuit het raadsvoorstel 'Verordening jongerenraad Amersfoort' voor het incidenteel beschikbaar stellen van een budget in 2026 en de lasten te dekken uit de saldireserve.	-24	0	-24
<u>Verordening jongerenraad Amersfoort</u>			
<u>Actualisatie Verordening rechtspositie raads- en commissieleden</u>			
Betreft € 39.450 vanuit het raadsvoorstel 'Actualisatie Verordening rechtspositie raads- en commissieleden' voor het incidenteel beschikbaar stellen van een budget in 2026 en de lasten te dekken uit de saldireserve.	-39	0	-39
<u>Actualisatie Verordening rechtspositie raads- en commissieleden</u>			
<u>Regionale samenwerking gemeenteraden</u>			
In de raadsvergadering van 8 juli 2026 heeft de raad ingestemd met een structureel budget voor gemeenschappelijke ondersteuning bij regionale samenwerking voor gemeenteraden in de provincie Utrecht.	-33	0	-33
<u>Vrijmaken structureel budget voor regionale samenwerking gemeenteraden</u>			
<u>Meicirculaire 2026</u>			
Betreft € 38.298 vanuit het gemeentefonds voor Ondersteuning lokale politieke partijen.	-38	0	-38
<u>Meicirculaire 2026</u>			
<u>Mutaties reserve</u>			
Geen reservemutaties binnnen dit deelprogramma.			0

4. Programma Bestuur - 4.3 Bedrijfsvoering

Tabel: BBW.4.3 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Meicirculaire 2026	-431	0	-431
Mutaties reserve	Jaarrekeningresultaat 2025	-2.430	0	-2.430
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-2.861	0	-2.861

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Meicirculaire 2026</u>			
Betreft € 430.952 vanuit het gemeentefonds en bestaat uit € 304.169 voor administratief beheer Alleenverdienersproblematiek, € 75.000 voor personele lasten Re-integratiedienstverlening gericht op jongeren en € 51.783 voor personele lasten Wet handhaving Sociale Zekerheid.	-431	0	-431
<u>Meicirculaire 2026</u>			
<u>Mutaties reserve</u>			
<u>Jaarrekeningresultaat 2025</u>			
Betreft € 2.430.269 als storting in reserves en bestaat uit € 1.657.000 als storting in de Bedrijfsvoeringsreserve, € 591.000 als storting in de reserve Saas en € 182.269 als storting in de reserve Onderhoud stadhuis.	-2.430	0	-2.430
<u>Bestemming rekeningresultaat 2025</u>			

5. Programma Algemene Dekkingsmiddelen - 5.1 Financiën

Tabel: BBW.5.1 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Septembercirculaire 2025	0	6.280	6.280
Mutaties programma	Meicirculaire 2026	0	2.757	2.757
Mutaties programma	Duurzaam Wonen Leningen	0	16	16
Mutaties programma	Meerjaren Programma Grondexploitaties 2025	-11	11	0
Mutaties reserve	Jaarrekeningresultaat 2025	7.085	4.913	11.998
Mutaties reserve	Doorstroming Beschermd Wonen	1.000	0	1.000
Mutaties reserve	Vervanging vlonderpad het Moerasje/Vogelbos	600	0	600
Mutaties reserve	Meicirculaire 2026	-991	0	-991
Mutaties reserve	Actualisatie Verordening rechtspositie raads- en commissieleden	0	39	39
Mutaties reserve	Herinrichting Groengordel Rustenburg	0	400	400
Mutaties reserve	Regionale samenwerking gemeenteraden	0	33	33
Mutaties reserve	Verordening jongerenraad Amersfoort	0	24	24
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		7.683	14.472	22.155

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Septembercirculaire 2025</u>			
Betreft € 6.279.793 als bijdrage uit het gemeentefonds voor de taakmutaties.	0	6.280	6.280
Septembercirculaire 2025			
<u>Meicirculaire 2026</u>			
Betreft € 2.756.645 als bijdrage uit het gemeentefonds voor de taakmutaties.	0	2.757	2.757
Meicirculaire 2026			
<u>Duurzaam Wonen Leningen</u>			
In de raadsvergadering van 8 juli 2026 heeft de raad een bedrag van € 3 miljoen beschikbaar gesteld voor het kunnen verstrekken van de Duurzaam Wonen Leningen. Dit betreft de gerelateerde baten op het taakveld treasury.	0	16	16
Vaststellen Duurzaam Wonen Leningen			
<u>Meerjaren Programma Grondexploitaties 2025</u>			
De baten en lasten van € 10.843 betreft de rentemutaties uit het Meerjaren Programma Grondexploitatie 2025.	-11	11	0
Vaststellen Meerjaren Programma Grondexploitatie 2025			
<u>Mutaties reserves</u>			
<u>Jaarrekeningresultaat 2025</u>			
Het resultaat van de jaarrekening is conform het raadsbesluit verwerkt. De baten betreffen de verwerking van het (netto) resultaat en de storting in de saldireserve. De lasten betreffen een ontrekking aan de saldireserve ten behoeve van het dekken van de overgehevelde budgetten naar 2026.	7.085	4.913	11.998
Bestemming rekeningresultaat 2025			
<u>Doorstroming Beschermd Wonen</u>			
In de raadsvergadering van 8 juli 2026 is het Amendement 'Doorstroming Beschermd Wonen' aangenomen. Een bedrag van € 1.000.000 is toegevoegd aan de reserve 'Sociale woningbouw'.	1.000	0	1.000
Doorstroming Beschermd Wonen			
<u>Vervanging vlonderpad het Moerasje/Vogelbos</u>			
In de raadsvergadering van 8 juli 2026 is het Amendement 'Vervanging vlonderpad het Moerasje/Vogelbos' aangenomen. Een bedrag van € 600.000 is beschikbaar gesteld voor de vervanging van het vlonderpad en de informatieborden aan de Hoogelandsedijk.	600	0	600
Vervanging vlonderpad het Moerasje/Vogelbos			
<u>Meicirculaire 2026</u>			
Betreft € 991.073 als storting in de Saldireserve van een niet geclaimde taakmutatie.	-991	0	-991
Meicirculaire 2026			
<u>Actualisatie Verordening rechtspositie raads- en commissieleden</u>			
Betreft € 39.450 als onttrekking aan de saldireserve vanuit het raadsvoorstel 'Actualisatie Verordening rechtspositie raads- en commissieleden' voor het incidenteel beschikbaar stellen van een budget in 2026.	0	39	39
Actualisatie Verordening rechtspositie raads- en commissieleden			
<u>Herinrichting Groengordel Rustenburg</u>			

In de raadsvergadering van 24 februari 2026 heeft de raad een bedrag van totaal € 1.200.000 (€ 400.000 in 2026 en € 800.000 in 2027) beschikbaar gesteld voor de herinrichting van Groengordel Rustenburg.	0	400	400
--	---	-----	-----

[Herinrichting Groengordel Rustenburg](#)

Regionale samenwerking gemeenteraden

In de raadsvergadering van 8 juli 2026 heeft de raad ingestemd met een structureel budget voor gemeenschappelijke ondersteuning bij regionale samenwerking voor gemeenteraden in de provincie Utrecht.	0	33	33
--	---	----	----

[Vrijmaken structureel budget voor regionale samenwerking gemeenteraden](#)

Verordening jongerenraad Amersfoort

Betreft € 13.750 als onttrekking aan de saldireserve vanuit het raadsvoorstel 'Verordening jongerenraad Amersfoort' voor het incidenteel beschikbaar stellen van een budget in 2026.	0	24	24
--	---	----	----

[Verordening jongerenraad Amersfoort](#)

Incidentele baten en lasten

Tabel: BIN.01.1 Toelichting incidentele baten en lasten

INCIDENTELE BUDGETTEN	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
1.1 Energietransitie				
<u>Regionale Energietransitie</u>				
Regio Amersfoort heeft een regionale energie strategie opgesteld (RES 1.0) over de opwek van hernieuwbare elektriciteit met zon en wind en het potentieel aan duurzame regionale warmtebronnen, met concrete plannen om vraag en aanbod van elektriciteit en warmte door middel van infrastructuur bij elkaar te brengen. Voor de ondersteuning van dit proces van de RES in de regio worden meerjarig door het Rijk middelen beschikbaar gesteld. Het RES-traject kent een doorlooptijd tot 2030 en heeft een dynamisch karakter.	-291	-291	-291	-291
<u>Noodzakelijke Capaciteit Aanpak Netcongestie</u>				
In de Kadernota 2026 - 2029 heeft de raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor extra capaciteit, om de problematiek omtrent Netcongestie aan te pakken.	-134	-134	-134	0
<u>Specifieke uitkering Energiearmoede</u>				
Specifieke uitkering van het Rijk ontvangen voor Energiearmoede bedoeld om de energierekening van huishoudens die kampen met energiearmoede te verlagen.	-900	0	0	0
Met de bijbehorende baten	900			
<u>Bestemming rekeningresultaat 2025</u>				
Doorgeschoven budget ten behoeve van de Regionale Energietransitie	-325	0	0	0
Doorgeschoven budget ten behoeve van de Netcongestie	-371	0	0	0
<u>Mutaties reserves</u>				
Onttrekking aan de reserve Duurzame stad ter dekking van Biobased bouwen van woningen	0	0	0	500
Subtotaal 1.1 Energietransitie	-1.121	-425	-425	209
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening				
<u>Inspectie Restauratie Onze Lieve Vrouwe Toren</u>				
In de Kadernota 2024-2027 is geld beschikbaar gesteld voor de periodieke restauratie aan de Onze Lieve Vrouwe Toren. Dit bedrag heeft betrekking op de voorbereidende inspectie.	-136	0	0	0
<u>Verlening beheer Meridiaan</u>				
In de Kadernota 2027 - 2030 heeft de raad aanvullend incidenteel geld beschikbaar gesteld voor de aanvullende jaren van beheerlasten van een zestal panden bij de winkelstrip Meridiaan.	-77	-77	-77	-75
Deze worden deels gedekt door aanvullende verhuuropbrengsten.	26	26	25	25
<u>Verhoging bijdrage VVE Meridiaan</u>				
In de Kadernota 2027 - 2030 heeft de raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor een zestal panden bij de winkelstrip Meridiaan, waarvan de jaarlijkse bijdrage voor alle eigenaren is verhoogd.	-40	-40	-40	-40
<u>Energiemonitoring Verduurzaming Gemeentelijk Vastgoed</u>				

In de Kadernota 2027-2030 heeft de raad opdracht gegeven om tot 2030 66 gebouwen te verduurzamen. Voor 2027 staan een aantal locaties op de planning waarvoor het noodzakelijk is tijdens deze projecten de huurders op een andere locatie te huisvesten. In de Kadernota 2027-2030 is budget gevraagd voor exploitatiekosten, zoals verhuiskosten en opslagkosten.	-40	-40	-40	-40
<u>Tijdelijke huisvesting verduurzamen en vervangen gemeentelijk vastgoed</u>				
In de Kadernota 2027 - 2030 heeft de raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor de energiemonitoring gedurende drie jaar na oplevering.	-40	-80	-80	-80
<u>Beheerbudget Teruggave Onderwijspanden</u>				
In de Kadernota 2027 - 2030 heeft de raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor een drietal onderwijspanden waarvan verwacht wordt dat deze worden overgedragen aan de gemeente. Hier zal de gemeente beheerlasten voor gaan maken.	-120	-120	-120	-120
<u>Bestemming rekeningresultaat 2024</u>				
Doorgeschoven budget ten behoeve van de Invoeringskosten Omgevingswet.	-180	-90	0	0
<u>Bestemming rekeningresultaat 2025</u>				
Doorgeschoven budget ten behoeve van het Project warmtetransitie.	-95	0	0	0
<u>Juridische kosten procedure Vahstal</u>				
In de Kadernota 2026-2029 heeft de raad incidenteel geld beschikbaar gesteld om interne en externe capaciteit in te kunnen zetten voor de langlopende juridische procedure met Vahstal.	-308	-308	-308	0
<u>Programmaorganisatie Langs Eem en Spoor</u>				
In de Kadernota 2026-2029 heeft de raad aanvullend incidenteel geld beschikbaar gesteld voor Langs Eem en Spoor. Deze gelden zijn nodig voor extra infrastructuur, om de vijf nieuwe gebieden met elkaar in verbinding te brengen.	-636	0	0	0
<u>Datasteward</u>				
Voor verdere digitalisering van de ruimtelijke opgaven is extra capaciteit benodigd. In verband hiermee is aanvullend ruimte gemaakt voor een Datasteward.	-129	-129	0	0
<u>Mutaties reserves</u>				
Storting in de reserve Vervangingsinvestering kapitaallasten ter dekking van de tijdelijke huisvesting verduurzamen en vervangen gemeentelijk vastgoed.	-614	0	0	0
Subtotaal 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	-2.388	-857	-639	-330
1.3 Wonen				
<u>Realisatie Sociale woningbouw</u>				
Budget ten behoeve van de realisatie sociale woningbouw.	-500	-500	-500	-500
<u>Bestemming rekeningresultaat 2025</u>				
Doorgeschoven budget ten behoeve van het budget Wonen en verhuizen voor ouderen.	-93	0	0	0
<u>Muaties reserves</u>				
Onttrekking aan de reserve Volkshuisvesting ter dekking van de realisatie Sociale Woningbouw	500	500	500	500
Subtotaal 1.3 Wonen	-93	0	0	0

1.4 Mobiliteit				
<u>Vertraging Parkeerregulering</u>				
In het coalitieakkoord is ingezet op het uitbreiden van vergunningparkeren, wat gepaard gaat met een stijging van de parkeerinkomsten. Doordat deze uitbreiding nog niet is gestart, zullen er de komende jaren minder inkomsten worden gegenereerd.	-1.342	0	0	0
<u>Verkeersmodel: Gereedheidskist op Orde</u>				
In de Kadernota 2027 - 2030 heeft raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor het actueel houden van het verkeersmodel, licenties en regulier verkeersonderzoek om de ontwikkelingen te monitoren.	-275	-290	-145	-190
<u>Ondergrondse Fietskleder Stationsplein (Zuidzijde)</u>				
In de Kadernota 2027 - 2030 heeft de raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor het plaatsen van een bewaakte ondergrondse fietsberging onder het Stationsplein, in samenwerking met ProRail.	-2.000	0	0	0
<u>Aanstellen Weginspecteur</u>				
In de Kadernota 2026-2029 heeft de raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor het aanstellen van een weginspecteur, voor de sturing en handhaving van wegafzettingen. Dit wordt gedekt middels een onttrekking aan de reserve Mobiliteit.	-85	0	0	0
<u>Mutaties reserves</u>				
Onttrekking aan de reserve Mobiliteitstransitie ter dekking van het aanstellen van een weginspecteur.	120	0	0	0
Subtotaal 1.4 Mobiliteit	-3.582	-290	-145	-190
Totaal 1. Programma Omgeving	-7.184	-1.573	-1.210	-311
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen				
<u>Gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen</u>				
In de meicirculaire 2026 is via de decentralisatie uitkering extra geld ontvangen om meer te doen ter preventie van discriminatie. Dit geld wordt besteed aan de Omstanders campagne 'Doe iets kleins, veranderd iets groots' die oproept om in te grijpen bij discriminatie, op straat, werk of waar dan ook.	-23	0	0	0
<u>Financiële aanpak Meridiaan</u>				
In de raadsvergadering van 16 december 2025 heeft de raad geld beschikbaar gesteld voor een investeringskrediet voor de aanpassing van een Onmoetingscentrum met de daarbij behorende exploitatiekosten.	-106	-106	-106	-106
<u>De Pionier: Gemengd Wonen op de Smeeing Locatie</u>				
Om de nachtopvang te ontzien zullen er gemengd wonen concepten worden ontwikkeld op de Smeeing locatie. De kosten hiervan zullen worden gedekt middels een onttrekking aan de reserve Maatschappelijke Opvang.	-64	-64	-64	-64
<u>Inburgering</u>				
Om in 2027 over voldoende middelen te beschikken voor het onderdeel inburgering wordt er incidenteel € 309.000 geraamd. Dit wordt gedekt uit de reserve vluchtelingen. Dit ter dekking van extra ondersteuning van kwetsbare groepen.	-309	0	0	0
<u>Specifieke uitkering Inburgering</u>				
De specifieke uitkering Inburgering is bestemd om de lokale inburgeringsvoorzieningen te realiseren.	-2.300	-2.300	-2.300	-2.300

Met de bijbehorende baten	2.300	2.300	2.300	2.300
<u>Specifieke uitkering Oekraïne</u>				
De specifieke uitkering voor het Bekostigingsbesluit opvang ontheemden Oekraïne	-4.000	0	0	0
Met de bijbehorende baten	4.000	0	0	0
<u>Specifieke Uitkering IZA & AZWA</u>				
De specifieke uitkering transformatiemiddelen IZA & AZWA loopt formeel over de periode 2024 tot en met 2028. Voor onze regio zijn de middelen op dit moment toegekend voor 2026 tot en met 2027. Voor 2028 zijn nog geen middelen toegekend. Daarom ramen we het budget voor 2026 en 2027 incidenteel.	-3.115	0	0	0
Met de bijbehorende baten	3.115	0	0	0
<u>Lokale Specifieke uitkering Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) - Amersfoort</u>				
Uitvoering van lokale basisvoorzieningen. Voor de jaren 2027-2029 is er budget beschikbaar gericht op de beweging naar de voorkant in de zorg en welzijn en is bedoeld om gemeenten te helpen bij het effectief inzetten van middelen waar de behoefte in de wijk het grootst is, met een focus op gezondheid, zelfredzaamheid en toekomstbestendige eerstelijnszorg.	-1.650	-1.986	-2.295	0
Met de bijbehorende baten	1.650	1.986	2.295	0
<u>Regionale Specifieke uitkering Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) - Utrecht-Eemland</u>				
Regionale samenwerking en ketenaanpakken. Voor de jaren 2027-2029 is er budget beschikbaar gericht op de beweging naar de voorkant in de zorg en welzijn.	-3.177	-3.849	-2.768	0
Met de bijbehorende baten	3.177	3.849	2.768	0
<u>Specifieke uitkering 'Kansrijk Liendert'</u>				
Voor het project FNO Kansrijk Liendert ontvangt de gemeente Amersfoort een tijdelijke subsidie van FNO binnen het programma Samen Kansrijk en Gezond. De subsidie bedraagt maximaal € 499.202 voor een looptijd van maximaal 48 maanden en is uitsluitend bedoeld voor de uitvoering van het projectplan Kansrijk Liendert. Omdat het gaat om een tijdelijke projectsubsidie met betalingstermijnen en rapportageverplichtingen, ramen we de baten en lasten incidenteel voor de looptijd van het project.	-112	-112	-162	0
Met de bijbehorende baten	112	112	162	0
<u>Maatschappelijke Opvang - Tijdelijke plekken</u>				
Door de verbouwing van de locatie Bergstraat en de sluiting van een andere opvanglocatie, zullen circa 40 incidentele plekken voor beschermd wonen moeten worden gerealiseerd. De raad heeft hier in de Kadernota 2027 - 2030 incidenteel geld voor beschikbaar gesteld.	-1.400	0	0	0
<u>Uitstel vervanging abonnementstarief WMO</u>				
De omvang van het budget wordt in 2027 eenmalig met € 1.700.252 verhoogd. In de Meicirculaire 2026 is opgenomen dat de herinvoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage binnen de Wmo is vertraagd. De beoogde invoering is nu voorzien per 1 januari 2028. Hierdoor lopen gemeenten in 2027 verwachte inkomsten uit de eigen bijdrage mis. Wij stellen daarom voor deze extra middelen in 2027 ten gunste te laten komen van programma 2.1, onderdeel Wmo, ter directe compensatie van de gederfde inkomsten, zodat de begroting voor deze taak sluitend blijft.	-1.700	0	0	0

Overige mutaties < € 25.000	-2	0	0	0
Bestemming rekeningresultaat 2025				
Doorgeschoven budget ten behoeve van de hervormingsagenda Jeugd.	0	-1.760	-1.760	0
Doorgeschoven budget ten behoeve van het budget Vrouwenopvang.	-200	0	0	0
Mutaties reserves				
Onttrekking aan de reserve Maatschappelijke Opvang ter dekking van de gemengd wonen concepten op de Smeeing locatie.	64	64	64	64
Onttrekking aan de reserve Vluchtelingen ter dekking van extra formatie voor de opvang van Oekraïense ontheemden.	287	0	0	0
Onttrekking aan de reserve Vluchtelingen ter dekking van extra ondersteuning van kwetsbare groepen.	309	0	0	0
Onttrekking aan de reserve Meridiaan ter dekking van de financiële aanpak Meridiaan.	106	106	106	106
Subtotaal 2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-3.039	-1.760	-1.760	0
2.2 Werk en Inkomen				
Impulsbudget sociale infrastructuur				
Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de inrichting van de sociale infrastructuur en daarbij behorende doelen ten aanzien van het ondersteunen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Vanaf 2025 tot en met 2034 i	-547	-547	-547	-547
Regionaal Beraad regio Amersfoort				
Voor 2027 wordt een bedrag van € 332.000 en voor 2028 wordt een bedrag van € 157.000 aan incidentele regionale middelen gedekt uit de reserve participatiegelden, opgenomen voor het Regionaal Beraad 2027-2028.	-332	-157	0	0
Arbeidsmarktregio				
Voor 2027 wordt een bedrag van € 600.000 aan incidentele regionale middelen gedekt uit de reserve regionale participatiegelden, opgenomen voor Regionale inzet gemeentelijke doelgroepen.	-600	0	0	0
Impulsbudget voor de Arbeidsmarktregio				
Het Rijk stelt een impulsbudget voor de arbeidsmarktregio's beschikbaar. De impulsmiddelen van het Rijk hebben een tijdelijk karakter.	-1.145	-1.324		0
Work in Nederland				
In januari hebben we een aanvraag gedaan voor de uitkering 'Work in Nederland' om goede informatievoorziening, hulp en dienstverlening aan Europese Unie (EU)- arbeidsmigranten te bieden. In afstemming met de andere gemeenten in onze arbeidsmarktregio is een projectplan opgesteld, de dienstverlening zal worden verbonden aan het Werkcentrum regio Amersfoort.	-132	0	0	0
Bestemming rekeningresultaat 2025				
De IBO-middelen voor schuldhulpverlening zijn vanuit 2025 overgeheveld naar 2027.	-164	0	0	0
Mutaties Reserves				
Onttrekking aan de reserve Regionale participatiegelden ter dekking van de Arbeidsmarktregio.	932	157	0	0
Subtotaal 2.2 Werk en Inkomen	-1.988	-1.871	-547	-547

2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen				
<u>Volwasseneducatie</u>				
De decentralisatie uitkering 'Aanpak Laaggeletterdheid' is bedoeld om de regionale plannen en de coördinatie daarvan de komende jaren voort te zetten. Vanaf 2024 heeft de gemeente Amersfoort, als centrumgemeente, een regionaal projectleider in dienst.	-123	-123	0	0
<u>SPUK Stimulering Sport en BRC-regeling</u>				
De specifieke uitkering sport en de specifieke uitkering voor combinatiefuncties worden in 2027, 2028 en 2029 gebundeld tot één nieuwe specifieke uitkering en gaan dus niet over naar het gemeentefonds.	-719	-719	-719	0
Met de bijbehorende baten	719	719	719	0
<u>Mutaties Reserves</u>				
Storting in de reserve Toekomstige vervangingsinvesteringen van de vrijvallende kapitaallasten a.g.v. desinvesteringen onderwijshuisvesting.	-139	-136	-125	-110
Subtotaal 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-263	-259	-125	-110
Totaal 2. Programma Sociaal	-5.289	-3.890	-2.431	-657
3.1 Economie				
<u>Subsidieregeling biobased bouwen van sociale woningbouw</u>				
In de raadsvergadering van 22 april 2026 heeft de raad extra middelen beschikbaar gesteld voor de subsidieregeling biobased bouwen van sociale woningbouw.	0	0	0	-500
<u>Mutatie Reserves</u>				
Jaarlijkse storting in de reserve Evenementen.	-50	-50	-50	-50
Subtotaal 3.1 Economie	-50	-50	-50	-550
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen				
<u>Kerncollectie Armando</u>				
Sinds 2018 is de gemeente Amersfoort weer in beheer gekomen van de kerncollectie Armando, bestaande uit 21 schilderijen en 1 bronzen beeld. Deze wordt in bruikleen gegeven aan Amersfoort in C (AiC) zodat zij professioneel zorg kan dragen voor het beheer en behoud. De kosten hiervan worden gedekt uit de reserve Arandomuseum.	-10	-10	-10	-10
<u>Centraal Aftelmoment</u>				
In de Kadernota 2026-2029 heeft de raad incidenteel geld beschikbaar gesteld om het Centraal Aftelmoment in 2026 en 2027 voort te zetten.	-123	0	0	0
<u>Bestemming rekeningresultaat 2022</u>				
Doorgeschoven budget t.b.v. de lokale omroep.	-114	0	0	0
<u>Mutatie reserves</u>				
Onttrekking uit reserve Arandomuseum ter dekking van het beheer en behoud van de kerncollectie Armando.	10	10	10	10
Subtotaal 3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	-237	0	0	0

3.3 Handhaving				
<u>Bestrijding Ondernijning</u>				
Aanvullend op de Kadernota 2024-2027 heeft de raad extra middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van het bestrijden van ondernijning.	-550	-376	0	0
<u>Amendement 098A- Capaciteit BOA's en SUS-teams</u>				
In de raad van 12 november is het Amendement 'BOA -Capaciteit verhogen' aangenomen. Voor de komende 4 jaren (2025-2028) is incidenteel budget beschikbaar voor het continueren van het SUS-team (2 personen). Dit wordt gedekt met een onttrekking aan de Saldirijsreserve.	-136	-136	0	0
Subtotaal 3.3 Handhaving	-687	-513	0	0
3.4 Sociale en fysieke veiligheid				
<u>Project Weerbaarheid bij Crises</u>				
In 2025 zijn we gestart met het weerbaar en veerkrachtig maken van onze stad en eigen organisatie bij een langdurige crisis. Om dit mogelijk te maken heeft de raad in de Kadernota 2026-2029 incidenteel geld beschikbaar gesteld.	-308	0	0	0
<u>Cameratoezicht</u>				
In de Kadernota 2026-2029 heeft de raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor cameratoezicht, in verband met een landelijke stijging van het aantal incidenten met explosieven.	-41	0	0	0
<u>Projectleider Criminele Aanwas</u>				
In verband met het wegvallen van een subsidie heeft de raad, in de Kadernota 2026-2029, een aanvullend bedrag beschikbaar gesteld om te voorkomen dat kwetsbare jongeren de criminaliteit ingaan.	-82	0	0	0
<u>Bestrijding Ondernijning</u>				
Aanvullend op de Kadernota 2024-2027 heeft de raad extra middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van het bestrijden van ondernijning.	-409	0	0	0
<u>Mutatie reserves</u>				
Geen reservemutaties	0	0	0	0
Subtotaal 3.4 Sociale en fysieke veiligheid	-839	0	0	0
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn				
<u>Verzwarend Laagspanningsnet en Middenspanningsruimten</u>				
Voor de jaren 2026 t/m 2030 heeft de raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor het verzwaren en uitbreiden van het midden- en laagspanningsnet in de Amersfoortse wijken.	-779	-779	-779	-779
<u>Beheer Park Elisabeth Groen</u>				
Nadat in 2021 het Park Elisabeth Groen officieel is geopend is de fase van beheer en onderhoud aangebroken. In de Kadernota 2024-2027 is besloten jaarlijks een onttrekking te doen aan de reserve Onderhoud Openbare Ruimte om de kosten te dekken.	-85	-85	-85	-85
<u>Groengordel Rustenburg</u>				
In de raadsvergadering van 24 februari 2026 heeft de raad € 1.200.000 beschikbaar gesteld voor de herinrichting van Groengordel Rustenburg. De werkzaamheden aan de bomen worden gedekt vanuit de Reserve bomen en vergroening (in totaal € 150.000).	-150	0	0	0

<u>Nazorg Bomen 2027-2029</u>				
Nazorg Geplante Bomen Dit betreffen lasten voor de nazorg van eerder geplante bomen. Deze lasten worden gedekt middels een onttrekking aan de reserve Bomen en Vergroening.	-800	-480	-240	0
<u>Aanpak Invasieve Exoten</u>				
In de Kadernota 2026-2029 heeft de raad aanvullend incidenteel geld beschikbaar gesteld om een vervolgaanpak van invasieve exoten mogelijk te maken.	-513	-513	-513	0
<u>Sanering Vetgas</u>				
Kosten voor het saneren van de bodem Vetgasfabriek. De kosten worden gedekt uit de reserve Wet bodemsanering.	-500	-500	-500	-500
<u>Luchtkwaliteit</u>				
In de Kadernota 2025 - 2028 heeft de raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor het vaststellen van de basisgeluidemissie.	-64	0	0	0
<u>Houtstook</u>				
In de Kadernota 2025 - 2028 heeft de raad voor de jaren 2025 t/m 2028 incidenteel geld beschikbaar gesteld voor de communicatiecampagne, het onderzoek en het verminderen van overlast door het verbieden van houtstook bij code oranje en rood.	-105	-105	0	0
<u>Uitvoering Soortenmanagementplan</u>				
De raad heeft in de Kadernota 2026-2029 incidenteel geld beschikbaar gesteld voor het implementeren van het Soortenmanagementplan, voor een diervriendelijker en snellere uitvoering van isolatieprojecten.	-115	0	0	0
<u>Geluid en Isselt</u>				
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet moet de gemeente Amersfoort voor geluidgezoneerde industrieterreinen geluidproductieplafonds (GPP's) instellen. Om te kunnen voldoen aan deze wettelijke eisen heeft de raad in de Kadernota 2026-2029 incidenteel geld beschikbaar gesteld.	-103	0	0	0
<u>Noodzakelijke Capaciteit Aanpak Netcongestie</u>				
In de Kadernota 2026 - 2029 heeft de raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor extra capaciteit, om de problematiek omtrent Netcongestie aan te pakken. Dit wordt gedekt middels een onttrekking aan de reserve Duurzame Stad.	-136	-136	-136	0
<u>Bestemming rekeningresultaat 2023</u>				
Doorgeschoven budget ten behoeve van de bestrijding van de Japanse Duizendknoop	-10			
<u>Bestemming rekeningresultaat 2024</u>				
Doorgeschoven budget ten behoeve van bezuinigingsmaatregel Ingroeipad (BH14) uit de Kadernota 2025-2028. Deze ziet toe op de temporisering van de investeringen en de temporisering van zelfbeheer.	-765	-100	0	0
<u>Bestemming rekeningresultaat 2025</u>				
Doorgeschoven budget ten behoeve van Ingroeipad besparingen bezuiniging 2025. Bezuinigingsmaatregel (BH14) uit de Kadernota 2025-2028 zet bezuinigingen die reeds in 2025 zijn ingegaan in ter dekking voor de jaren 2026 en 2027.	-280	0	0	0

Doorgeschoven budget ten behoeve van Ingroeipad besparingen zelfbeheer. Bezuinigingsmaatregel (BH14) uit de Kadernota 2025-2028 zet in op temporisering zelfbeheer. Om de volledige € 195.000 te kunnen realiseren, moet ook het budget van 2025 voor zelfbeheer aangewend worden.	-65	0	0	0
Mutaties Reserves				
Jaarlijkse onttrekking aan de reserve Uitvoering Bodembescherming en Stedelijke Vernieuwing voor de kosten van de bodemsanering Vetgasfabriek.	500	500	500	500
Onttrekking aan de reserve Bomen en Vergroening ter dekking voor de nazorg van eerder geplante bomen.	800	480	240	
Onttrekking aan de reserve Bomen en Vergroening ter dekking van de Herinrichting Groengordel Rustenburg.	150	0	0	0
Onttrekking aan de reserve Onderhoud Openbare Ruimte ter dekking van de onderhoudskosten voor het park Elisabeth Groen.	85	85	85	85
Subtotaal 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-2.935	-1.633	-1.428	-779
Totaal 3. Programma Bedrijvigheid	-4.748	-2.196	-1.478	-1.329
4.1 Dienstverlening				
Tekort verkiezingen				
In de Kadernota 2026-2029 heeft de raad incidenteel geld beschikbaar gesteld om de zes reguliere verkiezingen, die in de jaren 2026-2030 zijn gepland, mogelijk te maken.	-308	-308	-308	0
Extra inzet Reisdocumentenpiek				
Door de verlenging van de geldigheidsduur van het paspoort en ID-bewijs, stijgt vanaf maart 2024 tot maart 2029 de vraag naar reisdocumenten (van gemiddeld 10.000 aanvragen per jaar, naar 30.000 aanvragen per jaar). Om aan deze vraag te kunnen voldoen heeft de raad in de Kadernota 2026-2029 extra geld beschikbaar gesteld.	-390	-390	-390	0
Extra inzet Reisdocumentenpiek- Aanvulling				
Door de verlenging van de geldigheidsduur van het paspoort en ID-bewijs, stijgt vanaf maart 2024 tot maart 2029 de vraag naar reisdocumenten. Om aan deze vraag te kunnen blijven voldoen heeft de raad in de Kadernota 2027-2030 aanvullend incidenteel geld beschikbaar gesteld.	-249	-249	-249	0
Bestemming rekeningresultaat 2025				
Doorgeschoven budget ten behoeve van het incidentele deel van de additionele kosten die voortkomen uit het aannemen van de Wet Open Overheid door de Tweede Kamer	-287	0	0	0
Doorgeschoven budget ten behoeve van het budget 'Wij Liendert' om de voorgenomen inspanningen en resultaten te kunnen realiseren gedurende de looptijd van de herinrichting van de openbare ruimte en de Regiodeal Vitale Wijken.	-629	-628	0	0
Overige mutaties < € 25.000	-4	0	0	0
Mutaties reserves				
Geen reservemutaties	0	0	0	0
Subtotaal 4.1 Dienstverlening	-1.866	-1.575	-947	0

4.2 Bestuur en regionale samenwerking				
<u>Budget begeleidingscommissie juridische bijstand raad</u>				
In de Kadernota 2026-2029 heeft de raad de incidentele gelden voor de begeleidingscommissie Juridische bijstand met vier jaar verlengd.	-31	-31	-31	0
<u>Kinderburgemeester</u>				
In de Kadernota 2026-2029 heeft de raad, voor twee aanvullende jaren 2026 en 2027, incidenteel geld beschikbaar gesteld om de Kinderburgemeester langer mogelijk te maken.	-36	0	0	0
<u>Herdenken en Vieren</u>				
In verband met toenemende veiligheids- en organisatiekosten, en omdat we meer aandacht hebben voor de morele verantwoordelijkheid van onze rol in het verleden, heeft de raad in de Kadernota 2026-2029 hier incidenteel geld voor beschikbaar gesteld.	-56	0	0	0
<u>Mutaties reserves</u>				
Geen reservemutaties	0	0	0	0
Subtotaal 4.2 Bestuur en regionale samenwerking	-123	-31	-31	0
4.3 Bedrijfsvoering				
<u>Overhead</u>				
Incidenteel budget m.b.t. overhead van incidentele formatie die is toegekend voor onder andere extra BOA-capaciteit, de bestrijding van ondermijning, formatie voor radicalisering, de energietransitie, het deltaplan, PGA woonoverlast, de uitbreiding van het college, het omgevingsprogramma Wij-Liendert, de uitbreiding van de formatie sport, extra capaciteit Datasteward, formatie voor opvang van Oekraïense Ontheemden, de stadsecoloog en extra inzet bij de reisdocumentenpiek en de aanpak netcongestie.	-1.202	-661	-386	0
<u>Vervolg Implementatie MVOI</u>				
In de Kadernota 2026-2029 heeft de raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor het aanstellen van een Coördinator MVOI, om Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeverschap en Inkopen te kunnen implementeren.	-81	-81	0	0
<u>Onderhoudslasten Stadhuisplein 1, 3, 5 en 7</u>				
Dit betreffen lasten voor het onderhoud aan diverse locaties binnen het stadhuis. Dit wordt gedekt middels een onttrekking aan de reserve Onderhoud stadhuis.	-300	0	0	0
<u>Verhuizing en nazorg huidige stadhuis</u>				
Met de verhuizing en nazorg van het huidige Stadhuis zijn additionele incidentele kosten verbonden. Dit gaat om een bedrag van € 1 miljoen. Dit zal gedekt worden middels een onttrekking aan de reserve voorziening onderhoud stadhuis.	-1.000	0	0	0
<u>Diverse investeringen < €100.000</u>				
Diverse investeringen automatisering	-72	-32	0	0
<u>Bestemming rekeningresultaat 2025</u>				
Doorgeschoven budget Exploitatiebudgetten nieuwbouw Stadhuis ten behoeve van de uitgaven voor extra programmamanagement en voorbereide ICT-werkzaamheden in verband met de realisatie van het nieuwe stadhuis.	-1.113	0	0	0

<u>Mutaties Reserves</u>				
Onttrekking aan de reserve Voorziening onderhoud stadhuis ter dekking van de onderhoudskosten voor gemeentelijke huisvesting.	1.300	0	0	0
Jaarlijkse storting in de reserve Voorziening onderhoud Stadhuis.	-1.142	-1.142	-1.142	-1.142
Verlaging van de jaarlijkse storting in de reserve Voorziening onderhoud stadhuis i.v.m. opnemen van de jaarlijkse onderhoudslasten van het nieuwe stadhuis in de begroting/exploitatie.	888	888	888	888
Subtotaal 4.3 Bedrijfsvoering	-2.722	-1.028	-640	-254
Totaal 4. Programma Bestuur	-4.711	-2.633	-1.617	-254
5.1 Financiën				
<u>Incidentele Rijks gelden</u>				
Dit betreffen de Rijks gelden die wij ontvangen voor de incidentele taakmutaties in de circulaire.	3.644	1.962	547	547
<u>Mutaties reserves</u>				
Onttrekking aan de Sal direserve ter dekking van het amendement 098A 'BOA - Capaciteit verhogen'	684	684	0	0
<i>Bestemming rekeningresultaat 2022</i>				
Onttrekking saldo budgetoverhevelingen aan de Sal direserve.	110	0	0	0
<i>Bestemming rekeningresultaat 2023</i>				
Onttrekking saldo budgetoverhevelingen aan de Sal direserve.	10	0	0	0
<i>Bestemming rekeningresultaat 2024</i>				
Onttrekking saldo budgetoverhevelingen aan de Sal direserve.	945	190	0	0
<i>Bestemming rekeningresultaat 2025</i>				
Onttrekking saldo budgetoverhevelingen aan de Sal direserve.	3.792	2.558	1.760	0
Subtotaal 5.1 Financiën	9.184	5.393	2.307	547
Totaal 5. Programma Algemene dekkingsmiddelen	9.184	5.393	2.307	547
TOTAAL INCIDENTELE POSTEN	-12.747	-4.897	-4.429	-2.005

Subsidies

De gemeente Amersfoort verstrekt subsidies met als wettelijk kader de [Algemene subsidieverordening Amersfoort](#) en de nadere subsidieregelingen. We verstrekken begrotingssubsidies, subsidies op basis van subsidieregelingen en incidentele subsidies. De begrotingssubsidies zijn weergegeven in onderstaand overzicht.

Tabel: BS.01: Maximale begrotingssubsidie

NAAM INSTELLING	SOORT SUBSIDIE	ACTIVITEIT/DOEL	BEGROTING 2027
Programma 2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen			
AA werkgroep Amersfoort	begrotingssubsidie	Ondersteuning en voorlichting	0,8
Speeltuinvereniging Wagenspeelplaats	begrotingssubsidie	Exploitatie van een speeltuinvereniging	7,6
Speeltuinvereniging Vriendenkring	begrotingssubsidie	Exploitatie van een speeltuinvereniging	8,4
Speeltuinvereniging Rivierenwijk	begrotingssubsidie	Exploitatie van een speeltuinvereniging	10,1
Speeltuinvereniging Het Soesterkwartier	begrotingssubsidie	Exploitatie van een speeltuinvereniging	8,3
GSVA (Gehandicapte Sport Vereniging Amersfoort)	begrotingssubsidie	Vervoer voor cliënten	10,9
Speeltuinvereniging Het Kruiskampkwartier	begrotingssubsidie	Exploitatie van een speeltuinvereniging	10,2
Stichting Reanimatie Netwerk Amersfoort	begrotingssubsidie	Burgerhulpverlening en beschikbare AED's	34,3
Stichting Scouting Platform Amersfoort	begrotingssubsidie	Samenwerken bevorderen	30,0
Slachtofferhulp Nederland	begrotingssubsidie	Ondersteuning en voorlichting geven aan personen die slachtoffer zijn geworden van o.a. geweld, inbraak etc.	47,6
Stichting Jongerenwerk Utrecht	begrotingssubsidie	Preventie m.b.t. seksualiteit en risicovolle contacten aan meiden en jonge vrouwen	27,5
Artikel 1 Midden Nederland	begrotingssubsidie	Voorlichting over discriminatie	338,3
Stichting Bibliotheken Eemland	begrotingssubsidie	Informatiepunten digitale overheid	154,1
Stadsboerderij de Vosheuvel	begrotingssubsidie	Onderhouden van kinderboerderij	175,2
GGZ Centraal	begrotingssubsidie	OGGZ-bemoeizorg en sociaal patiëntenvervoer	173,1
Leger des Heils	begrotingssubsidie	Bemoeizorg Amersfoort Stad (BAS) en Jeugdinterventieteam (JIT)	351,9
Stichting Arkin	begrotingssubsidie	Verslavingspreventie, bemoeizorg en outreachende begeleiding van kwetsbare inwoners	1.487,0
Stichting Kwintes	begrotingssubsidie	Opvang en begeleiden van cliënten	4.400,7
Huisartsen Eemland B.V.	begrotingssubsidie	POH Jeugd-GGZ	1.244,2
Stichting Sociale Wijkteams Amersfoort	begrotingssubsidie	Afgeven van beschikkingen en begeleiden van cliënten	23.012,1
Stichting Abrona	begrotingssubsidie	Team Bas (Bemoeizorg Amersfoort Stad)	72,7
Mee Dichtbij	begrotingssubsidie	Uitvoeren van trajecten beeldvormend onderzoek voor aanvragen vanuit de wijkteams van Amersfoort	53,4

Stichting Chris en Voorkom!	begrotingssubsidie	Verslavingspreventie voor jongeren	22,6
EFM Support Team	begrotingssubsidie	Inzet Jit (Jeugdinterventieteam)	256,0
Stichting de Rustplek	begrotingssubsidie	Tijdelijke opvang bij gastgezinnen	31,1
Stichting ABC-scholen	begrotingssubsidie	Naschoolse ontwikkelingsstimulering tot 12 jaar	152,0
Stichting de Tussenvoorziening	begrotingssubsidie	Subsidie voor specialistische hulpverlening aan (ex-)sekswerkers en slachtoffers van mensenhandel	128,0
Stichting Scholen in de kunst	begrotingssubsidie	Cultuuronderwijs	36,5
Subtotaal Programma 2.1			32.284,6
Programma 2.2 Werk en Inkomen			
Cliëntenraad WSW	begrotingssubsidie	Belangen behartigen van de doelgroep Wsw'ers	13,3
Cliëntenraad Werk en Inkomen	begrotingssubsidie	Belangen behartigen van de doelgroep Werk en Inkomen	27,0
Stichting Facilitering Pact Sam-Sam	begrotingssubsidie	Samenwerking te versterken tussen lokale instellingen die zich bezighouden met armoedebestrijding	30,8
Stichting voedselbank Amersfoort	begrotingssubsidie	Bijdrage in de exploitatielasten van de sociale banken	179,4
Jeugdfonds Sport&Cultuur	begrotingssubsidie	Bevorderen participatie van sport en cultuur van kinderen uit gezinnen (minima)	702,5
Stichting Leergeld Amersfoort	begrotingssubsidie	Huiswerkbegeleiding	206,3
Stichting Leergeld Amersfoort (Meedoen)	begrotingssubsidie	Kinderen uit de doelgroep op aanvraag voorzien van indirecte financiële ondersteuning op de terreinen – onderwijs, - sport - cultuur en – welzijn, samengevat onder de term 'meedoen'	466,4
Stichting Stadsring	begrotingssubsidie	Schuldhelpverlening curatief en preventief	4.050,0
Subtotaal Programma 2.2			5.675,7
Programma 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen			
Stichting Scholen in de kunst	begrotingssubsidie	Cultuuronderwijs	67,4
Stichting Bibliotheken Eemland	begrotingssubsidie	Bibliotheken op scholen	180,8
Stichting Bibliotheken Eemland	begrotingssubsidie	Taalstimulering	173,3
Stichting Bibliotheken Eemland	begrotingssubsidie	Digitaalhuizen en taalkamer schakelklassen	417,5
Stichting Meerkring	begrotingssubsidie	Schakelklassen	302,5
Samenwerkingsverband de Eem	begrotingssubsidie	Ondersteunende taken onderwijs	530,8
Stichting ABC-scholen	begrotingssubsidie	Ondersteunende taken onderwijs	862,8
Subtotaal Programma 2.3			2.535,1
Programma 3.1 Economie			
Stichting Toeristische Informatieverstrekking Amersfoort	begrotingssubsidie	Toeristische informatieverstrekking	388,5
Subtotaal Programma 3.1			388,5
Programma 3.2 Kunst, Cultuur en evenementen			
Regionale Omroepvereniging De Golfbreker	begrotingssubsidie	Omroep	10,1
Stichting Laswerk	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	27,2
Stichting Media Platform Amersfoort Leusden	begrotingssubsidie	Lokale omroep	258,7
Holland Opera	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	255,1

Stichting Evenementen & Congressen	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	336,7
Stichting Poppodium Fluor	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	1.019,1
Theater De Lieve Vrouw	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	1.435,7
Amersfoort in C	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	4.192,6
Flint theater evenementen en congressen	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	4.515,9
Stichting Scholen in de kunst	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	5.296,4
Stichting Bibliotheken Eemland	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	5.415,4
Kosmik	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	209,5
Muziektheater De Veerensmederij	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	209,5
Stichting Rietveldpaviljoen	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	157,1
Per Expressie	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	47,1
Amersfoorts Jeugd Orkest	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	21,0
Subtotaal Programma 3.2			23.407,1
Programma 3.4 Sociale en fysieke veiligheid			
Stichting Kwintes	begrotingssubsidie	Opvang en begeleiden van cliënten	64,2
Subtotaal Programma 3.4			64,2
Programma 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn			
Stichting Dierenvoedselbank Amersfoort	begrotingssubsidie	Bijdrage in de exploitatielasten van de sociale banken	21,8
Subtotaal Programma 3.5			21,8
Programma 4.2 Bestuur en regionale samenwerking			
Stichting Sinterklaas Hooglanderveen	begrotingssubsidie	Organiseren activiteit	0,9
Oranjevereniging Hooglanderveen	begrotingssubsidie	Organiseren activiteit	1,6
Stichting Sint Nicolaas in Vathorst	begrotingssubsidie	Organiseren activiteit	18,2
Stichting Gezellig Amersfoort	begrotingssubsidie	Organiseren activiteit	18,4
Comité 15 augustus 1945 Amersfoort	begrotingssubsidie	Organiseren activiteit	3,2
Comité 30 juni/ 1 juli Amersfoort	begrotingssubsidie	Organiseren activiteit	3,2
Stichting Nationaal Monument Kamp Amersfoort	begrotingssubsidie	Organiseren activiteit	5,3
Stichting Oranjecomité Hoogland	begrotingssubsidie	Organiseren activiteit	2,6
Stichting Sovjet Ereveld	begrotingssubsidie	Organiseren activiteit	1,6
Subtotaal Programma 4.2			55,0
TOTAAL			64.431,9

Aan bovenstaande cijfers kunnen door instellingen geen rechten worden ontleend.

Uitgebreid overzicht reserves en voorzieningen

Tabel: BR.01 Staat van reserves

OMSCHRIJVING	SALDO BEGIN 2027	STORTING 2027	ONTTREKKING 2027	SALDO BEGIN 2028	SALDO BEGIN 2029	SALDO BEGIN 2030	SALDO BEGIN 2031
1.1 Energietransitie							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Duurzame Stad	5.449	0	0	5.449	5.449	5.449	4.949
Totaal 1.1 Energietransitie	5.449	0	0	5.449	5.449	5.449	4.949
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Binnenstedelijke ontwikkelingen	40	0	0	40	40	40	40
Reserve Meridiaan	1.424	0	-106	1.318	1.212	1.106	1.000
Reserve Onderhoud monumentale panden	462	0	0	462	462	462	462
Reserve Ontwikkeling langs Eem en Spoor	0	0	0	0	0	0	0
Reserve RISA	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Vervangingsinvesteringen ruimtelijke ordening & vastgoed	10.870	614	-119	11.364	11.125	10.885	10.646
Totaal 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	12.796	614	-225	13.184	12.838	12.493	12.147
1.3 Wonen							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Woningbouw	6.448	0	-500	5.948	5.448	4.948	4.448
Totaal 1.3 Wonen	6.448	0	-500	5.948	5.448	4.948	4.448
1.4 Mobiliteit							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Mobiliteitstransitie	1.880	0	-120	1.759	1.759	1.759	1.759
Reserve Stedelijke voorzieningen	4.032	0	0	4.032	4.032	4.032	4.032
Reserve VERDER	3.375	0	0	3.375	3.375	3.375	3.375
Reserve Vervangingsinvesteringen mobiliteit	6.423	0	-283	6.140	5.858	5.575	5.292
Totaal 1.4 Mobiliteit	15.710	0	-403	15.307	15.024	14.742	14.459

2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Maatschappelijke opvang	1.772	0	-64	1.708	1.644	1.581	1.517
Reserve Sociaal fonds en innovatie	380	0	0	380	380	380	380
Reserve Vluchtelingen	5.333	0	-596	4.738	4.738	4.738	4.738
Totaal 2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	7.485	0	-659	6.825	6.762	6.698	6.634
2.2 Werk en Inkomen							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Regionale Impulsgelden Sociaal Ontwikkelbedrijf	491	0	0	491	491	491	491
Reserve Regionale participatiegelden	4.592	0	-932	3.660	3.503	3.503	3.503
Totaal 2.2 Werk en Inkomen	5.083	0	-932	4.151	3.994	3.994	3.994
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Onderwijshuisvesting	1.991	0	0	1.991	1.991	1.991	1.991
Reserve Sport en bewegen	164	0	0	164	164	164	164
Reserve Vervangingsinvesteringen onderwijs	358	139	0	497	633	758	868
Totaal 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	2.513	139	0	2.653	2.788	2.913	3.023
3.2 Kunst, cultuur en evenementen							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Armandomuseum	78	0	-10	68	58	48	38
Reserve Evenementen	290	50	0	340	390	440	490
Totaal 3.2 Kunst, cultuur en evenementen	368	50	-10	408	448	488	528
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Bomen en vergroening	5.276	0	-950	4.326	3.846	3.606	3.606
Reserve Onderhoud openbare ruimte	1.404	0	-85	1.319	1.234	1.149	1.064
Reserve Riolerig	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Uitvoering bodembescherming en sv	4.966	0	-500	4.466	3.966	3.466	2.966
Totaal 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	11.646	0	-1.535	10.111	9.046	8.221	7.636
4.1 Dienstverlening							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Verkiezingen	26	0	0	26	26	26	26
Totaal 4.1 Dienstverlening	26	0	0	26	26	26	26

4.3 Bedrijfsvoering							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Bedrijfsvoeringsreserve	7.719	0	0	7.719	7.719	7.719	7.719
Reserve Dekking kapitaallasten Huis voor de stad	2.500	0	-250	2.250	2.000	1.750	1.500
Reserve Onderhoud stadhuis	8.237	254	-1.300	7.191	7.446	7.700	7.954
Reserve SaaS	2.591	0	0	2.591	2.591	2.591	2.591
Reserve Vervangingsinvesteringen bedrijfsvoering	707	0	-548	159	-388	-673	-958
Totaal 4.3 Bedrijfsvoering	21.754	254	-2.098	19.911	19.367	19.086	18.805
5.1 Financiën en belastingen							
<u>Algemene Reserve</u>							
Reserve Saldireserve	129.498	2.278	-5.541	126.236	125.104	122.874	123.534
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Knooppunt Hoevelaken	10.169	0	0	10.169	10.169	10.169	10.169
Totaal 5.1 Financiën en belastingen	139.667	2.278	-5.541	136.405	135.273	133.043	133.703
TOTAAL	228.945	3.335	-11.903	220.377	216.463	212.100	210.353

* Met ingang van het begrotingsjaar 2024 wordt de reserve vervangingsinvesteringen toegerekend aan de verschillende programma's waarop dit betrekking heeft. Het beginsaldo 2026 is om die reden verdeeld over de programma's 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening, 1.4 Mobiliteit, 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen en 4.3 Bedrijfsvoering. Feitelijk is er nu nog steeds sprake van één reserve vervangingsinvesteringen.

Voor een toelichting op de reserves verwijzen wij u naar het betreffende programma:

- [1. Programma Omgeving](#)
- [2. Programma Sociaal](#)
- [3. Programma Bedrijvigheid](#)
- [4. Programma Bestuur](#)
- [5. Programma Algemene dekkingsmiddelen](#)

Tabel: BV.01 Staat van voorzieningen

OMSCHRIJVING	SALDO BEGIN 2027	STORTING 2027	ONTTREKKING 2027	SALDO BEGIN 2028	SALDO BEGIN 2029	SALDO BEGIN 2030	SALDO BEGIN 2031
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening							
<u>A. Onderhoudsegalisatie</u>							
Voorziening Onderhoud cultureel vastgoed	800	221	-409	612	700	866	641
Voorziening Onderhoud gemeentelijke eigendommen	2.668	763	-954	2.477	2.676	2.843	2.149
Voorziening onderhoud MFA's	2.813	1.697	-496	4.014	4.077	4.414	5.264
Totaal 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	6.280	2.681	-1.859	7.103	7.454	8.122	8.054
<u>C. Verplichtingen, verliezen, risico's</u>							
Voorziening Facilitair grondbeleid	10.261	0	0	10.261	10.261	10.261	10.261
Voorziening Grondexploitaties	15.311	0	0	15.311	15.311	15.311	15.311
Totaal 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	25.572	0	0	25.572	25.572	25.572	25.572
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn							
<u>A. Onderhoudsegalisatie</u>							
Voorziening Integraal beheerplan OR 2019-2028	7.358	4.916	-5.947	6.327	7.799	9.681	13.523
Voorziening Onderhoud riolering (art. 44 lid 1c)	2.089	0	-1.498	592	592	592	592
Totaal 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	9.448	4.916	-7.445	6.918	8.390	10.273	14.115
<u>B. Middelen derden</u>							
Voorziening Afkoopssommen onderhoud graven	3.725	300	-300	3.725	3.725	3.725	3.725
Voorziening Afvalprojecten (art. 44 lid 2)	1.140	0	0	1.140	1.140	1.140	1.140
Voorziening Middelen derden riolering (art. 44 lid 2)	9.872	0	-640	9.232	8.596	7.964	7.336
Totaal 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	14.737	300	-940	14.097	13.461	12.829	12.201
<u>D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven</u>							
Voorziening Toekomstige vervangingsinvesteringen riolering (art. 44 lid 1d)	12.963	6.670	-4.913	14.720	15.422	15.388	16.756
Totaal 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	12.963	6.670	-4.913	14.720	15.422	15.388	16.756
4.2 Bestuur en regionale samenwerking							
<u>C. Verplichtingen, verliezen, risico's</u>							
Voorziening Pensioenen wethouders	10.707	105	0	10.812	10.917	11.022	11.128
Voorziening Wachtgelden wethouders	215	0	-16	199	183	167	151
Totaal 4.2 Bestuur en regionale samenwerking	10.922	105	-16	11.011	11.100	11.189	11.279

4.3 Bedrijfsvoering							
<u>C. Verplichtingen, verliezen, risico's</u>							
Voorziening Verlofsparen	1.556	0	0	1.556	1.556	1.556	1.556
Voorziening voor deelneming RVU-regeling	55	0	0	55	55	55	55
Totaal 4.3 Bedrijfsvoering	1.612	0	0	1.612	1.612	1.612	1.612
TOTAAL	81.534	14.673	-15.173	81.033	83.012	84.986	89.590

Voor een toelichting op de voorzieningen verwijzen wij u naar het betreffende programma:

- [1. Programma Omgeving](#)
- [2. Programma Sociaal](#)
- [3. Programma Bedrijvigheid](#)
- [4. Programma Bestuur](#)
- [5. Programma Algemene dekkingsmiddelen](#)

Geplande investeringen

Hieronder presenteren we een overzicht van de voorgenomen investeringen voor de komende jaren.

Tabel: BI.01 Geplande investeringen

					KAPITAALLASTEN			
INVESTERING	Jaar	Investering (bruto)*	Bijdragen van derden	RISA	2027	2028	2029	2030
1. Programma Omgeving								
1.1 Energietransitie								
Geen investeringen								
Totaal 1.1 Energietransitie		0	0	0	0	0	0	0
1.2 Grondexploitaties en Ruimtelijke Ordening								
<u>A. Gepland (oorspronkelijk)</u>								
<u>Investerings met een economisch nut</u>								
Amhc vervanging velden	2027	801	0	0	0	84	87	86
Toplaag kunstgras Cobu Boys non infill	2027	436	0	0	0	46	47	47
MIP Sport - Velden en OR	2027	246	0	246	0	26	27	26
MIP Sport - Nieuwbouw	2027	2.286	0	2.286	0	69	77	77
Vervanging gemeentewerf	2027	4.613	0	0	0	138	156	155
Vervolgfase cultuurpodia & stadhuislocatie**	2026-2027	3.038	0	3.038	8	91	103	102
Onderhoud olv-toren	2028	1.079	0	0	0	0	37	36
Kunstgrasveld non-infill asc nieuwland	2028	489	0	0	0	0	53	53
Kunstgrasveld non-infill VOP	2028	489	0	0	0	0	53	53
Kunstgrasveld non-infill VV Hoogland	2028	489	0	0	0	0	53	53
MIP Sport - Velden en OR	2028	2.112	0	2.112	0	0	230	228
Zwembad Hoogland	2025-2029	17.706	0	0	2	2	5	602
Vervangingsinvesteringen kunstgrasvelden	2029	820	0	0	0	0	0	89
MIP Sport - Velden en OR	2029	902	0	902	0	0	0	98
<u>Investerings met een maatschappelijk nut</u>								
Ecol. Verb. Colehorst-Schothorst en Malewetering**	2026-2028	7.299	2.224	5.075	10	15	249	247
Uitvoering Raamwerk LES 1e fase	2027	22.313	5.400	16.913	0	761	823	817
Speelbos Grebbelinie**	2026-2027	2.794	775	2.019	6	91	98	97
Aanpassing OR Bosweg e.o.	2027	420	420	0	0	0	0	0
<u>B. Gepland (aangepast planning)</u>								
<u>Investerings met een economisch nut</u>								
Toplaag veld 1 VV APWC	2027	458	0	0	0	48	49	49

Toplaag veld 1 VV KVVA	2027	458	0	0	0	48	49	49
Verplaatsing Brandweer	2026-2027	29.023	15.790	13.233	0	66	119	450
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	2027	7.024	1.550	0	0	246	266	264
Vervangingsinvesteringen vastgoed	2027	14.350	0	0	0	430	485	481
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	2028	4.392	1.281	0	0	0	152	151
Vervangingsinvesteringen vastgoed	2028	38.906	0	0	0	0	1.323	1.314
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	2029	5.833	1.015	0	0	0	0	236
Vervangingsinvesteringen vastgoed	2029	60.440	0	0	0	0	0	2.055
<u>C. Nieuw</u>								
<u>Investeringen met een economisch nut</u>								
Verduurzaming Rijksmonument CBA	2027	1.580	0	0	0	24	77	77
Tijdelijke huisvesting verduurz/vervangen Vastgoed	2027	600	0	0	0	123	124	123
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	2030	16.449	2.306		0	0	0	0
Vervangingsinvesteringen vastgoed	2030	39.682	0	0	0	0	0	0
Vervangingsinvesteringen kunstgrasvelden	2030	2.028	0	0	0	0	0	0
Totaal 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening		289.551	30.761	45.822	26	2.309	4.742	8.116
1.3 Wonen								
Geen investeringen								
Totaal 1.3 Wonen		0	0	0	0	0	0	0
1.4 Mobiliteit								
<u>A. Gepland (oorspronkelijk)</u>								
<u>Investeringen met een maatschappelijk nut</u>								
Smallepad inc. Zijstraten	2027	4.476	0	0	0	201	218	216
Cofinanciering Bo Mirt	2027	136.931	106.925	0	0	1.350	1.459	1.449
Vervangen verkeersregelininstallatie	2027	872	0	0	0	62	65	65
Aanpak Ongevalslocaties**	2027-2028	482	0	482	0	1	25	25
Fietspaden Veilig**	2027-2028	482	0	482	0	1	25	25
Uitbreiding doorfietsroutes**	2027-2029	923	0	923	0	2	6	45
<u>B. Gepland (aangepast planning)</u>								
<u>Investeringen met een maatschappelijk nut</u>								
Amersfoortsestraat**	2027-2029	9.225	0	9.225	0	60	266	450
Stationsstraat Amersfoort	2030	3.348	0	0	0	0	0	0
Totaal 1.4 Mobiliteit		156.737	106.925	11.111	0	1.678	2.064	2.274
Totaal 1. Programma Omgeving								
		446.288	137.686	56.933	26	3.987	6.806	10.391

2. Programma Sociaal								
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen								
Geen investeringen								
Totaal 2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen			0	0	0	0	0	0
2.2 Werk en Inkomen								
Geen investeringen								
Totaal 2.2 Werk en Inkomen			0	0	0	0	0	0
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen								
<u>A. Gepland (oorspronkelijk)</u>								
<u>Investerings met een economisch nut</u>								
Uitbreiding MFA de Zonneparel**	2026-2027	5.063	0	0	13	152	171	170
<u>C. Nieuw</u>								
<u>Investerings met een economisch nut</u>								
Huisvesting nieuwkomersonderwijs	2027	2.894	0	0	0	111	122	121
Totaal 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen		7.957	0	0	13	263	293	291
Totaal 2. Programma Sociaal		7.957	0	0	13	263	293	291
3. Programma Bedrijvigheid								
3.1 Economie								
Geen investeringen								
Totaal 3.1 Economie		0	0	0	0	0	0	0
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen								
Geen investeringen								
Totaal 3.2 Kunst, Cultuur en evenementen		0	0	0	0	0	0	0
3.3 Handhaving								
Geen investeringen								
Totaal 3.3 Handhaving		0	0	0	0	0	0	0
3.4 Sociale en fysieke veiligheid								
Geen investeringen								
Totaal 3.4 Sociale en fysieke veiligheid		0	0	0	0	0	0	0
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn								
<u>A. Gepland (oorspronkelijk)</u>								
<u>Investerings met een maatschappelijk nut</u>								
Besch Zielhorst en Randenbroek	2027	648	0	0	0	19	22	22
Verharding Schothorst Zuid en Noord	2027	3.024	0	0	0	0	0	0
Vervangingsinvestering OR	2027	13.074	0	0	0	439	488	484
Besch Zielhorst en Randenbroek	2028	658	0	0	0	0	22	22
Verharding Schothorst Zuid en Noord	2028	829	0	0	0	0	0	0
Vervangingsinvestering OR	2028	10.527	0	0	0	0	396	393

Vervangingsinvestering OR	2029	10.250	0	0	0	0	0	385
<u>Investerings met een economisch nut</u>								
Investering riolering	2027	6.500	0	0	0	0	0	0
Investering riolering	2028	6.500	0	0	0	0	0	0
Investering riolering	2029	6.500	0	0	0	0	0	0
<u>B. Gepland (aangepast planning)</u>								
<u>Investerings met een economisch nut</u>								
CBA renovatie rijksmonument**	2025-2028	8.888	0	0	22	286	374	371
<u>C. Nieuw</u>								
<u>Investerings met een maatschappelijk nut</u>								
Vervangingsinvestering OR	2030	11.000	0	0	0	0	0	0
<u>Investerings met een economisch nut</u>								
Investering riolering	2030	6.772	0	0	0	0	0	0
Totaal 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn		85.169	0	0	22	744	1.302	1.678
Totaal 3. Programma Bedrijvigheid		85.169	0	0	22	744	1.302	1.678
4. Programma Bestuur								
4.1 Dienstverlening								
Geen investeringen								
Totaal 4.1 Dienstverlening		0	0	0	0	0	0	0
4.2 Bestuur en regionale samenwerking								
Geen investeringen								
Totaal 4.2 Bestuur en regionale samenwerking		0	0	0	0	0	0	0
4.3 Bedrijfsvoering								
<u>A. Gepland (oorspronkelijk)</u>								
<u>Investerings met een economisch nut</u>								
Vervangingsinvestering laptops 2027	2027	686	0	0	0	175	176	174
Vervangingsinvestering laptops 2028	2028	662	0	0	0	0	172	170
Vervangingsinvestering laptops 2029	2029	687	0	0	0	0	0	144
<u>C. Nieuw</u>								
<u>Investerings met een economisch nut</u>								
Vervangingsinvestering laptops 2030	2030	687	0	0	0	0	0	0
Enterprise storage 2030	2030	575	0	0	0	0	0	0
Externe toegangsfaciliteit 2030	2030	213	0	0	0	0	0	0
Uitwijk	2030	266	0	0	0	0	0	0
Identity en accesmanagement 2030	2030	128	0	0	0	0	0	0
Totaal 4.3 Bedrijfsvoering		3.903	0	0	0	175	348	488

Totaal 4. Programma Bestuur	3.903	0	0	0	175	348	488
5. Programma Algemene dekkingsmiddelen							
5.1 Financiën en belastingen							
Geen investeringen							
Totaal 5.1 Financiën en belastingen	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 5. Programma Algemene dekkingsmiddelen							
	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL INVESTERINGEN							
	543.318	137.686	56.933	61	5.168	8.748	12.847

* De bruto Investering betreft het vastgestelde kredietbedrag conform het Raadsbesluit.

** Enkele investeringen kennen een looptijd van meerdere jaren, dit vertaalt zich in oplopende kapitaallasten.

Taakvelden

Conform het BBV zijn gemeenten verplicht om een 'Taakvelden' overzicht bij de begroting te voegen. In dit overzicht is te zien hoe de baten en lasten verdeeld zijn over de door het Rijk voorgeschreven taakvelden. Deze taakvelden lopen door onze eigen programma's heen. Een één op één aansluiting is derhalve niet aanwezig. Uiteraard komen de herkenbare posten uit de taakvelden overeen met de posten zoals die in onze programmabegroting staan. Onderstaand het overzicht van de baten en lasten verdeeld over de voorgeschreven taakvelden.

Tabel: BT.01 Taakvelden

TAAKVELDEN		REKENING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
LASTEN							
0.1	Bestuur	-14.094	-12.030	-10.052	-9.264	-9.264	-9.234
0.10	Mutaties reserves	-26.679	-4.199	-3.335	-2.740	-429	-1.074
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-32.409	0	0	0	0	0
0.2	Burgerzaken	-9.518	-7.724	-8.156	-8.164	-8.153	-7.200
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-4.211	-5.891	-6.418	-6.560	-6.913	-7.130
0.4	Overhead	-76.178	-81.900	-88.160	-85.272	-85.276	-84.060
0.5	Treasury	-3.690	-720	-156	-1.543	310	221
0.61	OZB woningen	-2.143	-1.875	-1.916	-1.927	-1.943	-1.803
0.62	OZB niet-woningen	-868	-844	-862	-868	-875	-883
0.63	Parkeerbelasting	0	0	0	0	0	0
0.64	Belastingen overig	-238	-228	-234	-236	-239	-241
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	-768	353	163	-2.975	-4.253	-6.666
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-256	-213	-218	-218	-218	-218
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-12.215	-13.790	-14.530	-14.347	-14.481	-14.997
1.2	Openbare orde en veiligheid	-6.868	-6.864	-7.016	-5.659	-5.170	-5.226
2.1	Verkeer en vervoer	-30.326	-33.640	-34.593	-35.832	-37.724	-38.466
2.2	Parkeren	-4.700	-6.505	-6.687	-6.638	-6.734	-6.784
2.4	Economische havens en waterwegen	-258	-377	-373	-385	-411	-422
2.5	Openbaar vervoer	-807	-790	-814	-815	-820	-823
3.1	Economische ontwikkeling	-2.746	-2.882	-2.824	-2.806	-2.883	-2.883
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-3.954	-25.272	-5.333	-4.360	-574	-605
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-1.552	-1.472	-1.507	-1.506	-1.506	-1.507

3.4	Economische promotie	-369	-307	-652	-652	-652	-652
4.1	Openbaar basisonderwijs	-1.116	-1.633	-1.522	-1.522	-1.523	-1.523
4.2	Onderwijshuisvesting	-21.365	-22.238	-23.057	-24.014	-24.718	-24.824
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-17.420	-16.939	-17.847	-17.684	-17.621	-18.038
5.1	Sportbeleid en activering	-3.920	-4.801	-4.192	-4.182	-4.182	-3.463
5.2	Sportaccommodaties	-12.870	-13.520	-14.533	-14.890	-15.405	-16.050
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-21.342	-22.183	-23.716	-23.982	-25.688	-27.656
5.4	Musea	-7.220	-7.024	-7.199	-6.988	-6.974	-6.973
5.5	Cultureel erfgoed	-891	-1.203	-915	-823	-823	-823
5.6	Media	-5.551	-6.369	-5.762	-5.648	-5.648	-5.648
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-24.404	-27.530	-24.521	-23.695	-23.878	-23.399
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-30.939	-37.801	-40.494	-33.476	-32.806	-27.695
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	-1.030	-224	-202	-199	-199	-199
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-1.091	-1.281	-1.505	-1.500	-1.500	-1.500
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-24.223	-25.819	-26.522	-25.836	-25.943	-26.199
6.3	Inkomensregelingen	-92.302	-92.388	-92.883	-91.519	-91.559	-91.458
6.4	WSW en beschut werk	-19.381	-18.685	-17.515	-16.463	-15.962	-15.326
6.5	Arbeidsparticipatie	-13.305	-13.427	-13.698	-11.847	-10.159	-10.510
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-6.071	-10.752	-8.090	-8.810	-8.808	-8.793
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	-13.458	-15.483	-15.918	-16.382	-9.137	-9.137
6.712	Begeleiding (WMO)	-9.263	-7.699	-8.041	-8.296	-8.704	-10.185
6.713	Dagbesteding (WMO)	-243	-561	0	0	0	0
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-49	-186	-94	-94	-94	-94
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	0	0	-83	-82	-82	-82
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	-39.008	-38.407	-39.588	-33.656	-33.658	-31.898
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	-2.525	-1.231	-1.292	-1.292	-1.292	-1.292
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	-18.714	-20.064	-20.079	-20.169	-20.169	-20.169
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	-2.110	-3.310	-3.404	-3.404	-3.404	-3.404
6.791	PGB WMO	-2.139	-2.420	-2.472	-2.453	-2.453	-2.464
6.792	PGB Jeugd	-1.790	-2.054	-2.132	-2.132	-2.132	-2.132
6.811	Beschermd wonen (WMO)	-19.865	-20.049	-22.148	-25.076	-25.126	-25.245

6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-16.853	-13.922	-17.087	-15.494	-15.520	-15.559
6.821	Jeugdbescherming	-3.204	-3.551	-3.460	-3.301	-3.301	-3.301
6.822	Jeugdreclassering	-549	-731	-649	-649	-649	-649
6.91	Coördinatie en beleid WMO	-6.501	-777	-2.619	-2.612	-2.612	-2.614
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	-355	-530	-1.388	-1.385	-1.385	-1.387
7.1	Volksgezondheid	-9.022	-9.906	-9.486	-9.385	-9.435	-9.560
7.2	Riolering	-12.684	-12.366	-12.754	-12.878	-12.882	-12.885
7.3	Afval	-19.674	-20.399	-20.164	-19.329	-19.243	-19.244
7.4	Milieubeheer	-14.068	-26.520	-20.558	-16.408	-15.993	-16.031
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-5.773	-5.536	-5.539	-5.892	-6.040	-6.019
8.1	Ruimte en leefomgeving	-11.043	-9.591	-11.450	-11.090	-10.939	-11.893
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-25.891	-29.437	-35.919	-38.905	-17.616	-20.818
8.3	Wonen en bouwen	-10.875	-10.594	-10.586	-10.486	-10.544	-10.540
TOTAAL LASTEN		-784.941	-786.313	-784.755	-766.695	-734.016	-737.332

TAAKVELDEN		REKENING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	RAMING 2030
BATEN							
0.1	Bestuur	1.482	1.130	898	898	898	898
0.10	Mutaties reserves	45.361	27.138	11.903	6.653	4.792	2.822
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0
0.2	Burgerzaken	3.970	2.977	3.111	3.113	3.113	3.113
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	2.176	2.095	2.116	2.116	2.116	2.116
0.4	Overhead	22.643	18.744	21.786	21.788	19.003	19.007
0.5	Treasury	6.666	3.839	2.881	2.882	2.865	2.847
0.61	OZB woningen	34.217	35.954	37.813	39.232	39.727	40.129
0.62	OZB niet-woningen	26.992	27.939	28.566	28.777	28.989	29.200
0.63	Parkeerbelasting	3.767	5.985	7.746	9.088	9.088	9.088
0.64	Belastingen overig	2.475	1.640	1.681	1.681	1.681	1.681
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	429.494	431.755	445.877	428.684	426.148	433.716
0.8	Overige baten en lasten	52	0	0	0	0	0
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	12	9	11	11	11	11
1.2	Openbare orde en veiligheid	704	823	853	510	512	516
2.1	Verkeer en vervoer	4.552	3.340	3.448	3.445	3.441	3.437

2.2	Parkeren	1.193	1.112	1.139	1.139	1.139	1.139
2.4	Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0
2.5	Openbaar vervoer	148	73	75	75	75	75
3.1	Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.954	25.272	5.333	4.360	574	605
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	536	618	632	632	632	632
3.4	Economische promotie	1.494	1.389	1.594	1.594	1.594	1.594
4.1	Openbaar basisonderwijs	14	12	0	0	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	2.622	3.195	3.255	3.255	3.255	3.255
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	10.601	8.291	9.730	9.732	9.732	9.658
5.1	Sportbeleid en activering	833	755	738	738	738	19
5.2	Sportaccommodaties	2.570	3.027	3.344	3.344	3.344	3.344
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	4.884	5.162	5.296	5.296	5.296	5.296
5.4	Musea	635	826	979	979	979	979
5.5	Cultureel erfgoed	28	0	0	0	0	0
5.6	Media	0	0	0	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	357	30	197	197	197	197
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	15.657	12.650	14.761	8.643	7.921	2.696
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	0	18	15	15	15	15
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	8	21	22	22	22
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	65	0	24	24	24	24
6.3	Inkomensregelingen	67.356	68.119	67.972	67.971	67.971	67.968
6.4	WSW en beschut werk	12	11	4	4	4	4
6.5	Arbeidsparticipatie	832	30	685	686	686	756
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	1.166	-1.013	-1.081	619	619	619
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	52	15	0	0	0	0
6.712	Begeleiding (WMO)	237	8	0	0	0	0
6.713	Dagbesteding (WMO)	25	27	0	0	0	0
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	8	0	0	0	0
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	0	0	6	6	6	6
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	450	49	20	2.817	2.817	2.817

6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	266	0	0	0	0	0
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	144	54	22	165	165	165
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	0	0	0	0	0
6.791	PGB WMO	81	2.285	2.285	2.285	2.285	2.285
6.792	PGB Jeugd	0	0	0	0	0	0
6.811	Beschermd wonen (WMO)	277	40	26	27	27	27
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	356	52	24	25	25	25
6.821	Jeugdbescherming	0	11	3	3	3	3
6.822	Jeugdreclassering	0	11	2	3	3	3
6.91	Coördinatie en beleid WMO	653	100	265	267	267	269
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	25	0	78	78	78	79
7.1	Volksgezondheid	604	605	16	17	17	17
7.2	Riolering	17.145	17.641	18.054	18.212	18.221	18.234
7.3	Afval	27.209	28.041	27.757	26.753	26.654	26.665
7.4	Milieubeheer	1.779	3.995	4.436	5.726	5.389	4.822
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	6.410	5.415	6.694	6.778	6.796	6.805
8.1	Ruimte en leefomgeving	5.034	1.333	1.342	1.342	1.342	1.342
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	18.174	27.459	33.892	37.513	16.224	19.734
8.3	Wonen en bouwen	6.498	6.212	6.431	6.472	6.498	6.555
TOTAAL BATEN		784.941	786.313	784.755	766.695	734.016	737.332

Verplichte BBV Indicatoren

Gemeenten zijn verplicht om alle BBV indicatoren op te nemen in de begroting. Een deel van de BBV-indicatoren sluit goed aan bij de doelstellingen van de gemeente Amersfoort en zijn opgenomen in de programma's en paragrafen. In deze bijlage zijn alle indicatoren die verplicht zijn vanuit het BBV opgenomen, ongeacht of deze aansluiten bij de doelen van de gemeente Amersfoort. Voor de BBV indicatoren waar wij niet op sturen zijn geen uitgebreide toelichtingen opgenomen en geen streefcijfers geformuleerd.

% Functiemenging

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
58	58,3	58,4	58,5
Bron:	Lisa		

% niet-wekelijkse sporters

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
38		35,4	
Bron:	GGD		

% voortijdig schoolverlaters

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
2,4	2,3	2,1	2,4
Bron:	DUO		

% werkloze jongeren

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
2	2	2	
Bron:	Verwey Jonker Instituut		

Aandeel Jongeren met Jeugdbescherming

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
1	0,9	0,9	0,7
Bron: CBS			

Aandeel jongeren met Jeugdreclassering

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
0,3	0,3	0,3	0,3
Bron: CBS			

Aandeel kinderen in uitkeringsgezinnen

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
5	5		
Bron: Verwey Jonker Instituut			

Aantal banen per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar (woonwerkbalans)

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
912	918	925	939
Bron: Lisa, bewerking O&S			

Aantal kilogram restafval per inwoner per jaar

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
160	162	160	156
Bron:			

Aantal vestigingen (per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar)

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
191,1	201,9	207,7	212,9
Bron: Lisa			

Absoluut verzuim

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
12,6	12,7	17,6	13,6
Bron: DUO			

Apparaatskosten per inwoner

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
647	718	775	811
Bron: Gemeente Amersfoort			

Bezetting in fte per 1.000 inwoners

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
6,4	6,8	7,2	7,3
Bron: Gemeente Amersfoort			

Cliënten met een maatwerkarrangement WMO (per 10.000 inwoners)

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
640	630	680	660
Bron:			

Demografische druk in %

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
65,3	65,1	65,4	65,5
Bron:	CBS		

formatie in fte per 1.000 inwoners

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
6,6	7,2	7,2	7,4
Bron:			

Gemiddelde WOZ-waarde (x €1.000,-)

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
367	432	420	446
Bron:	Gemeente		

Geweldsmisdrijven (per 1.000 inwoners)

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
3,7	3,4	3,6	3,9
Bron:	CBS		

Hernieuwbare elektriciteit (%)

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
21	23,6	25	
Bron:	Klimaatmonitor Rijkswaterstaat		

Jongeren met delict voor de rechter

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
1	1		

Bron: Verwey Joncker Instituut

Jongeren met jeugdhulp (aandeel jongeren tot 18 jaar)

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
15,4	15,8	14,7	12,4

Bron:

Kinderen in uitkeringsgezin

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
5	5	5	

Bron:

Kosten inhuur externen als % van de totale loonsom

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
20,7	20,39	18,8	22,2

Bron: Gemeente Amersfoort

Lopende re-integratievoorzieningen (per 10.000 inwoners van 15-64 jaar)

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
230,4	238,1	259,3	224,2

Bron:

Netto arbeidsparticipatie

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
75,9	76,4	76,4	77,1

Bron:

Nieuwbouw (per 1.000 woningen)

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
9,6	9,7	11,6	

Bron: BAG; bewerking O&S

Overhead in % van de totale lasten

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
7,3	7,6	7,8	7,4

Bron: Gemeente Amersfoort

Personen met een bijstandsuitkering (per 10.000 inwoners)

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
285	280	285	275,6

Bron:

Relatief verzuim

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
25	27	31	30

Bron: DUO

Totaal van misdrijven per 1.000 inwoners

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
44,7	47,4	42,5	44,7

Bron: Politie, BVH

Totaal woninginbraken (per 1.000 inwoners)

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
1,4	1,2	0,9	1

Bron: Politie, BVH

Vernielingen en beschadigingen (per 1.000 inwoners)

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
6,7	7,4	6,2	6

Bron: CBS

Verwijzingen Halt (per 10.000 jongeren van 12 t/m 17 jaar)

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
7	7	7	8

Bron: Bureau Halt

Winkeldiefstallen (per 1000 inwoners)

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
3	3	2,3	2,1

Bron: CBS

Woonlasten eenpersoons huishoudens

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
897	946	996	1025
Bron:	Gemeente		

Woonlasten meerpersoons huishoudens

Realisatiecijfers:

2022	2023	2024	2025
994	1049	1109	1141
Bron:	Gemeente		

Verklarende woordenlijst

• ABC-scholen	Amersfoortse Brede Combinatie
• AED	Automatische Externe Defibrillator
• AI	Artificiële Intelligentie
• AiC	Amersfoort in C
• ANWB	Algemene Nederlandse Wielrijdersbond
• AOW	Algemene Ouderdomswet
• ARBO	Arbeidsomstandigheden
• AVU	Afvalverwijdering Utrecht
• AZC	Asielzoekerscentrum
• AZW	Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn
• AZWA	Aanvullende Zorg- en Welzijnsakkoord
• B&W	Burgemeester en Wethouders
• BAG	Basisregistraties Adressen en Gebouwen
• BAS	Bemoeizorg Amersfoort Stad
• BBP	Bruto Binnenlands Product
• BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
• BBZ	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen
• BCF	BTW-Compensatiefonds
• BEA	Boom Effect Analyse
• BENG	Bijna Energie Neutrale Gebouw
• BKN	Basiskwaliteit Natuur
• BKR	Bureau Krediet Registratie
• BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
• BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
• BOK	Bestuursovereenkomst (Planstudie Hoevelaken)

• BO-MIRT	Bestuurlijk Overleg dat rijk en regio hebben over het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
• BRC	Brede Regeling Combinatiefuncties
• BSG	Bestaand Stedelijk Gebied
• BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
• BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten
• BV	Besloten Vennootschap
• BVC	Boomveiligheidscontrole
• BVH	Basisvoorziening Handhaving
• BVO	Bruto-vloeroppervlakte
• BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
• CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
• CBA	Crematorium en Begraafplaatsen Amersfoort
• CBS	Centraal Bureau voor Statistiek
• CDOKE	Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid
• CEP	Centraal Economisch Plan
• CJIB	Centraal Justitieel Incassobureau
• CO ₂	Koolstofdioxide (broeikasgas)
• COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
• CPB	Centraal Planbureau
• CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
• DAEB	Diensten van Algemeen Economisch Belang
• DIFTAR	Gedifferentieerde tarieven
• DO	Definitief Ontwerp
• DU	Decentralisatieuitkering
• DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs

• DVM	Dynamisch Verkeersmanagement
• ECB	Europese Centrale Bank
• EFM	Eigenzinnig, Flexibel en Maatwerk
• ENG	Energie neutraal/gasloos
• EMU	Economische en Monetaire Unie
• EU	Europese Unie
• FNO	Fonds NutsOhra
• Fte	Fulltime Equivalent
• G4o	Netwerk van 40 (middel)grote steden (excl. de vier grootste steden)
• GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
• GFT	Groente, Fruit en Tuinafval
• GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
• GGDrU	Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht
• GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
• GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
• GPP	Geluidproductieplafonds
• GR	Gemeenschappelijke Regeling
• GREX	Grondexploitatie
• GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
• GSVA	Gehandicapten Sportvereniging Amersfoort en omstreken
• GTK	Gemeentelijke Toezichtskader
• HIOR	Handboek Inrichting Openbare Ruimte
• HOF	Wet Houdbare Overheidsfinanciën
• IBO	Interdepartementaal Beleidsonderzoek
• ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
• ID	Identificatie

• IOAW	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werkloze werknemers
• IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
• IPCC	Intergovernmental Panel on Climate Change
• ITS	Integrale Toegankelijkheid Standaard
• IV	Informatievoorziening
• IZA	Integraal Zorgakkoord
• JIT	Jeugdinterventieteam
• KCC	Klant Contact Centrum
• LCA	Levenscyclusanalyse
• LED	Light Emitting Diode
• LES	Langs Eem en Spoor
• LHBTIQA+	Lesbisch, homoseksueel, biseksueel, transgender, intersekse, queer en asexueel
• MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
• MFA	Multifunctionele Accommodaties
• MIP	Meerjaren InvesteringsProgramma
• MJOP	Meerjaren Onderhoudsplan
• MJP	Meerjarenprogramma
• MKB	Midden- en Kleinbedrijf
• MKI	Milieu Kosten Indicator
• M.P.G.	MilieuPrestatie Gebouwen
• MPG	Meerjarenprogramma Grondexploitaties
• MRU	Metropoolregio Utrecht
• MUS	Meetnet Urbane Soorten
• MVOI	Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen

• NO ₂	Stikstofdioxide
• NCNP	No-cure-no-pay
• NDFF	Nationale Databank Flora & Fauna
• NHV	Natuurherstelverordening
• NMD	Nationale MilieuDatabase
• NS	Nederlandse Spoorwegen
• NSVV	Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde
• NV	Naamloze Vennootschap
• O&S	Onderzoek en Statistiek
• OAR	Omgevingsadviesraad
• OBV	Ontwikkelingsbedrijf Vathorst
• ODRU	Omgevingsdienst Regio Utrecht
• ODU	Omgevingsdienst Utrecht
• OER	Omgevingseffectrapportage
• OHW	Onderhanden Werk
• OLV	Onze Lieve Vrouw
• OPK	Oud Papier en Karton
• OR	Openbare Ruimte
• OV	Openbaar vervoer
• (H)OV	Hoogwaardig Openbaar Vervoer
• OZB	Onroerendezaakbelasting
• PGA	Persoonsgerichte Aanpak
• PGB	Persoonsgebonden Budget
• PM ₁₀	Fijnstof
• PM _{2,5}	Fijnstof (deeltjes kleiner dan 2,5 micrometer doorsnee)
• PMD	Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankkartons

• PO	Primair onderwijs
• POH	Praktijkondersteuner Huisartsenzorg
• REA	Regionaal Economische Agenda
• REF	Renewable Energy Factory
• REIA	Ruimtelijk economische investeringsagenda
• RES	Regionale Energiestrategie
• RIB	Raadsinformatiebrief
• RIONED	Een stichting die stimuleert dat ervoor voor de riolering en water wordt gezorgd in elke stad in Nederland
• RISA	Ruimtelijke Investeringsstrategie Amersfoort
• RISB	Regionaal Inkoop- en Subsidiebureau
• RO	Ruimtelijke Ordening
• ROM	Regionale Ontwikkelingsmaatschappij
• ROVA	Regionaal Orgaan Verwijdering Afvalstoffen
• RSV	Reserve Stedelijke Voorzieningen
• RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
• RVO	Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland
• RVU	Regeling voor Vervroegde Uittreding
• RWA	Regionaal Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en omgeving
• RWZI	Rioolwaterzuiveringsinstallatie
• SAAS	Software as a Service
• SBO	Speciaal Basisonderwijs
• SD	Sociaal Domein
• SDG	Sustainable Development Goals
• SEA	Samen Energie Amersfoort
• SKB	Schatkistbankieren

• SOK	Samenwerkingsovereenkomst
• SPUK	Specifieke Uitkeringen
• SUS	Signaleren, Uitleggen Sussen
• SRO	Sport, recreatie en onderwijs
• STOMP	Stappen, Trappen, Openbaar Vervoer, Mobility-as-a-Service, Privéauto
• SVB	Sociale Verzekeringsbank
• SVN	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten
• SW	Sociale werkvoorziening
• TB	Tussenbalans
• TOP	Toeristisch Overstappunt
• UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
• VB	Vathorst Beheer
• VERDER	Samenwerking van gemeenten, provincie en het rijk om de bereikbaarheid van de regio Midden-Nederland te verbeteren
• VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
• VO	Voortgezet Onderwijs
• VOF	Vennootschap onder firma
• VPB	Vennootschapsbelasting
• VRU	Veiligheidsregio Utrecht
• VSV	Voortijdig Schoolverlaten
• VVE	Vereniging van Eigenaars
• VVI	Vervangingsinvestering
• VTH	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
• VVV	Vereniging voor Vreemdelingenverkeer
• WACC	Weighted Average Cost of Capital
• WBI	Woningbouwimpuls

• Wet FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
• WHO	World Health Organization (Wereldgezondheidsorganisatie)
• WKO	Warmte-Koudeopslag
• Wlz	Wet langdurige zorg
• Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
• Woo	Wet Open Overheid
• WOZ	Waardering Onroerende Zaken
• WSNP	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
• WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
• ZZP	Zelfstandige Zonder Personeel